

به نام خداوند جانک و خرد

دوره سوم حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

انجمن

- ۲ نیم قرن با انجمن حسابداران خبره ایران
- ۱۰ چهره های تأثیرگذار انجمن حسابداران خبره ایران
- ۱۲ گزارش وینار آنلاین رایگان مهم ترین تغییرات حوزه حسابداری و حسابرسی
- ۱۱۲ فهرست مؤسسات حسابرسی
- ۱۱۹ فهرست اعضای خبره ی انجمن
- ۱۲۳ اعضای جدید انجمن

مقالات و مطالب فنی

- ۲۴ عدول بلاوجه «زیرنویسی بر زیر نویس» سعید جمشیدی فرد
- ۴۰ رفتارهای سیاسی و الیگارشسی مالی - اقتصادی فاطمه صراف، موسی حسن زاده
- ۴۶ مفاهیم نظری علی هدایتی، زهرا یارمحمدی
- ۵۴ حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) و عامل های هوش مصنوعی هانی شیروژن، مارال قربانزاده
- ۶۶ واکاوی تأثیر نقش حرفه ای حسابداران بر جهت گیری اخلاقی سید حامد فیض جوادیان، مهدی مهدوی خو
- ۷۸ تأثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر مشارکت (منابع انسانی) کارکنان فاطمه خلیلی، سعید لطیفی
- ۹۶ اخبار ایران و جهان

اسفند ۱۴۰۱ و فروردین ۱۴۰۲

سال ۳۵، شماره ی پیاپی ۳۴۷

شاپا: ۵۳۰-۱۷۳۵-ISSN

صاحب امتیاز: انجمن حسابداران خبره ی ایران

مدیر مسئول: مهدی تقوی

سر دبیر و مدیر اجرایی: سیدمحمدباقرآبادی

طراح، صفحه آرا، و امور وبگاه: لیلا بیگلری

دبیر اخبار و امور آگهی ها: بنفشه صفری نژاد

مقاله ها و اظهار نظرهای مندرج در حسابدار بازتاب دهنده ی نظر رسمی انجمن حسابداران خبره ی ایران نیست؛ مگر در مواردی که تصریح شود.

مسئولیت مقاله ها و اظهار نظرهای مندرج در حسابدار در برابر ادعاهای اشخاص ثالث بر عهده ی تهیه کنندگان مطالب است.

حسابدار در ویرایش فنی و ادبی و یکدست کردن دستور خط فارسی مطالب آزاد است.

نشانی دفتر مجله: تهران، میدان آرژانتین،

خیابان شهیده راشل کوری (بیست و هفتم)،

خیابان الوند، پلاک ۲۸، طبقه دوم

تلفن: ۸۸۶۵۹۹۸۵-۸۸۶۵۹۹۸۲

فکس: ۸۸۸۷۸۶۶۷

کد پستی: ۱۵۱۴۹۳۶۵۱۶

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵۳۶۹۱

وبگاه انجمن: iica.ir

وبگاه مجله: hesabdary.iica.ir

رایانامه مجله: hesabdary@iica.ir

www.hesabdary.iica.ir

آرشیو کامل شماره های پیشین حسابدار در وبگاه مجله به نشانی فوق در دسترس همه علاقه مندان است.

نیم قرن با انجمن حسابداران خبره ایران

شماره روزنامه: ۵۶۹۲

تاریخ چاپ: ۱۴۰۱/۱۲/۲۲

دنیای اقتصاد-مجید اسکندری: نیم قرن از تاسیس بزرگ‌ترین تشکل حرفه‌ای حسابداری گذشت و در این مدت فراز و فرودهای بسیاری را از سر گذراند. انجمن حسابداران خبره ایران در اسفندماه ۱۳۵۱ با همت گروهی از حسابداران از جمله عرفانی، سجادی‌نژاد، فاطمی، بهنام و وقفی تاسیس شد تا بتواند پاسخگویی را در بخش‌های مختلف اقتصادی نهادینه کند، اگرچه تاکنون با وجود موفقیت‌های فراوان، نتوانسته به این مهم دست یابد و دلیل آن بی‌مهری‌هایی است که چه از سوی دولت‌های مختلف و چه از سوی اعضای خود حرفه بر آن روا داشته شده است. هنگامی که باید در مهم‌ترین تصمیم‌ها از حسابداران کمک می‌گرفتند آنها را به حساب نمی‌آوردند و زمانی که تقلب، اختلاس و سوءاستفاده‌های مالی، چهره زشت خود را نشان می‌داد می‌پرسیدند: پس حسابداران کجا بودند؟! پس از پیروزی انقلاب، اولین مصوبه شورای انقلاب، انحلال ساواک و دومین مصوبه، انحلال «کانون حسابداران رسمی» بود که بانیان این انحلال سه تن از حسابداران عضو «موسسه حسابرسی ایران» بودند!

انجمن، محیط کسب‌وکار نشود

از دیدگاه عباس هشی، یکی از چهره‌های پیشکسوت حرفه و رشته حسابداری، برخی از اعضای حرفه، با نگاه سطحی، منافع شخصی را بر منافع حرفه‌ای ترجیح می‌دادند، همان‌ها که در مجامع حرفه‌ای کانادا، «موسسه حسابرسی صنایع ملی» را تنها نهاد ملی حرفه‌ای ایران اعلام کردند. هشی که خود از همکاری موسسه حسابرسی «پرایس واترهاوس»

بود در سال ۶۲ در سفر به نیویورک با همکاری رئیس فدراسیون جهانی حسابداران (IFAC) که ۹ عضو موسسه یادشده بود، انجمن حسابداران خبره ایران را به مجامع حرفه‌ای دنیا معرفی کرد و مقدمات عضویت این انجمن در IFAC فراهم و با تکمیل پرسشنامه‌ها در انجمن و ارسال آنها، انجمن حسابداران خبره ایران عضو IFAC شد. او از تلاش‌های خود و چند تن دیگر از همکاران برای تدوین اساسنامه جامعه حسابرسان کشور می‌گوید، از دورانی که حسابرسان در بیشتر بخش‌ها حضور داشتند. هشی انجمن حسابداران خبره را انجمنی مستقل می‌داند که اقدامات موثری را انجام داده اما معتقد است نباید این انجمن به محیط کسب‌وکار برخی افراد تبدیل شود و شورای عالی انجمن باید در این جهت حرکت کند. ضمن اینکه این شورا در زمان برگزاری انتخابات، جلوی این قبیل اقدامات را گرفته است. او تأکید می‌کند: باید انجمن حسابداران خبره و جامعه حسابداران رسمی را به‌خوبی به مردم و بازار معرفی کنیم. اینکه این انجمن تا چه اندازه توانسته است در این ۵۰ سال به اهداف خود دست یابد را در گفتار غلامرضا سلامی، چهره ماندگار حرفه باید جست.

یک انجمن مستقل و بسیار موفق

سلامی موفقیت را امری نسبی می‌داند اما معتقد است با وجود اقتصاد دولتی کشور، انجمن توانسته است بسیار موفق باشد و اگر محیط کسب‌وکار مساعدتر بود به طور قطع موفقیت‌های بیشتری را شاهد بود. اینکه انجمن بعد از گذشت ۵۰ سال توانسته است خود را به همه بشناساند و کسانی که حرفه را به عنوان یک حرفه مستقل بر نمی‌تابند اکنون چاره‌ای جز پذیرش آن ندارند، خود موفقیت محسوب می‌شود.

سلامی گفت: زمان آن فرارسیده که انجمن، نیروهای با تخصص برتر با عناوینی چون حسابرس داخلی خبره، مدیر مالی خبره، حسابدار مدیریت خبره و ... را تحویل جامعه بدهد. سلامی با یادآوری این مطلب که در همه جای دنیا، اعضای انجمن‌های حرفه‌ای را در همه بخش‌های اقتصادی و مالی می‌پذیرند می‌گوید: شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی باید بدون دغدغه از حسابداران مستقل استفاده کنند و جامعه اقتصادی کشور

حاضر، حسابداران در بخش‌های زیادی حضور دارند اما هنوز آن‌گونه که باید از حرفه آنها بهره‌برداری لازم نشده است. ما امیدواریم جامعه قانون‌گذار کشور به موضوع توجه بیشتری نشان بدهد.

لزوم موجود تشکلی برای ایفای نقشی سازنده

رئیس شورای عالی انجمن حسابداران در گردهمایی بزرگداشت پنجاهمین سالگرد تاسیس این انجمن، با تأکید بر اینکه انجمن نه تنها نفس‌های آخر را نکشیده بلکه سرحال، زنده و پراز شور و انتظار است، گفت: لزوم وجود جمعیتی از حسابداران متخصص و حرفه‌ای در شرایط کنونی بر همگان روشن است و این به عنوان یک نیاز واقعی پوشیده نیست. کاظم وادی زاده افزود: این گردهم‌آیی به این معنی است که همه ما به‌طور جدی و عمیق اعتقاد داریم که امکان و فرصت ایفای کامل نقش مهم و سازنده حسابداران در کشور وجود دارد و همه اعضا به سرنوشت این انجمن علاقه‌مندند.

باید خدمات حسابداران را به خوبی بشناسد که این امر، نتایج خوبی به دنبال خواهد داشت. در حال حاضر انجمن مدیران خبره انگلستان، چندصدهزار عضو دارد که نگاه‌های اقتصادی، آنها را بدون هیچ مدرکی می‌پذیرند.

جای خالی حسابداران در تدوین قوانین

این حسابدار خبره با اشاره به اینکه نقش حسابداران در توسعه کسب‌وکارها می‌تواند ابعاد وسیع‌تری داشته باشد گفت: حسابداران می‌توانند با مشارکت و کمک در طراحی و تدوین قوانین مربوط به شرکت‌های تجاری، بازار سرمایه، نظام مالیاتی، حاکمیت شرکتی در کنار مجلس و دولت قرار گیرند، اما متأسفانه، دستگاه‌های یادشده آن‌گونه که باید حسابداران را به مشارکت نمی‌گیرند. این در حالی است که مرتبط‌ترین گروه‌ها در وضع قوانین و تنظیم و طراحی آنها، حسابداران حرفه‌ای هستند که درک علمی و کافی در زمینه‌های مختلف مالی، بانکی، مالیاتی، بیمه‌ای و بسیاری از بخش‌های تجارت دارند و در همه دنیا نیز این امر پذیرفته شده است. در حال

بر اعتبار انجمن بیفزاییم

در گردهمایی یادشده، گفتار رسانه‌های ترین چهره پیشکسوت حرفه حسابداری کشور بر مستقل بودن انجمن حسابداران خبره ایران تأکید و انجمن را منشا خدمات برجسته‌های معرفی کرد. غلامحسین دوانی، پایدار ماندن انجمن را نتیجه زحمات اعضای آن به‌ویژه اعضای مؤثر حرفه می‌داند که توانسته است آن را به یکی از مرکز آموزشی بسیار مهم حرفه حسابداری تبدیل کند. این عضو انجمن حسابداران خبره ایران، انجمن را در سال‌های دهه ۶۰، تاریک‌خانه‌ای می‌داند که با تلاش اعضا، امروز به دارایی‌های زیادی دست یافته که مهم‌ترین آن برند مرکز آموزش آن (PACT) است که توانسته در ایفای تعهدات اعتلای حرفه‌ای موفق باشد. دوانی به اعضای حرفه توصیه کرد: «به گرفتن کارت عضویت انجمن یا عضویت در ارکان انجمن بسنده نکنید، به اساسنامه انجمن و رسالت آن پایبند باشید و در اعتلای حرفه بکوشید.»

عضو انجمن حسابداران خبره آمریکا بر این اعتقاد است که هر عضو انجمن باید تلاش کند هم از طریق عضویت در ارکان انجمن و هم از طریق عضویت در کمیته‌ها، یاری رساندن به نشریه حسابداری، شرکت در سمینارها و وبینارها، لایوها و مباحث آموزشی، انجمن را یاری کند. اما زیباترین توصیه دوانی به جوانان (نسل چهارم) حرفه حسابداری این بود: «سعی کنید اعتبار خود را به انجمن بیفزایید و لزوماً در فکر این نباشید که از انجمن اعتبار بگیرید.» او یک‌طرفه بودن را راه خطا می‌داند. دوانی خواهان افزایش نقش زنان در انجمن است و انحصار را نفی می‌کند. دوانی یادآور شد: باید جوانانی را که شایستگی ارتقا دارند اما امکانات معرفی شدن را ندارند یا در شهرستان‌ها هستند، کشف کنیم؛ همان‌گونه که بسیاری از چهره‌های کنونی نیز کشف شده‌اند.

دوانی تأکید کرد: من امروز می‌توانم بگویم، انجمن با توجه به وظایفی که داشته و شرایط کشور، به عنوان یک نهاد حرفه‌ای خصوصی، موفق عمل کرده است. آنها که انتقاد می‌کنند بگویند انجمن در شرایط موجود کشور، چه کار باید می‌کرده که نکرده است. در شرایطی که انجمن فضای کافی نداشته و شاید حقوق پرسنل خود را پرداخت نکرده، توانسته است به‌سرعت انجمن را به اهداف خود

برسانند. انجمن‌های حرفه‌ای به اعتبار زنده‌اند و ثروت آنها اعضای آنهاست و اعضا وقتی به انجمن‌ها علاقه‌مند می‌شوند که اعتبار انجمن‌ها فراگیر شود. پس کوشش کنیم از هر اقدامی که اعتبار انجمن را خدشه‌دار می‌کند خودداری کنیم.

دوانی سپس گفت: انتخابات انجمن باید الکترونیکی شود و نباید با وجود ۱۲ هزار عضو، شاهد حضور تنها ۴۰۰ عضو در جلسه انتخابات باشیم. او بر این باور است که انجمن آینده بهتری را پیش رو و در انجمن‌های بین‌المللی حرفه‌ای خوبی برای گفتن خواهد داشت. دوانی پیشنهاد کرد: باید در بخش آموزش سعی کنیم مسائل جدید حرفه را در متون آموزشی مان بگنجانیم؛ مسائلی مانند گزارشگری پایداری، نوع گزارش، چگونگی حسابرسی و... را مطرح کنیم.

پیام «اسمارسموکی؛ رئیس فدراسیون بین‌المللی حسابداری (IFAC)»

پنجاهمین سالگرد تاسیس انجمن حسابداران خبره ایران را تبریک می‌گویم. پنجاه‌سالگی یک نقطه عطف فوق‌العاده است که نشان‌دهنده ارزش ماندگار شما به عنوان حامی منافع عمومی است و همه ما از ارزشی که حسابداران حرفه‌ای به اقتصاد خود اعطا می‌کنند آگاه هستیم. من از این فرصت استفاده می‌کنم و از همه شما اعضای قدیمی و جدید انجمن حسابداران خبره ایران به دلیل تلاش‌تان برای ایجاد استحکام در حرفه حسابداری در ایران تشکر می‌کنم. آیفک، یک سازمان جهانی در حرفه حسابداری است که با افزایش اعتبار و ارزش مرتبط با این حرفه در سراسر جهان به منافع عمومی خدمت‌رسانی می‌کند. این سازمان از ۱۹۷۷ آغاز به کار کرده و به واسطه ۱۸۱ عضو خود، نماینده بخشی از ۳ میلیون حسابدار حرفه‌ای در ۱۳۵ حوزه حقوقی است.

فکالیته آیفک به ۳ بخش تقسیم می‌شود: نخست به عنوان صدای جهانی حرفه حسابداری، نماینده آن هستیم و از آن حمایت می‌کنیم. دیگر اینکه از طریق اعضا و افراد متخصص به تجهیز این حرفه برای آینده کمک می‌کنیم و در نهایت از توسعه، پذیرش و اجرای استانداردهای بین‌المللی با کیفیت بالا حمایت می‌کنیم. بنابراین فدراسیون بین‌المللی حسابداران از توانایی بالایی

برخوردار است؛ اما دستیابی ما به اهدافمان تنها با منابع و دسترسی جغرافیایی بسیاری از سازمان‌ها از جمله انجمن حسابداران خبره ایران که خانواده آیفک را تشکیل می‌دهند امکان‌پذیر است. از زحمات شما و دعوتان برای این سخنرانی تشکر می‌کنم و این سالگرد به یادماندنی را تبریک گرفته و بهترین‌ها را برای شما آرزومندم. در پایان مراسم یادشده از نفرات برتر آزمون‌های حرفه‌ای حسابدار مالی خبره (CMA) و حسابدار مدیریت خبره (CFA) تجلیل به عمل آمد. در ادامه مراسم، غلامحسین دوانی، منصور شمس احمدی، غلامرضا سلامی، مهدی تقوی و رضا میرآفتاب‌زاده به عنوان چهره‌های ماندگار ۱۴۰۱ معرفی شدند و در نهایت از ۵۰ نفر از اعضای تأثیرگذار انجمن از جمله خبرنگار «دنیای اقتصاد» تجلیل به عمل آمد.

چهره ماندگار سال ۱۴۰۱
استاد غلامحسین دوانی

برگداشت پنجمین سالگرد تأسیس انجمن حسابداران خبره ایران

چهره ماندگار سال ۱۴۰۱
استاد منصور شمس احمدی

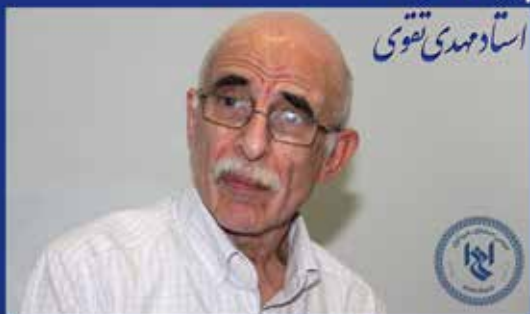
برگداشت پنجمین سالگرد تأسیس انجمن حسابداران خبره ایران

چهره ماندگار سال ۱۴۰۱
استاد غلامرضا سلامی

برگداشت پنجمین سالگرد تأسیس انجمن حسابداران خبره ایران

چهره ماندگار سال ۱۴۰۱
استاد مهدی تقوی

برگداشت پنجمین سالگرد تأسیس انجمن حسابداران خبره ایران

چهره ماندگار سال ۱۴۰۱
استاد رضا میرآفتاب‌زاده

برگداشت پنجمین سالگرد تأسیس انجمن حسابداران خبره ایران

بزرگترین و قدیمی ترین نهاد حرفه‌ای در رشته حسابداری به پنجاه سالگی رسید

چهارشنبه سوم اسفند ماه سال ۱۴۰۱ سالن همایش های پژوهشگاه نیرو میزبان قدمهای بیش از ۶۰۰ نفر از اعضای انجمن حسابداران خبره ایران بود، ۵۰ سال پیش ساعت ۱۹ و ۳۰ دقیقه عصر روز چهارشنبه دوم اسفند سال ۱۳۵۱ مجمع موسسه انجمن حسابداران خبره ایران تشکیل جلسه داد و امسال به مناسبت پنجاهمین سال تاسیس گردهمایی ترتیب داده شد.

خود اعطا می کنند آگاه هستیم من از این فرصت استفاده می کنم و از همه اعضای قدیمی و جدید به دلیل تلاش تان برای ایجاد استحکام در حرفه حسابداری در ایران تشکر می کنم**

پس از پخش پیام ریاست محترم آیفک از نفرات برتر آزمون های حرفه ای حسابداری مدیریت خبره (CMA) و حسابدار مالی خبره (CFA) تجلیل به عمل آمد، در ادامه مراسم ضمن هنرنمایی گروه موسیقی مهر و رزان و استنداپ کمدین معروف حسن ریوندی؛ آقایان غلامحسین دوانی منصور شمس احمدی غلامرضا سلامی مهدی تقوی و رضا میرآفتاب زاده به عنوان چهره های ماندگار سال ۱۴۰۱ معرفی شدند، سپس از ۵۰ نفر از اعضا تأثیرگذار انجمن که طی سالیان گذشته زحمات زیادی برای انجمن کشیده بودند، تجلیل به عمل آمد.

به گزارش پایگاه خبری سرمایه گذاری، چهارشنبه سوم اسفند ماه سال ۱۴۰۱ سالن همایش های پژوهشگاه نیرو میزبان قدمهای بیش از ۶۰۰ نفر از اعضای انجمن حسابداران خبره ایران بود، ۵۰ سال پیش ساعت ۱۹ و ۳۰ دقیقه عصر روز چهارشنبه دوم اسفند سال ۱۳۵۱ مجمع موسسه انجمن حسابداران خبره ایران تشکیل جلسه داد و امسال به مناسبت پنجاهمین سال تاسیس گردهمایی ترتیب داده شد و به این مناسبت خانوم اسما رسموکی رئیس فدراسیون بین المللی حسابداران (IFAC) پیام تصویری ارسال کردند که در سالن پخش گردید، در این پیام ایشان از طرف فدراسیون ۵۰ سالگی انجمن رو تبریک گفت و در ادامه گفت: "پنجاه سالگی نشان دهنده ارزش ماندگار شما به عنوان حامی منافع عمومی است و همه ما از ارزشی که حسابداران حرفه ای به اقتصاد

چهره های تأثیرگذار انجمن حسابداران خبره ایران

تجلیل از ۵۰ نفر از اعضا تأثیرگذار انجمن که طی سالیان گذشته

۱. جناب آقای حمید رضا ارجمندی

۲. جناب آقای علی امانی

۳. جناب آقای سورن آبنوس

۴. جناب آقای رضا آتش

۵. جناب آقای مسعود بختیاری

۶. جناب آقای جواد بستانیان

۷. جناب آقای ناصر بیک
۸. جناب آقای امیر پوریا نسب
۹. جناب آقای عبدالرضا تالانه
۱۰. جناب آقای مصطفی جان نثاری
۱۱. جناب آقای سعید جمشیدی فرد
۱۲. جناب آقای مصطفی جهانبانی
۱۳. جناب آقای هوشنگ خستویی
۱۴. جناب آقای حسین خطیبیان
۱۵. سرکار خانم فریده خلعت بری
۱۶. جناب آقای بهروز دارش
۱۷. جناب آقای محمد نبی داهی
۱۸. جناب آقای محمد بهنام دائی مژدهی
۱۹. جناب آقای جواد راثی
۲۰. جناب آقای علی رحمانی
۲۱. جناب آقای جهانگیر رضائی
۲۲. جناب آقای نصراله سعادت
۲۳. جناب آقای محمد حسن سعادتیان فریور
۲۴. جناب آقای مهدی سوادلو
۲۵. جناب آقای سیاوش سهیلی
۲۶. سرکار خانم فریده شیرازی
۲۷. جناب آقای قاسم شیخانی
۲۸. جناب آقای رحمت اله صادقیان
۲۹. جناب آقای پرویز صداقت
۳۰. جناب آقای مجید صفاتی
۳۱. جناب آقای محمدجواد صفار سفلائی
۳۲. جناب آقای قدرت اله طالب نیا
۳۳. جناب آقای فیروز عرب زاده
۳۴. جناب آقای ابوالقاسم فخاریان
۳۵. جناب آقای علی اصغر فرخ
۳۶. جناب آقای کامبیز فرقان دوست
حقیقی
۳۷. جناب آقای اسفندیار گرشاسبی
۳۸. جناب آقای مهدی مرادزاده
۳۹. سرکار خانم شیرین مشیر فاطمی
۴۰. جناب آقای روح اله مقیمی فر
۴۱. جناب آقای یداله مکرمی
۴۲. جناب آقای علیرضا مهردادفر
۴۳. جناب آقای سیدمجید میراسکندری
۴۴. جناب آقای اسداله نیلی اصفهانی
۴۵. جناب آقای اکبر وقارکاشانی
۴۶. جناب آقای بهروز وقتی
۴۷. جناب آقای حمید رضا وکیلی فرد
۴۸. جناب آقای عباس هشی
۴۹. جناب آقای حسن همتی
۵۰. جناب آقای گارو هوانسیان فر
- پنجاهمین سالروز تأسیس انجمن
حسابداران خیره ایران
۳ اسفند ۱۴۰۱

کاظم وادی زاده

رئیس شورای عالی انجمن
حسابداران خبره ایران

حلیمه رحمانی

مدیر ارشد تدوین استانداردهای
سازمان حسابرسی

حمیدرضا گیهانی

عضو جامعه حسابداران رسمی

محمد قبول

عضو شورای عالی انجمن
حسابداران خبره ایران،
عضو کارگروه مالیاتی
جامعه حسابداران رسمی و
کارشناس رسمی
دادگستری

الهام حمیدی

عضو هیئت تدوین
و عضو هیئت عل

مهدی غریبی

مدرس دانشگاه
و سامانه های م

دوست کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

گزارش وینار آنلاین رایگان مهم‌ترین تغییرات حوزه حسابداری و حسابرسی در سالی که گذشت

میزگرد مشترک انجمن حسابداران خبره ایران و همکاران سیستم

دوشنبه ۲۴ بهمن، ساعت ۱۵ الی ۱۷

و در ۱۳۴۲ اساسنامه‌اش تصویب شد ولی باز هم هیچ حرکت مثبتی در جهت جامعه حرفه‌ای از این انجمن دیده نشد. سال ۱۳۴۵ این انجمن منحل شد و قرار شد که کانون حسابداران رسمی ایران تشکیل و مشغول به کار شود. در سال ۱۳۴۶ آیین‌نامه و در سال ۱۳۵۱ اساسنامه‌اش تصویب شد و شروع به کار کرد. سال ۱۳۵۹ یعنی بعد از انقلاب اسلامی با اصلاح بعضی از مواد قانون مالیات‌ها که ماده ۲۷۵ تا ۲۸۱ بود، این کانون منحل شد.

و اما نتیجه؛ من این را به صورت مقدمه عرض کردم؛ نتیجه این است که چرا ما هیچوقت شکل منسجمی پیدا نکردیم؟ چون درست است که به موجب قانون تأسیس شدیم ولی هیچگاه اختیار و استقلال نداشتیم، به خواست آنها ما ایجاد شدیم و به خواست خودشان منحل شدیم! متأسفانه در مقابل این قانون، این کانون و این انجمن هیچوقت یک ساختار نظارتی مناسب نداشت که در واقع بحث نظارت و کنترل این جامعه و این کانونی که درست شده بود را داشته باشد. این مطلب به همین صورت گذشت تا در سال ۱۳۷۲ به جهت نیاز سیاسی و بین‌المللی، به موجب ماده واحده قانونی که به تصویب مجلس رسید، انجمن حسابداران رسمی ایران شکل قانونی به خودش گرفت. از این بابت خیلی خوشحال بودیم که ما بعد از گذشت این مدت یک انجمنی داشتیم که قرار بود مستقل، غیرانتفاعی و دارای استقلال مالی باشد. خیلی از این بابت خوشحال بودیم ولی متأسفانه با اساسنامه ناموزونی که تصویب شد، باز روز از نو روزی از نو! یعنی برخلاف اینکه ما در تبصره ۲ ماده واحده به عنوان یک مؤسسه غیردولتی،

کاظم وادی‌زاده: کارشناس رسمی دادگستری و حسابدار رسمی و عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران حسین بخشی: عضو جامعه حسابداران رسمی، کارشناس رسمی دادگستری و عضو هیئت علمی دانشگاه

حلیمه رحمانی: مدیر ارشد تدوین استانداردهای سازمان حسابرسی
مهدی غریب: مدرس دانشگاه و مدرس نرم‌افزارهای مالیاتی
اله‌ام حمیدی: دبیر کمیته تدوین استانداردهای حسابداری و حسابدار رسمی و عضو هیئت علمی دانشگاه خاتم
محمد قبول: عضو شورای عالی انجمن حسابداران خبره ایران، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری

کیانی: نظر خود را در خصوص آینده جامعه و طرح جامع نظام حسابرسی توضیح دهید؟

کیهانی: با یک مقدمه کوتاه شروع می‌کنم؛ اولین بار نام حسابرسی در قانون تجارت در سال ۱۳۱۱، در ایران مطرح شد؛ پس ما با یک سابقه با قدمت ۹۹ ساله و ملموس با نام حسابرسی در ایران مواجه هستیم. سال ۱۳۲۸ طبق مصوبه‌ای که در قانون مالیات‌ها انجام شد مقرر شد که از انجمن محاسبین قسم‌خورده استفاده شود و گزارشات این انجمن مورد استفاده وزارت دارایی قرار بگیرد و بدون کم و کاست برگه تشخیص برای مؤدای صادر شود ولی هیچوقت این قضیه عملی نشد. سال ۱۳۳۵ متأسفانه با اینکه این عمل دوباره تکرار شد ولی این مصوبه هیچ نتیجه‌ای در بر نداشت. در سال ۱۳۴۰ آیین‌نامه انجمن محاسبین

انجمن استانداردهای حسابداری علمی دانشگاه خاتم

حسین بخشی
حسابدار رسمی

دوره کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

سارا کیانی (سرپرست بازاریابی همکاران سیستم): افتخار داریم برای بار چهارم میزگرد مشترک انجمن حسابداران خبره ایران با مجموعه همکاران سیستم را برگزار کنیم و در خدمت شما باشیم. میزگرد امروز در ارتباط با مهم‌ترین تغییرات حوزه حسابداری و حسابرسی در سالی که گذشت است. در خدمت اساتید و میهمانان محترمی هستیم تا از نظراتشان استفاده کنیم. میهمانان را معرفی می‌کنیم؛ **حمیدرضا کیهانی:** رئیس هیئت مدیره مؤسسه حسابرسی هادی حساب تهران و عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

غیرانتفاعی و دارای استقلال مالی و شخصیت حقوقی تعریف شده بودیم، متأسفانه تدوین و تصویب اساسنامه ناجور باعث شد که استقلال ما از بین برود. الآن هم در کش و قوس تأسیس یک نهاد ناظر هستیم.

در حال حاضر، مجلس در حال صحبت در مورد طرحی به نام نظام جامع است. این طرح در دی ماه به جامعه ابلاغ شده است که یک مقدار شکلش با گذشته متفاوت است. در وظایف هیئت مدیره و وظایف شورا دو موضوع به آن اضافه کرده‌اند.

یک موضوع تدوین اساسنامه سازمان و جامعه، توسط هیئت مدیره این نهاد نظارتی و موضوع بعدی تصویب آن توسط شورای عالی این نهاد.

تنها نکته‌ی حائز اهمیت و قابل ذکر برای دولت و مجلس این است که کسانی که در واقع مسائل اقتصادی ما را دنبال می‌کنند، اگر می‌خواهند مشکلات این

جامعه حرفه‌ای حل شود و این چیزی که از گذشته‌های دور تا الآن اتفاق افتاده است - که اتفاق جالبی هم نبوده است - مجدداً تکرار نشود، باید به این اساسنامه دقت کنند و اساسنامه‌ای برای ما تدوین و تصویب شود که ما را به‌عنوان یک نهاد حرفه‌ای در جامعه معرفی کند. تا به حال هرچه مشکل داشتیم فرق بین نهاد حرفه‌ای و نهاد ناظر بود. هیچوقت تفکیکی از این دو در جامعه حرفه‌ای ایجاد نشده بود. نهاد ناظر، نهادی است که می‌تواند نظارت بسیار خوبی روی جامعه حرفه‌ای داشته باشد و دقیقاً مثل PCA-OB در آمریکا که زیر نظر IFIAR (مجمع بین‌المللی ناظران) است، جامعه حرفه‌ای هم که الآن زیر نظر ifac است، زیر نظر ifac باقی بماند.

این هشدار را من خدمت شما عزیزان دولت و مجلس می‌دهم که اگر این دو نهاد از یکدیگر تفکیک نشوند و شکل واقعی خودشان را پیدا نکنند، یقین

بدانید در آینده جامعه حرفه‌ای ما از زیر نظر ifac در خواهد آمد و نهادهای بین‌المللی حتماً ایراد و اشکالی را از نهاد ناظر خواهند گرفت و گفته خواهد شد که اگر نهاد ناظر می‌خواهد جزو مجمع بین‌المللی ناظران باشد باید مستقل شود. شکل واقعی جامعه حرفه‌ای باید اینگونه باشد. تا الآن که گذشت. از اینجا به بعد باید به فکر آینده باشیم و به جوانان حرفه فکر کنیم؛ جوانانی که الآن به خاطر از هم‌گسستگی، ناراحتی‌هایی که در جامعه حرفه‌ای و عدم انسجامی که می‌بینند، از حرفه بیرون می‌روند. توصیه قوی من به شما این است که به این نکته توجه کنید! در غیر از این صورت، ما بیست سال دیگر هم عقب می‌افتیم. کما اینکه در سال ۱۳۷۲ قرار بود یک نهاد حرفه‌ای بشویم، که نشد. مشکل، نهاد حرفه‌ای نبود؛ مشکل نهاد ناظر بود. نهاد ناظران را قوی کنید. برای کسانی که از اصل عدول می‌کنند،

جریمه بگذارید. معنی این کار، این نیست که حسابرس بد است؛ حسابرس حتماً قسم حرفه‌ای خورده است و کارش را درست انجام می‌دهد. شما حتماً به نهاد ناظر و نهاد حرفه‌ای دقت داشته باشید. تفکیک این دو را ببینید و از اینجا به آینده و افق‌های دور دست نگاه کنید و به این جوان‌های ما رحم کنید که الآن دارند یکی‌یکی با چه زحمتی قبول و وارد حرفه می‌شوند و می‌خواهند در این حرفه ادامه زندگی بدهند.

کیانی: آقای وادی زاده آیا در ادامه صحبت جناب دکتر کیهانی، می‌توانید تجربه جهانی نهاد ناظر بر حرفه را شرح دهید؟ آیا نمونه‌ای در این زمینه داشته‌ایم و آیا اجرایی شده است؟

وادی زاده: ما دو مقوله در ابعاد بین‌المللی داریم؛ یک نهاد حرفه‌ای و یک نهاد ناظر. نهاد حرفه‌ای که روی چهارچوب استاندارد کار می‌کند و ملاکش در اصل استانداردهای حسابداری و حسابرسی است و نهاد نظارتی که خوب می‌دانید از ۲۰۰۲ به بعد وقتی که ورشکستگی بزرگی در شرکت‌های بزرگ صنعتی مثل انرون، پارمالات، وورکام، زیراکس و... مطرح شد و بر کل دنیا تأثیرگذار بود، به این رسیدند که هر جایی که هر شغلی یا هر حرفه‌ای منافع عموم را تحت تأثیر قرار می‌دهد بیایند و کنترلش کنند. درمورد اینکه بخواهد یک نهادی مستقل باشد قاعدتاً دولت‌مردان درخصوص بعضی از اتفاقاتی که در حال رخ دادن است باید پاسخگو باشند. بیشتر این اتفاقات در مقوله فساد و تقلب‌های مالی است. همه فکر می‌کنند که حسابرس و بازرس وقتی در یک سازمان یا بنگاه اقتصادی وجود دارند

بیشتر ناظرین رعایت کنند. در کشور ما، آیا ما نهاد حرفه‌ای هستیم یا نهاد ناظر؟ یعنی آیا جامعه حسابداران رسمی یا سازمان حسابرسی که در بخش دولتی کار می‌کند باید نهاد حرفه‌ای باشد یا نهاد ناظر؟ در اساسنامه جامعه حسابداران رسمی همانطور که آقای کیهانی مطرح کرد ما به‌عنوان یک نهاد حرفه‌ای مستقل و غیرسیاسی مطرح هستیم ولی در واقع وقتی ارکان تصمیم‌گیر و چهارچوب‌های خود اساسنامه را در نظر می‌گیریم، به‌طور واضح تمام کنترل‌های نظارتی بر جامعه حسابداران رسمی یا سازمان حسابرسی از طریق هیئت وزیران یا وزیر اقتصاد و ارکانی که وزیر پیش‌بینی کرده است، صورت می‌گیرد. پس ما صرفاً نهاد حرفه‌ای نیستیم بلکه نهاد نظارت هم هستیم. اگر شما سازمان حسابرسی را در نظر بگیرید، هیئت عالی نظارتی پیش‌بینی شده است که دو عضو از پنج عضو آن را داریم و رئیس هیئت عالی نظارت را وزیر اقتصاد و دارایی انتخاب می‌کند، یعنی یک مدل نماینده دولت یا قوه مجریه

عملاً باید نقش یک پلیس را بازی کند و بالطبع نباید هیچ اتفاق ناخوشایندی برای اقتصاد یا منافع عمومی رخ دهد. از ۲۰۰۲ به بعد در آمریکا و بیشتر کشورهای پیشرو به این نتیجه رسیدند که روی خود نهاد حرفه‌ای باید ناظر حرفه‌ای وجود داشته باشد تا این نهاد به شکل حرفه‌ای کنترل شود. بنابراین خوب می‌دانیم که از ۲۰۰۲ نهادهای مختلف نظارتی مطرح شدند که مجمع بین‌المللی ناظر، یکی از آنهاست که با ۱۸ عضو شروع به کار کرد و درحال حاضر ۵۸ عضو دارد. کشور ما هنوز به عضویت آن در نیامده است چون نهاد ناظر نداشتیم. این نهاد ناظر بیشتر بحث‌های مشورتی و توصیه‌ای دارد یعنی یک سری بیانیه و رهنمود می‌دهد برای ناظرین کشورهای مختلف. اکثر کشورهای پیشرو، نهاد ناظرشان تقویت شده است و عضو این مجمع بین‌المللی هستند و ارکان خاصی در این مجمع پیش‌بینی شده است که نظارت‌های سالانه دارد. مجمع سالانه‌ای تشکیل می‌دهد و رهنمودها و بیاناتش را به‌صورت سالانه توصیه می‌کند که

است. دوتا عضو را هم رئیس دیوان محاسبات منصوب می‌کند و یک عضو را دادستان کل کشور. یعنی از سه تا قوه ما نظارت صورت می‌پذیرد.

اینکه در چهارچوب نظارتشان چه بخش‌هایی را رصد می‌کنند یا چه مشکلاتی وجود داشته باشد یک بحث دیگر است ولی قاعده‌تاً ما چهارچوب نظارتی را برای سازمان حسابرسی داشتیم و الآن هم اجرا می‌شود. در جامعه حسابداران رسمی هم که در سال ۱۳۷۲ تصویب شد و سال ۱۳۸۰ شروع به کار کرد، عملاً ما روی چهارچوب‌های استانداردهای حسابداری و حسابرسی باید کیفیت کارهای حسابرسی را بررسی و به آنها رسیدگی کنیم.

بنابراین ما یک نهاد حرفه‌ای بوده‌ایم ولی باز هم با همان سختگیری‌هایی که دولت و وزارت اقتصاد داشت. اساسنامه به سمتی رفت که وزیر اقتصاد و معاونینش

بیرون از جامعه حرفه‌ای پیش‌بینی شود ما از بیرون هم چهارچوب‌های نظارتی مستقل خواهیم داشت. من فکر می‌کنم هر جایی که نهاد حرفه‌ای وجود دارد، قاعده‌تاً باید کنترل برون‌سازمانی هم وجود داشته باشد. یکی از دلایلی که الآن طرح و لایحه که در دولت و مجلس در خصوص نهاد ناظر مطرح شده است، این است که جلوی فساد و تقلب‌های مالی را بگیریم. همه فکر می‌کنند اگر یک مقدار سختگیری بیشتر بر حسابرس شود و بر چهارچوب‌های کنترلیش بیشتر نظارت شود، فساد و تقلب مالی کشف می‌شود که به نظر من اشتباه است. شما آگاه هستید که ساختار تقلب‌های مالی یا گزارشگری مالی فقط در اختیار حسابرس نیست. حسابرس یک ناظر است که در فرایند کیفیت کمک می‌کند آن هم در مراحل آخر. شما اگر دارای یک اقتصادی باشید که اقتصاد پایداری نباشد، اگر دولت سیاست‌های اقتصادی خوبی را تدوین نکند، بخش‌نامه‌ای یا دستورالعملی اداره کند، در چهارچوب بنگاه اقتصادی هیئت مدیره و حاکمیت شرکتی

می‌توانستند بر تمام اساسنامه (یعنی جای جای اساسنامه) و بر جامعه حرفه‌ای، کنترل نظارتی داشته باشند. پس سه عضو هیئت عالی نظارتی را که بر جامعه حسابداران رسمی پیش‌بینی شده است، وزیر اقتصاد تعیین می‌کند. در هیئت‌های انتظامی وزیر نقش دارد. همچنین در اساسنامه و تغییرات چهارچوب کنترل کیفیت و نظارتی‌مان وزیر و دولت تأثیرگذار هستند. بنابراین ما صرفاً یک نهاد حرفه‌ای نیستیم، یعنی ما در واقع هم یک نهاد حرفه‌ای هستیم که چهارچوب‌های کنترلی خود را داریم و هم نظارت درون‌سازمانی داریم. حالا اینکه خود انتظام هستیم یا خود انتظام نیستیم، بستگی به آن افراد مستقلی دارد که این کنترل‌ها را انجام می‌دهند. ما به دلیل اینکه توانایی استخدام نیروهای بیرون از سازمان یا جامعه را نداریم در کنترل کیفیت عمدتاً از مؤسسات حسابرسی و افراد جامعه استفاده می‌کنیم و یکی از ایرادهای اصلی که ما خود انتظام هستیم، همین است. اگر این چهارچوب هم وضعیتش

خوبی نداشته باشید، از یک حسابرس یا بازرس نباید توقع داشته باشید تمام تقلب‌ها و فسادها را کشف کند، چون حسابرس آن چیزی که در صورت‌های مالی طبق استانداردهای حسابداری اجرا و مطرح می‌شود را رصد می‌کند و خیلی از تقلب‌ها و فساد اقتصادی در درون بنگاه اقتصادی و در سطح صورت‌های مالی افشاء نمی‌شود که بخواهد حسابرس به آن برسد. بنابراین اگر هدف اصلی ما شفافیت است و اگر هدف اصلی ما از اجرای نهاد ناظر کنترل بر حسابرس برای کاهش فساد و تقلب است، من فکر می‌کنم این هدف خوبی نیست؛ در حالی که دنیا هم به همین رسیده است. شما فکر نکنید فساد و تقلب فقط در کشور ما مطرح شده است. در آمریکا و تمام کشورها، آمارهای مالی که در حوزه تقلب و فساد و پولشویی مطرح می‌شود، نشانگر این است که در همان اقتصاد آمریکایی هم که این همه نهاد ناظر وجود دارد، فسادهایشان خیلی بیشتر از کشور ما اتفاق می‌افتد ولی بحث این است که ما نهاد ناظری در حرفه داشته باشیم که از خود حرفه‌ای‌ها باشد ولی مستقل. اینکه ما در حال حاضر یک طرح و لایحه‌ای داشته باشیم که فقط بخواهیم سرتیم‌ها را عوض کنیم، مثلاً شورای عالی که حرفه‌ای هستند را کنار بگذاریم و بیاییم مثلاً معاون اول رئیس جمهور را به‌عنوان شورای عالی بگذاریم یا دادستان کل کشور را بگذاریم یا مثلاً از بورس یا از بانک مرکزی افرادی را انتخاب کنیم، از دادستانی تهران یا از سازمان بازرسی کل کشور برای شورا انتخابشان نکنیم. تجربه نشان داده است که در ستاد مبارزه با پولشویی همین آدم‌ها، در ستاد مبارزه با تأمین مالی تروریست همین افراد و در

پولشویی همین افراد هستند. اگر قرار باشد هر جایی که حرفه حساس است یا یک شغلی حساس است ما تمام آدم‌های درجه یک کشور را بیاوریم، اینها به جلسات عایشان هم نخواهند رسید. بنابراین ما اگر در شورای عالی جامعه حسابداران رسمی در حال حاضر هر یک ماه دو بار جلسه تشکیل می‌دهیم و کنار هم به معضلات جامعه حرفه‌ای می‌پردازیم، مطمئن باشید این آقایان بزرگ را که بگذارید در شورای عالی، در هر دو سال یک بار هم هیچ جلسه‌ای برگزار نمی‌شود و مشکلاتمان بدتر هم خواهد شد.

کیانی: آقای بخشی شما لطفاً پیش‌نویس طرح نظام جامع حسابرسی را به‌طور کامل توضیح دهید؟

بخشی: بحثم را با جمله‌ای از استاد بزرگ فلسفه ایران آقای دکتر عبدالکریمی شروع می‌کنم؛ یک نکته معرفت‌شناختی «حقیقت، تمامیت است.» به این معنا که حقیقت، تمام قضا است

و قاعدتاً تمام قضا، دست یافتنی نیست. به همین جهت تمام تلاش بنده و تمام دوستانمان این است که بتوانیم امروز راجع به بخش‌هایی که در وسیع خودمان است و در بضاعت کم بنده است بکنم و این، همه داستان نیست بلکه درکی است که من از این موضوع دارم. به‌عنوان عضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی این را لازم می‌دانم در شروع بحث عرض کنم که مباحثی که امروز عرض می‌کنم ارتباطی به شورا ندارد و کاملاً نظرات شخصی و حرفه‌ای بنده است.

قاعدتاً شورا، ساز و کار خودش را برای تصمیم‌گیری و اخذ مصوبات و تصمیمات دارد. درخصوص پیش‌نویس می‌خواهم راجع به آخرین پیش‌نویسی که امروز در دسترس است، صحبت کنم چون پیش‌نویس‌های بسیار متعددی بوده است و قبلاً در دولت به‌طور متعدد پیش‌نویس لایحه طراحی شده است و الآن هم چند سالی است که در مجلس چندین نسخه و چندین ورژن پیش‌نویس‌های مختلف آمده است. پیش‌نویسی که در اینجا مطرح است، حدود یک ماه قبل و در دی

ماه ابلاغ شد. در واقع در این پیش‌نویس یک نهاد ناظر یا همان سازمان راهبری نظام حسابداری کشور طراحی شده است. برای این سازمان پنج رکن دیده شده است شامل: شورای عالی، هیئت نظارت و بازرسی، هیئت داور، هیئت مدیره و رئیس سازمان که در واقع رئیس هیئت مدیره، همزمان رئیس سازمان هم است. از جمله مهم‌ترین تغییراتی که در این پیش‌نویس و در این نسخه دیده می‌شود این است که سازمان حسابداری قرار است به یک مؤسسه عمومی غیردولتی تبدیل شود. وقتی به ماده ۱۱ این پیش‌نویس نگاه می‌کنیم در بند ب ذکر می‌شود که حسابداری شرکت‌ها و مؤسسات دولتی تحت مدیریت و کنترل دولت است. صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های تحت مدیریت و کنترل این صندوق‌ها، شهرداری‌های مرکز استان‌ها، نهادهای عمومی غیردولتی که براساس آخرین صورتهای مالی حسابداری شده آنها و مجموع درآمدهایشان اعم از عملیاتی و غیرعملیاتی بیشتر از پنجاه میلیارد تومان باشد، باید توسط همین مؤسسه حسابداری غیردولتی یا سازمان حسابداری

کنونی حسابداری شود. وقتی که این را با دقت مطالعه می‌کنید، اولین سؤالی که در ذهن یک حرفه‌ای پیش می‌آید این است که برای سهم بخش خصوصی چه چیزی باقی مانده است؟ اگر چه در بند بعدش پاسخ این را می‌دهند ولی به نظرم این عدد مخصوصاً این آستانه کمی که اعلام شده (درآمدهایی بیش از پنجاه میلیارد تومان) کاملاً مشخص است، دوستانی که در تدوین پیش‌نویس مشارکت داشته‌اند، ذره‌ای عدد را نمی‌شناختند. یعنی پنجاه میلیارد تومان درآمد عملیاتی تقریباً تمام شرکت‌های ممکن را در این ساختار در بر می‌گیرد. البته دوستان در بند بعد می‌گویند که سایر شرکت‌ها، سازمان‌ها، نهادهای عمومی غیردولتی، شهرداری‌ها و شرکت‌های بخش خصوصی می‌توانند از مؤسسات عضو جامعه حسابداران رسمی، حسابرس و بازررس خودشان را انتخاب کنند. این در واقع یعنی بخشی از بازار کاری که الآن جامعه حسابداران رسمی دارد و مؤسسات زیرمجموعه آن به سرعت از بین خواهد رفت. دومین نکته بسیار مهم از نظر من ماده دو است که

ماه ابلاغ شد. در واقع در این پیش‌نویس یک نهاد ناظر یا همان سازمان راهبری نظام حسابداری کشور طراحی شده است. برای این سازمان پنج رکن دیده شده است شامل: شورای عالی، هیئت نظارت و بازرسی، هیئت داور، هیئت مدیره و رئیس سازمان که در واقع رئیس هیئت مدیره، همزمان رئیس سازمان هم است. از جمله مهم‌ترین تغییراتی که در این پیش‌نویس و در این نسخه دیده می‌شود این است که سازمان حسابداری قرار است به یک مؤسسه عمومی غیردولتی تبدیل شود. وقتی به ماده ۱۱ این پیش‌نویس نگاه می‌کنیم در بند ب ذکر می‌شود که حسابداری شرکت‌ها و مؤسسات دولتی تحت مدیریت و کنترل دولت است. صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های تحت مدیریت و کنترل این صندوق‌ها، شهرداری‌های مرکز استان‌ها، نهادهای عمومی غیردولتی که براساس آخرین صورتهای مالی حسابداری شده آنها و مجموع درآمدهایشان اعم از عملیاتی و غیرعملیاتی بیشتر از پنجاه میلیارد تومان باشد، باید توسط همین مؤسسه حسابداری غیردولتی یا سازمان حسابداری

این پیش‌نویس نقاط مثبتی هم دارد که به دلیل تفاهم و مشترکاتی که بین ما و تدوین‌کنندگان است واردش نشدم.

کیانی: خانم رحمانی ممکن است تغییرات استانداردهای حسابرسی را به‌طور خلاصه توضیح دهید.

رحمانی: تمام این تغییرات در قالب فیلم‌های آموزشی آموزش داده شده است و در سایت سازمان حسابرسی موجود است و همه عزیزان می‌توانند استفاده کنند. واقعیت این است که کار تجدیدنظر در این استانداردها که حدود هفت استاندارد (۷۰۰، ۷۰۱، ۷۰۵، ۷۰۶، ۷۲۰، ۵۷۰ و ۲۱۰) است، سال گذشته در مجمع حسابرسی تصویب شد. این کار تجدیدنظر در مورد استاندارد ۷۰۱ تدوینش از همان سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۵ که در سطح بین‌المللی تصویب شد که در سازمان حسابرسی ترجمه اولیه‌اش شروع و انجام شد. حالا یک عده نقد می‌کنند که چرا سازمان در این

عضویت‌هایی است که نظارت‌شوندگان پرداخت می‌کنند. این مجدداً برگشته است یعنی اگر از روز اول ما فلسفه کارمان این بوده است که مجموعه نظارتی را مستقل کنیم، این به‌عنوان بند ۱ درآمدهای این سازمان است. در مواد آخر این پیش‌نویس یعنی در بندهای ۲۷ و ۲۸ درخصوص تعیین شرایط صلاحیت و همچنین دستورالعملی برای نظارت بر متولیان تهیه صورت‌های مالی و گزارشات مالی در شرکت‌های بزرگ بررسی هم تلاش شده است. به هر حال همه ما می‌دانیم برای اینکه گزارش‌های مالی با کیفیت داشته باشیم باید یک فرایند را طی کنیم و قطعاً تهیه‌کنندگان این گزارشات مالی هم مؤثر هستند. این به خوبی دیده شده است که از نقاط قوت این پیش‌نویس است ولی خیلی خام و محدود و در حد یکی دو جمله است. نکاتی که عرض کردم نقاط چالش‌برانگیز و نقاط ضعف این پیش‌نویس بود. قطعاً

درخصوص آنها باشد؟! این چالشی است که فکر می‌کنم در این پیش‌نویس هم به آن پاسخ روشنی داده نشده است و از جمله موارد چالش‌برانگیز همیشگی بحث نهاد ناظر است. البته شاید اگر به نکاتی که در این پیش‌نویس است دقت کنیم، خیلی از موارد کنترل و نظارت بر شاغلین انفرادی را هم در دستور کار قرار داده است و با توجه به محدودیت‌هایی که شاغلین انفرادی برای کار دارند یعنی در واقع مجبورند کارهای کوچک را بگیرند به‌صورت خودکار اینطور می‌توان برداشت کرد که دوستان بخش دوم را یعنی این که در همه کارها کنترل کیفیت قرار است، با این سازمان باشد.

در بخش دیگری در بند ۵ این ماده ۲ به نکته‌ای اشاره شده است که قابل تأمل است؛ گفته‌اند که در صورت ضرورت از جمله وظایف سازمان، تعیین سقف حق‌الزحمه حسابرسی است که به نظر من یک اشتباه اساسی در کف حق‌الزحمه رخ داده است.

ماده ۸ همین پیش‌نویس در مورد درآمدهای این سازمان صحبت می‌کند. درخصوص درآمدهای سازمان، اولین بند عبارت است از حق عضویت پرداختی حسابداران رسمی به مؤسسات حسابرسی. در اولین تحقیقاتی که در سازمان حسابرسی و در وزارت امور اقتصاد و دارایی انجام شد و به‌عنوان مبنای نهاد ناظر مطرح شد یکی از مواردی که به‌عنوان خودانتظامی جامعه حسابداران رسمی یعنی بخش خصوصی حرفه ذکر شد این بود که جامعه حسابداران رسمی خود انتظام است چون منبع درآمدهایش عبارت است از حق عضویت اعضای که همان نظارت‌شوندگان هستند. یعنی منبع درآمدی نظارت‌کننده حق

در این استانداردها و تدوین استاندارد ۷۰۱ شد که یکی گسترده شدن بخش مسئولیت‌های حسابرس و دیگری اضافه شدن بخش مسائل عمده حسابرسی بود. تغییرات دیگری هم وجود داشت که استفاده‌کنندگان گفتند شما نتیجه نهایی کار را اول گزارش اعلام کن و نه آخر گزارش. قبلاً بعد از بند مقدمه، مسئولیت‌ها بود، بعد مبانی و بعد هم بند اظهارنظر بود. الآن بند اظهارنظر آمد اول، بعد مبانی، بعد بند ابهام، بعد از آن بند مسائل عمده حسابرسی، تأکید، سایر بندهای توضیحی و نهایتاً مسئولیت‌ها رفت آخر گزارش حسابرس. این جابه‌جایی بود که به این صورت انجام شد. در جزئیات این بندها خیلی تغییرات جزئی وجود داشت که می‌شود گفت تغییر وجود نداشت، بیشتر جابه‌جایی بود و دوتا بند دیگر هم به جز مسائل عمده حسابرسی اضافه شد یعنی عنوان اضافه شد یکی سایر اطلاعات و دیگری هم ابهام با اهمیت در مورد تداوم فعالیت است. این سایر اطلاعات و ابهام با اهمیت

این توضیحات بیشتر مسئولیت‌های حسابرس در گزارش حسابرس شد. اگر دوستان دیده باشند حجم مسئولیت‌های حسابرس خیلی گسترده‌تر شد. این به معنی افزایش مسئولیت‌های حسابرس نیست. اکثریت این مسئولیت‌ها جز مسئولیتی که در قبال استاندارد ۷۰۱ یعنی مسائل عمده حسابرسی دارد قبلاً بوده است. فقط در بخش مسئولیت‌های حسابرس، در گزارش حسابرس نوشته نمی‌شد که الآن نوشته می‌شود. یک موضوع دیگر فاصله اطلاعاتی بود؛ فاصله اطلاعاتی هم می‌گفت که استفاده‌کننده بیان می‌کند شمای حسابرس به من بگو در حال انجام چه کارهایی هستی؟ من باید بدونم، فقط یک نظر نهایی به من نده. به من توضیح بده که چه کارهایی انجام شده است؟ نتیجه این، بحث استاندارد ۷۰۱ که مسائل عمده حسابرسی بود. که حسابرس فقط نگوید که نظر من مشروط شد یا مقبول شد؟ و نهایتاً به قول خودشان صفر و صدی نباشد. این دوتا موضوع منجر به تجدید نظر

فاصله هیچ کاری نکرده است و یک دفعه همه را باهم ارائه داده است!؟ حقیقت این است که اینها به هم وابسته‌اند و ما نمی‌توانستیم زودتر و در چند مرحله ارائه بدیم. به همین خاطر همه با هم در این مدت چند ساله آن را بررسی کردیم و در مجمع سال گذشته منتشر شد. کلیات تغییراتی که در سطح بین‌الملل شروع شد از یک سری تحقیقات بسیار گسترده در سطح مجامع حرفه‌ای بزرگ دنیا از جمله انجمن حسابداران خبره آمریکا و خود هیئت بین‌المللی تدوین استانداردهای حسابداری بین‌المللی انجام شد. خلاصه این تحقیقات این بود که استفاده‌کنندگان دو موضوع فاصله انتظاراتی و فاصله اطلاعاتی را مطرح کردند. فاصله انتظاراتی بیان می‌کرد که استفاده‌کننده انتظاری از حسابرس دارد که مبتنی بر واقعیت نیست؛ پس شماری از حسابرسان باید اطلاعات بیشتر به من بدهند تا انتظار استفاده‌کنندگان را از حسابرس به سطح واقعی برسد. نتیجه

در مورد تداوم فعالیت را ما قبلاً هم داشتیم، استانداردهایش را داشتیم، حسابرس هم مسئولیت داشت و در قبال اینها مسئولیتش را هم انجام می‌داد. فقط زمانی که ابهام با اهمیت در مورد تداوم فعالیت داشتیم و این ابهام افشا می‌شد قبلاً می‌گفت بند تأکید بگذار. الآن می‌گوید نه یک بند جدا بگذار. تفاوت در همین حد است. در مورد سایر اطلاعات هم قبلاً تیتراژ جدا نمی‌خورد الآن یک تیتراژ جدا برایش در نظر گرفته می‌شود. این در مورد کلیات تغییراتی بود که در استانداردها به وجود آمده است.

کیانی: آقای غریب بحث مربوط به سامانه‌های مؤدیان و پایانه‌های فروشگاه‌های توضیح بدید الان در چه وضعیتی هست؟

غریب: نظام شبکه پایانه‌های فروشگاه‌های و صورت حساب الکترونیکی، در انقلاب صنعتی چهارم بر مبنای اقتصاد دیجیتال با هدف ایجاد تقارن اطلاعاتی و حداکثر تطابق بین ذینفعان اطلاعاتی جهت تصمیم‌سازی و بدون دخالت عامل انسانی در تهیه و تحلیل داده‌ها، اطلاعات مورد نیاز کلیه نهادها و سازمان‌ها در خصوص تعاملات مالی را به صورت سیستماتیک و برخط با استفاده از هوش مصنوعی و تکنولوژی بلاک‌چین به صورت صحیح و با دقت بالا در اختیار آنها قرار خواهد داد. نظام به واسطه به‌کارگیری الگوریتم‌های سیستم هوشمند بلاک‌چین تخلفات را شناسایی خواهد کرد و پیگیری‌های لازم را انجام خواهد داد. اطلاعات استخراج شده از کلان‌داده‌هایی که در اختیار نظام قرار دارد با ابزار داده‌کاوی و هوش تجاری، مبنای تصمیم‌سازی برای اخذ تصمیمات

کلان کشور در حوزه‌های تأمین منابع درآمدی دولت، شفافیت اقتصادی، افزایش رفاه اجتماعی، افزایش کیفیت بهداشت و درمان و سایر موارد کاربردی خواهد بود.

در این راستا همچنین قانون پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان که در مهرماه سال ۱۳۹۸ تصویب شده است در حقیقت تغییراتی را در جریان فرایندهای اجرایی قانون دائمی مالیات بر ارزش افزوده و مالیات‌های مستقیم به‌وجود می‌آورد.

می‌توان گفت این قانون در دو بخش اجرایی به نام طرح سامانه مؤدیان و پروژه پایانه فروشگاه‌های قابل تعریف باشد.

در این قانون، هدف طرح سامانه مؤدیان، ایجاد بستری تحت وب برای ارتباط مؤدیان و سازمان مالیاتی با یکدیگر در کارپوشه فعالیت‌های اقتصادی

و معاملاتی تحت عنوان حساب دفتر کل مشترک فروش و خزانه برای مؤدیان و سامانه رسیدگی و تشخیص و قطعی‌سازی هوشمند (بدون دخالت مأمور مالیاتی) برای سازمان مالیاتی است.

این قانون در راستای آیین‌نامه ماده ۹۵ قانون مالیات‌های مستقیم، نحوه صدور و ارسال صورت حساب‌های الکترونیکی را با ابزار پایانه فروشگاه‌های یا سامانه فروش بیان می‌کند و هیچ منبع مالیاتی جدیدی در آن تعریف نشده است و چنانچه مؤدیان مشمول یا معاف از مالیات، نسبت به انجام تکالیف مقرر اقدام نکنند، جرائم عدم صدور صورتحساب و عدم اعمال مشوق‌ها و معافیت‌های مالیاتی برای آنها اعمال می‌شود.

کیانی: همه مشاغل جامعه الان به نظرتون آماده این تغییر هست؟

غریب: در حقیقت به شخصه می‌گویم نه؛ اصلاً ظرفیت این که این همه حسابدار بیاید این کارها را انجام بدن یا شرکت‌های معتمدی که بخوان این خدمات را ارائه بکنند برای مشاغل، این ظرفیت را من نمی‌بینم که اصلاً بخواهد این قانون با این ظرفیت اجرا شود.

واقعیت این امر اجرای قانون پایانه فروشگاهی و سامانه مؤدیان، این طرح سامانه مؤدیان است. طرحی است که قانون‌گذار در بحث حسابرسی خودش می‌خواهد بیاید از سازمان مالیاتی را به نوعی لغو بکند و اجازه ندهد برای حسابرسی مالیاتی به مؤدّی مراجعه بکنند ولی تکالیفش را در بحث آئین‌نامه موسومات ۹۵ از طریق پروژه پایانه فروشگاهی که برایشان در نظر گرفته، برای خودش تسهیل بکنند ولی سمت مؤدّی باید این تکالیف جدید و به نوبه خودش سخت‌تر این کار اجرا شود و روش تطابقی که می‌خواهد از طریق حسابرسی مالیاتی خودش همان بحث رعایت قوانین مالیاتی است را از طریق ابزار پایانه فروشگاهی و سامانه مؤدیان

که بهش بگویند یک حساب دفتر کل مشترک فروش و خزانه است، این کار را انجام بده و اجرای این پروژه یک پروژه‌ای است که قانون نوآورانه‌ای است که در کشورهای یک دنیا اتفاق افتاده است، سیر سازمان‌های مالیاتی از بحث ETAX الکترونیک تکس به سمت ITAX و در نهایت DTAX رویکردشان است. این زیر ساخت هم باید برای کشور هم در بخش حسابداری کشور هم در بخش دولتی به وجود بیاید.

کیانی: خانم دکتر حمیدی شما می‌توانید در خصوص استانداردهای حسابداری که در سال ۱۴۰۱ تغییر داشتند توضیح بدهید؟

حمیدی: در خصوص تغییراتی که در استانداردهای حسابداری اتفاق افتاده، سابقه این تغییرات برمی‌گردد به سال ۱۳۹۴ یعنی زمان شروع تغییرات در استانداردهای حسابداری به‌طور گسترده و دلیل اولیه‌اش تغییرات گسترده‌ای بود که در استانداردهای بین‌المللی که

همان اول مبنای تدوین استانداردهای حسابداری خودمون بودن اتفاق افتاد و آن تغییرات گسترده وقتی اتفاق افتاد ما هنوز هیچ تجدیدنظری در استانداردهایمان نکرده بودیم، در اینجا یک گپ خیلی بزرگ بین استانداردهای حسابداری خودمون و استانداردهای بین‌المللی ایجاد شد. اما تغییرات در همان استانداردهای بین‌المللی همه‌اش در واکنش به تغییرات محیط کسب و کار رخ داده بود و این تغییرات محیط کسب و کار را ما هم در ایران تجربه‌اش می‌کنیم. استارت‌آپ‌ها و تغییر در شکل معاملاتی که شرکت‌ها با مشتریانشان انجام می‌دن و سایر مواردی که هر روز شاهدش هستیم باعث تغییر در محیط اقتصادی می‌شود. از سال ۱۳۹۴ این تغییرات شروع شده و در چند مرحله یک مجموعه استانداردهایی برای نظرخواهی تدوین، ترجمه و تجدیدنظر شدن.

تو مرحله اول ۶ تا استاندارد توسط سازمان حسابرسی در سال ۹۷ مصوّب شد که این شش تا استاندارد در ابتدا شکل

صورت‌های مالی ما را به صورت‌های مالی بین‌المللی نزدیک می‌کرد. اما اینکه ما تغییر را همان جا متوقف کردیم و دیگر ادامه نمی‌دادیم کار درستی نبود به دلیل اینکه ببینید استانداردها یک مجموعه هستند که همگی به یکدیگر ربط و به هم وابسته هستند. شما نمی‌توانید یک استاندارد را عوض کنید و بگویید دیگر لازم نیست بقیه استانداردها تغییر کنند. این تغییرات باید همسو و همگام باهم انجام بگیرد و اگر این اتفاق نیفتد گاهی می‌بینید یک استاندارد را عوض کردید و مطلبی که در آن استاندارد درج شده است با مطلبی که در استاندارد دیگران که عوض نشده در تناقض است. پس این تغییر همزمان و با یکدیگر باید انجام بگیرد. در سال ۹۷ شش تا استاندارد تصویب شد، تاریخ اجرایشان سال‌های ۹۸ و ۹۹ تعیین شد که یکی از آن استانداردها که خیلی چالش ایجاد کرده همان بحث مالیات بر درآمد است. استانداردهای اولیه به شکل ارائه صورت‌های مالی مربوط می‌شد. درگام بعدی مجموعه استانداردهای مرتبط با تلفیق تجدیدنظر شدند، که تغییرات این استانداردها نسبت به مجموعه قبلیشان گسترده‌تر بوده چون اصلاً آن دیدگاه و مفهوم زیر بنایی تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اینکه چه مفهومی برای کنترل الآن در نظر گرفته می‌شود، اینکه شما مثلاً منافع فاقد حق کنترل را چطوری می‌توانید اندازه‌گیری کنید؟ آیا تغییری در اندازه‌گیری سرقتی ایجاد شده یا نشده؟ همه اینها نسبت به استاندارد قبلی تغییر داشته و این تغییر ناشی از تغییری بوده که در دیدگاه استاندارد‌گذار نسبت گروه و شخصیت تلفیقی به وجود

استاندارد ۱۶ که آثار تغییر در نرخ ارز است، تجدید نظری توش اتفاق افتاد که تاریخ اجراش سال ۱۴۰۱ تعیین شد که من نمی‌توانم الآن درباره آن تغییرات صحبت بکنم چون تغییراتش بسیار ریزه ولی نیاز به کلاس آموزشی و کارگاه آموزشی دارد اصلاً الآن نمی‌شود درباره آن نوع تغییر صحبت کرد. تغییر دیگری که خیلی عمده است و در پیش روی شرکت‌ها قرار گرفته و در حال حاضر در سال ۱۴۰۱ در سازمان حسابداری روی آن کار انجام می‌شود استاندارد حسابداری ۴۳ است، درآمد عملیاتی حاصل از قرارداد با مشتریان. که این دیگر تمام شرکت‌ها یعنی درآمد چیزی است که همه شرکت‌ها در صورت‌های مالی خودشان دارند منعکس می‌کنند و منجر به تغییرات و تحولات گسترده‌ای در حرفه خواهد شد که حالا تاریخ اجراش سال‌های بعد تعیین خواهد شد.

کیانی: خانوم رحمانی شما هم می‌توانید بگویید که آیا در بخش استانداردهای حسابداری بخش

آمده بود. وقتی که این پکیج ۱۲ تایی را کنار هم و کاملاً سازگار با هم هستند. تاریخ اجرای این استانداردها هم سال ۱۴۰۰ تعیین شد. یک استاندارد دیگر هم ما همزمان با استانداردهای مجموعه تلفیق، تدوین، ترجمه و تدوین کردیم و آن استاندارد اندازه‌گیری ارزش‌های منصفانه است. این استاندارد به این دلیل همزمان با مجموعه تلفیق لازم‌الاجرا شد که در مجموعه استانداردهای مرتبط با تلفیق دامنه کاربرد ارزش‌های منصفانه توسعه پیدا کرده بود و نیاز به یک استاندارد بود که حداقل یک سلسله مراتبی را برای اندازه‌گیری آن ارزش‌های منصفانه که ما تا قبل از این هم در استانداردهامون داشتیم ولی هیچ معیاری برای اندازه‌گیری نداشتیم را ارائه بکنند. اینها تغییراتی بود که تا ۱۴۰۰ انجام شد در خود سال ۱۴۰۱ در مجموع سازمان استاندارد حسابداری‌ای به تصویب نرسید. یعنی ۱۴۰۱ استاندارد مصوبی نداشتیم ولی باز هم در استانداردهای تجدیدنظر داشتیم که تاریخ اجرایشان سال ۱۴۰۱ بود مثلاً

عمومی هم تغییراتی داشته‌ایم؟
رحمانی: استانداردهای حسابداری بخش عمومی نسبت به استانداردهای دیگر نوپاترند. حدود ۱۲ سال است که تدوینشان شروع شده است و ما به بحث تغییر نرسیدیم. فعلاً در فاز تدوینیم و تا الآن ۱۸ تا استاندارد تدوین شده برای بخش عمومی که دو تا استاندارد اخیرى که تصویب شد، استاندارد مربوط به ترکیب‌های بخش عمومی و استانداردهای صورت مالی جداگانه بود. عمدتاً استانداردهای بخش عمومی شبیه به بازرگانی هستند. بنیادشان هم همان IFRS هاست که یک سری اصلاحاتی روی آن انجام می‌شود و تبدیل به بخش عمومی می‌شود. الآن مثلاً استاندارد

صورت‌های مالی جداگانه تقریباً می‌شود گفت همان بازرگانیه ولی استاندارد ترکیب‌ها متفاوت، چرا چون در بخش عمومی همه چیز بازرگانی نیست که ما همه ترکیب‌ها را از نوع تحصیل ببینیم. اتفاقاً اکثر ترکیب‌ها به سمت ادغام که مبنا می‌شود مبالغ دفتری و عدم شناسایی سودایی و این تفاوت به این صورت دارد. این دو تا استاندارد بود که به تازگی برای بخش عمومی تصویب شد و یک استاندارد هم الآن در مرحله پیش‌نویس داریم که استاندارد جریان‌های نقدی است که الآن در مرحله پیش‌نویسه و آن هم عمدتاً شبیه به همان استانداردهای بازرگانی است.

کیانی: آقای قبول شما راجع به تغییرات مهم قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۴۰۱ صحبت کنید. قبول: تغییرات مهم قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۴۰۱ عبارتند از:

۱. در قانون بودجه ۱۴۰۱ نرخ مالیات حقوق کارکنان غیراصلی، نرخ محاسبه مالیات عیدی به شرح زیر تغییر پیدا کرد.

در سال‌های گذشته مالیات عیدی آخر سال با رعایت معافیت ماده ۹۱ ق.م.م به صورت پلکانی محاسبه می‌شد. اما در سال ۱۴۰۱ به شرح زیر محاسبه می‌شود:

۱-۲: تغییرات نرخ مالیاتی عیدی (عیدی پایان سال پس از کسر معافیت‌های مقرر قانونی به نرخ ۱۰٪ و ۲۰٪) طبق مقررات قسمت اخیر ماده ۸۵ قانون اخیرالذکر مشمول مالیات است.

۲-۲: تغییرات تبصره ۱ و ۲ ماده ۸۶ ق.م.م در قانون بودجه ۱۴۰۱

بر اساس ماده ۸۶ ق.م.م پرداخت‌هایی که از طرف غیر از پرداخت‌کننده اصلی حقوق به اشخاص حقیقی، به عمل می‌آید، پرداخت‌کنندگان مکلفند هنگام هر پرداخت، مالیات متعلق را با رعایت معافیت‌های قانونی مربوط به حقوق به جز معافیت موضوع ماده (۸۴) این قانون، به نرخ مقطوع ده درصد (۱۰٪) محاسبه می‌شود اما در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ پرداخت‌هایی که از طرف غیر از پرداخت‌کننده اصلی حقوق انجام می‌شود با نرخ‌های (۱۰٪، ۱۵٪، ۲۰٪، ۳۰٪) محاسبه می‌شود.

۲. نصاب محاسبه مالیات اشخاص حقیقی (ماده ۱۳۱ ق.م.م) به شرح جدول شماره

جدول شماره ۱- نصاب محاسبه مالیات اشخاص حقیقی (ماده ۱۳۱ ق م م)

طبقه اول	طبقه دوم	طبقه سوم	
تا میزان ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	تا میزان ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال مازاد بر ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال	بیش از ۴,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به بالا	ماخذ
۱۵٪	۲۰٪	۲۵٪	نرخ

جدول شماره ۲

ممنوع الخروج کردن اشخاص حقوقی تولیدی دارای پروانه بهره‌برداری	۲۰٪ ریال یا ۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال یا ۲۰٪ سرمایه ثبت شده
ممنوع الخروج کردن سایر اشخاص حقوقی و اشخاص حقیقی تولیدی	۱۰٪ سرمایه ثبت شده
ممنوع الخروج کردن سایر اشخاص حقیقی	۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

تحقیقاتی و پژوهشی اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی در واحدهای تولیدی و صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارتخانه‌های ذی‌ربط که در قالب قرارداد منعقد شده با دانشگاهها یا مراکز پژوهشی و آموزش عالی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور انجام می‌شود، مشروط بر اینکه گزارش پیشرفت سالانه آن به تصویب شورای پژوهشی دانشگاهها و یا مراکز تحقیقاتی مربوطه برسد و ناخالص درآمد ابرازی حاصل از فعالیت‌های تولیدی و معدنی آنها کمتر از پنج میلیارد (۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال نباشد، حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات ابرازی سال انجام هزینه مذکور بخشوده می‌شود"

حال آنکه ناخالص درآمد ابرازی به مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال افزایش پیدا کرده است.

۱۱. بخشنامه شماره: ۱۷۹۳۶/۲۱۰ اص مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ در خصوص سرمایه گذاری ها

درصد (۲۰٪) درآمد حاصل از صادرات مواد خام و کالاهای واسطه ای نیمه خام مشمول مالیات با نرخ صفر می‌گردد که کالاهای واسطه ای نیمه خام نیز شامل این تخفیف شد.

۷. سود حساب‌های پس‌انداز و سپرده بانکی برای اشخاص حقوقی مشمول مالیات شد.

۸. وزارت امور اقتصادی و دارایی یا سازمان امور مالیاتی کشور می‌تواند از خروج بدهکاران مالیاتی از کشور جلوگیری کند. میزان بدهی قطعی اشخاص به شرح زیر تغییر پیدا کرد. (جدول شماره ۲)

۹. وکلای دادگستری و کسانی که در محاکم اختصاصی وکالت می‌کنند مکلفاند در وکالت‌نامه‌های خود رقم حق‌الوکاله‌ها را قید کنند و معادل پنج درصد (۵٪) آن بابت علی‌الحساب مالیاتی روی وکالت‌نامه تمبر الصاق و ابطال کنند.

تغییرات نصاب حق‌الوکاله در سال ۱۴۰۱ به شرح جدول شماره ۳ است:

۱۰. در بند س ماده ۱۳۲ ق م م سازمان امور مالیاتی مشوقی در نظر گرفته است بدین شرح " معادل هزینه‌های

یک افزایش پیدا کرد. (جدول شماره ۱)

۳. در تبصره ۳ ماده ۱۴۷ ق م م آمده " پذیرش هزینه‌های پرداختی قابل قبول مالیاتی موضوع این قانون که به شیوه تهاوری انجام نشود از مبلغ پنجاه میلیون (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به بالا منوط به پرداخت یا تسویه وجه آن از طریق سامانه (سیستم) بانکی خواهد بود." حال آنکه سقف تبصره فوق را به مبلغ ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال افزایش پیدا کرده است.

۴. در بند ۱۰ ماده ۱۴۸ ق م م هزینه‌های فرهنگی، ورزشی و رفاهی کارگران پرداختی به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر معادل ده هزار (۱۰,۰۰۰) ریال به ازای هر کارگر است. اما در سال ۱۴۰۱ هزینه فرهنگی و ورزشی و رفاهی کارگران به ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال افزایش پیدا کرد.

۵. مطابق ماده ۱۳۸ مکرر اشخاصی که آورده نقدی برای تأمین مالی پروژه - طرح و سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی را در قالب عقود مشارکتی فراهم کنند، معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می‌شوند ولی این سقف به ۲/۱ برابر افزایش پیدا کرد.

۶. صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات خدمات و کالاهای غیرنفتی و محصولات بخش کشاورزی و بیست

۱۲. در گذشته ذخیره مطالبات مربوط به کارمندان مدیران سهامداران عنوان شده در بند ۱۱ ماده ۱۴۸ ق م م از نظر سازمان امور مالیاتی قابل قبول محسوب نمی شد اما در سال جاری به لیست هزینه های قابل قبول اضافه شد.

۱۳. حقوق کارکنان شاغل در پارک های علم و فناوری مشمول نرخ صفر شد. ۱۴. در سال ۱۴۰۱ مالیات درآمد آن بخش از سود تقسیم نشده شرکت های مذکور که به حساب سرمایه انتقال می یابد مشمول نرخ صفر مالیاتی است.

۱۵. در ماده ۱۲۷ ق م م درآمدهایی که در شمول درآمدهای اتفاقی قرار نمی گیرد را برشمرده که مورد زیر نیز به آن اضافه شد:

کمک های بلاعوض دولتی به شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری با هدف توسعه فناوری

۱۶. وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند بدهی مالیات هایی که سال تحصیل درآمد مربوط یا تعلق آنها حسب مورد قبل از سال ۱۳۸۱ باشد را تا سقف چهل میلیون (۴۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای هر مودی در نقاطی که مقتضی بداند کلا یا جزئا مورد بخشودگی قرار دهد (تبصره ماده ۱۳۰ ق م م).

۱۷. در بخشنامه ۲۰۰/۱۴۰۱/۸ مورخ

۱۴۰۱/۰۲/۱۰ نصاب طبقه بندی گروه مشاغل به شرح زیر تغییر پیدا کرد

جدول شماره ۴	
گروه اول	بیش از مبلغ یکصد و پنجاه میلیارد ریال
گروه دوم	بیش از پنجاه میلیارد ریال و مساوی یا کمتر از مبلغ یکصد و پنجاه میلیارد ریال

۱۸. "شعاع (فاصله هوایی) یکصد و بیست کیلومتر برای تهران (به استثنای شهرک های صنعتی استان های قم و سمنان و اشتهارد و کاسپین و شهرک و نواحی صنعتی شهرستان فیروزکوه)، پنجاه کیلومتر برای اصفهان و سی کیلومتر برای سایر مراکز استان ها و شهرهای بالای سیصد هزار نفر جمعیت مشمول نرخ صفر ماده ۱۳۲ ق م م نمی شوند."

شهرک و نواحی صنعتی شهرستان فیروزکوه در نرخ صفر ماده ۱۳۲ قرار گرفت.

۱۹. معافیت مالیاتی فعالیت های مربوط به انتشارات کمک درسی و مؤسسات کنکور دانشگاه ها اعم از کنکور سراسری و کنکورهای تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری) حذف شد.

۲۰. واحدهای مسکونی و باغ ویلاهایی

که ارزش آنها (با احتساب عرصه و اعیان) بیش از یکصد و پنجاه میلیارد (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال باشد مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات به میزان دو در هزار می شوند
۲۱. کلیه کالاهایی که در قالب گواهی سپرده کالایی در بورس های کالایی کشور پذیرش می شوند، مادامی که در هر یک از بورس های کالایی مورد مبادله قرار مشمول نرخ صفر مالیاتی می باشند.

کیانی: مهمترین تغییرات در حوزه مالیات نرخ ارز چه بوده است؟

قبول: اول اینکه نرخ صفر مالیاتی نسبت به درآمدهای حاصل از صادرات کالا و خدمات صادرکنندگان در سال ۱۴۰۱ متناسب با میزان بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور و رفع تعهد ارزی صادرکنندگان اعمال می شود.

۲. هزینه های مرتبط با درآمدهای صادراتی که مشمول برخورداری از نرخ صفر مالیاتی نشده اند از جمله هزینه های قابل قبول مالیاتی برای تشخیص درآمد مشمول مالیات خواهد بود.

۳. استرداد مالیات بر ارزش افزوده دوره های مالیاتی سال ۱۴۰۱، موقوف به بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور نمی باشد،

جدول شماره ۳- تغییرات نصاب حق الوکاله در سال ۱۴۰۱

نرخ	ماخذ
۵٪	تا مبلغ چهارصد میلیون (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال ما به الاختلاف
۴٪	تا یک میلیارد و دویست میلیون (۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال ما به الاختلاف نسبت به مازاد چهارصد میلیون (۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال
۳٪	از یک میلیارد و دویست میلیون (۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال ما به الاختلاف به بالا نسبت به مازاد یک میلیارد و دویست میلیون (۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال

۴. از آنجا که سود تفاوت نرخ تسعیر ارز حاصل از صادرات از هرگونه مالیات معاف است و قانونگذار هیچگونه حصر یا استثنای درآمدی را نسبت به این معافیت در نظر نگرفته است، لذا سود تفاوت نرخ تسعیر ارز کلیه درآمدهای صادراتی، با رعایت سایر مقررات، مشمول حکم فوق است.

کیانی: مهمترین تغییرات قانون مالیات بر ارزش افزوده چه بوده است؟

قبول: اول اینکه استرداد مالیات بر ارزش افزوده دوره‌های مالیاتی سال ۱۴۰۱، موکول به بازگشت ارز به چرخه اقتصادی کشور نمی‌باشد.

۲. تبلیغات کالاها و خدمات داخلی در روزنامه‌ها و نشریات در سال ۱۴۰۱ معاف از ارزش افزوده شد.

۳. انتقال دارایی‌های منقول با بهایی بیش از ارزش دفتری به شرکت موجود یا شرکت جدید مشمول پرداخت مالیات و عوارض ارزش افزوده نخواهد بود

۴. واردات طلا، پلاتین و نقره به صورت خام از طریق مبادی رسمی گمرکی کشور مجاز بوده و از پرداخت عوارض گمرکی و هرگونه مالیات از قبیل مالیات عملکرد و ارزش افزوده معاف است و از نظر منشأ آرز مورد بررسی قرار نمی‌گیرد.

۵. نرخ اخذ مالیات بر ارزش افزوده برای واردات گندم، برنج، دانه‌های روغنی، انواع روغن خام، قند، شکر، گوشت قرمز و همچنین نرخ اخذ مالیات بر ارزش افزوده قند و شکر تولید داخل یک درصد تعیین می‌شود.

۶. برای کالاها اساسی پذیرش

روش مشخص می‌کرد که بر اساس نوع فعالیت که داشته یا اطلاعاتی که از جایی بدست می‌آورد و سایر اطلاعاتی که مربوط به حوزه فعالیتش بود، برآوردی را انجام می‌داد ولی از این به بعد همانطور که میدانید با توجه به تغییرات سال ۹۸، در سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ پرونده‌های مالیاتی‌ای هستند، که هم رسیدگی شدند و در مرحله قطعیت هستند یا در مرحله رسیدگی در هیئت‌های حل اختلاف مالیاتی، با این معضل دچار هستند که مأموران مالیاتی سیستم رسیدگی سابق علی‌الراسی خودشان را در روشی که استفاده می‌کنند، دارند. در این روشی که است طبق بخشنامه موضوع شماره ۵۲۲ ای که آمد سازمان مالیاتی ارائه کرده گفته که اگر شما میخواهید در بحث حسابرسی رعایت قوانین و مقررات مالیاتی در خصوص بحث کتمان درآمد دارد، باید اسناد و مدارک مستدلی را ارائه بکنند که مأمور مالیاتی نسبت به رسیدگی مالیاتی خودش میزان درآمد مشمول مالیات را افزایش بدهد. یک آیت‌م دیگر بیان می‌کند که موضوع کتمان فعالیت دارد

ضمانت‌نامه‌های بانکی مالیات بر ارزش افزوده توسط گمرک بلامانع است.

کیانی: آقای غریب مهم‌ترین تغییرات حسابرسی مالیاتی در سال ۱۴۰۱ و در سال ۱۴۰۲ را لطفاً بیان کنید؟

غریب: یکی از موضوعات خیلی مهمی بوده که مؤدیان مالیاتی و مأموران مالیاتی هم درگیر بودن بحث تغییراتی بود که در آیین‌نامه موضوع ماده ۲۱۹ است. در موادی که در بحث حسابرسی مالیاتی‌شان، در بحث کتمان درآمدشان و قسمت‌های هزینه‌های‌شان بوده. بخشنامه‌ای هم که سازمان مالیاتی ارائه کرده بوده بخشنامه شماره ۵۲۲ بوده که مستقیماً اشاره می‌کند که مأمورهای مالیاتی در خصوص شناسایی درآمدهای مؤدیان مالیاتی که دو بخش تقسیم کرده؛ یک بخش بحث کتمان فعالیت و یک بخش کتمان درآمد است و بحث این دوتا را از هم جدا کرده. قبلاً مأمور مالیاتی در بحث شناسایی درآمدهایی بود که مؤدیان مالیاتی روش علی‌الراسی را باید انتخاب می‌کرد. این

انجام می‌دهد. در بحث کتمان فعالیت موضوع فرق می‌کند. اینجا شاید اسناد و مدارکی را نتواند بابت کتمان درآمد شخص پیدا کند ولی موضوع فعالیت شخص است. فعالیت شخص را می‌تواند بر اساس روش‌های رسیدگی بهای تمام شده‌ای که در حال انجام است، در بحث ماشین‌آلات تولیدی یا در این کاری که استفاده می‌کند، برآوردی را حتی ممکن است در این زمینه انجام دهد یعنی از سایر اسناد و مدارک خریدی که به وجود آورده است، برآورد فروشش را انجام بدهد. این روش کاملاً متفاوت شده، پس یکی از این بحث‌ها در بحث شناسایی درآمد در بحث کتمان‌شان است. یک آیت‌م دیگر که در بحث حسابرسی است در بحث فروششان است؛ در آیت‌های فروششان عموماً سازمان مالیاتی می‌گوید که به غیر از فروشی که دارید به مصرف‌کننده نهایی انجام می‌دهید، سایر فروش‌هایی که شما مؤدی دارید انجام می‌دید از طریق سامانه‌هایی که من مشخص کردم باید برای من اثبات شده باشد که این فروش شما با نرخ منصفانه فروشی که دارم استفاده می‌کنم، در رسیدگی‌های فروشتان هم باشد فقط یک استثنا گذاشته که آن هم فروش به مصرف‌کننده نهایی است که می‌گوید برای فروش به مصرف‌کننده نهایی لزومی ندارد.

و یک موضوع دیگر که در بحث مأمور مالیاتی یا مؤدی‌های مالیاتی هم دچار چالش می‌شوند در بحث رسیدگی‌های موضوع مالیات بر ارزش افزودشان است. عموماً این چالش را دارا هستند که اگر مأمور مالیاتی بیاید و رسیدگی‌های در بحث حسابرسی ارزش افزودشان از روش علی‌الرأسی استفاده کرده باشند در بحث رسیدگی عملکرد همان روش را هم بیان

و در بحث رسیدگی ارزش افزوده انجام بدهد. قانون‌گذار کلاً منع کرده است. بارها نسبت به این موضوع بخش‌نامه کردند که نمی‌توانند بیان و این کار ارزش استفاده نکنند.

درخصوص موضوعات دیگر بحث حسابرسی، فروش‌هایی است که بین شرکت‌های وابسته‌شان است، فروش‌های داخلی‌شان اتفاق می‌افتد که به نسبت کمتری فروششان اتفاق بیفته مثلاً یک شرکتی را در نظر بگیرید که به شرکت وابسته خودش در منطقه آزاد با یک قیمت پایین بفروشد و در منطقه آزاد فروش مبلغ بالاتری انجام بدهد، این هم مأمور مالیاتی می‌تواند ورود پیدا کند نسبت به ارزش منصفانه فروشی که در این خصوص وجود دارد. اما اینکه در آینده قرار است چه اتفاقی بیفتد؟ ما به سال ۱۴۰۱ نگاه کنیم که شرکت‌های بورسی ورود به سیستم صدور صورت حساب‌های الکترونیکی پیدا کردن. در راستای همین موضوع هم قانون‌گذار گفته که کسانی که بیایند سامانه مؤدی‌ان را کلاً اجرا نکنند در راستای موضوع ماده چهار قانون پایانه فروشگاهی بحث حق رسیدگی حذف می‌شود. در راستای همین موضوع هم ماده ۲۲۹ که ادارات امور مالیاتی اجازه حسابرسی مالیاتی را داشتند هم اتوماتیک حذف می‌شود. موضوع ۲۳۷ و ۲۳۸ هم که بیان برای توافق و بحث رسیدگی‌های مالیاتی‌شان هم است، آیین‌نامه ۲۱۹ هم که می‌خواهد این موارد اتوماتیک حذف شود. پس با اجرای قانون پایانه فروشگاهی و سامانه مؤدی‌ان بزرگترین اتفاق سمت خود سازمان مالیاتی می‌افتد. بخش حسابرسی رعایت مالیاتی‌ش که توسط مأموران مالیاتی

هرساله برای مؤدی‌ان مالیاتی اتفاق می‌افتد این موضوع حذف می‌شود و همه این بحث تطابق و رعایت قوانین و مقررات مالیاتی بر عهده مؤدی‌های مالیاتی می‌افتد. در بحث تطابق اطلاعات بحث این که شما فاکتور و صورت حساب الکترونیکی ارسال می‌کنید، مؤدی طرف مقابلش باید شخص خریدارش مؤدی باشد باید در سامانه مؤدی‌ان تایید کند. هم تایید صورت حساب و هم بحث نقدی یا نسبی بودن صورت حساب را باید انجام بدهد. اگر نسبی باشد لزومی ندارد که مطالبه ارزش افزودش در تاریخ پرداختش اتفاق افتد. مثلاً در بحث ارزش افزوده، ارزش افزوده که فعلی است، تاریخ تعلق ارزش افزوده، تاریخ صدور صورت حساب است ولی با اجرای قانون پایانه فروشگاهی سامانه مؤدی‌ان، تاریخ تعلق ارزش افزوده، تاریخ پرداخت مبلغ نقدی ارزش افزوده است. خیلی تغییر به وجود می‌آید. بعد الزام ارسال اظهارنامه‌های مالیاتی ارزش افزوده کلاً کنار می‌رود با اجرای این موضوع. دیگر مؤدی نیازی به ارسال ندارد خود سامانه این را ایجاد می‌کند و نسبت به پرداخت‌های نسبی و نقدی بودنش و محاسباتش را انجام می‌دهد.

امکان دارد بپرسید این تطابق‌ها که اتفاق افتاد اگر دعوی بین دوتا مؤدی باشد چه می‌شود؟ یعنی من صورت حساب را برای شما فرستادم، شما صورت حسابم را تایید نکردی یا پرداخت نقدی زدم، شما گفتی نه نقدی نبود، نسبی بوده است. یک هیئت جدیدی ایجاد می‌شود، هیئت موضوع ماده ۹ قانون پایانه فروشگاهی است. ما با اجرای قانون پایانه فروشگاهی فقط در دو صورت است که حسابرسی مالیاتی برای مؤدی

قانون دربیاید سازمان مالیاتی بخش‌نامه‌های را اعلام کرده از طرف رئیس کل و از طرف مرکز تنظیم مقررات شرکت‌های بورسی را فراخوان داده است و همین فراخوانی که انجام داده یک پیش‌نویس لایحه‌ای دو فوریتی را برای تغییر این موضوع به مجلس شورای اسلامی رفته و یک فوریتی شده است. هنوز مجلس نسبت به این موضوع را مصوب نکند هنوز اقدامی نکرده است.

قبول: دوره ارزش‌افزوده زمستان یا سال ۱۴۰۱ شرکت بورسی که آبان ماه اجرا کرده را می‌تواند بر خلاف ماده ۴ قانون پایانه فروشگاهی رسیدگی کند؟

غریب: رئیس سازمان مالیاتی آبان ماه امسال ابلاغ کرده است که درست است بحث اجرای قانون پایانه فروشگاهی، قوانین موضوع ۱۴ و ۱۳ قانون ارزش‌افزوده، بحث ۱٪ که باید اتفاق بیفتد یا بحث عدم‌تصمیم به اظهارنامه ارزش‌افزوده هم باید باشد اما چون اجرای قانون به‌صورت مرحله‌ای دارد اتفاق می‌افتد، خواه ناخواه اگر خود قانون‌گذار بخواهد میزان فروش ارزش‌افزوده این اشخاص را در خود اظهارنامه‌هایشان هم لحاظ کند، هرچی فروش انجام دادند ولی در بحث اعتبار خریدهای این اشخاص چون اشخاص خریداری که هنوز فراخوان نشدند اعم از بیشتر موارد خریدارشان که میزان اعتبارشان را نمی‌تواند خود سیستم لحاظ بکند بنابراین این حالت را وسط در نظر گرفته است و تا زمانی که این قانون به‌صورت کامل اجرا نشده (الآن به‌صورت مرحله‌ای دارد اتفاق می‌افتد) شما صورت‌حساب الکترونیکی را ارسال کنید و هم اظهارنامه ارزش‌افزودتان را بدهید.

و ببیند که آیا قانون را اجرا می‌کنند یا نه؟ یا یک درصد ارزش‌افزوده‌ای که به همین ترتیب است که می‌تواند فقط بحث ارزش‌افزودشان را رسیدگی و حسابرسی انجام بدهد.

تحول بزرگی که امسال اتفاق می‌افتد در بحث آینده با اجرای قانون پایانه فروشگاهی است و برای سال بعد برای مؤدی‌های مالیاتی و همچنین برای خود ادارات امور مالیاتی که بخواهند ورود پیدا کنند به بحث حسابرسی مالیاتی.

قبول: آیا این الزام شرکت‌ها قانونی است؟

غریب: برای اینکه این موضوع به‌صورت

اتفاق می‌افتد یا اینکه مؤدی در سامانه مؤدیان ثبت‌نام نکرده باشد و قانون پایانه فروشگاهی را اجرا نکرده باشد، سازمان مستقیم حسابرسی را انجام می‌دهد یا اینکه در راستای هیئت موضوع ماده ۹ قانون پایانه فروشگاهی، رای به این داده شود که این مؤدی قوانین و مقررات موضوع پایانه فروشگاهی و صدور صورت حساب الکترونیکی را رعایت نکرده و به مأمور مالیاتی اجازه رسیدگی می‌دهد. شاید گاهی سؤال کنند که بحث این است که موضوع تبصره ۱ ماده ۱۹ قانون پایانه فروشگاهی که گفته ۰.۲٪ را اجازه دارد بررسی بکنه چی؟ بله بررسی یعنی مشاهده اسناد، اجازه رسیدگی هم ندارد یعنی ۰.۲ درصد را فقط مشاهده کند

کیانی: آقای بخشی شما قسمت اول برنامه لطف کردید راجع به پیش‌نویس طرح نظام جامع حسابرسی توضیح دادید گویا نکته‌ای باقی‌مانده بود که می‌خواستید بگویید.

بخشی: همین دو سه سال قبل در سال ۱۳۹۹ گزارش توجیهی در سازمان حسابرسی تهیه شد از طریق وزیر امور اقتصاد دارایی به معاون اول وقت رئیس جمهور ارجاع شد. در بخشی از این نامه می‌گوید که در حال حاضر امور مربوط به نظارت بر حرفه حسابرسی در بخش دولتی یعنی سازمان حسابرسی و در بخش خصوصی یعنی جامعه حسابداران رسمی و نظارت بر مؤسسات حسابرسی از ماهیت خود انتظامی برخوردار است که این امر شفافیت و تأمین اطلاعات قابل

اطمینان و به تبع آن اعتماد عمومی به بازارهای مالی را با نارسایی مواجه می‌کند. در واقع شاکله همه این بحث‌ها که درخصوص نهاد نازل شد و این پیش‌نویس لایحه‌ای که ما طراحی کردیم، خود انتظامی حرفه است هم در بخش دولتی یعنی می‌پذیرد که خود ما هم در بخش دولتی خود انتظامیم و بعد هم در بخش خصوصی حرفه. برای تعبیه این موضوع این خود انتظامی را در بخش دولتی و خصوصی به تفکیک و به تفصیل توضیح می‌دهد. در بخش دولتی و در سازمان حسابرسی می‌گوید که به دلیل اینکه سازمان همزمان متولی تدوین ضوابط و استانداردها است و همزمان متولی انجام خدمات حرفه‌ای هم است می‌گوید بخش ناظر سازمان یعنی هیئت نظارت که می‌خواهد

نظارت بکند، باید نظارتش را بر اساس اصول و ضوابطی انجام بده که خود سازمان تدوین‌کننده‌اش است، بنابراین اینجا خود انتظامی دیده می‌شود. درخصوص جامعه حسابداران رسمی میاد موضوع را چند وجه می‌کند اولاً ۱۱ عضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی به‌عنوان هیئت راهبری نهاد ناظر بخش خصوصی که فعلاً جامعه حسابداران رسمی است، از طریق اعضای انتخاب می‌شوند که خودشان بخشی هستند که باید نظارت بشوند درواقع نظارت شونده است هیئت راهبری و نهاد ناظر را انتخاب می‌کند و بعد می‌گوید که موضوع از جایی پررنگ‌تر می‌شود (به تعبیر من البته) حداقل ۴ تا از ۱۱ تا شاغل هم هستند یعنی مؤسسه دارند یعنی عیناً جزو نفراتی هستند که باید کنترل شوند بنابراین حداقل چهار تا از ۱۱ هیئت راهبری نهاد ناظر ما کسانی هستند که کاملاً مشمول نظارت هستند. به‌عنوان یک نظارت چرخه‌ای این شورای عالی ضمناً یک هیئت مدیره انتخاب می‌کند که این هیئت مدیره در واقع نفرات رسیدگی‌کننده کنترل کیفیت را تعیین می‌کند. اینجا هم موضوع زمانی پررنگ‌تر می‌شود که از بین نفرات که می‌روند برای رسیدگی نفراتی شاغل هم باشد یعنی شاغلین بر همکاران و هم پیشه‌گان و همدیگر نظارت دارند. ضمناً هیئت بدوی انتظامی کارگروه کنترل کیفیت را هم همان اعضای شورای عالی در واقع انتخاب می‌کنند. بنابراین اینها مصداق‌هایی از این که با اصل پنجم از اصول ۱۱ گانه IFIAR یا مجمع بین‌المللی ناظران

مستقل بر حرفه حسابرسی در تضاد است. اصل پنجم می‌گوید کارکنان نهاد ناظر باید مستقل از حرفه باشند. یک نکته خیلی اساسی در بحث‌های که تا به امروز در مورد نهاد ناظر شاهدش بودم یا مشارکت داشتم (مقاطعی در وزارت اقتصاد و در کمیسیون اقتصادی مجلس) نکته‌ای نادیده گرفته می‌شود که نوع خود انتظامی در این دو بخش صراحتاً در طرحی که خود دولت (در واقع بانی) فرق دارد. در مورد بخش دولتی می‌گوید خود انتظامی همان متر و معیاری است که خود سازمان حسابرسی تدوین کرده و باید بر همان اساس نظارت شود. در مورد جامعه هر ایرادی که می‌گیرد به ناظر می‌گیرد؛ ناظر در واقع تعارض منافع دارد؛ خود اعضای حرفه بر خودشان کنترل می‌کنند، یعنی ناظر را ذینفع و در واقع دارای تعارض منافع می‌بیند و این باعث می‌شود که خود انتظامی باشد یعنی حرفه دارد خودش بر خودش نظارت می‌کند. حالا چرا این نکته از نظر من مهم است. ما باید موضوع را بشکافیم مسئله‌ای که جامعه در حال حاضر درگیر است، یک فاصله انتظارات بزرگ و در واقع یک شکاف عمیق بین انتظارات و تصویری است که دولت و حاکمیت و در واقع نهادهای نظارتی با ادبیات حرفه‌ای، رایج و استانداردهای ما در سطح حرفه یک فاصله انتظاراتی بزرگ است. دلایل متعددی که در ادامه بحث درخصوص آنها صحبت خواهم کرد ولی اگر اصولی فکر کنیم باید ببینیم پایه مبحث چه چیزی است و اگر نقاط ضعفی در بخش خصوصی حرفه است پذیرفته شود و راهکاری در نظر گرفته شود و بخش دولتی و دستگاه نظارتی هم به سمت اقناع آن‌ها و اینکه ما در جهت حل نقاط ضعف گام برداریم و

راه موثرتری است. وقتی که خود انتظامی در بخش خصوصی حرفه درخصوص ناظر است ما باید راهکار داشته باشیم. بنابراین در جامعه حسابداران رسمی دو تا رویکرد تا الآن داشتیم یک رویکرد این است که با نهاد ناظر مخالفت بکنیم؛ به دلیل اینکه پیشنهاد ما و عده‌ای از دوستان و رویکردهای این بوده که با تغییر ساختارهای موجود می‌شود این معضل خود انتظامی در سطح حرفه را مدیریت کرد، یعنی زمانی در نظر دارید که ناظر مستقل نیست، از این دست مطرح می‌شود که اعضای تیم رسیدگی‌کننده حتماً غیرشاغل باشند. مثلاً اکثریت یا تمام اعضای شورای عالی از بین اعضای غیرشاغل انتخاب شوند و بعد در مورد هیئت بدوی انتظامی همان ساختاری که در هیئت عالی انتظامی داریم یعنی دوتا نماینده حاکمیت یکی از قوه قضاییه، یکی از دولت وجود دارد؛ همان ساختار را در مورد هیئت بدوی هم داشته باشیم، یعنی یک نماینده جامعه باشد و انتخاب

اعضا کاملاً در اختیار شورای عالی نباشد و بعد با توجه به اینکه یک هیئت عالی نظارتی داریم، در این هیئت عالی نظارت نمایندگان بخش حاکمیت و دولت و به‌طور مشخص وزارت امور اقتصادی دارایی و بعد جامعه حسابداران رسمی هستند. نقش آن‌ها را در ساختار و فرآیندهای کنترلی، کنترل کیفیت و نظارت حرفه‌ای پررنگ‌تر کنیم. متأسفانه الآن یک اتفاقی که افتاده پیشنهادی از سوی دو تا از اعضای محترم جامعه حسابداران رسمی برای وزارتخانه رفته است و ما الآن درخصوص پیشنهادات تغییر اساسنامه جامعه در چالش هستیم که در واقع نظارت‌های حرفه‌ای بخش انتخابی جامعه را ندید گرفتند و کامل در اختیار هیئت عالی نظارت و بخش انتسابی جامعه قرار دادند. در حالی که اختیارات کامل هیئت عالی نظارت و نماینده حاکمیت فقط دست ما را می‌بندند. شما می‌توانید درخصوص هیئت عالی نظارت هم کنترل لازم را بدارید و تأثیراتش را داشته باشید. اصل بحث من الآن

عرض می‌کنم به نظر می‌رسد که وقت آن رسیده است که اگر جامعه حسابداران رسمی به‌عنوان یک کنشگر اجتماعی درست وارد کار شود و از رویکرد تدافعی و واکنشی به این سمت که بتواند مطالعات پژوهشی قوی‌تری داشته باشد حرکت کند. خوشبختانه در شورای هفتم که خدمت آقای دکتر وادی‌زاده هم بودیم کار خیلی خوبی که صورت گرفت که مرکز آموزش تحقیقات جامعه حسابداران رسمی هم در واقع تأسیس شد و قرار است که کارهای اصولی و پژوهشی درستی انجام شود و مبنای پیشنهادهایی که ما به ارکان حاکمیت داریم، ارائه کنیم پس بنابراین وقت آن است که یک تغییر رویکرد کامل داشته باشیم.

وادی‌زاده: یک بحثی آقای بخشی مطرح کرد یکی اختلاف بخش خصوصی حسابرسی و بخش دولتی سازمان بود. خیلی راحت بگوییم ما می‌گفتیم شما مثلاً بخش دولتی هستی، هم تدوین‌کننده استانداردی، هم خودت داری تصدی‌گری حرفه‌ای می‌کنی یعنی هم حسابرسی می‌کنی. دنبال این بودیم که آن را جدا کنیم دوستان دولتی هم می‌گفتند شما

دارد و جلوگیری از هزینه‌های دوباره‌کاری ایجاد یک سازمان، ببینید جامعه حسابداران رسمی الان بیش از دو دهه از عمرش می‌گذرد و در ساختار اقتصادی اجتماعی کشور جایگاهی و ریشه دارد اینکه ماهیتش را زیر سؤال ببرید و در واقع نهاد جدیدی ایجاد کرد، می‌تواند خوب باشد ولی به هر حال دوباره کاری هزینه‌های سنگین خواهد داشت و بیش از یک دهه است که بحث نهاد ناظر روی میز است و راجع بهش بحث و گفتگو می‌شود ولی هیچ نتیجه مشخصی تا به امروز نرسیده است.

من یک نکته‌ای را به‌عنوان نظر شخصی بگویم، تا به امروز جامعه حسابداران رسمی در این خصوص کاملاً واکنشی عملکرد داشته است یعنی ما امروز مثل آتش‌نشان‌ها که هر وقت بحران ایجاد شود یک پیش‌نویس لایحه، پیش‌نویس طرح یا پیش‌نویس تغییرات اساسنامه جایی مطرح شده فقط دودیدیم که این بحران را حل کنیم و عموماً نتایج به‌دست‌آمده تا جایی موفق بوده که فقط توانستیم موضوع را به تعویق بیندازیم ولی موضوع حل نشده است. من به‌عنوان یک حسابدار رسمی اینجا

تغییرات پیشنهاد شده نیست بلکه می‌توانیم حضور هیئت عالی نظارت را به‌عنوان نماینده حاکمیت پررنگ‌تر بکنیم، می‌توانیم در خصوص استفاده از اعضای غیرشاغل در ارکان مختلف جامعه بیشتر استفاده کنیم. این رویکردیست که خیلی از دوستان به آن اعتقاد دارند و حتی چند سال پیش وقتی که با IFIAR مکاتبه هم شده بود آن‌ها هم پذیرفته بودن که اگر این تغییرات در ساختار جامعه شکل بگیرد به‌عنوان یک نهاد ناظر جامعه را بپذیرند و این رویکرد برای رفع خودانتظامی هاست و در واقع دلایل موجهی در خصوص پذیرفتن این رویکرد وجود دارد به هر حال ما در مملکتی زندگی می‌کنیم که شما آگاه هستید برای ایجاد یک ساختار جدید خیلی زمان لازم است و بعد ساختاری طراحی می‌کنید کاملاً حرفه‌ای بر اساس چهارچوب استانداردهای درست و حرفه‌ای و بر اساس یک بنچ مارک خوب ولی چیزی که در نهایت تصویب می‌شود ممکن است منجر به اتفاقات دیگری شود در واقع این تجربه بارها و بارها حداقل در سطح حرفه ما اتفاق افتاده است. بنابراین به دلیل نگرانی‌هایی که وجود

حسابرسی، ناظر سازمان بازرسی کل کشور، ناظر دیوان محاسبات، ناظر سیستم‌های امنیتی مثل وزارت اطلاعات، اطلاعات سپاه، بسیج، پلیس اقتصادی و حسابرس. من یک سؤال دارم سازمان بازرسی کل کشور زیر نهاد است؟ سازمان بازرسی کل کشور زیر نظر قوه قضاییه است. آیا شده تا حالا فساد در اتاق قوه قضاییه منتشر شود ولی در بخش دولتی هرچی می‌خواهی فساد را مشخص کن دیوان محاسبات زیرمجموعه مجلس است آیا شده تا حالا فساد از مجلس منتشر شود. من یک سؤال دارم این همه فساد دولتی مطرح شد حسابرس کی بود؟ از سازمان حسابرسی، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان حسابرسی یا تیم‌های اطلاعاتی بود؟ اگر به پرونده ۳ هزار میلیارد

می‌بینید فقط برای شرکت‌های بورسی مطرح شده و نه بخش خصوصی. فقط نظارت روی عام‌المنفعه‌ها و کارهای عمومی است. طرح اولیه و لایحه اولیه انجمن‌های حسابداری و حسابرسی را درگیر کرده است. حسابداران طبقه‌بندی شدند. مدیران مالی مطرح شدند، حسابداران رسمی و اسمش را ساماندهی تمام تشکلهای حسابداری گذاشتیم در حالی که اصلاً معلوم نبود چه اتفاقی است یک نخود لوبیا با همدیگر جمع کردیم که نمی‌توانستیم تشخیص بدیم. هر جا آقای دکتر پور ابراهیمی به‌عنوان کمیسیون اقتصادی می‌گفت به خاطر شفافیت، به خاطر جلوگیری از فساد. یک سؤال اینجا مطرح است ما چند تا ناظر در کشور داریم؟ ناظر سازمان

بخش خصوصی و کوچک در کنترل کیفیت و بحث‌های دیگر ضعیف هستند. آن چیزی که وزارت دارایی روی آن دست گذاشت و به اصطلاح موضوع را به‌عنوان نهاد ناظر مطرح کرد سه تا دلیل یا سه تا ضعف را پیش‌بینی کرد یکی اعضا شورا را انتخاب می‌کنند و شورا روی آن‌ها نظارت می‌کند. ما هم نماینده مجلس انتخاب می‌کنیم و مجلس قانون تنظیم و تدوین می‌کند. هیئت مدیره انتخاب می‌کنیم و هیئت مدیره در مجمع می‌خواهد صورتهای مالی خودش را هم تصویب کند. همین اعضای هیئت مدیره مجمع و ناظر هستند. پس قانون تجارت ایراد دارد. ایراد دیگر حق عضویت را اعضا می‌دهند و به اینها وابسته هستند خوب الان در همین طرح لایحه هم که اعضا باید پول دهند، دولت حتی پیش‌بینی کرد که از بورس بدهند اما سازمان بورس لغو کرد، پس همین شد. سوم گفتند شورای عالی کنترل کیفیت انتخاب می‌کند و کنترل کیفیت به مؤسسات رسیدگی می‌کند، پس مجدداً استقلال ندارد. اما در واقع در مجلس، نظام مهندسی و نظام پزشکی هم همین داستان است. پس کل چهارچوب باید عوض شود. چرا فقط به حسابرسی گیر می‌دهید. ما در کشورمان نهاد ناظر زیاد است که عمدتاً هم وارد مسائل اقتصادی می‌شوند. اگر قرار است کپی کنیم و بیاوریم. این IFIR که دوستان اشاره کردند می‌گویند مجمع بین‌المللی یک نهادی است که نهادهای ناظر رفته‌اند و به‌صورت اختیاری عضو آن شده‌اند و توصیه می‌کند و این که ضمانت اجرایی داشته باشد، ندارد. شاید کشور من اصلاً نخواهد اجرا کند ولی بحث این است که مجمعی که

تومان نگاه کنیم بخش خصوصی در آن جایی نداشت ولی کاسه و کوزه را سر بخش خصوصی شکستند. چون هیچ نهاد نظارتی وجود ندارد پس کشفی نمی شود در نتیجه محاکمه‌ای صورت نمی‌گیرد ولی حسابرس را بر اساس چهارچوب استاندارد بازخواست می‌کنیم. الآن هم نهاد ناظر می‌خواهیم بگذاریم، فردا که فسادی پیش بیاید می‌گوییم آقای حسابرس چرا متوجه نشدی؟ من سؤال دارم فساد و تقلب مگر در سطح صورت‌های مالی ثبت و ضبط می‌شود؟ در کشور ما قانون مبارزه با پولشویی سال ۸۶ تصویب شد و ۹۲/۱/۱ لازم‌الاجرا شد. قانون ارتقای سلامت اداری ما بعد از اینکه مه‌آفرید امیرخسروی گرفتند در آبان سال ۹۰ تصویب شد که بیشتر چهارچوب دولتی و بخش نهادها را پوشش میدهد و قانون تأمین مالی تروریسم سال ۹۴ که این سه تا سیستم رسیدگی را به هم زدند. در کشور ما حسابرس راجع به این ۳ قانون باید نظر بدهد، مگر پولشویی در سطح بنگاه اقتصادی اتفاق می‌افتد بیرون از بنگاه اقتصادست؛ حالا چک لیست هم دادیم حسابرس کنترل کند فردا حسابرس را بازخواست می‌کنیم که چرا نفهمیدی؟ تیم اطلاعاتی سازمان بازرسی از تراکنش‌های بانکی رفت در آورد. مگر شما دسترسی به حسابرسی‌ات می‌دهی؟ ابزار کنترلی مگر هست؟ نظر من این است که یک نهاد ناظر بگذارید آقای تیم اقتصادی که از بسیج، سپاه و اطلاعات و هر جا دیگر است. سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات، سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران. برای اینها نهاد ناظر بگذاریم و فقط روی حسابرس مستقل نهاد ناظر نگذاریم اگر هم قرار است بگذاریم فقط کارهای

عمومی و عام‌المنفعه و بورسی. به بخش خصوصی ارتباطی ندارد. اگر قرار است چرخ را دوباره اختراع کنیم. لایحه و طرح اصلاً پخته نیست و نمیدونم به کجا خواهیم رسید.

کیانی: عالی ممنون با توجه به اینکه زمان نداریم من فقط یک سؤال می‌خواهم از آقای کیهانی بپرسم در زمینه حسابرسی بر حسب رویکردهای فناوری اطلاعات چه کمبودهایی را در جامعه حرفه‌ای می‌بینید و کمی کامل‌تر در جهان به چه شکلی پیش می‌رود؟ کیهانی: چون زمان کم است من از تئوری بهره‌میزم و به‌صورت عملی خدمت دوستان و عزیزان مطرح کنم یکی از مشکلاتی که ما در حرفه داریم عدم استفاده از سیستم‌های فناوری اطلاعات و این باعث شده که تکرار عملیات و اضافه شدن وقت رسیدگی‌ها و هزینه زیادی که در این رابطه به مجموعه تحمیل می‌شود، مؤسسات حسابرسی و جامعه حرفه‌ای را دچار اشکال کند.

چندتا مثال ساده بزنم یک کارمند که به‌صورت سنتی کار می‌کرد، اول تایم‌شیت می‌نوشت، در این تایم شیت برگه تخصیص می‌نوشت بعد می‌رفتند از این کارت پروژه تهیه می‌کردند و ادامه کار ولی الآن سیستم‌های در واقع نرم‌افزاری به اینگونه عمل شده شما فقط کافی است یک نفر در هرشرکتی که می‌رود سر پروژه حالا با انگشتش، با آی‌پی که دارد یک ورود بزند و شب که می‌خواهد برود تخصیصش را پر کند. همین برگ تخصیص پر می‌شود، بر اساس این ورود خروج‌ها اضافه‌کارش مشخص می‌شود مرخصی‌اش را ثبت می‌کند تا حقوق و دستمزد حساب

می‌شود و همه عملیات انجام می‌شود. حدود تقریباً ۳۰ سال پیش ما سیستم DOC داشتیم و نهایتاً عملیات در NC انجام می‌دادیم و بعد موقعی که ویندوز آمد تمام عملیات integrated شد در واقع به‌صورت جامع شد با این روش کافی بود یک نفر مثلاً یک رسید انبار در سیستم ثبت کند، طرف قیمتش را بگش می‌گذاشت و همین، کل عملیات در حسابداری ثبت می‌شد. این را شما تعمیم بدهید در حسابرسی. حالا من دیگر وارد بی‌پی‌ام‌اس نشدم همان مدیریت کسب و کار یعنی از شروع قرارداد تا انتهای عملیات را ما می‌توانیم در شرکتها تعریف کنیم و همه عملیات در واقع از صفر تا صد از زمانی که قرارداد بسته می‌شود در مؤسسات حسابرسی تا زمانی که مفاصه حساب بیمه را می‌گیرن در این سیستم می‌شود الارم بدهد و کنترل کند. حالا بیایم یک قدم جلوتر در بحث حسابرسی مالی. در حسابرسی مالی نهایت کاری که دوستان انجام میدهند از اکسل استفاده می‌کنند ولی این نکته را در نظر بگیرید در حسابرسی مال به روش آی‌تی کافیست که این تراز عملیات در سیستم نرم‌افزاری وارد شود، به دلیلی سؤالی که مطرح کردید نرم‌افزاری ما در خارج از ایران مثلاً سیستم KC جزو سیستم‌های بسیار خوب مطرح الآن است، در این سیستم شما فقط کافی است تراز لود شود سپس یک سرپرست کار بیاید این آیتم‌های تراز رو بگش عطف‌های پرونده را بزند، این عملیات می‌رود در پرونده قرار می‌گیرد، کاربرد اصلی، کاربرد فرعی و خودش می‌رود سطح اهمیت را حساب می‌کند و کاربرد‌های رسیدگی را بر اساس همین سطح اهمیت و محاسبه ریسکی که از طریق پرسش‌نامه‌های

با برنامه‌ها که توسط چندتا از مؤسسات ایران و شرکت‌های ایران نوشته شده و الآن دارند کار می‌کنند در واقع این کار را خیلی نزدیک به KCFR کرد. اگر ما بتوانیم در جامعه حرفه‌ای برای این کار متولی داشته باشیم و مؤسسات حسابرسی و حسابرسان را علاقه‌مند به این موضوع کنیم چون مؤسسات حسابرسی و شرکت‌ها دیگر زورشان نمی‌رسد بیشتر از این بخوان هزینه کنند. باید حمایت قوی‌تری بیاید یک مقدار هزینه کنه، از تیم‌های قوی‌تر کمک بگیرد، برنامه‌های در واقع گران‌تری را بخره و به اینا مچ کنه. این را در نظر بگیرید که یک برنامه حسابرسی حتماً و حتماً و لزوماً نباید نوشته شود می‌شود از دیتا اسنیترو و اکسل استفاده کرد.

نیست مدیر حتماً حضور در سرکار داشته باشد. این محاسن استفاده از حسابرسی ای تی است. KCFR یک برنامه خارجی است باور کنید با این چیزایی که بچه‌ها در ایران نوشتن فرق زیادی ندارد عمده‌ترین فرقی که دارد در KCFR در قسمت پنج هزارش یک قسمتی داریم به نام پلنینگ، در قسمت پلنینگ با عملیاتی که شما اونجا پر می‌کنید در واقع این رسیدگی‌ها را براتان استیبل می‌کند، یکسری چیزهای اضافه براتان حذف می‌کند و شما را برای رسیدگی آماده می‌کند. ما اگر بتانیم در کشور خودمون از برنامه‌هایی مثل دیتا اسنیترو یا ماکروسافت تیم، برنامه‌های مثل اکسل خریداری شدن من نمیدونم کرکش اینجا در ایران باشد و اگر کرکش باشد هم مشکلاتی داریم، اگر بتانیم اینها را در ایران داشته باشیم دقیقاً

کنترل‌های داخلی انجام شده و تعداد نمونه‌ها و کاربرگ‌های رسیدگی را انجام می‌دهد. بعد از اینکه کاربرگ رسیدگی انجام شد. شما رسیدگی می‌کنید اشکالات را می‌نویسید این اشکال یک بارکد نوشته می‌شود خودش مستقیم می‌رود در نکات قابل توجه، سرپرست کار می‌رود روی ستان‌هایی که دارد می‌خوند می‌گوید این برود در ۱۰۵۰، این در نکات انتقال به سال قبل، این در نامه مدیریت، اینم در توضیحات، یکبار نوشتن در کاربرگ رسیدگی شما کل عملیات را خلاصه می‌کنید تا پرونده. از آن سو مدیر کار پشت میزش نشسته از طریق سیستم دات نت در واقع چون این شبکه است و به فضای اینترنت ارتباط دارد، خیلی راحت می‌تواند برود کار بچه‌هایش را ببیند، تیکت برایشان بفرستد، نکات معوق برایشان بفرسته، یعنی دیگر لازم

عدول بلاوجه «زیرنویسی بر زیر نویس»

هدف از این نوشتار به اشتراک گذاری تجربه یک فرآیند تصمیم‌گیری جمعی است که به بررسی وضعیتی از این فرآیند می‌پردازد که با وجود موافقت حاضرین واجد حقرأی به تصمیمی در جلسه، چنانچه پس از ختم جلسه و در هنگام امضای صورتجلسه مربوط برخلاف نظر خود، اعلام و انشاء مخالفت کنند

هدف از این نوشتار به اشتراک گذاری تجربه یک فرآیند تصمیم‌گیری جمعی است که به بررسی وضعیتی از این فرآیند می‌پردازد که با وجود موافقت حاضرین واجد حقرأی به تصمیمی در جلسه، چنانچه پس از ختم جلسه و در هنگام امضای صورتجلسه مربوط برخلاف نظر خود، اعلام و انشاء مخالفت کنند

سعید جمشیدی فرد

دات کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

چه اثری بر تصمیم اتخاذی دارد. اگر چه موضوع اختصاصاً مربوط به یکی از تصمیمات تعیین‌کننده در شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران (از این پس به اختصار جامعه) است لیکن مخاطبان این نوشتار صرفاً اعضای جامعه نیستند بلکه این تجربه و پیامدهای آن در سایر هویت‌های مشابه نظیر مجامع عمومی، هیئت مدیره‌ها، کارگروه‌ها و

دیگر شوراها که تصمیم‌گیری در آن مستلزم اخذ نظر، اعلام رأی، اتخاذ تصمیم و در نهایت اجرای آن است، آشناست. بنابراین، با تأکید بر جنبه‌های حقوقی و مدیریتی می‌تواند جالب توجه و تداعی‌کننده برای خوانندگانی چون مدیران شرکت‌ها، حساب‌برسان و بازرسان، ناظرین، رؤسا و دبیران جلسات، اعضای هیئت رئیسه‌ها و امنا باشد که جلسات شورای عالی جامعه با حضور حداقل ۸ عضو قابل تشکیل است و تصمیمات باید با حداقل ۶ رأی موافق اتخاذ شود. شورای دوره هفتم با توجه به آیین‌نامه‌ای که پیش از این به تصویب رسیده بود جلسات خود را برگزار می‌کرده است. بر این اساس دستورجلسات با نظر رئیس شورا در انطباق با آیین‌نامه و توجه به پیشنهادهای موجود، اهمیت و اولویت موضوعات، صلاحیت ورود شورا و مهیا بودن موضوع جهت طرح در جلسه تعیین و با درج در دعوتنامه کتبی حاوی زمان و مکان جلسه به اطلاع اعضا و نظار شورا می‌رسد. بنابراین مقدمات پس از تشکیل جلسه و بحث و تبادل نظر پیرامون هر یک از دستورجلسات، نسبت به موضوعاتی که مهیای اتخاذ تصمیم است، حسب مورد رأی‌گیری می‌شود. اعلام رأی حسب موضوعات می‌تواند به صورت مخفی یا علنی و در این صورت با بالا بردن دست و یا درخواست اعلام نظر مخالف نسبت به جمع‌بندی که رئیس شورا پیش از رأی‌گیری کرده، انجام می‌گیرد. قابل ذکر است که تمامی جلسات شورا از طریق سیستم صوتی ضبط و نگهداری می‌شود. با عنایت به مختصر فرآیند برگزاری جلسه، دبیر شورا پیش‌نویس صورتجلسه

مشمتمل بر درج اسامی حاضرین و غایبین، دستورجلسات، زمان و مکان، حسب مورد خلاصه‌ای از بحث‌ها و تصمیمات را جهت امضا تهیه و تنظیم کرده و پس از بررسی آن توسط رئیس شورا پیش از جلسه بعد، به اشتراک با اعضای شورا به‌منظور اعلام نظرات تکمیلی یا اصلاحی گذاشته شده و بر این اساس صورتجلسه نهایی مبتنی بر این روند به منظور امضا در ابتدای جلسه بعد به گردش در می‌آید. این روال به جز موضوع این نوشتار همواره با حسن‌نیت موجود در شورا بدون مشکل جدی، صورتجلسات امضا، نگهداری و نسخه‌ای جهت اطلاع عموم در سایت جامعه بارگذاری می‌شود. افزون بر این با وجود نظار و همچنین فایل‌های صوتی جلسات، زمینه‌ای برای ورود تردید به تصمیمات و یا لزوم امضای دستنویس صورتجلسه در پایان همان جلسه پیش نیامده بود.

چهل و ششمین جلسه شورای عالی دوره هفتم جامعه به تاریخ دهم خرداد ۱۴۰۱ مشتمل بر دستورجلسه «تعیین زمان و مکان برگزاری مجمع عمومی سه سالانه» بود. این دستورجلسه از جهاتی اهمیت داشت که با عنایت به شرایط بوجود آمده ناشی از شیوع کرونا، با وجود تصویب ضوابط برگزاری انتخابات به صورت الکترونیکی، با اعلام فراهم نشدن بستر لازم برای اجرای مصوبه توسط دبیرکل و سپس پیشنهاد اصلاح تبصره ماده ۸ «دستورالعمل مربوط به نحوه برگزاری مجمع عمومی و انتخابات شورای عالی» شورای عالی و تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی، امکان برگزاری همزمان انتخابات اعضای شورای عالی در شهرهای مشهد و اصفهان به دلیل تعداد

قابل توجه حسابداران رسمی این مناطق فراهم شد. با این حال نظر به نزدیکی به زمان برگزاری انتخابات در شهریور ماه ۱۴۰۱، تحت تأثیر فضای انتخاباتی، تبلیغات غیررسمی، دسته‌بندی و لابی اشخاص و گروه‌ها و عمدتاً در بستر شبکه‌های اجتماعی و مجازی آغاز شده و موضوع توسعه محل برگزاری انتخابات به شهرهای مشهد و اصفهان هم یکی از موضوعات مورد بحث و تبادل نظر شد که طیفی از نظرات و نقدهای منصفانه تا موافقت و مخالفت تحت تأثیر پیش‌بینی نتایج انتخابات را در بر گرفت و به تبع آن اعضای شورا از زمان در دستور جلسه قرار گرفتن موضوع، امضای صورتجلسه و سپس تا برگزاری مجمع عمومی شرایط دشواری را سپری کردند.

در جلسه مزبور، پس از ارائه پیشنهاد هیات مدیره برای برگزاری مجمع در دو شهر یاد شده، دبیرکل دلایل طرح پیشنهاد شامل فراوانی تعداد اعضا در دو منطقه، مشکلات ناشی از جابجایی اعضا از جمله وقت و هزینه اضافی مصروفه آنان برای حضور در تهران، میسر نشدن برگزاری الکترونیکی برای پوشش همه مناطق، کم بودن تعداد اعضا در دیگر مناطق و پیشگیری از طرح ایرادات ناپسند نسبت به اعضای که به طرق مختلف در دوره‌های قبل خود را برای رأی دادن به تهران می‌رسانند، گزارش کرد. متعاقباً پس از تبادل نظر، رئیس جلسه درخواست کرد تا چنانچه کسانی از اعضای شورا با پیشنهاد برگزاری انتخابات در اصفهان و مشهد هم‌زمان با تهران مخالف هستند، اعلام کنند که با توجه به عدم مخالفت، بدین ترتیب با اعلام نتیجه تصمیم، پیشنهاد به اتفاق آرای اعضای حاضر در

جلسه به تصویب رسید.

اما با تهیه و تنظیم پیش‌نویس و گردش آن در جلسه بعد جهت امضا، دو عضو از اعضای حاضر در جلسه با بند ۲ مصوبه در مورد تعیین زمان و مکان انتخابات از طریق زیرنویس اعلام مخالفت کردند. به این ترتیب که یکی از مخالفین با ذکر سه دلیل؛ یکی عدم رعایت حقوق کلیه حسابداران رسمی، دوم عدم رعایت قوانین بالا دستی و قانون اساسی در خصوص دارا بودن حق رأی برای کلیه آحاد جامعه و مردم و سوم جلسات شورا و مصوبات قبلی همگی (حتی حذف ۱۰٪ به منظور الکترونیکی کردن انتخابات بوده است، زیرنویس کرده و عضو دیگر با ذکر مخالفت با بند مزبور با عطف به زیرنویس فوق‌الاشاره، بر خلاف آنچه در جلسه چهل و ششم تأیید و مصوب کرده بودند، درج مخالفت کردند.

صرفنظر از ورود به دلایل زیرنویس شده و ارزیابی قابل قبول، منطقی و صحیح بودن آنها، در اینجا این سؤال که با وجود عدم مخالفت و تصویب موضوع، آیا اعلام مخالفت بعدی از جهات برخوردار است، بررسی می‌شود.

با عنایت به شرح موضوع و بیان سؤال، لازم است مختصری از مبانی حقوقی مرتبط مرور شود. "دکتر ناصر کاتوزیان" در مقدمه علم حقوق در مبحث اعمال حقوقی و در خصوص قصد و رضا در قراردادهای می‌نویسند که در حقوق ما اراده به دو عنصر قصد و رضا تجزیه شده است. انجام یک عمل حقوقی معلول یک سلسله فعالیت‌های دماغی و درونی است که هر شخص با مراجعه به وجدان خویش می‌تواند آن را دریابد. انسان ابتدا در تصور وجود عمل را می‌ند

و پس از سنجش میزان نفع و ضرر آن و ملاحظه نیازهای مادی و معنوی خود یا نمایندگی که دارد لزوم ایجاد آن عمل را تصدیق می‌کند و در باطن مشتاق به آن کار می‌شود. این اشتیاق به انجام دادن را «رضا» می‌نامند.

پس از گذشتن این مرحله و احساس رضایت از انجام دادن کار، انسان تصمیم می‌گیرد آن کار را اجرا کند، یعنی عمل حقوقی مورد نظر را در ذهن خود ایجاد می‌کند و همین مرحله است که انشاء عمل حقوقی یا «قصد» نامیده می‌شود. پس مبنای هر قصد میل و رضاعی است که در اثر تصدیق عمل از پیش در ذهن به وجود آمده است و این دو (قصد و رضا) برای ایجاد عقد لازم و ملزوم یکدیگر است. برای اینکه اراده باطنی بتواند مؤثر در بستن عقد شود باید حائز دو شرط باشد؛ اول باید اعلان شود، یعنی به وسیله لفظ یا نوشته یا کار یا اشاره، اراده جنبه خارجی پیدا کند و برای طرف قرارداد مفهوم باشد. تا زمانی که اراده جنبه بیرونی و خارجی پیدا نکرده بر آن اثری بار نمی‌کند. دیگر اینکه اراده باید خالی از عیب شامل اشتباه و اکراه باشد.

از بعدی دیگر، مراد از قصد، اراده است یعنی طرفین معامله می‌بایست اراده داشته باشند یعنی در آن سطح از هوشیاری و عقلانیت باشند که بفهمند چه عملی انجام می‌دهند و آثار و تبعات آن چیست. به عبارت دیگر متوجه اعمال و رفتار خود باشند و بدانند که زیر چه نوشته‌ای را امضاء می‌کنند. برای اینکه ما از اراده شخصی آگاه شویم بایستی با لفظ یا فعل، این اراده اعلام شود و تا زمانی که تصورات اشخاص به هیچ عنوان به عالم

خارج وارد نشده باشد نمی‌توان آن را مبنای کار قرار داد و به همین علت ماده ۱۹۱ قانون مدنی مقرر داشته است که «عقد محقق می‌شود به قصد انشاء به شرط مقرون بودن به چیزی که دلالت بر قصد کند.» البته لازم نیست که این اراده حتماً از طریق لفظ باشد بلکه می‌تواند با اشاره صورت گیرد ولیکن در این موارد اشارات می‌بایست کاملاً واضح و معلوم باشد که قصد انجام معامله را دارد یا خیر و در همین خصوص ماده ۱۹۲ بیان می‌دارد: «در مواردی که برای طرفین یا یکی از آنها تلفظ ممکن نباشد اشاره‌ای که مبین قصد و رضا باشد کافی است.» ماده ۱۹۵ در مقام ذکر تمثیل با مفهوم مخالف آورده است که «اگر کسی در حال مستی یا بیهوشی یا در خواب معامله کند آن معامله به لحاظ فقدان قصد باطل است».

اعلام اراده گاه صریح و گاهی ضمنی است. اعلام اراده وقتی صریح است که با الفاظی که دلالت بر اراده باطنی داشته باشد حاصل شود. گاه زبان این الفاظ را به طور مستقیم ادا می‌کند و گاه با واسطه مانند مکالمه تلفنی، گاه نیز اعلان صریح اراده با نوشتن عادی یا رسمی در قالب سند یا کتابت یا روزنامه یا اعلان با امضا یا به وسیله چاپ یا به طرق دیگر حاصل می‌شود. گاه اعلام صریح به واسطه اشاره متداول عرفی صورت می‌گیرد. اشاره غیرمبهم فردی که تلفظ برای او ممکن نیست، اعلام صریح اراده او محسوب می‌شود. مانند پایین آوردن عمودی سر، که دلالت بر قبول و بالا بردن آن یا بالا انداختن کتف که دلالت بر عدم قبول دارد. بنا به مبانی اشاره شده، حتی در صورت

نبود سه عضو ناظر و رئیس هیئت عالی نظارت و فقدان سیستم صوتی ضبط گفتگوها و مذاکرات جلسه، از نظر حقوقی مصوبه با آرای متفق دارندگان حق رأی معتبر و لازم‌الاجرا بوده و درج مخالفت به ترتیبی که شرح رفت نه تنها بی‌اثر بلکه عدول بلاوجه و جهت تلقی می‌شود. با این حال، ممکن است این سؤال مطرح شود که تکلیف در حالتی که شخص تصمیم به برگشت از نظر و عدول از قصد انشاء قبلی خود داشته باشد چگونه باید عمل کند. در این حالت ابتدا باید گفت که با توجه به انجام تمامی ترتیبات تصمیم‌گیری و تحقق ارکان اثر حقوقی، تصمیم نافذ بوده و امکان نقض آن وجود ندارد اما اشخاص می‌توانند با تقاضای طرح موضوع برای اصلاح یا ابطال تصمیم اتخاذی بر اساس مقررات برگزاری جلسات کرده و در جلسه‌ای دیگر موضوع در دستور جلسه قرار گرفته و به رأی گذاشته شود.

اما نکته متفاوت که می‌تواند در موارد مشابه توجه شود، درج متن زیر نویسی توسط رئیس شورا در ذیل زیرنویس دو عضو است که آن نیز غیر معمول بنظر می‌رسد. از آنجا که صورتجلسات به طور کلی جزء اسناد و پشتوانه اقدامات شرکت‌ها، نهادها و تشکلهایی نظیر جامعه است و بعضاً از جمله در جامعه از طریق سایت به اطلاع اعضا می‌رسد، ثبت سابقه، رفع اثر از عدول بلاوجه و وظیفه امانتداری ایجاب می‌کرد تا رئیس شورا با قرائت زیرنویس در جلسه‌ای که زیرنویس انشاء شد، ضمن توضیح غیرنافذ بودن مخالفت انشایی در اکثریتی تلقی شدن تصمیم، برگشت از زیرنویس مخالفت را از اعضای مخالف درخواست کند. لیکن نظر به عدم اجابت درخواست

و اصرار بر نظر، رئیس شورا با این عبارت که «تصمیمات این جلسه بدون مخالفت و باتفاق آراء حاضرین به تصویب رسید. (زیرنویس مخالفت با بند ۲ صورتجلسه بعداً در هنگام امضای صورتجلسه درج شده است)»، با زیرنویسی بر زیرنویس رویداد مزبور را ثبت و کامل کرد. ۱. ■

پی نوشت:

۱- تصویب برگزاری مجمع عمومی در شهرهای اصفهان و مشهد همزمان با تهران و اصلاح و مقررات مربوط، برگزاری مجمع عمومی را در روز ۲۳ شهریور ماه ۱۴۰۱ در این سه منطقه در جهت حقوق اعضا فراهم آورد و با افزایش مشارکت اعضای ساکن در دو منطقه اضافه شده، نصاب تشکیل مجمع با حضوری سربسری در نوبت دوم احراز و از دعوت تعویق مجمع به نوبت سوم جلوگیری کرد.

سعید جمشیدی فرد: حسابدار مستقل
خبره، حسابدار رسمی

Photo illustration

رفتارهای سیاسی و الیگارشسی مالی - اقتصادی

دات کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ترجمه و تلخیص:

مقدمه

اقتصادی گروه‌های معدودی از ثروتمندان، استعمارگران و صاحبان نفوذ را بر اکثریت جامعه، الیگارشسی گویند. در این حکومت شرط رسیدن به مقام بالا داشتن ثروت بیشتر است و نه توانمندی. بازنگری در اصول و پایه‌های فکری دموکراسی مطابق با قانون اساسی ضد الیگارشسی است. با سقوط ظرفیت سیاسی در هر کشور و نبود اراده برای رسیدگی به چالش‌های پیش‌رو،

الیگارشسی یا حکومت توسط اقلیت در مقابل دموکراسی یا حکومت توسط اکثریت قرار می‌گیرد. الیگارشسی که "گزنفون" آن را پلوتوکراسی هم نامیده است در افکار افلاطون؛ حکومتی است که در آن زمام قدرت در دست افراد معدودی است که چپاول مال را ارث پدیری خود می‌دانند. به عبارت دیگر، حکومت سیاسی و

موسی حسن زاده

فاطمه صراف

جامعه با یک بحران مواجه خواهد شد. که آن را نابرابری می‌نامند. به عبارتی این نابرابری، انتقال منابع مالی و ثروت از طبقه پایین به طبقه بالای جامعه است.

تفسیر سیاسی - اقتصادی از قانون اساسی

درگیری‌های سیاسی برای انتخابات و پیگیری‌های ساختار اقتصادی کشور در چارچوب قانون اساسی بطور فراگیر در سیاست‌های اقتصادی متجلی شده است. قانون اساسی ضد الیگارش‌ی در کشور، موضوعی است که نه فقط از طریق قانون بلکه از طریق سیاست مورد توجه قرار

گرفته است. بطوریکه همواره در محافل سیاسی مورد بحث قرار گرفته و به عنوان یک مرجع هدایت‌کننده و کمکی برای مشروعیت مردمی قرار گرفته است. سیاست‌های اقتصادی-ساختاری (نه فقط صرفاً سیاسی) با گرایش‌ها و اهداف مترقی، موجب اهداف برابری طلبانه خواهد شد. دموکراسی قانون اساسی در جامعه، موجب دیدن سیاست از دریچه هویت قانون اساسی و اعتقاد به قانون اساسی و میهن‌پرستی در پی خواهد داشت.

روشنفکران چند نسل اخیر به عنوان یک پیش فرض اصلی در قانون اساسی در نظر گرفته‌اند، که قواعد و دستورالعمل‌های اقتصاد دولتی را جایگزین اقتصاد خصوصی کرده‌اند. طرفداران اقتصاد دولتی برخی از موضوعات مربوط به سیاست اقتصادی را از حوزه قانون اساسی، حذف و موجب یک نتیجه ناخواسته برای عبور برنامه‌هایشان از دادگاه‌های عالی آغشته به گرایش‌های سیاسی-اقتصادی بود. چیزی که آنها بعنوان یک پیشنهاد هوشمندانه برای قانونگذاران داشتند، این نیست که آنها از طرفداران اقتصاد دولتی بعنوان قانون اساسی استقبال کند، بلکه نظرات آنها را بعنوان اقتصادی سیاسی، قانون اساسی خود بسازد. بطوریکه قانونگذار در این حوزه کنار برود و به بازبزرگان قانونی اجازه دهد، به امور قانون اساسی که مجهز و آماده‌تر به انجام آن بودند، ادامه دهند.

نظم قانون اساسی در حوزه اقتصادی، ایده جدید برای پیشبرد اشتغال و اقتصاد سودمند در برابر تبعیض‌ها و نابرابری‌های ناپسند بود. بطوریکه اکنون تنها یک اصطلاح در قانون وجود دارد، که بیاموزیم قانون اساسی زمینه اصلی مطالبات برای تدوام تعهد ضد الیگارش‌ی در سیاست

اقتصادی-ساختاری است. این تصمیمات سیاسی هستند که روابط اقتصادی بین دولت‌ها و ملت‌ها را تعیین می‌کند. برای اینکه روابط همبستگی در یک کشور ایجاد شود، ضرورت دارد بین نظم‌های اجتماعی، اقتصادی و محیط زیست یک رابطه همبستگی ایجاد شود.

فیشکین و فوربس معتقدند که بدون محدودیت برای الیگارش‌ی و یک اقتصاد سیاسی نمی‌توان طبقه متوسط قوی جامعه را حفظ کرد، به اندازه‌ای که همه را در خود جای دهد. دموکراسی در سیاست و اقتصاد اخیراً از بین رفته، ادعایی ماهوی و برپایه مواضع حزبی است. چارچوب سیاسی-اقتصادی که در آن وابستگی و پیامدهای ساختاری بطور معمول به عنوان ملاحظات اولیه به همراه سایر ملاحظات از جمله بهره‌وری و رشد است، در سرتاسر قانون اساسی ضد الیگارش‌ی مشاهده می‌شود. بطوریکه انتخابات سیاسی - نظارتی را از جمله در اتحادیه‌های صنفی و شوراهای مختلف با لحاظ چارچوب سیاسی - اقتصادی اعمال می‌کنند.

گرایش‌های حامیان دموکراسی به جای تمرکز بر کیفیت دموکراسی و تأثیرات آن بر چشم‌اندازهای این حزب، بیشتر به سودمندی اقتصاد سیاسی آنها تعلیق می‌گیرد. از نظر آنها قانون اساسی یک متن مکتوب خوبی است که تابع ابزار و فنون تفسیری حقوقدانان است. لوحی از اصول اجباری برای هدایت قدرت احزاب سیاسی در جامعه است.

یکی از چالش‌های دائمی برای احزاب سیاسی برخورد دوگانه است. بطوریکه هم انگیزه مؤثر اکثریت را با خود همراه کنند و هم اعتقاد آنها به این همسویی را با محدودیت‌های مثبت و منفی قانون

اساسی همراه سازند. به عبارتی از نظر آنها دو آستانه تعهد حزبی و هدف و باور قانونی اساسی را نه بطور جداگانه بلکه بطور متقابل وابسته هستند. ملاحظات مبتنی بر قانون اساسی موجب افزایش تعهدات گسترده حزبی خواهد شد. بطوریکه قرار گرفتن قانون اساسی و دستورالعمل‌های آن در تعهدات حزبی، موجب خطر ضرر و زیان در صحنه سیاسی و اقتصادی خواهد شد و موجب بی‌اعتباری سوابق و سلیقه‌های سیاسی خواهد شد. اما از طرفی رفتارها و استدلال‌های مبتنی بر قانون اساسی بطور قابل توجهی شانس احزاب در صحنه سیاسی را بهبود خواهد بخشید و حمایت مردمی ناشی از این استدلال باعث کاهش خطر بی‌اعتباری قضایی و سیاسی خواهد شد. امروزه در کشور ما در مورد اهمیت ترویج اجتناب از تحصیل الیگارش‌ی و ایجاد یک طبقه متوسط قوی که به روی همه باز است توافق دارند.

چیزی که موجب تهدید خواهد شد، مخفی کردن اقتصاد سیاسی از حوزه دید قانون اساسی است که یکی از اهداف ضد الیگارش‌ی در قانونی اساسی جلوگیری از این پدیده است. در حوزه سیاست، صحبت نکردن از قانون اساسی و دوری از اجرای تکالیف مندرج در آن، اصرار بر تلقی آن به عنوان امری خارج از سیاست بوده و در طول تاریخ، دادگاه‌ها از قدرت خود برای محافظت از الیگارش‌ی اقتصادی و سیاسی استفاده کرده‌اند.

تفسیر قانون اساسی به مانند یک خانه بزرگ است که نظرات و انتظارات مالک، مشتری و سازنده را با یکدیگر و در کنار هم برآورده سازد. به منظور تفسیر به نفع، هر یک از احزاب سیاسی - اقتصادی با ورود افراد ذینفع، این توازن بر هم خورده و

منافع حزب خود را تأمین کنند. به همین دلیل گسترش دامنه اختیارات نمایندگان اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در مجلس موجب نوعی ترمیم در اجرای قانون اساسی شده است. قانون اساسی بعنوان یک نسخه اجباری و الزامی چارچوبی برای رفتار دولت است. بطوریکه کلیه مقررات مهم باید در این چارچوب تعریف شوند در این خصوص لازم است در قانون اساسی چارچوبی را در مورد اقتصاد سیاسی شناسایی کنیم که مؤثر بر ساختار اقتصادی باشد.

الیگارش‌ی در حوزه مالی

یکی از الیگارش‌ی‌های مالی اقتصادی در آمریکا نحوه عملکرد بانک "فدرال رزرو" است که مثال متناظر آن در ایران، "بانک مرکزی ایران" است، نحوه عملکرد سیاستمداران اقتصادی در کشور ما که به اختصار به آن پرداخته می‌شود و قضاوت در این خصوص را به خوانندگان محول می‌کنیم:

یکی از الیگارش‌ی‌های مالی در آمریکا "بانک مرکزی ایالات متحده" یا همان بانک "فدرال رزرو" است که بر خلاف نام آن، دولتی نیست و الویت آن منافع سهامدارانش یعنی بانک‌های تجاری است. بطوریکه ادعای استقلال آن از مردم و دولت و تعهد آن به منافع ملی به ندرت اتفاق می‌افتد، بطوریکه عملکرد فدرال رزرو الیگارش‌ی مالی را بر نظام اعتباری آمریکا سایه افکنده و با استفاده از نمایندگانش در رأس "فدرال رزرو" و خزانه داری، سیاست پولی را به ابزاری تبدیل کرده تا از طریق ایجاد و حفظ حباب‌های مالی ثروتمند شوند و به این ترتیب بحران نابرابری الیگارش‌ی اقتصادی و مالی دامن زده است.

این بانک در ثبت القاب و اصطلاحاتی از

جمله: نام و مالکیت، استقلال ظاهری از نفوذهای خارجی و تعهد فرضی آن به پایداری بازار، رشد و سود اقتصاد عمومی، در بانک فدرال رزرو بانک، بانکداران تجاری است که به رغم نظارت‌های کنگره مانند سایر شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی با سود سهامدارانش هدایت می‌شود و به آن متعهد است. بنابراین به نظر می‌رسد انتخاب واژه فدرال در نام این بانک واژه غلط‌انداز ماهرانه‌ای است که برای ایجاد این حس طراحی شده که یک نهاد دولتی است. این موضوع در وب سایت آن است: "سیستم فدرال رزرو مأموریت دولتی خود را به عنوان نهادی مستقل درون دولت به انجام می‌رساند. تعلق به کسی ندارد و یک مؤسسه سودآور خصوصی نیست." برای پرده برداشتن از این نمود نادرست آشکار، "لوئیس مک فادن"، عضو فقید کنگره، رئیس کمیته اعتبار و شرکت بانکداری در دهه ۱۹۳۰ "فدرال رزرو" اینگونه توصیف می‌کند: "برخی مردم گمان می‌کنند بانک‌های فدرال، مؤسسات دولتی ایالات متحده هستند. آنها انحصار طلبان خصوصی هستند که از مردم ایالات متحده برای منفعت خود و مشتریان خارجی خود بهره می‌برند." سیاست‌های پولی آن بطور فزاینده‌ای منافع صنعت بانکداری و بطور کلی الیگارش‌ی مالی را تأمین می‌کند. مقررات زدایی‌های گسترده که به بحران مالی ۲۰۰۸ انجامید، ورشکستگی‌های مفتضح بانک‌ها در واکنش به بحران، سیل مؤسسات مالی "غیر قابل سقوط" با پول بدون سود، ناتوانی از وضع محدودیت‌های مؤثر در برابر این مؤسسات پس از بحران، کاهش بودجه‌های ظالمانه نیولیبرال در برنامه‌های شبکه امنیت اجتماعی به منظور بازپرداخت ارقام بالای زیان‌های قمار و سایر سیاست‌های ریاضتی

خشن، همه می‌توانند سرنخی برای رسیدن به قدرت سیاسی و اقتصادی الیگارشسی مالی باشد که بیشتر از سیاست‌های پولی فدرال رزرو اعمال می‌کند.

در سال ۱۹۳۸ اندرو جکسون بانک ایالات متحده را از بین برد، زیرا معتقد بود این بانک اثر ناسالمی بر مسیر اقتصاد ملی داشته است. از آن زمان تا سال ۱۹۹۱ ایالات متحده اجازه تشکیل یک بانک مرکزی خصوصی را نمی‌داد. در طی آن دوره که تقریباً سه چهارم یک قرن بطول انجامید، سیاست‌های پولی تقریباً بر اساس قانون اساسی ایالات متحده پیش رفت، تنها کنگره اختیار ضرب پول و تنظیم ارزش آن را خواهد داشت (قانون اساسی ایالات متحده، بخش هشتم، اصل اول). کمی پیش تر از تاسیس بانک فدرال رزرو در سال ۱۹۱۳ رئیس‌جمهور ویلیام تفت -۱۹۱۳ تا ۱۹۰۹ متعهد شد هر قانونی را که شامل تشکیل یک بانک مرکزی خصوصی است و تو کند. پس از اینکه "وودرو ویلیسون" به جای "ویلیام تفت" به ریاست جمهوری رسید، بلافاصله بانک فدرال رزرو پایه‌گذاری شد. به این ترتیب قدرت بانک‌های ایالات متحده در یک نهاد با مالکیت خصوصی متمرکز شد که نرخ سود، ذخیره پول، ایجاد اعتبار، تورم و بطور غیر مستقیم اشتغال را کنترل می‌کرد. از همین ابتدا این اقدام کشور را به تدریج به سوی بدهی ملی هدایت کرد، زیرا دولت از آن پس، بیشتر بر قرض گرفتن از بانک‌ها تکیه کرد تا خود تأمین مالی کند، کاری که پیش از اعطای قدرت ایجاد پول به نظام بانکداری خصوصی انجام می‌داد.

اگر چه سه سال پس از تصویب قانون فدرال رزرو به نقل از "ویلسون" گفته شده: "من بدبخت‌ترین انسان هستم. ناخواسته

کشورم را نابود کردم. یک کشور بزرگ اقتصادی به وسیله نظام اعتباری‌اش کنترل می‌شود. نظام اعتبار ما متمرکز است. بنابراین رشد کشور و تمام فعالیت‌های ما در دستان عده‌ای اندک است. ما به یکی از بد قانون‌ترین، کنترل شده‌ترین و مغلوب‌ترین دولت‌ها در دنیای متمدن تبدیل شده‌ایم. دولت ما دیگر دولتی نیست که در آن افکار آزاد، حکمفرما باشد، دیگر دولت عقیده و رأی اکثریت نیست، بلکه دولتی است که توسط نظرات و اجبار

عده‌ای قلیل از افراد مسلط اداره می‌شود." امروزه بیشتر اقتصاددانان و سیاست‌گذاران، استقلال بانک‌های مرکزی را از مردم و بدنه دولت‌های منتخب، فضیلت می‌شمارند. افسانه دیگر درباره فدرال رزرو این است که این بانک یک نهاد سیاست‌گذاری مستقل، بطور خالص، تکنوکرات یا بی‌طرف است که فارغ از تمامی نفوذهای خارجی تنها به منافع ملی می‌اندیشد. استقلال در واقع دیگر به معنی یک بانک مرکزی است که منافع وال استریت، یعنی سودهای کلان

بانکی آن را تسخیر کرده‌اند. ممکن است مستقل از سیاستمداران باشد. اما به معنی یک داور بی‌طرف نیست. در طول رکود بزرگ و عبور از آن، فدرال رزرو از هدایت کنگره بهره برد. در کل دهه ۱۹۴۰ فدرال رزرو به معنای واقعی کلمه مستقل نبود. فدرال رزرو دستورهای اساسی را از کاخ سفید و وزارت خزانه‌داری دریافت می‌کرد.

افسانه دیگر فدرال رزرو، تعهد ظاهری آن به منافع ملی و یا دولتی است. گفته می‌شود این مأموریت فرضی از طریق سیاست‌های پولی انجام می‌گیرد که حباب‌های مالی را کاهش خواهد داد، اعتبار یا پول را با نیازهای تجاری و تولیدی تنظیم خواهد کرد و از طریق سرمایه‌گذاری وسیع در پروژه‌های زیر ساختاری، قدرت خرید به اقتصاد تزریق خواهد کرد و به این ترتیب مشوق ثبات بازار و توسعه اقتصادی خواهد بود.

این حالت در دوران پس از رکود بزرگ و جنگ جهانی دوم که فدرال رزرو از رهنمودهای کنگر، کاخ سفید و وزارت خزانه داری پیروی می‌کرد، واقعا اتفاق افتاد. از آنجا که چارچوب قانونی سیاست‌های اقتصادی معامله جدید، نقش بانک‌های تجاری را به واسطه‌گری مالی بین پس‌اندازکنندگان و سرمایه‌گذاران محدود کرد. سرمایه مالی پا به پای سرمایه صنعتی پیش رفت، زیرا این مسئله سبب رونق صنعت یا همان تولید شد. در آن شرایط که مؤسسه مالی بیشتر به منزله مجرای برای جمع‌آوری و انتقال اندوخته‌های ملی به سرمایه‌گذاری سازنده عمل می‌کردند. حباب‌های مالی، نادر، موقت و کوچک بودند.

اما در عصر سرمایه مالی، اینگونه نیست. فارغ از محدودیت‌های بلافاصله پس از جنگ جهانی دوم که انواع، مقادیر و

حوزه‌های سرمایه‌گذاری خو را تعیین می‌کرد. بخش مالی به طور رسمی به یک کازینو عظیم مبدل شده است. به همین منوال، فدرال رزرو سیاست پولی را از دوران "آلن گرینسپن" به ابزاری تبدیل کرده است تا اغنیا با ایجاد حباب‌های حفاظت از قیمت دارایی‌ها غنی‌تر شوند. به بیان دیگر سیاست پولی فدرال رزرو عملاً به وسیله‌ای برای باز توزیع از پایین به بالا مبدل شده است. آثار باز توزیعی سیاست‌های فدرال رزرو به نفع الیگارش‌های مالی در آمار و ارقام انکارناپذیر موجود است. بعنوان مثال، یک مطالعه اخیر توسط مرکز تحقیقاتی پیو، درباره توزیع درآمد و ثروت که در ۹ دسامبر ۵۱۰۲ منتشر شد، نشان می‌دهد قطبی‌سازی اجتماعی - اقتصادی فزاینده و سیستماتیک، سبب شده است شمار آمریکایی‌های با درآمد متوسط کاهش یابد.

شماری از منتقدان اعتقاد دارند الیگارش‌های مالی با استفاده از نمایندگان در رأس فدرال رزرو و وزارت خزانه‌داری، از بحران مالی ۲۰۰۸ بعنوان یک شوک درمانی بهره‌برداری کرد، تا هزاران میلیارد از دلارهای مالیات‌پردازان را به جیب‌های عمیقش انتقال دهد. به این ترتیب اوضاع نامتقارن، این توزیع منابع را تشدید کرد. مطالعه پیو، غصب منابع ملی توسط نخبگان مالی را به وضوح تأیید می‌کند. این پژوهش حاکی از آن است که سرعت این نابرابری فزاینده در دوران پس از انفجار بازار در سال ۲۰۰۸ شتاب گرفته است، زیرا تورم مجدد دارایی‌ها از آن پس تقریباً بطور انحصاری، منافع مالی الیگارش‌های را تأمین کرده است.

نمایندگان الیگارش‌های مالی در رأس سیاست‌گذاری اقتصادی هستند، دیگر به نظر نمی‌رسد مخالف حباب‌های بی‌ثبات

کننده‌ای باشند که به ایجادشان کمک می‌کنند. گویا آنها باور یا امید دارند خرابی‌های ناشی از ترکیدن یک حساب را با ایجاد حساب دیگری می‌توان جبران کرد! بنابراین پس از حساب دات کام، حساب مسکن آمد، بعد از آن حساب‌های انرژی و بازارهای نوظهور، سپس حساب بازار اوراق قرضه و غیره. فدرال رزرو به همین ترتیبی که باعث تورم مجدد حسابی پس از دیگری می‌شود، ثروت و درآمد را نیز به صورت سیستماتیک از پایین به بالا توزیع می‌کند. این رویه بی‌نهایت شومی است، زیرا صرف‌نظر از مثال بی‌عدالتی اجتماعی و ناامنی اقتصادی برای توده‌های مردم، سیاست ایجاد و نگهداری حساب دارایی‌ها بطور ثابت اصلاً در درازمدت پایدار نیست.

راه‌حلی برای رهایی از الیگارشی و نابرابری اقتصادی

حال می‌خواهیم ببینیم آیا راه‌حلی برای غارتگری‌هایی که اقتصادهای جوامع کشورهای سرمایه داری اصلی را شکل داده وجود دارد؟ بله، راه‌حلی وجود دارد. راه‌حل در نهایت سیاسی است. این کار به سیاست یا سیاست‌های متفاوت نیاز دارد. سیاست خدمت به منافع بیشتر مردم به جای اقلیتی از الیگارشی‌های مالی. این حقیقت که بانک‌های تجاری سود محور و سایر واسطه‌های مالی منشاء عمده بی‌ثباتی مالی هستند انکارناپذیر است. موضوع مشخص دیگر این است که منافع قدرتمند مالی با تکیه بر نفوذ اقتصادی و سیاسی خود، اقتدار قوانین دولتی را به سادگی از بین می‌برند و از این طریق به صورت دوره‌ای، ناپایداری مالی و اغتشاش اقتصادی ایجاد می‌کنند.

بنابراین پایان دادن به بحران‌های بازارهای

مالی، به قرار دادن واسطه‌های مالی بی‌ثبات‌کننده، تحت مالکیت دولتی خدمتگزار جامعه و کنترل دموکراتیک نیاز دارد. تنها راه عاقلانه سپردن مدیریت پول سپرده‌های مردم یا مازاد اقتصادی به قدرت عمومی و نه خصوصی است. همانطور که اقتصاددان فقید آلمانی، رودولف هیلفردینگ مدت‌ها پیش مطرح کرد، نظام متمرکز کردن اندوخته‌های مردم و قرار دادن آنها در اختیار بانک‌های خصوص سود محور نوعی فساد سوسیالیسم است. یعنی سوسیالیسم به نفع اقلیت.

ایده تحت نظارت یا کنترل عمومی در آوردن صنعت بانکی، سپرده‌های ملی و اختصاص اعتبار، لزوماً سوسیالیستی یا ایدئولوژیک نیست. دقیقاً همانطور که امکانات زیرساختاری بسیاری همچون جاده‌های عمومی، نظام مدارس و امکانات بهداشتی به عنوان خدمات عمومی ضروری ارائه و اداره می‌شود. خدمات اعتباری و مالی نیز می‌تواند براساس یک مدل اساسی خدمات عمومی، هم برای تراکنش‌های تجاری روزمره و هم برای پروژه‌های صنعتی دراز مدت تأمین شود. تأمین خدمات مالی و یا تسهیلات اعتباری پیرو مدل خدمات عمومی، هزینه‌های مالی را برای تأمین‌کنندگان و نیز مصرف‌کنندگان پایین می‌آورد.

یکی دیگر از پدیده‌هایی که منجر به پدیدار شدن الیگارشی‌های مالی و اقتصادی می‌شود، تورم است که ناشی از چاپ و انتشار پول بدون پشتوانه است که در انحصار دولت‌ها است. تورم که نوعی مالیات پنهان است باعث از بین رفتن طبقه متوسط جامعه خواهد شد. بطوریکه این مالیات نامشروع و غیرقانونی نوعی باج‌گیری است که خرج بی‌کفایتی‌های دولت می‌شود. به عبارتی برداشت از درآمد مردم پیش از اینکه

درآمد مردم به دستشان برسد. این موضوع باعث قرار گرفتن طبقه متوسط جامعه بین دو سنگ آسیاب تورم و مالیات خواهد شد. از بین رفتن طبقه متوسط جامعه، باعث بی‌اعتباری دولت و نظام کشورها خواهد شد و این بیماری مانند یک سم مهلک است که در صورت عدم کنترل موجب فروپاشی حکومت‌ها خواهد شد.

بنابراین روابط، رفتارها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی و اقتصادی دولت‌ها باید به‌گونه‌ای باشد که تورم‌های اقتصادی با مشورت و ارائه راهکار توسط اقتصاددانان برجسته و فارغ از هرگونه وابستگی حزبی، کنترل و از هرگونه رفتارهایی که موجب ناپایداری اقتصادی در جامعه شود، پرهیز کرد. ■

منابع:

- اسماعیل حسین زاده (استاد ممتاز دانشگاه دریک آمریکا) و ترجمه وحیده پیشوایی، سیاحت غرب، اردیبهشت ۶۹۳۱، شماره ۹۴۱ - ۱۵۱

© 2022 Frank I. Michelman.

Published under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International license (CC BY-NC-ND). https://doi.org/10.1162/ajle_a_00037

فاطمه صراف: استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد حسابداری تهران جنوب

موسی حسن زاده: حسابدار رسمی، دانشجوی دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد حسابداری تهران جنوب،

مفاهیم نظری^۱

این مفاهیم نظری، اطلاعات مورد نیاز برای ارزیابی وظیفه‌ی مباشرتی مدیریت را مشخص می‌کند و این اطلاعات را از اطلاعاتی که استفاده‌کنندگان برای ارزیابی چشم‌انداز جریان‌های خالص نقدی آتی واحد تجاری به آن نیاز دارند، جدا می‌کند.

فصل ۱ - هدف گزارشگری مالی با مقاصد عمومی^۲

هدف مفاهیم نظری این است که:
- کمک به هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری جهت توسعه و

مقدمه:

در ماه مارس ۲۰۱۸، هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری^۲ بازبینی خود را در مفاهیم نظری گزارشگری مالی به پایان رساند.

هدف اولیه‌ی اطلاعات مالی، مفید بودن برای سرمایه‌گذاران موجود و بالقوه، وام‌دهندگان و سایر اعتباردهندگان (استفاده‌کنندگان) در هنگام تصمیم‌گیری در مورد تأمین مالی واحد تجاری و اعمال حق رأی و اثرگذاری بر اقدامات مدیریتی است که مؤثر بر استفاده از منابع اقتصادی واحد تجاری است.

دانش کام
حسابداری
www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ترجمه و تلخیص:

علی هدایتی زهرا یارمحمدی

مالی با مقاصد عمومی، هیئت مفهوم «پاسخگویی (وظیفه مباشرتی)» را مجدداً معرفی کرد. این یک تغییر نسبتاً جزئی است و همانطور که بسیاری از مشارکت‌کنندگان در نظرخواهی پیش‌نویس مفاهیم نظری تأکید کردند، مباشرت مفهوم جدیدی نیست. اهمیت مباشرت توسط مدیریت در مفاهیم نظری موجود و گزارشگری مالی ذاتی است، بنابراین، این بیانیه تا حد زیادی آنچه را که در حال حاضر وجود دارد، تقویت می‌کند. استفاده‌کنندگان انتظارات خود از بازده را بر اساس ارزیابی از موارد زیر استوار می‌کنند:

مبلغ، زمان‌بندی و عدم اطمینان ورود جریان‌های نقدی خالص آتی به واحد تجاری و وظیفه مباشرتی مدیریت درباره منابع واحد تجاری.

فصل ۲ - ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی مفید^۴

مفاهیم نظری ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی مفید را مشخص می‌کند. با این حال، این ویژگی‌ها تابع محدودیت‌های هزینه (فزونی منافع بر مخارج) هستند، بنابراین تعیین اینکه آیا مزایای استفاده‌کنندگان از اطلاعات، هزینه‌های متحمل شده توسط واحد ارائه‌دهنده اطلاعات را توجیه می‌کند یا خیر، مهم است. مفاهیم نظری مشخص می‌کند که چه چیزی اطلاعات مالی را مفید می‌کند، یعنی اطلاعات مفید باید مرتبط باشد و به طور صادقانه محتوای اطلاعات مالی را نشان دهد. مربوط بودن و ارائه منصفانه به عنوان دو ویژگی کیفی اساسی (پایه‌ای) باقی می‌مانند. چهار ویژگی

کیفی بهبودبخش (تقویت‌کننده) همچنان، ویژگی‌های کیفی به موقع بودن، قابل فهم بودن، تأییدپذیری و مقایسه‌پذیری هستند.

در حالی که ویژگی‌های کیفی بدون تغییر باقی می‌مانند، هیئت تصمیم گرفت تا به صورت صریح به مفهوم احتیاط و رجحان محتوا بر شکل بپردازد. احتیاط در حمایت از اصل بی‌طرفی برای ارائه منصفانه معرفی شده است.

مفهوم احتیاط در اینجا به عنوان اعمال احتیاط هنگام قضاوت در شرایط عدم اطمینان درک می‌شود. استفاده‌کنندگان این مفهوم را مهم می‌دانند زیرا احساس می‌کنند که به مقابله با تعصب خوشبینانه طبیعی مدیریت کمک می‌کند.

هیئت به این نتیجه رسید که رجحان محتوا بر شکل یک جزء جداگانه ارائه منصفانه نیست. هیئت همچنین به این نتیجه رسید که اگر شکل قانونی صورت‌های مالی متفاوت از محتوای اقتصادی آن باشد، نمی‌تواند منجر به ارائه منصفانه شود.

با توجه به صحیح بودن این ادعا، هیئت احساس کرد که اهمیت این مفهوم باید تقویت شود و بنابراین اکنون بندی در فصل ۲ گنجانده شده است که بیان می‌کند که ارائه منصفانه اطلاعاتی درباره محتوای اقتصادی رویدادها ارائه می‌کند و نه شکل قانونی آن‌ها.

بسیاری از استانداردها، مانند استاندارد بین‌المللی حسابداری^{۳۷} ذخایر، بدهی‌های احتمالی و دارایی‌های احتمالی، یک سیستم احتیاط نامتقارن را اعمال می‌کنند.

تجدیدنظر در استانداردهای خود و کمک به واحدهای تجاری برای انتخاب رویه حسابداری یکنواخت برای معاملات یا رویدادهایی که برای آن‌ها استاندارد مشخصی وجود ندارد یا زمانی که یک استاندارد حق انتخاب چند رویه حسابداری را به واحد تجاری می‌دهد، و کمک به تمام ذینفعان برای درک و تفسیر استانداردها

استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بر مفاهیم نظری اولویت دارند، اما اگر استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی جدید متناقض با مفاهیم نظری باشند، هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری دلایل این موضوع را در مبنای نتیجه‌گیری آن استاندارد توضیح می‌دهد. هنگام در نظر گرفتن هدف گزارشگری

در استاندارد بین‌المللی حسابداری ۳۷، خروج محتمل منافع اقتصادی به عنوان ذخیره شناسایی می‌شود، در حالی که یک جریان محتمل ورودی تنها به عنوان دارایی احتمالی در نظر گرفته می‌شود و به ندرت در صورت‌های مالی افشا می‌شود.

بنابراین، دو طرف در یک دعوای حقوقی می‌توانند رفتارهای حسابداری متفاوتی داشته باشند، علی‌رغم اینکه احتمال پرداخت برای هر دو طرف یکسان است. بسیاری از مشارکت‌کنندگان در نظرسنجی پیش‌نویس مفاهیم نظری این احتیاط نامتقارن را که طبق برخی استانداردهای حسابداری ضروری است، برجسته و

احساس کردند که بحث در مورد این اصطلاح ضروری است. اگر چه این ادعا درست است، اما هیئت معتقد است که مفاهیم نظری نباید احتیاط نامتقارن را به عنوان یک ویژگی ضروری گزارشگری مالی مفید شناسایی کند.

مفاهیم نظری بیان می‌کند که مفهوم احتیاط به معنای نیاز به عدم تقارن، مانند نیاز به شواهد متقاعدکننده‌تر برای شناسایی دارایی‌ها نسبت به بدهی‌ها، نیست. هیئت بیان می‌دارد که در استانداردهای گزارشگری مالی، گاهی اوقات ممکن است چنین عدم تقارن در نتیجه نیاز به مفیدترین اطلاعات ایجاد شود.

بسیاری از استفاده‌کنندگان مفهوم قابلیت اطمینان اندازه‌گیری را ترجیح می‌دهند، اما مفاهیم نظری در مورد عدم قطعیت‌های اندازه‌گیری که در قالب ارائه منصفانه تعریف می‌شوند و شفاف‌سازی می‌کند.

ارائه منصفانه اطلاعات به این معنا نیست که آن اطلاعات باید از همه جهات دقیق باشد. چرا که استفاده از برآوردها بخش اساسی از تهیه اطلاعات مالی است و این لزوماً سودمندی اطلاعات را تضعیف نمی‌کند.

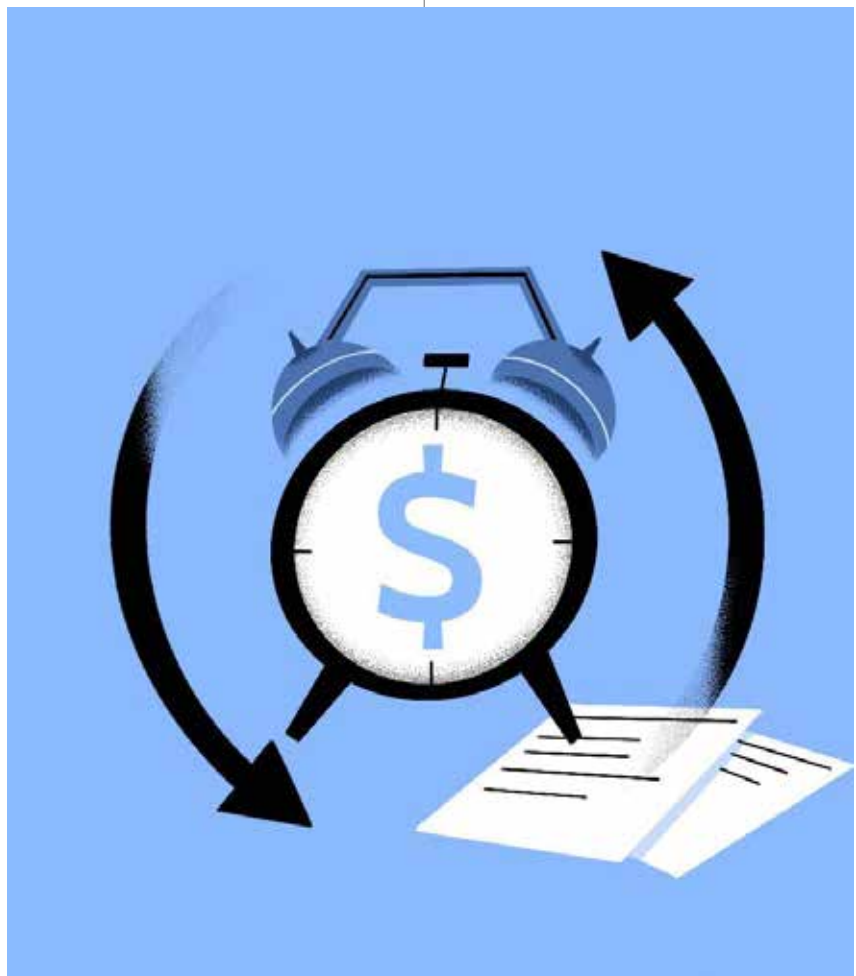
مفاهیم نظری تعادلی بین مربوط بودن و ارائه منصفانه به منظور ارائه اطلاعات مفید به استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی ایجاد می‌کند. اطلاعات با درجه عدم قطعیت بسیار بالا باید با اطلاعاتی جایگزین شود که برآورد آن‌ها همراه با توضیحات ارائه شده، عدم قطعیت کمتری دارند.

هیئت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بیان می‌کند که یک ارائه منصفانه به جای ارائه اطلاعات صرفاً در مورد شکل قانونی یک رویداد، اطلاعاتی را در مورد ماهیت آن رویداد اقتصادی ارائه می‌دهد.

فصل ۳ - صورت‌های مالی و واحد گزارشگر^۶

این اضافه به شرح و حدود یک واحد گزارشگر مربوط می‌شود. هیئت توصیه یک واحد گزارشگر را به این صورت پیشنهاد کرده است: واحدی که انتخاب می‌کند یا ملزم به تهیه صورت‌های مالی با مقاصد عمومی است.

درک این نکته برای استفاده‌کنندگان

مفید است که صورت‌های مالی با هدف کلی با این فرض تهیه می‌شود که واحد گزارشگر تداوم فعالیت دارد. اگر این فرض مناسب نباشد، آنها بر اساس مبنایی غیر از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی تهیه می‌شوند.

مفاهیم نظری توضیح می‌دهد که این فرض به این معنی است که واحد تجاری نه قصد دارد و نه نیازی به انحلال یا توقف تجارت در آینده قابل پیش‌بینی دارد. این مفاهیم نظری همچنین بیان می‌کند که صورت‌های مالی از دیدگاه واحد گزارشگر به عنوان یک کل تهیه شده است، نه از دیدگاه برخی یا همه استفاده‌کنندگان واحد تجاری. این یک شفاف‌سازی مفید برای استفاده‌کنندگان است، زیرا در عمل، دیدگاه در نظر گرفته شده در تهیه پیش‌نویس استانداردهای مختلف همیشه روشن نیست.

فصل ۴ - عناصر صورت‌های مالی^۷

هیئت تعاریف دارایی‌ها و بدهی‌ها را تغییر داده است. تغییرات در تعاریف دارایی‌ها و بدهی‌ها به شکل زیر است:

تعریف قدیمی دارایی:

منبعی که در نتیجه رویدادهای گذشته تحت کنترل واحد تجاری است و انتظار می‌رود منافع اقتصادی آتی در نتیجه آن به واحد تجاری ورود داشته باشد.

تعریف جدید دارایی:

یک منبع اقتصادی فعلی که در نتیجه رویدادهای گذشته توسط واحد تجاری کنترل می‌شود.

منبع اقتصادی حقیقی است که پتانسیل ایجاد منافع اقتصادی را داشته باشد.

تعریف قدیمی بدهی:

تعهد فعلی^۸ ناشی از رویدادهای گذشته، که انتظار می‌رود، تسویه آن منجر به خروج منابع در برگیرنده منافع اقتصادی از واحد تجاری شود.

تعریف جدید بدهی:

تعهد فعلی واحد تجاری به انتقال منابع اقتصادی ناشی از رویدادهای گذشته.

تعهد فعلی واحد تجاری به انتقال منابع اقتصادی از واحد تجاری باید دارای پتانسیل الزام واحد تجاری به انتقال منابع اقتصادی به گروه دیگری را داشته باشد.

تعهد: یک تعهد یا مسئولیت که واحد تجاری هیچ راهکار عملی برای اجتناب از آن ندارد.

بنابراین هیئت تعاریف دارایی‌ها و

بدهی‌ها را تغییر داده است. در حالی که مفهوم "کنترل" برای دارایی‌ها و "تعهد فعلی" برای بدهی‌ها باقی می‌ماند، تغییر اساسی این است که اصطلاح "مورد انتظار" جایگزین شده است. برای دارایی‌ها، «منافع اقتصادی مورد انتظار»^۹ با «پتانسیل ایجاد منافع اقتصادی»^{۱۰} جایگزین شده است. برای بدهی‌ها، «جریان خروجی مورد انتظار منافع اقتصادی» با «پتانسیل الزام واحد تجاری به انتقال منابع اقتصادی»^{۱۱} جایگزین شده است.

دلیل این تغییر این است که برخی افراد اصطلاح «مورد انتظار» را به این معنا تفسیر می‌کنند که یک قلم تنها در صورتی می‌تواند دارایی یا بدهی

فصل ۵ - شناسایی و قطع شناخت^{۱۳}

هیئت رویکرد جدیدی را برای شناسایی تأیید کرده است که مستلزم اتخاذ تصمیمات با ارجاع به ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی است. هیئت تأیید کرده است که واحد تجاری باید دارایی یا بدهی (و هر گونه درآمد، هزینه یا تغییرات مربوط به منافع مالکانه) را تنها در صورتی شناسایی کند که چنین شناختی برای استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی موارد زیر را فراهم کند:

- اطلاعات مربوط به دارایی یا بدهی و هر گونه درآمد، هزینه یا تغییر در منافع مالکانه

- ارائه منصفانه ای از دارایی یا بدهی و هر گونه درآمد، هزینه یا تغییر در منافع مالکانه، و

- اطلاعاتی که منافع آن بیش از مخارج آن باشد.

یک تغییر اساسی در این مورد حذف «معیار محتمل بودن» است. این مورد حذف شده است چرا که استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی مختلف معیارهای متفاوتی را اعمال می‌کنند. برای مثال، برخی محتمل بودن، برخی تقریباً قطعی و برخی به طور منطقی ممکن را در نظر می‌گیرند. این همچنین به این معنی است که شناسایی دارایی‌ها یا بدهی‌هایی با احتمال کم ورود یا خروج منابع اقتصادی را ممنوع نمی‌کند.

این به طور بالقوه بحث برانگیز است، و مفاهیم نظری به طور خاص در فصل ۵ به این موضوع می‌پردازد. بند ۱۵ بیان می‌کند که «یک دارایی یا بدهی

"دارایی‌های نامشهود"^{۱۳} تأکید می‌کند که برای شناسایی مخارج توسعه باید این احتمال وجود داشته باشد که منافع اقتصادی از توسعه حاصل خواهد شد. تغییر پیشنهادی در تعریف دارایی‌ها و بدهی‌ها در این موارد بی‌اثر است. هیئت توضیح داده است که این استانداردها بر این استدلال که اقلام با تعریف دارایی یا بدهی مطابقت ندارند، تکیه نمی‌کنند. در عوض، این استانداردها محتمل بودن ورود و خروج منافع اقتصادی را به عنوان معیار شناسایی در نظر می‌گیرند. هیئت معتقد است که این عدم قطعیت به بهترین شکل در شناسایی یا اندازه‌گیری اقلام به جای تعریف دارایی‌ها یا بدهی‌ها در نظر گرفته شده است.

باشد که از برخی از حداقل آستانه‌ها فراتر رفته باشد. از آنجایی که هیئت در تنظیم استانداردهای اخیر از چنین تفسیری استفاده نکرده است، این تعریف در تلاش برای شفاف‌سازی تغییر یافته است. هیئت تصدیق کرده است که برخی از استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی معیار شناسایی محتمل بودن را برای شناسایی دارایی‌ها و بدهی‌ها را شامل می‌شود. به عنوان مثال، استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۷ "ذخایر"، بدهی‌های احتمالی و دارایی‌های احتمالی" بیان می‌کند که ذخیره تنها در صورتی می‌تواند ثبت شود که خروج منافع اقتصادی محتمل باشد، در حالی که استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۳۸

می‌تواند وجود داشته باشد حتی اگر احتمال ورود یا خروج منافع اقتصادی کم باشد».

نکته کلیدی در اینجا مربوط بودن است. اگر احتمال رویداد کم باشد، این اطلاعات ممکن است مربوط‌ترین اطلاعات نباشد. مربوط‌ترین اطلاعات ممکن است به مواردی از قبیل احتمال بزرگی رویداد، زمان‌بندی احتمالی و عوامل موثر بر احتمال وقوع مربوط شود.

حتی با وجود تمامی این موارد، مفاهیم نظری تصدیق می‌کند که محتمل‌ترین مکان برای مواردی مانند این یادداشت‌های توضیحی همراه صورت‌های مالی است.

در نهایت، یک تغییر عمده در فصل ۵ مربوط به قطع شناخت است. این حوزه‌های است که قبلاً در مفاهیم نظری به آن پرداخته نشده بود، اما مفاهیم نظری بیان می‌کند که قطع شناسایی باید به منظور نمایش صادقانه هر دو مورد زیر باشد:

دارایی‌ها و بدهی‌های حفظ شده پس از معامله یا رویداد دیگری که منجر به قطع شناخت شده است (شامل هر دارایی یا بدهی تحصیل شده، رخ داده یا ایجاد شده به عنوان بخشی از معامله یا رویداد دیگر)، و

تغییر در دارایی‌ها و بدهی‌های واحد تجاری در نتیجه آن معامله یا رویداد دیگر

فصل ۶ - اندازه‌گیری^{۱۴}

انتخاب یک مبنای اندازه‌گیری باید ویژگی‌های کلیدی اطلاعات مالی مفید (مربوط بودن و ارائه منصفانه) و به‌ویژه ویژگی‌های قلم مورد اندازه‌گیری،

مشارکت در جریان‌های نقدی ناشی از فعالیت‌های اقتصادی، و عدم قطعیت اندازه‌گیری و محدودیت هزینه را در نظر بگیرد.

نیاز است که بین دادن انعطاف‌پذیری به واحدها برای ارائه اطلاعات مربوط که به طور صادقانه دارایی‌ها، بدهی‌ها، منافع فاقد حق کنترل، درآمد و هزینه‌های واحد تجاری را نشان می‌دهد و همچنین نیاز به اطلاعاتی که از دوره‌ای به دوره دیگر و هم در بین واحدهای تجاری، قابل مقایسه است، موازنه برقرار شود.

ارتباط مؤثر در صورت‌های مالی نیز با در نظر گرفتن این نکته که اطلاعات خاص واحد تجاری مفیدتر از توصیف‌های استاندارد شده است تقویت می‌شود و همچنین تکرار اطلاعات در بخش‌های مختلف صورت‌های مالی معمولاً

غیرضروری است و می‌تواند صورت‌های مالی را کمتر قابل درک کند.

اولین مورد از مبنای اندازه‌گیری مورد بحث بهای تمام شده تاریخی است. نحوه عمل حسابداری این مورد بدون تغییر است، اما مفاهیم نظری اکنون توضیح می‌دهد که مبلغ دفتری اقلام غیرمالی نگهداری شده به بهای تمام شده تاریخی باید در طول زمان تعدیل شود تا استفاده (به شکل استهلاک دارایی‌های مشهود و نامشهود) را منعکس کند. همین‌طور، می‌توان مبلغ دفتری را به گونه‌ای تعدیل کرد که نشان دهد بهای تمام شده تاریخی دیگر قابل بازیافت نیست (کاهش ارزش). اقلام مالی که به بهای تمام شده تاریخی نگهداری می‌شوند باید تغییرات بعدی مانند بهره و پرداخت‌ها را منعکس کنند که اغلب

مفاهیم نظری می‌گویند که بهای تمام شده تاریخی ممکن است اطلاعات مرتبطی در مورد دارایی‌های نگهداری شده برای مدت طولانی ارائه نکند، و مطمئناً بعید است که اطلاعات مربوط به مستقدها را ارائه دهد. در هر دو مورد، این احتمال وجود دارد که برخی از تغییرات ارزش جاری استفاده شود تا اطلاعات پیش‌بینی‌کنندگی بیشتری به استفاده‌کنندگان ارائه شود.

در مقابل، مفاهیم نظری پیشنهاد می‌کند که اگر ارقام صرفاً برای استفاده یا وصول جریان‌های نقدی قراردادی نگهداری شوند، ارزش منصفانه ممکن است مربوط نباشد. در کنار این، مفاهیم نظری به طور خاص به مواردی اشاره می‌کند که به صورت ترکیبی برای ایجاد جریان‌های نقدی از طریق تولید کالاها یا خدمات به مشتریان استفاده می‌شوند. از آنجایی که بعید به نظر می‌رسد که این ارقام بتوانند به طور جداگانه بدون به مخاطره انداختن فعالیت‌ها فروخته شوند، یک اندازه‌گیری مبتنی بر هزینه احتمالاً اطلاعات مربوطتری را ارائه می‌دهد، زیرا هزینه با سود ناخالص ایجاد شده در فروش مقایسه می‌شود.

فصل ۷ - ارائه و افشای ۱۵

این بخش جدیدی است که حاوی اصول مربوط به نحوه ارائه و افشای ارقام است. اولین مورد از این اصول این است که درآمدها و هزینه‌ها باید در صورت سود و زیان منظور شوند، مگر اینکه مربوط بودن یا ارائه منصفانه با گنجاندن تغییر در ارزش‌های جاری یک دارایی یا یک بدهی در صورت سایر ارقام سود و زیان

تجاری انتظار دارد از استفاده مستمر از یک دارایی و واگذاری نهایی آن به دست آورد، باقی می‌ماند.

بهای جایگزینی با ارزش منصفانه و ارزش استفاده متفاوت است، زیرا بهای جایگزینی یک ارزش ورودی است. بهای جایگزینی ارزشی است که واحد تجاری، دارایی (یا بدهی) را با قیمت‌های جاری بازار تحصیل می‌کند یا متحمل می‌شود، در حالی که ارزش منصفانه و ارزش استفاده، ارزش‌های خروجی هستند، با تمرکز بر ارزش‌هایی که از آن قلم به دست می‌آید.

مربوط بودن یک موضوع کلیدی است.

از آن به عنوان روش حسابداری بهای مستهلک شده یاد می‌شود.

این مفاهیم نظری همچنین سه نوع اندازه‌گیری در ارزش‌های جاری را توصیف می‌کند: ارزش منصفانه، ارزش استفاده یا اقتصادی (یا ارزش ایفا تعهدات برای بدهی‌ها) و بهای جایگزینی.

ارزش منصفانه همچنان به عنوان قیمت در یک معامله عادی (نظام مند) بین فعالان بازار تعریف می‌شود. ارزش استفاده یا اقتصادی (یا ارزش ایفا تعهدات برای بدهی‌ها) به عنوان یک ارزش خاص واحد تجاری تعریف می‌شود و به عنوان ارزش فعلی جریان‌های نقدی که واحد

- 13-Recognition and derecognition
- 14- Measurement
- 15- Presentation and disclosure
- 16- OCI
- 17- IAS 1 Presentation of Financial Statements suggests
- 18- profit or loss

منبع:

ACCA study support resources /
Written by a member of the Strategic Business Reporting examining team

علی هدایتی: عضو انجمن حسابداران
خبره انگلستان ACCA، منتور رسمی
دانشگاه آکسفورد بروکس انگلستان
زهرا یارمحمدی: کارشناس حسابداری

- 3- The objective of general-purpose financial reporting
- 4- Qualitative characteristics of useful financial information
- 5- International Accounting Standard (IAS®) 37 Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets
- 6-Financial statements and the reporting entity
- 7- The elements of financial statements
- 8- present obligation
- 9- expected economic benefits
- 10- expected outflow of economic benefits
- 11- potential to require the entity to transfer economic resources
- 12- IAS 38 Intangible Assets highlights that for development costs

جامع^{۱۶} افزایش یابد.

دومین مورد مربوط به تجدید طبقه‌بندی اقلام از صورت سایر اقلام سود و زیان جامع به سود یا زیان دوره است. استاندارد حسابداری بین‌المللی شماره ۱ "ارائه صورتهای مالی"^{۱۷} پیشنهاد می‌کند که این اقلام باید به عنوان اقلامی که مجدداً به صورت سود یا زیان دوره تجدید طبقه‌بندی می‌شوند، افشا شوند. تجدید طبقه‌بندی اقلام در صورت سایر اقلام سود و زیان جامع، بحث برانگیز است و برخی از افراد شرکت‌کننده در نظرسنجی مفاهیم نظری، استدلال می‌کنند که همه اقلام صورت سایر اقلام سود و زیان جامع باید تجدید طبقه‌بندی شوند. برخی دیگر استدلال می‌کنند که اقلام صورت سایر اقلام سود و زیان جامع هرگز نباید تجدید طبقه‌بندی شوند، در حالی که برخی معتقدند که فقط برخی از اقلام باید تجدید طبقه‌بندی شوند. مفاهیم نظری حاوی بیانیه‌ای است مبنی بر اینکه درآمد و هزینه‌های موجود در صورت سایر اقلام سود و زیان جامع زمانی تجدید طبقه‌بندی می‌شوند که انجام این کار باعث افزایش مربوط بودن یا ارائه منصفانه اطلاعات شود. اگر مبنای روشنی برای شناسایی دوره‌ای که تجدید طبقه‌بندی باید در آن رخ دهد وجود نداشته باشد، صورت سایر اقلام سود و زیان جامع^{۱۸} ممکن است تجدید طبقه‌بندی نشود. ■

پی نوشت ها:

- 1-The Conceptual Framework
- 2-International Accounting Standards Board

حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) و عامل های هوش مصنوعی

مقدمه

محصولات مختلف در دنیای مالی از جمله مشتقات بازار سرمایه و عملکرد برخی از شرکتها در بورس و اوراق بهادار منجر به نارضایتی های فراوانی شده است (لیو و همکاران، ۲۰۲۰). به عنوان مثال گردش غیرعادی وجوه نقد در برخی از شرکتها در سالیان اخیر نشانه های مهمی از تقلب بوده است (ژائو و همکاران، ۲۰۱۸). با توجه به اظهارات بسیاری از ذینفعان، تقلب منجر به کاهش مشروعیت شرکتها و همچنین عملکرد آنان شده است (گاکوسکی، ۲۰۱۷).

یکی از نگرانی های مهم ذینفعان در هر سازمانی، وقوع پدیده تقلب و کشف آن است. هر چند که تقلب از نگاه پژوهشگران حوزه علوم قضایی، کلاهبرداری تلقی می شود (ماده ۵۴۱ قانون تجارت) اما در هر دو حوزه (علوم قضایی و حسابرسی)، پدیده ای است که به معنای استفاده افراد از شکاف های موجود در قوانین و استانداردها به منظور به دست آوردن منافع شخصی در ازای آسیب رساندن به ارزش شرکت یا ذینفعان است (آدهیامو، ۲۰۲۲).

دانش کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

مارال قربانزاده

هانی شیروژن

آنان در صنعت فولاد مبارکه سپاهان را به‌عنوان پدیده تقلب شناسایی کردند (قوچیان، ۲۰۲۲)؛ لذا با توجه به چنین پدیده‌هایی بررسی و تجزیه و تحلیل تقلب (مالی/غیرمالی) ضرورت دارد. همچنین برای مقابله با چنین وقایع ناگوار در عرصه مالی/غیرمالی باید از تکنولوژی‌های نوین جهت ارزیابی و تشخیص تقلب استفاده کرد (لیو و همکاران، ۲۰۲۰).

در مدیریت، گزارش مالی به‌عنوان ابزار مهمی تبدیل شده است که از طریق آن مدیران و ذینفعان به بررسی عملکرد شرکت/سازمان می‌پردازند (دانسکو، اونسویو و اسپاتاشن، ۲۰۱۹). گزارش‌های ارائه شده توسط مدیریت می‌تواند حاوی خطاهای بسیاری باشد که باید توسط حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) مورد ارزیابی قرار گیرد؛ لذا استفاده از شیوه‌هایی همانند داده‌کاوی و رگرسیون لجستیک-که بخشی از هوش مصنوعی محسوب می‌شود-می‌تواند به طبقه‌بندی مواردی بپردازد که احتمال تقلب در آنها وجود دارد (چن، ۲۰۱۶)؛ لذا هوش مصنوعی به‌عنوان یک تکنولوژی نوظهور از قابلیت انعطاف‌پذیری و حل مسائل در راستای بهبود و اثربخشی در دنیای حسابرسی، مورد استفاده قرار می‌گیرد (کوز و وسنت، ۲۰۱۷).

پیشینه پژوهش

تئوری پذیرش تکنولوژی

با رشد تکنولوژی در حوزه علوم مدیریت و حسابداری، حسابرسی نیز باید پاسخ مناسبی به چنین تغییراتی بدهد. زیرا تکنولوژی‌های نوین مبتنی بر اطلاعات، می‌تواند منجر به بهبود خدمات‌دهی و پاسخگویی به انتظارات ذینفعان به

صورت‌های مالی شود (توتولی و کی‌وی، ۲۰۲۰)؛ نکل، توماس و دریسکیل، ۲۰۲۰). تئوری مبتنی بر پذیرش تکنولوژی نشان می‌دهد که با توجه به به‌روز رسانی داده‌ها و سیستمی شدن بسیاری از معاملات و تراکنش‌ها، این انتظار وجود دارد که حسابرسان، در راستای افزایش کیفیت گزارش‌دهی، افزایش اعتماد به شواهد و اطلاعات، سیستم‌های خود را به‌روز رسانی کنند (برتفورد و همکاران، ۲۰۲۰)؛ کوریا، پدروسا و کاستا، ۲۰۱۹)؛ تانگ و کریم، ۲۰۱۹)؛ از این رو می‌توان نتیجه گرفت که ورود تکنولوژی جدید در علم حسابرسی منجر به افزایش اثربخشی و دانش حسابرسان می‌شود (سوئی، رسلو و یو، ۲۰۲۰)؛ جنر، ۲۰۱۹). همچنین تکنولوژی نشان داده است که به‌علت بازنگری مداوم فرایند حسابرسی، مدت‌زمان نظارت بر معاملات شرکت‌ها نیز افزایش می‌یابد (اسکولتز و ترامپمن-فریک، ۲۰۲۰). کامیل و نشاط (۲۰۱۷) معتقدند که تکنولوژی‌های مرتبط با اطلاعات می‌تواند از سه جنبه (ریسک حسابرسی، درآمد حسابرسی و استاندارد حسابرسی) در حسابرسی بااهمیت باشند. آنها افزودند که تکنولوژی بر تقلب و کشف موارد بااهمیت، کاربردی هستند و با کاهش در زمان بررسی حسابرسان، ریسک حسابرسی را کاهش می‌دهند. همچنین تکنولوژی شواهد حسابرسی را افزایش می‌دهد و در نهایت شواهد به‌عنوان مبنای اصلی قضاوت و تصمیم‌گیری در حسابرسی-منجر به افزایش کیفیت حسابرسی می‌شود؛ لذا با توجه به پژوهش‌های پیشین و تئوری مبتنی بر پذیرش تکنولوژی می‌توان دریافت که هوش مصنوعی به‌عنوان فناوری جدید در

پدیده‌هایی از قبیل رسوایی شرکت جنرال الکتریک و برنی مادوف نیز به اهمیت بررسی بیشتر تقلب افزوده است. اعدادی که امکان برآورده شدن آن توسط مادوف غیرممکن و غیرعملیاتی بودند، توسط حسابدار قانونی (حسابرس قضایی) مارکوپولوس افشا شدند و همچنین او در پرونده جنرال الکتریک (در سال ۲۰۱۹)، این شرکت را به مخفی‌کردن ۲۹ میلیارد دلار بدهی متهم کرده بود که می‌توانست رسوایی بزرگ‌تری نسبت به شرکت انرون باشد (نقوی، ۲۰۱۷، ۲۰۲۰). اما این پرونده در نهایت به دلایل متعددی مختومه اعلام شد. همچنین مطبوعات رسمی ایرانی (ایسنا) و قوه قضاییه مواردی همانند قراردادهای پراپهام، معاملات غیرعادی و عدم افشای

فرناندز-گامزر، گارسیا-لاگوس و سانچز-سارنو، ۲۰۱۶؛ سچینی، آیتاگ، کوهلر و پتاک، ۲۰۱۰). در ادامه به بررسی تقلب و تکنیک‌های رایج در هوش مصنوعی در مواجهه با تقلب توسط حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی)، می‌پردازیم.

تقلب

همان‌گونه که بیان شده است، تقلب به معنای اقدام برای تحریف بااهمیت جهت منافع شخصی یا گروهی در سازمان است. انجمن رسمی ارزیابی‌کننده تقلب (۲۰۱۶) معتقد است که تقلب، در دو گروه طبقه‌بندی می‌شود؛ گروه اول، متقلبان درون‌سازمانی (همانند مدیران، کارکنان، اعضای هیئت‌مدیره و...) و گروه دوم، متقلبان برون‌سازمانی (همانند اشخاص ثالث، مشتریان، تأمین‌کنندگان، شرکای تجاری و...) هستند. همچنین این انجمن نموداری را تدوین کرده است که می‌تواند به حسابرسان در زمینه کشف تقلب کمک کند (پیوست ۱). از سوی دیگر این نکته حائز اهمیت است که تقلب از طریق مدیریت، کارکنان و حتی زنجیره ارزش شرکت می‌تواند پدیدار شود؛ لذا بررسی و ارزیابی تقلب توسط حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) به‌عنوان هدف اصلی حسابرسی قرار می‌گیرد (نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰).

دونالد کریسی اولین فردی بود که جهت تشکیل تئوری تقلب، مثلثی را به‌عنوان مثلث تقلب نام‌گذاری کرد و پس از توسعه‌های نظری آن به الماس تقلب تبدیل شد (کریسی، ۱۹۵۳؛ ولف و هرمنسون، ۲۰۰۴؛ عبداللهی و منصور، ۲۰۱۵). الماس تقلب شامل چهار بخش است که عبارت‌اند از: انگیزه/ فشار،

(حسابرسان قضایی) در مرحله مقدماتی رسیدگی، استفاده از اطلاعات در دسترس عموم است زیرا آنان معتقدند زمانی می‌توان اقدام به اثبات شواهد کرد که حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) از وجود فعالیت‌های منفی (به‌طور مثال؛ کاهش ناگهانی قیمت سهام) در صورت‌های مالی در دست عموم آگاه شوند (بلیس، مولک و پارتونی، ۲۰۱۹). نقوی (۲۰۲۰) معتقد است که حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) علاوه بر حفاظت از منافع ذینفعان، به قانون‌گذاران نیز کمک بسیاری می‌کنند. زیرا آنان با اظهارنظرهای حرفه‌ای و تجزیه‌وتحلیل در کشف ارقام تقلب و ارزشیابی آنان می‌توانند شواهد مناسبی را در اختیار قانون‌گذاران قرار دهند (نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰). همچنین در تحقیقات اخیر نشان‌داده‌شده است که حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) از طریق بهره‌مندی از ابزارهای هوش مصنوعی توانسته‌اند در کشف تقلب و راهکارهای مبارزه با آن توصیه‌های مناسبی را در اختیار حرفه حسابرسی قرار دهند (آدهیامو، ۲۰۲۲؛ نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰؛ مهتا، ماجامدر، گلباخ و کامبریا، ۲۰۲۰؛ ما و لیو، ۲۰۱۷؛

دنیای مالی می‌تواند به افزایش کیفیت گزارش‌ها و بررسی‌های حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) منجر شود.

حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) و تقلب

حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) برخلاف حسابرسان مستقل که روی خطر رویدادهای به‌وجود آمده در حال و آینده تمرکز دارند، بر رویدادهای پرخطر که در گذشته اتفاق افتاده است، تمرکز دارند (نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰)؛ لذا احتمال کشف خطا-چه به‌صورت عمدی و چه به‌صورت سهوی-توسط حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) تعیین می‌شود (نقوی ۲۰۲۰). در حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) اغلب با شناسایی رویدادهای نامطلوب، ارزیابی به‌وجودآمدن رویدادها و در نهایت تأثیرات آنان مواجه هستند (نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰). اگرچه نقش حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) امروزه تغییر کرده است اما همچنان نقش فعالی در حفظ منافع ذینفعان دارند؛ زیرا هدف اصلی اقدامات آنان کشف رویدادهایی است که به تقلب منجر می‌شوند (آدهیامو، ۲۰۲۲؛ نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰). ابزار اصلی حسابداران قانونی

فرصت، متقاعدسازی و توانایی. در نوک الماس تقلب، انگیزه قرار دارد. موارد بسیاری می‌تواند منجر به انگیزه شود. پژوهشگران معتقدند که انگیزه می‌تواند با مشکلات مالی در زندگی هر شخص ایجاد شود (کریسی، ۱۹۵۳؛ نقوی، ۲۰۲۰)؛ لذا در چنین حالتی، اشخاص می‌توانند تقلب را به‌عنوان تنها راه‌حل برای خود ارزیابی کنند. در سطوح مدیریتی انگیزه به‌علت فشارهای موجود در افشای برخی اطلاعات بااهمیت پدیدار می‌شود. شرایط محیط کسب‌وکار و انتخاب ابزارهای مناسب که قابلیت پیش‌بینی دارند، می‌توانند انگیزه را ارزیابی کنند (نقوی، ۲۰۱۷، ۲۰۲۰). فرصت به‌عنوان دیگر عامل الماس تقلب شناسایی شده است. فرصت، ریشه در ضعف کنترل‌های داخلی دارد (عبداللهی و منصور، ۲۰۱۵). ابزار مقابله با تقلب در چنین شرایطی استفاده از الگوریتم‌های

هوش مصنوعی در تشخیص میزان انگیزه مدیریت و هیئت‌مدیره در شرایطی است که سیستم کنترل داخلی دچار ضعف است (نقوی، ۲۰۱۷، ۲۰۲۰). دیگر ضلع این الماس، متقاعدسازی است. نقوی (۲۰۲۰) معتقد است که متقاعدسازی ریشه در راحتی ذهن از هرگونه مشکل پیش‌آمده دارد. به‌عبارت‌دیگر، متقاعدسازی زمانی به‌وجود می‌آید که افراد احساس کنند در راستای فعالیت متقلبانه خود، بازخواست نخواهند شد و در نهایت هیچ عواقبی در سازمان در انتظار آنان است. همچنین ولف و هرمنسون (۲۰۰۴) معتقدند که متقاعدسازی همواره با واژه‌هایی از قبیل، «این کار فقط یکبار است!» یا «چرا باید از پاداش بیشتر محروم شوم؟!» مرتبط است؛ لذا الگوریتم‌های هوش مصنوعی که توانایی تجزیه و تحلیل متون را دارند، می‌توانند رفتارهای هیئت‌مدیره

یا مدیریت را در وقوع چنین پدیده‌ای شناسایی کنند (نقوی، ۲۰۱۷، ۲۰۲۰). در نهایت ویژگی آخر، توانایی است. این ویژگی نشان می‌دهد که افراد در شرکت در قبال فعالیت‌های متقلبانه خود، گرفتار نخواهند شد و عواقبی در انتظار آنان است (ولف و هرمنسون، ۲۰۰۴؛ عبداللهی و منصور، ۲۰۱۵). برای بررسی چنین پدیده‌هایی به عقیده لین، چیو، هانگ و یین (۲۰۱۵) هوش مصنوعی می‌تواند از طریق آموزش دیدن در مقابل چنین پدیده‌هایی مقابله کند. آنها در پژوهشی نشان دادند که الگوریتم‌های مبتنی بر رگرسیون لجستیک، درخت تصمیم و شبکه عصبی می‌تواند راه‌حل مناسبی برای بررسی چهار ضلع الماس تقلب باشد؛ لذا تقلب به‌عنوان یک پدیده منجر به اهمیت حضور حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) در شرکت‌ها

و سازمان‌ها شده است و ابزارهای نوین در تکنولوژی همچون هوش مصنوعی می‌تواند پاسخ مناسبی به جلوگیری از چنین وقایعی باشد.

هوش مصنوعی و تکنیک‌های آن در تقلب

تعاریف زیادی از هوش مصنوعی وجود دارد. چندین تعریف در ارتباط با هوش مصنوعی مطرح شده است که به‌طور کلی نشان می‌دهد هوش مصنوعی توانایی انجام کارهای معمول انسانی را دارد. برای مثال، مؤسسه مهندسان برق و الکترونیک، هوش مصنوعی را به‌صورت زیر تعریف

می‌کند: ترکیب اتوماسیون شناختی، یادگیری ماشین، استدلال، ایجاد فرضیه و تجزیه و تحلیل، پردازش زبان طبیعی و جهش الگوریتمی که بینش و تجزیه و تحلیل بالاتر از توانایی انسان را دارد (گروه مشاوره شرکت مؤسسه مهندسان برق و الکترونیک، ۲۰۱۷).

نقوی (۲۰۲۰، ۲۱۷) معتقد است که هوش مصنوعی عبارت است از: تکنولوژی با توانایی دستیابی به اهداف در محیط‌های نامطمئن. این تعریف نشان می‌دهد که ما در حال مفهوم‌سازی یک موضوعی هستیم تحت عنوان شیء مصنوعی که

از هوش برخوردار است. این شیء با محیط در تعامل است؛ لذا مهم نیست که چه اتفاقی در محیط رخ می‌دهد، هوش مصنوعی همیشه در یک وضعیت باثباتی قرار خواهد گرفت و وظیفه خود را به‌درستی انجام می‌دهد؛ لذا ورود هوش مصنوعی، رشته‌های مختلفی را دچار دگرگونی کرده است و حسابرسی از این قاعده مستثنی نیست.

در طی دهه‌های ۱۹۷۰ الی ۱۹۸۰ ورود هوش مصنوعی در قالب سیستم‌های خبره مبتنی بر قواعد در حوزه حسابرسی وارد شده است. ویژگی چنین سیستم‌هایی، بررسی قواعد و قوانینی است که خلاف آن نشانه‌ای برای رمزگذاری به‌منظور تقلب توسط متخصصین طراحی شده است (دیکمن و کوسوکوگاگلو، ۲۰۱۰). به‌عبارت‌دیگر، سیستم‌های خبره مبتنی بر قواعد توانایی استدلال براساس پایگاه داده دارد که از قبل رمزگذاری (برنامه‌نویسی) شده است (ریمان-تاب، کرایوس و گارن، ۲۰۱۸). کوینلان (۱۹۹۰) و همچنین کوهن (۱۹۹۵) مجموعه از گزاره‌های اگر-آنگاه یا به عبارتی *if-then* را برای بررسی و تشخیص تقلب براساس سوابق تقلب شناسایی و برنامه‌ریزی کردند. همچنین در راستای بررسی تقلب در کارت‌های اعتباری نیز پژوهشگران متعددی از طریق قواعد فازی (علی عبدالله لم و همکاران، ۲۰۲۲)، قوانین خاص (بروس، لنگسدورف و هپ، ۱۹۹۹) و قوانین مبتنی بر آزمون و خطا (کوریاء، فورنیرو اسکاربوفسکی، ۲۰۱۵) استفاده کردند.

چنین رویکردهایی عموماً به‌عنوان اولین قدم در حوزه هوش مصنوعی در حسابرسی حائز اهمیت است اما به‌علت

از قاعده ایجاد مرزهای طبقه‌بندی شده معادلات رگرسیونی (صفر و یک) استفاده کند (ژو و همکاران، ۲۰۱۸؛ هاسمر، لمشو و استاردیوانت، ۵۲۸، ۲۰۱۳). آرتیس، آیوسو و گویلن (۲۰۰۲) به بررسی شناسایی تقلب (از طریق مدل رگرسیون لجستیک) به بررسی ادعاهای شرکت‌های بیمه در اسپانیا پرداختند. آنها در پژوهش خود، کارایی این روش در هوش مصنوعی را به اثبات رساندند. همچنین ویانن و همکاران (۲۰۰۷) پس از بررسی خسارت‌های حسابرسی و هزینه‌های مرتبط با آن از طریق مدل رگرسیون لجستیک به بررسی ادعاهای مشکوک پرداختند. در نهایت روش ماشین بردار، دیگر روش مهم در هوش مصنوعی محسوب می‌شود. در این روش کاربر از شیوه طبقه‌بندی خطی استفاده می‌کند که به‌درستی نمونه‌ها را طبقه‌بندی می‌کند و در یک اَبَر صفحه

می‌کند (هو و همکاران، ۲۰۱۹). قاعده بیزین، رگرسیون لجستیک و ماشین بردار پشتیبان توانایی طبقه‌بندی دارند که در سالیان اخیر، کارآمدی خود را به اثبات رسانده‌اند (ویانی، دریک و دیدنه، ۲۰۰۴). قاعده بیزین در واقع یک طبقه‌بندی مبتنی بر قضیه بیز است که در واقع براساس صفات به بررسی احتمال تقلب می‌پردازد. پانیگراهی، کوندو، سورال و مجامدار (۲۰۰۹) از قاعده بیزین و ترکیب آن با نظریه شواهد دمپستر و شفر جهت تشخیص تقلب در کارت‌های اعتباری پرداختند. همچنین دنگ (۲۰۱۰) برای تسهیل وظایف حسابرسان، از مدل تشخیص تقلب براساس طبقه‌بندی الگوریتم بیزین استفاده کرده است. روش رگرسیون لجستیک یا روش طبقه‌بندی باینری نیز دیگر روش بااهمیت در یادگیری ماشین بوده است. در این روش کاربر باید

هزینه‌بر بودن، ناکارآمدی برخی از آنان، پیچیدگی‌های استراتژی‌های اخیر در تقلب و در نهایت، مشکلات در استخراج و تلخیص قوانین به‌منظور کدگذاری، با مشکلات متعددی روبه‌رو شده است (دزلی، ۲۰۰۶؛ ژائو و همکاران، ۲۰۱۹)؛ لذا متخصصین در حوزه هوش مصنوعی و حسابرسی به سمت‌وسوی سیستم‌های پیچیده‌تری همچون الگوریتم یادگیری ماشین سوق پیدا کردند. در الگوریتم یادگیری ماشین، کاربر از طریق رویکردهای مبتنی بر آمار و احتمالات به بررسی سوابق، پیشینه و تراکنش‌های شرکت‌ها می‌پردازد (لیو و همکاران، ۲۰۲۰). پس از انجام چنین فرایندی، این الگوریتم یک طبقه‌بندی مخصوص را به‌منظور آشنایی با ویژگی‌های تقلب به سیستم هوش مصنوعی آموزش دهد و تقلب را از طریق آن شناسایی و گزارش

روش استفاده از داده‌های خام مربوط به فعالیت‌ها (همانند حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی)) و استخراج ویژگی‌های آن بدون دانش سخت‌دنیوی است (لی کان، بنزیو و هینتون، ۲۰۱۵). در ابتدا محققان در رویکردهای یادگیری عمیق از مدل شبکه‌های عصبی پیش‌خور استفاده کردند. به‌عنوان مثال، گرین و چوی (۱۹۹۷) و فانینگ و کوگر (۱۹۹۸) از مدل شبکه عصبی پیش‌خور در راستای بررسی نسبت‌های مالی و برخی اقسام کیفی (ورودی) در راستای کشف تقلب (خروجی) استفاده کردند. در چنین روشی محققان از یک طبقه‌بندی جدولی برای داده‌ها استفاده کردند اما به مرور زمان مدل‌سازی به صورت داده‌های متوالی ظاهر شد. پیچیدگی موجود در یادگیری عمیق افزایش یافت و مدل‌هایی همچون شبکه‌های عصبی پیچشی و شبکه عصبی مکرر توانستند داده‌های متنی را در راستای کشف تقلب استفاده کنند. به‌عنوان مثال، فو، چنگ، تو و ژانگ (۲۰۱۶) با استفاده از مدل شبکه عصبی پیچشی و ترکیب آن با ویژگی‌های ماتریس به شناسایی و کشف رفتاری‌های متقلبانه پرداختند. همچنین در مدل شبکه عصبی مکرر خروجی آخرین لایه پنهان نیز ورودی لایه پنهان فعلی است که آن را برای کدگذاری دنباله‌های متغیر ورودی مناسب می‌کند. وانگ و همکاران (۲۰۱۷) سیستمی جدید مبتنی بر یادگیری عمیق ابداع کردند که جهت شناسایی تقلب در معاملات یکی از پلتفرم‌های بزرگ تجارت الکترونیک چین مورد استفاده قرار گرفته است. همچنین یورگوفسکی و همکاران (۲۰۱۸) به منظور بررسی رفتارهای متقلبانه کارکنان از شبکه‌های عصبی

بررسی هزینه خسارت بیمه خودرو مبتنی بر داده‌های یک شرکت کانادایی استفاده کرده است. همچنین وایتینگ و همکاران (۲۰۱۲) از ترکیب روش‌هایی از جمله درخت تصادفی، درخت تقویت‌کننده گرادیان و مجموعه‌های قوانین در راستای تشخیص تقلب صورت‌های مالی استفاده کرده است. آنها دریافتند در طول زمان استفاده از چنین روشی می‌تواند برای شرکت‌ها در کشف تقلب اثربخش باشد. لذا پژوهش‌های اخیر در به‌کارگیری هوش مصنوعی در حوزه‌های بیمه و حسابرسی کاربرد بسیاری در کشف تقلب داشته‌اند اما همانند سیستم‌های خبره مبتنی بر قواعد، چنین تکنیک‌هایی نیز به صورت تکنیک‌های سنتی مورد استفاده قرار گرفته‌اند و امروزه بیشتر حوزه‌های بررسی تقلب و کشف آن به رویکردهای مبتنی بر یادگیری عمیق تعلق می‌گیرد (ژو و همکاران، ۲۰۲۱). استفاده از داده‌های متنوع و انبوه، پژوهشگران را به استفاده از مدل‌های یادگیری عمیق در حوزه هوش مصنوعی سوق داده است. مزیت مهم این

به دنبال نقطه متمایزکننده جهت تفکیک ویژگی‌ها (براساس حداکثر مقدار) است. دیپا و داناپال (۲۰۱۲) روش الگوریتم ماشین بردار پشتیبان را به‌عنوان روشی قدرتمند در جهت پیش‌بینی رفتارهای مشکوک در پژوهش خود معاملات محسوب کردند. دیگر الگوریتم‌هایی همانند الگوریتم مبتنی بر درخت سعی بر دسته‌بندی داده‌ها دارد تا از طریق آن بتواند از گره‌ها که نشان‌دهنده دسته خاصی هستند و هر شاخه درخت که نشان‌دهنده یک صفت از آن دسته است، به بررسی موارد در حسابرسی بپردازد (کوپنلان، ۱۹۸۶). مهم‌ترین خصوصیت درخت‌های تصمیم، قابلیت آنها در شکستن فرایند پیچیده تصمیم‌گیری به مجموعه‌ای از تصمیمات ساده‌تر است که به راحتی قابل تفسیر هستند؛ لذا مدل‌هایی همانند درخت تصادفی، XG Boost و LightGBM به‌عنوان روش‌هایی مبتنی بر طبقه‌بندی محسوب می‌شوند که نسبت به روش‌های قبل پیشرفته‌تر هستند (کی و همکاران، ۲۰۱۷؛ چن و گاسترین، ۲۰۱۶). گوامن (۲۰۱۲) از درخت تقویت‌کننده گرادیان در

مکرر استفاده کردند که منجر به کشف تقلب در صنعت تجارت الکترونیک شده است. به‌مرور زمان دیگر روش‌های مختلفی از شبکه‌های عصبی همانند مدل‌سازی داده‌های رابطه‌ای ارائه شده است که چندقدمی فراتر از مدل‌های پیشین بوده است. بنابراین رویکردهای مختلف در هوش مصنوعی همانند سیستم‌های خبره مبتنی بر قواعد و قوانین، الگوریتم‌های سنتی یادگیری ماشین و الگوریتم‌های نوین مبتنی بر یادگیری عمیق منجر به تحلیل و کشف تقلب در حوزه حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) شوند.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها تدوین عامل‌های هوشمند

یک عامل قادر است محیط خود را از طریق حسگرها (سنسورها) درک کند و از طریق محرک‌ها عمل کند. عامل انسانی دارای چشم، گوش و اعضای دیگری برای حس کردن و دست، پا و دهان و اعضای دیگر به‌عنوان محرک‌هایی برای عمل کردن است. عامل روباتیک ممکن است شامل دوربین‌ها و مادون قرمز و فاصله‌سنج برای سنسورها و موتورهای متعددی به‌عنوان محرک‌ها باشد. عامل هوشمند، محصول مصنوعی و هدفمندی است که با دریافت اطلاعات از طریق حسگرهای خود و با بازگشت به محیط خود از طریق محرک‌های خود، با محیط خود در تعامل است و با استفاده از دانش و قابلیت‌های یادگیری تصمیم می‌گیرد. این عامل می‌تواند یک وظیفه ساده یا کارهای بسیار پیچیده‌ای را به‌سهولت انجام دهد، مانند انجام یک حسابرسی پیچیده (ژو و همکاران، ۲۰۲۱؛ نقوی، ۲۰۱۷، ۲۰۲۰).

هوش مصنوعی در حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) نیازمند ظرفیت‌سازی است. نقوی (۲۰۱۷، ۲۰۲۰) در راستای ظرفیت هر سازمان را به دودسته تقسیم کرده است.

۱- ظرفیت پنهان و ۲- ظرفیت وظیفه‌محور در ظرفیت پنهان اشاره می‌شود که حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) باید بتوانند ظرفیت ساختاری را در مرحله اول شناسایی کنند و در نهایت با بررسی ارزیابی ریسک موجود در شرکت، صنعت و بخش‌های مختلف بررسی خود را به اتمام برسانند. نقوی (۲۰۱۷، ۲۰۲۰) معتقد است که این ظرفیت شامل ارزیابی صنعت، زنجیره ارزش شرکت، پیش‌بینی اظهارنظر حسابرسان، کشف تقلب، مدیریت و سازمان است. از سوی دیگر، در حوزه ظرفیت وظیفه‌محور، حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) با عامل‌ها مواجه می‌شوند. در واقع این مرحله حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) باید به بررسی یک پروژه یا پروژه خاص بپردازد. نقوی (۲۰۱۷، ۲۰۲۰) معتقد است که به بخش‌های پیشینه کارفرمایان، سازماندهی اسناد و اجرای پرونده تقسیم می‌شود.

در حوزه ظرفیت وظیفه‌محور همان‌طور که اشاره شده است موارد گوناگونی را می‌توان مورد بررسی قرار داد. اولین عامل ارزیابی صنعت است. حضور عامل هوشمند در ارزیابی صنعت جهت بررسی ریسک‌های موجود در آن و تحولات اقتصادی انجام می‌شود. عامل هوشمند در مرحله ارزیابی صنعت ابتدا از طریق گزارش‌های مرتبط با صنعت، بیانیه‌های رسانه‌ها، گزارش‌های دولتی به‌عنوان ورودی به دنبال ریسک و طبقه‌بندی آن برای شرکت است (نقوی، ۲۰۱۷، ۲۰۲۰). تجزیه و تحلیل زنجیره ارزش شرکت به‌عنوان دومین بخش از حوزه ظرفیت وظیفه‌محور است که در راستای ایجاد شفافیت در مورد روابطی است که در اکوسیستم یک شرکت وجود دارد. در واقع نقش عامل در این بخش جمع‌آوری اطلاعات مبتنی بر خیانت، اخبار نامطلوب در مورد یک تأمین‌کننده یا مشتری، تغییرات نظارتی در یک بخش از شرکت/سازمان و در نهایت تغییرات ناگهانی مدیریت به‌عنوان ورودی یا نشانه در تجزیه و تحلیل استفاده می‌کند (ژو و همکاران، ۲۰۲۱). روش‌های موسوم به طبقه‌بندی در هوش مصنوعی می‌تواند بسیار مفید واقع شود.

به‌عنوان ورودی عامل‌های هوشمند می‌تواند منجر به کشف تقلب شود. مدیریت به‌عنوان پنجمین بخش در حوزه ظرفیت وظیفه‌محور است. در حوزه مدیریت عامل‌های هوشمند بر روی مدیریت شرکت، نحوه پیشرفت و همچنین وضعیت فعلی آن تمرکز دارد. ورودی‌های از قبیل: گفت‌وگوهای شرکت، دفاتر حسابرسی شده و سابقه مدیریت به‌عنوان ورودی می‌تواند توسط عامل‌های هوشمند مورد بررسی و ارزیابی قرار گیرد و در نهایت منجر به کشف تقلب از طریق بخش مدیریت شرکت/سازمان شود (نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰). الگوریتم‌های یادگیری عمیق نیز می‌تواند در تحلیل

این‌گونه بررسی‌ها توسط حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) مورد استفاده قرار گیرد (ژو و همکاران، ۲۰۲۱). سازمان به‌عنوان ششمین بخش در حوزه ظرفیت وظیفه‌محور است. نقوی (۲۱۷، ۲۰۲۰) معتقد است هدف از بررسی سازمان، بررسی فرهنگ آن است. در مطالعه‌ای که توسط MIT صورت گرفته است، فرهنگ سازمانی را قابل اندازه‌گیری معرفی کرده است (ساول، ساول و چمبرلین، ۲۰۱۹). الگوریتم خوشه‌بندی مورچگان در بررسی اسناد و مدارک در ابعاد مکانی، زمانی، فردی و فعالیت‌هایی که ریشه در فرهنگ سازمان دارد، در کشف تقلب مورد استفاده قرار گرفته است (ژائو، یان و شائو، ۲۰۱۵). بررسی فرهنگ سازمانی از طریق هوش مصنوعی به‌عنوان یک شیوه نوین در بررسی‌های هوش مصنوعی رواج پیدا کرده است (کوباشی و همکاران، ۲۰۱۷).

همان‌طور که بیان شد حوزه وظیفه‌محور به اشکال مختلفی

اغلب از ورودی مبتنی بر داده‌های مالی در پیش‌بینی اظهارنظر حسابرسان استفاده می‌کنند. تحقیقات اخیر نشان دادند که روش‌های شبکه‌های عصبی، ماشین بردار پشتیبان و درخت تصمیم به‌عنوان روش‌های موفق در هوش مصنوعی بسیار کاربرد دارد (نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰؛ فرناندز و گلمز، ۲۰۱۶). کشف تقلب به‌عنوان چهارمین بخش در حوزه ظرفیت وظیفه‌محور است. اطلاعات افشا شده در بورس یا افشا شده توسط نهادهای قانونی در راستای استفاده عموم مردم در تحقیقات اخیر به‌منظور کشف تقلب مورد استفاده قرار گرفته است (نقوی، ۲۱۷، ۲۰۲۰). همچنین رویکرد یادگیری ماشین همانند ماشین بردار پشتیبان در طبقه‌بندی عوامل تقلب توانسته است اقلام مالی را به‌عنوان ورودی استفاده کند و در نهایت منجر به کشف تقلب شود (سچینی، آیتاگ، کوهلر و پتاک، ۲۰۱۰)؛ لذا متغیرهای مالی و به‌طور کلی اطلاعات عمومی افشا شده از شرکت‌ها

همان‌طور که پژوهشگران دریافته‌اند که پردازش‌های مبتنی بر داده‌کاوی می‌تواند به‌عنوان شیوه‌ای کاربردی در جهت درک و فهم زنجیره ارزش کاربردی باشد (لاو، هو، ژائو و چانگ، ۲۰۰۹؛ گرک، مندلاین و تارمیشو، ۲۰۰۹؛ هافمن، ۲۰۱۳). همچنین عامل‌ها می‌توانند تلاش برای تبانی شرکت‌ها/سازمان‌ها در صنعت را شناسایی و تجزیه و تحلیل کنند. قوه قضاییه آمریکا (۲۰۱۵) در پژوهش خود نشان داد ارزیابی زنجیره ارزش توانسته است (در وزارت دادگستری آمریکا) در تجزیه و تحلیل انتشار صحیح اطلاعات قیمت سهام کاربردی و اثربخش باشد. پیش‌بینی اظهارنظر حسابرسان به‌عنوان سومین بخش از حوزه ظرفیت وظیفه‌محور است. نقوی (۲۱۷، ۲۰۲۰) معتقد است در دهه ۱۹۸۰ پژوهشگران متعددی در جست‌وجوی پیش‌بینی اظهارنظر حسابرسان بودند. او معتقد است بررسی آنها نشان داد که هوش مصنوعی می‌تواند اظهارنظر مقبول و غیرمقبول را پیش‌بینی کند. عامل‌ها

تقسیم‌بندی می‌شوند و عامل‌های هوشمند باید برای آنان در نظر گرفته شود. اولین عامل پیشینه کارفرمایان است. یک عامل باید در چنین شرایطی بتواند درباره کارفرما و طبقه‌بندی آن براساس معیارهای مختلف به حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) اطلاعات ارائه دهد. به‌عنوان مثال: نقوی (۲۰۲۰، ۲۰۱۷) معتقد است در صورت نیاز به اطلاعاتی در مورد اینکه آیا کارفرما یک فردی معتبر به حساب می‌آید یا خیر؟ می‌تواند به حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) در ادامه بسیار کمک کند. در چنین شرایطی از پردازش زبان طبیعی استفاده می‌کنیم (نقوی، ۲۰۲۰، ۲۰۱۷) پردازش زبان طبیعی براساس تجزیه و تحلیل الگوهای گفتاری و زبانی، نشانه‌های احساسات در کلام مدیران، ویژگی‌های شخصیت یک مدیر را طبقه‌بندی می‌کند (مهتا، ماجامدر، گلباخ و کامبریا، ۲۰۲۰؛ ما و لی، ۲۰۱۷).

دومین عامل سازماندهی اسناد است. حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) در بررسی‌های خود نیازمند نظم و ساختار مناسب هستند. در صورت عدم نظم، حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) از شکل مناسب جهت بررسی اسناد و مدارک خارج می‌شوند (نقوی، ۲۰۱۷، ۲۰۲۰). در نهایت استفاده از شیوه‌های مبتنی بر طبقه‌بندی همانند داده‌کاوی در سازماندهی کردن اسناد بسیار پرکاربرد است. کونراد و ال-کوفاهی (۲۰۱۷) اسناد مورد بررسی خود را با توجه به معیارهای مختلف قانونی طبقه‌بندی کردند و این طبقه‌بندی را از طریق برچسب‌زدن به داده‌ها به انجام رساندند. آخرین عامل نیز اجرای پرونده است. هنگامی که فرایند برنامه‌ریزی در طول حسابرسی انجام می‌شود، حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) موظف به بررسی شاخص‌های رفتاری، قانونی، تجاری و مالی شرکت

هستند تا بتوانند از ریسک‌های آتی ایمن باشند. پژوهشگران جهت بررسی چنین موضوعی از تجمیع کلمات دسته‌بندی‌شده و تک‌کلمه انگلیسی جهت بررسی صفات خوب و بد استفاده کردند و توانستند با توجه به ویژگی‌ها نتایج مطلوبی را به دست آورند (بارکانی، ۲۰۱۰). همچنین ولف و هرمنسون (۲۰۰۴) پس از درک الماس تقلب و استفاده از مدل هوش مصنوعی مبتنی بر تجزیه و تحلیل متون و کلمات توانستند معیارهای توانایی این هرم را به دست آورند که شامل اجبار، فریب، استرس، هوش، نفس و موقعیت است.

پژوهش حاضر با توسعه تئوری پذیرش تکنولوژی و همچنین نقش و مفهوم حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) توانسته است به شکاف‌های موجود در تحقیقات پیشین پاسخ مناسبی بدهد. همچنین پژوهش حاضر به نقش و اهمیت

Journal of Management Science, 56 (7), 1146-1160.

11- Chen, C. , & Guestrin, C. (2016).

XGBoost: A Scalable Tree Boosting System. Paper presented at the Proceedings of the 22nd ACM SIGKDD International Conference on Knowledge Discovery and Data Mining, USA.

12- Chen, S. (2016). Detection of fraudulent financial statements using the hybrid data mining approach. SpringerPlus, 5 (1), 89.

13- Cohen, W. W. (1995). Fast effective rule induction. In Machine Learning Proceedings (M. Kaufmann Ed.): A. Prieditis and S. Russell.

14- Conrad, J. G. , Al-Kofahi, K. , Zhao, Y. , & Karypis, G. . (2005). Effective document clustering for large heterogeneous law firm collections. In 10th International Conference on Artificial Intelligence and Law.

15-Conrad, J. G. a. A. -K. , K. . (2017). Scenario analytics analyzing jury verdicts to evaluate legal case outcomes. Proceedings of the International Conference on Artificial Intelligence and Law, 29–38.

هانسی شیرواژن: دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، دانشکده علوم اقتصادی و اداری، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران. (نویسنده مسئول)

مارال قربانزاده: کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت، مرودشت، ایران.

4- Anthony Jnr, B. (2019). A Developed Software Agent-Knowledge-Assisted Procurement Management Tool for Retailing Enterprise: A Feasibility Study. VINE Journal of Information and Knowledge Management Systems, 49, 54-75.

5- Artís, M. , Ayuso, M. , & Guillén, M. (2002). Detection of Automobile Insurance Fraud With Discrete Choice Models and Misclassified Claims. Journal of Risk and Insurance, 69 (3), 325-340. doi:<https://doi.org/10.1111/1539-6975.00022>

6- Bliss, B. A. , Molk, P. , & Partnoy, F. (2020). Negative Activism. Washington University Law Review.

7- Bradford, M. , Henderson, D. , Baxter, R. J. , & Navarro, P. (2020). Using generalized audit software to detect material misstatements, control deficiencies and fraud. Managerial Auditing Journal, 35, 521-547.

8- Brause, R. , Langsdorf, T. , & Hepp, M. (1999, 9-11 Nov. 1999). Neural data mining for credit card fraud detection. Paper presented at the Proceedings 11th International Conference on Tools with Artificial Intelligence.

9- Cao, S. , Yang, X. , Chen, C. , Zhou, J. , Li, X. , & Qi, Y. (2019). TitAnt: online real-time transaction fraud detection in Ant Financial. Proceedings of the VLDB Endowment, 12, 2082-2093.

10- Cecchini, M. , Aytug, H. , Koehler, G. J. , & P. , P. (2010). Detecting Management Fraud in Public Companies.

هوش مصنوعی در حرفه حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) و به‌طور کلی حسابرسی اشاره کرده است. علاوه بر موارد فوق، با استفاده نظامند از پژوهش‌های اخیر توانسته است نقشه راه مناسبی را برای قانون‌گذاران حرفه حسابرسی و همچنین شرکت‌ها/سازمان‌ها طراحی کند تا از این طریق بتوانند تقلب به‌عنوان یک نشانه منفی اجتماعی-اقتصادی را کاهش دهند؛ لذا انتظار می‌رود پژوهشگران در پژوهش‌های آتی با بهره‌مندی از نقش حسابداران قانونی (حسابرسان قضایی) در پژوهش‌های خود به توسعه آن کمک کنند و همچنین به نقش هوش مصنوعی در حرفه حسابداری قانونی (حسابرسی قضایی) نیز بپردازند. ■

منابع:

- 1- Abdullahi, R. u. , & Mansor, N. (2015). Fraud Triangle Theory and Fraud Diamond Theory. Understanding the Convergent and Divergent For Future Research. International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences, 5.
- 2- Ali, A. , Abd Razak, S. , Othman, S. H. , Eisa, T. A. E. , Al-Dhaqm, A. , Nasser, M. E. , T. . . Saif, A. (2022). Financial Fraud Detection Based on Machine Learning: A Systematic Literature Review. Journal of Applied Sciences, 12 (19), 9637.
- 3- Ali, O. , & Majeed, N. (2017). The Impact of Information Technology on the Auditing Profession-Analytical Study. International Review of Management and Business Research, 6 (4), 1330-1342.

انجمن حسابداران خبره ایران به عنوان قدیمی‌ترین انجمن حسابداری حرفه‌ای با عضویت در «فدراسیون بین‌المللی حسابداران (IFAC)» و با داشتن نزدیک به ۱۳۰۰۰ عضو از سراسر کشور به عنوان بزرگترین نهاد حسابداری ایران، آمادگی خود را به پذیرش همکاری و دریافت آگهی تبلیغاتی در وبگاه این انجمن (با دامنه <https://iica.ir>)، که به استناد رتبه‌بندی الکسا و گوگل، در جایگاه پربازدیدترین وبگاه در بین وبگاه‌های نهادهای حسابداری ایران قرار دارد)، به ویژه در "کلیپهای آموزشی مربوط به حسابداری" که در صفحات اینستاگرام و کانال تلگرام انجمن منتشر می‌شوند، اعلام می‌دارد.

لذا خواهشمند است در صورت تمایل به درج سفارش آگهی تبلیغاتی مورد نظر یا ثبت هرگونه همکاری در هر یک از بخش‌های مذکور نسبت به اعلام درخواست از طریق ایمیل bsafarynejad@yahoo.com یا تلگرام به شماره ۰۹۳۵۵۱۴۳۹۳۶ مبادرت فرمایید تا بلافاصله نسبت به پیگیری انجام سایر مراحل مربوطه اقدام شود.

با تشکر

صفری نژاد_سازمان آگهی‌های انجمن حسابداران خبره ایران

واکاوی تأثیر نقش حرفه‌ای حسابداران بر جهت‌گیری اخلاقی

دانش کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

ترجمه و تلخیص:

سید حامد فیض جوادیان مهدی مهدوی خو

۱. مقدمه

تعیین ارزش فعل اخلاقی از مباحث مهم در فلسفه اخلاق است. به‌طور کلی رفتارهای اخلاقی را می‌توان به دو دسته نسبی‌گرایی (غایت‌گرا) و ایده‌آل‌گرایی (وظیفه‌گرایانه) تقسیم کرد. دیدگاه نسبی‌گرا به هدف و غایت رفتار نظر دارد و ارزش اخلاقی را براساس نتیجه خارجی آن تفسیر می‌کند

و دیدگاه ایده‌آل‌گرایی به رفتار انسان فارغ از هدف و نتیجه آن نظر دارد (اکبری و جهانشاد، ۱۳۹۹). حسابداران و حسابرسان، تعهدات اخلاقی زیادی به سهامداران، اعتبار دهندگان، کارکنان و آحاد مردم دارند و اطلاعات ارائه شده توسط حرفه حسابداری اثر به‌سزایی بر تصمیمات افراد مختلف دارد. از این رو، اعضای حرفه

تنزل سطح رعایت تعهدات اخلاقی آنها خواهد شد. هرچند دیرزمانی است که مجامع حرفه‌ای حسابداری در کشورهای مختلف با هدف ملزم کردن حسابداران به مسئولیت‌پذیری در قبال منافع عموم و رعایت اخلاق حرفه‌ای، اقدام به تدوین آیین رفتار حرفه‌ای کرده‌اند اما گویا آیین‌نامه رفتار حرفه‌ای به‌تنهایی نمی‌تواند مشکلات موجود را حل کند و همچنان رسوایی‌های حرفه حسابداری در گوشه و کنار جهان به وقوع می‌پیوندد. با توجه به اینکه در سال‌های اخیر حرفه حسابداری و حسابرسی به‌طور جدی آسیب‌دیده است، برای جلب اطمینان جامعه، تبیین و آموزش مستمر و مداوم اصول اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران و حسابرسان در محیط‌های آموزشی و مجامع حرفه‌ای مدنظر قرار گیرد (مهدوی خو، ۲۰۱۲). با توجه به اینکه حسابرسان و حسابداران با محدودیت‌های محیطی مختلفی مواجه هستند، لازم است پیامدهای

ناشی از تصمیمات اخلاقی برای کاهش لغزش در قضاوت حرفه‌ای بیشتر مورد توجه قرار گیرد. بدیهی است حسابرسان ملزم به استقلال از مشتریان‌شان هستند درحالی‌که حسابداران مطیع صاحب‌کاران خود هستند. کدهای انجمن حسابداران رسمی بیان می‌کند که یک عضو که حسابرسی صورت‌های مالی یا سایر خدمات گواهی‌دهی را انجام می‌دهد باید به‌طور ظاهری و واقعی مستقل باشد (-۱۱۱۱). اما این استقلال در حسابداران الزامی نبوده است و حتی به‌نوعی وابسته به نظرات و دیدگاه‌های مدیریت است یا در امور مشاوره مالیاتی مشاوران مسئولیت حمایت از پرداخت‌کننده مالیات را دارند. حسابرسان در موقعیت شغلی حسابرس به خاطر تردید حرفه‌ای و الزام به پایبندی به کدهای اخلاق حرفه‌ای واکنش متفاوتی نسبت به موقعیت شغلی حسابدار یا مشاوره مالیاتی نشان می‌دهند و به نظر می‌رسد که نقش حرفه‌ای بر تصمیم‌گیری

جدول ۱- طبقه‌بندی دو وجهی اخلاق فردی

نسبی گرایایی پایین	نسبی گرایایی بالا	
<p>مطلق گرایایی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - پذیرش کدهای اخلاقی - تصمیمات اخلاقی نباید به دیگران آسیب بزند - اخلاق وظیفه‌گرا 	<p>اقتضای گرایایی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نپذیرفتن کدهای اخلاقی - تحلیل شخصی از اقدامات در هر موقعیتی - تردید آرمان‌گرایانه 	<p>ایده‌آل‌گرایایی بالا</p>
<p>استثنا گرایایی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نپذیرفتن کدهای اخلاقی اما با استثنا - پیامدهای مطلوب برای همه پیش نمی‌آید - اخلاق نتیجه‌گرایایی و مطلوبیت‌گرایایی 	<p>ذهن گرایایی:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نپذیرفتن کدهای اخلاقی - ارزش‌های شخصی تعیین‌کننده قضاوت هستند. - کدهای غیر فراگیر - اگوئیسم اخلاقی که فرد را مرکز تصمیمات اخلاقی می‌داند 	<p>ایده‌آل‌گرایایی پایین</p>

باید تا حدّ توان از اصول اخلاقی تعیین شده تبعیت کنند و حرفه را از آسیب‌های رفتاری و اخلاقی حفظ کنند (مهدوی خو، ۲۰۱۱). اگرچه ممکن است تأثیر رفتارهای غیرحرفه‌ای و لغزش‌های اخلاقی از دیدگاه برخی از افراد کم اهمیت تلقی شود اما در مواردی فروپاشی بزرگ‌ترین شرکت‌های جهان را به دنبال دارد و باعث از دست رفتن صدها میلیارد دلار ارزش سرمایه سهامداران می‌شود. همچنین، این رسوایی‌ها باعث از بین رفتن اعتبار و شهرت صدها هزار نفر افرادی می‌شود که زمان خود را صرف رعایت امانت و انجام صحیح کارها کرده‌اند و منجر به

اخلاقی افراد شاغل در حرفه حسابداری تأثیر به‌سزایی دارد.

۲. مبانی نظری

توسعه فلسفه اخلاق فردی

بیشتر نظریه‌پردازان اخلاق در این مورد به اجماع رسیده‌اند که وقتی افراد با برخی مسائل اخلاقی مواجه می‌شوند ممکن است از رهنمودهای اخلاقی یا فلسفه اخلاقی خودشان به‌عنوان معیاری برای سنجیدن درستی یا نادرستی یک تصمیم اخلاقی استفاده کنند (فرل و گرشام، ۱۹۸۵). یکی از اختلاف‌های بین تئوری‌های وظیفه‌گرایی، نتیجه‌گرایی و تردیدگرایی، میزان و حدود نسبی‌گرایی یا عدم نسبی‌گرایی آنها است. به‌طور کلی بسیاری از تئوری‌های اخلاقی، فلسفه اخلاق فردی را به‌عنوان یکی از عناصر مهم در فرایند تصمیم‌گیری اخلاقی فرد شناخته می‌شوند. (فورسیت و نی، ۱۹۹۰). از این رو، هانت و ویتل (۱۹۸۶) فلسفه اخلاق فردی را به‌عنوان هسته توسعه چهارچوب فرایند تصمیم‌گیری اخلاقی

ذکر کرده‌اند.

فورسیت (۱۹۸۰) بیان کرد که تفاوت‌های افراد در قضاوت‌های اخلاقی ناشی از دو بعد از فلسفه اخلاق فردی یعنی نسبی‌گرایی و ایده‌آل‌گرایی نشأت می‌گیرد و برای فلسفه اخلاق یک طبقه‌بندی دو وجهی براساس این دو بعد ارائه کرد. این طبقه‌بندی در شکل ۱، همراه با خلاصه‌ای از ویژگی‌های مطلق‌گرایی، اقتضاگرایی، ذهن‌گرایی و استثناگرایی ارائه شده است.

فورسیت (۱۹۹۲) یک مدل تقابلی به اسم موقعیت X برای هر شخص، جهت نشان دادن تفاوت در فرایند تصمیم‌گیری ایجاد کرد. او بیان کرد که این مدل، ارزیابی فرد را از یک مسأله اخلاقی به‌عنوان جلوه یا حالتی از سیستم جامع اخلاقی فرد نشان می‌دهد. او سیستم جامع اخلاقی را فلسفه اخلاق فردی یا ایدئولوژی اخلاقی نامید. طبق گفته او عقاید اخلاقی یک فرد، نگرش‌ها و ارزش‌ها در فلسفه اخلاقی او قرار دارند. فلسفه اخلاق فردی، رهنمودهایی برای قضاوت اخلاقی، راه‌حلی برای مسائل اخلاقی و دستورالعمل‌هایی برای نحوه عمل

در شرایط اخلاقی تأمین می‌کند و شامل عناصر مشخص ایجاد شده به‌وسیله تجربه قبلی در مواجهه و حل مسائل اخلاقی است. مدل فلسفه اخلاقی در مقابل مدل توسعه اخلاقی کولبرگ، افراد را فقط براساس اصول استدلال اخلاقی طبقه‌بندی نمی‌کند. مدل فلسفه اخلاق فردی یک مدل کلی‌تر است و بنابراین می‌تواند مخصوصاً در قضاوت‌های اخلاقی خیلی مفید باشد.

همان‌طور که فورسیت (۱۹۸۰) بیان کرد، نسبی‌گرایی میزان و درجه عدم پذیرش قواعد اخلاقی فراگیر به‌عنوان رهنمودهای مناسب برای تصمیمات اخلاقی است. نسبی‌گرایی ادعا دارد که مطلق‌گرایی اخلاقی مورد پذیرش نیست و قواعد اخلاقی برای یک شرایط اقتضایی از زمان، محل و فرهنگ مطرح هستند. فردی که نسبی‌گرایی بالایی دارد چون باید عوامل وابسته به شرایط را در نظر بگیرد اعتقاد خواهد داشت که هنگام قضاوت اخلاقی کدهای اخلاقی فراگیر یا اصول اخلاقی فراگیر مهم نیستند. درحالی‌که فردی با

نسبی‌گرایی پایین تأکید زیادی بر اهمیت کدهای اخلاقی سفت و سخت و مطلق بودن اخلاق هنگام قضاوت اخلاقی خواهد داشت (فورسیت، ۱۹۹۲).

ایده‌آل‌گرایی شامل نگرانی یک فرد در مورد رفاه دیگران و میزان باور فرد به ایجاد نتایج خوشایند با انجام عمل صحیح است. یک ایده‌آل‌گرا اعتقاد دارد که اقدامات اخلاقی صحیح ممکن است پیامدهای منفی و همچنین مثبت ایجاد کند و نگرانی افراد را در مورد رفاه دیگران شرح می‌دهد. افراد با ایده‌آل‌گرایی بالا اعتقاد دارند که آسیب زدن به دیگران همیشه قابل پیشگیری است و این افراد حتی کمترین آسیب ممکن از بین دو گزینه که منجر به پیامد منفی به دیگران شود را نیز قابل قبول نمی‌دانند (کارانده و همکاران، ۲۰۰۲). در حقیقت، آنهایی که درجه ایده‌آل‌گرایی کمتری دارند احساس می‌کنند برای ایجاد منافع گاهی آسیب زدن به دیگران لازم است. ایده‌آل‌گرایی براساس مطلق‌گرایی اخلاقی نیست بلکه شامل ارزش‌هایی مرتبط با نوع دوستی و یک حس خوش‌بینی در واکنش به مسائل اخلاقی است. از این رو ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی به‌طور مفهومی، مستقل هستند و افراد شاید در هر دو بُعد بالا یا پایین باشند (کارانده و همکاران، ۲۰۰۲).

مدل فلسفه اخلاق فردی فورسیت به جای اینکه فرض کند افراد، وظیفه‌گرا یا نتیجه‌گرا هستند فرض می‌کند افراد می‌توانند در تأکید بر اصول یا در تأکید بر نتایج در درجه بالا یا درجه پایین قرار بگیرند و مدل چهار حوزه فلسفه اخلاق فردی را تعریف کرده است. (فورسیت، ۱۹۹۲).

- **اقتضاگرایی:** نسبی‌گرایی بله و ایده‌آل‌گرایی بله
 - **ذهنی‌گرایی:** نسبی‌گرایی بله اما ایده‌آل‌گرایی خیر
 - **مطلق‌گرایی:** ایده‌آل‌گرایی بله اما نسبی‌گرایی خیر
 - **استثناگرایی:** ایده‌آل‌گرایی خیر و نسبی‌گرایی خیر

براساس یافته‌های محققان قبلی این موضوع نتیجه‌گیری شد که تفاوت‌ها در فلسفه اخلاق فردی به‌طور ویژه‌ای در خصوص مسائل اخلاقی بحث‌انگیز مخصوصاً در زمینه اخلاق تجاری بر افراد اثر می‌گذارد. یافته‌های قبلی نشان داده‌اند که فلسفه اخلاق فردی (اعتقاد در مورد مبنایی که تصمیمات اخلاقی باید انجام گیرد) یک عنصر مهم در گرایش نسبت به مسائل اخلاقی گوناگون است.

چهارچوب تصمیم‌گیری اخلاقی

براساس چهارچوب رست (۱۹۸۶) ساخته شده‌اند که شامل چهار جزء اصلی فرایند تصمیم‌گیری اخلاقی شامل تعیین مسأله اخلاقی ایجاد شده، ایجاد قضاوت اخلاقی، ایجاد قصد و نیت اخلاقی و اجرای اقدام اخلاقی است. (چان، ۲۰۱۱)

در همین راستا، تصمیم‌گیری اخلاقی نیز از دو سطح استدلال اخلاقی: ۱- سطح شهودی شامل احساس شخصی و ایده‌های یک فرد راجع به درست و غلط بودن یک موقعیت خاص و احساس ناشی از عقاید شکل گرفته از دانش و تجربه شخصی و ۲- سطح ارزیابی انتقادی که شامل قضاوت‌های منطقی و ارزیابی شرایط ناشی می‌شود. همزمان با به‌کارگیری استدلال اخلاقی در یک موقعیت مشخص، واکنش شهودی یک فرد همیشه فوری و شخصی و عقیده اولیه ما یا قوه احساس ما است و به ما می‌گوید که چه چیز درست یا نادرست است. (چان، ۲۰۱۱)

از طرف دیگر، سطح ارزیابی انتقادی

دوم یعنی مرحله قضاوت فرد زمینه‌های گوناگون عمل را برای مسائلی را که از نظر اخلاقی درست هستند یا از نظر اخلاقی نادرست هستند ارزیابی می‌کند. در مرحله سوم فرد یک زمینه عمل را برای انجام انتخاب می‌کند و در مرحله آخر فرد در عمل اخلاقی یا غیراخلاقی درگیر می‌شود.

رابطه فلسفه اخلاق فردی و تصمیم‌گیری اخلاقی

از سال ۱۹۲۰ به بعد محققان شروع به مطالعه شخصیت و روان افراد برای یافتن یک ابزار بهتر در سنجش و توضیح تفاوت‌های بین افراد برحسب تفکر اخلاقی آنها کردند و مطالعه رهنمودهای اخلاقی که این رهنمودها به‌عنوان پایگاهی برای اثر بر تصمیم‌گیری و رفتار اخلاقی خدمت می‌کنند زیرا تئوری‌های اخلاقی بدون تعیین استانداردهای اخلاقی دستوری از فلسفه اخلاق و توسعه چهارچوب تصمیم‌گیری اخلاقی غیرممکن است (فرل و گرشام، ۱۹۸۵). از این رو، فلسفه اخلاق می‌تواند به‌عنوان متغیر مهمی برای اثرگذاری بر تصمیمات اخلاقی یک فرد به شمار آید. وقتی افراد مواجه با مسأله اخلاقی می‌شوند رهنمودهای اخلاقی را براساس فلسفه اخلاقی شخصی به‌کار خواهند گرفت. فلسفه اخلاق شخصی به‌عنوان یک فاکتور مهم در اثر بر تصمیم اخلاقی افراد است و رابطه بین فلسفه اخلاق فردی و تصمیم‌گیری اخلاقی یک فاکتور مهم در ایجاد اخلاق حرفه‌ای است. (هانت و ویتل، ۱۹۸۶). علاوه بر آن، جهت‌گیری اخلاقی افراد ممکن است بر استقلال که از مؤلفه‌های اصلی اخلاق حرفه‌ای

همکاران، ۲۰۰۹).

تصمیم‌گیری اخلاقی روشی برای حل تناقض‌هایی است که مسائل اخلاقی ایجاد می‌کنند (لین، ۲۰۰۸). مدل ۴ بخشی اخلاقی رست که فرایند تصمیم‌گیری اخلاقی را توضیح می‌دهد شاید پذیرفته شده‌ترین مدل اقدام اخلاقی در روانشناسی است (جونز، ۱۹۹۱). از طریق این مدل اقدام اخلاقی از چهار متغیر: آگاهی اخلاقی، قضاوت اخلاقی، قصد و نیت اخلاقی و رفتار اخلاقی تشکیل شده است.

اولین جزء مدل آگاهی اخلاقی است و در این مرحله فرد یک موقعیت دارای ماهیت اخلاقی را شناسایی می‌کند. در این مرحله فرد تشخیص می‌دهد که او می‌تواند آنچه را که ممکن است اثر بگذارد بر منافع، رفاه یا انتظارات دیگران انجام دهد (مک ماهون، ۲۰۰۶). در مرحله

تصمیمی است که ما با به‌کارگیری تئوری‌های اخلاقی، اصول اخلاقی، قواعد حرفه‌ای، استانداردها، کدها و قوانین برای یک موقعیت خاص که باید تصمیم‌گیری شود به آن دست می‌یابیم. اخلاق تجاری، قوانین استانداردها و اصولی است که رهنمودهایی را برای رفتار درست اخلاقی تأمین می‌کند. چون ارزش‌ها و اخلاق برای افراد، گروه‌ها و تصمیمات شرکتی خیلی مهم هستند بنابراین وقتی ۲ یا بیشتر از دو شخصیت حقوقی، افراد یا گروه‌ها اهداف مشترکی را دنبال می‌کنند مهم است که آنها ساختار ارزشی یکسان داشته باشند. تفاوت در اخلاق به معنای تفاوت در ساختار ارزش‌های زیربنایی است که به تناقض‌های بالقوه در خصوص تصمیمات و اقدامات مناسب منجر می‌شود. بسیاری از این قواعد زمانی به‌کار می‌روند که فردی ملزم به تصمیم‌گیری باشد (کارلسون و

جدول شماره ۲: آماره‌های توصیفی پاسخگویان			
متغیرها	گزینه‌ها	تعداد	درصد
جنسیت	مرد	۹۶	۶۴
	زن	۵۴	۳۶
	کل	۱۵۰	۱۰۰
تحصیلات	دیپلم	۳۲	۲۲
	کاردانی	۵۹	۳۳
	کارشناسی	۴۷	۲۲
	کارشناسی ارشد	۱۲	۲۲
	کل	۱۵۰	۱۰۰
شغل	حسابداران	۷۵	۵۰
	حسابرسان	۷۵	۵۰
	کل	۱۵۰	۱۰۰
سابقه شغلی	کمتر از ۵ سال	۳۳	۲۲
	۶ تا ۱۰ سال	۵۰	۳۳,۳
	۱۰ تا ۱۵ سال	۳۴	۲۲,۷
	بالاتر از ۱۵ سال	۳۳	۲۲
	کل	۱۵۰	۱۰۰

جدول ۳: نتایج توزیع رتبه‌ای متغیرهای اصلی تحقیق				
متغیرها	گزینه‌ها	فراوانی	درصد	درصد تجمعی
ایده‌آل‌گرایی	موافقم	۳۷	۲۵	۲۵
	کاملاً موافقم	۱۱۱	۷۵	۱۰۰
	کل	۱۴۸	۱۰۰	-
نسبی‌گرایی	کاملاً مخالفم	۱۱	۷,۴	۷,۴
	مخالفم	۴۳	۲۹,۱	۳۶,۵
	نظری ندارم	۳۸	۲۵,۷	۶۲,۲
	موافقم	۴۶	۳۱,۱	۹۳,۲
	کاملاً موافقم	۱۰	۶,۸	۱۰۰
	کل	۱۴۸	۱۰۰	-

حسابرسان است تأثیر به‌سزایی داشته باشد. نتایج پژوهش مولایی‌نژاد و همکاران (۱۴۰۱) نشان می‌دهد جهت‌گیری اخلاقی (تجربه و عینیت (بی‌طرفی) و آرمان‌گرایی) حسابرسان با استقلال حسابرسان رابطه معناداری دارد.

همان‌طور که فورسیت (۱۹۹۲) نشان داد دو بعد مدل فلسفه اخلاق فردی از سطوح مختلفی از ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی اخلاقی منشعب می‌شوند. فورسیت بیان کرد که هم در مطلق‌گرایی (ایده‌آل‌گرایی بالا و نسبی‌گرایی پایین) و هم در استثناگرایی (ایده‌آل‌گرایی پایین و نسبی‌گرایی پایین) قضاوت افراد، کدهای اخلاقی را نقض می‌کند. درحالی‌که در مطلق‌گرایی و موقعیت‌گرایی (ایده‌آل‌گرایی بالا و نسبی‌گرایی پایین) افراد به اقدامات با پیامد منفی پاسخ قاطع خواهند داد.

کاراننده و همکاران (۲۰۰۲) نشان دادند که ایده‌آل‌گرایی اثر مثبت و نسبی‌گرایی بر درک شدت اخلاق اثر معکوس دارند. مطالعات تجربی نشان می‌دهد که ایده‌آل‌گرایی بالا و نسبی‌گرایی پایین نسبت به ایده‌آل‌گرایی پایین و نسبی‌گرایی بالا به ارائه درستکاری و راستی بیشتر منجر می‌شود. اگرچه رعایت محافظه‌کاری در بروز رفتارها نیز می‌تواند از اثرات جهت‌گیری اخلاقی افراد نشأت گیرد. به‌طور مثال، در مطالعه دراجی و همکاران (۱۳۹۸)، یافته‌های تحقیق حاکی از آن است که آرمان‌گرایی با محافظه‌کاری اجتماعی رابطه‌ای معنی‌دار دارد. اما نسبی‌گرایی رابطه‌ای با محافظه‌کاری اجتماعی ندارد. همچنین میان نوع شغل، محل اشتغال و جنسیت رابطه‌ای معنی‌دار با سطح محافظه‌کاری اجتماعی وجود دارد.

جدول شماره (۴-۱) رابطه شغل با ایده آل گرایي و نسبي گرايي			
متغیر	آماره‌ها	ایده آل گرایي	نسبي گرایي
حسابداران	میانگین	۴۱.۶	۲۹.۶
	تعداد	۷۵	۷۵
	انحراف معیار	۵.۹۲	۹.۶۳
حسابرسان	میانگین	۴۶.۷۶	۲۲.۷۲
	تعداد	۷۵	۷۵
	انحراف معیار	۲.۶۳	۱۰.۰۱
کل	میانگین	۴۴.۱۹	۲۶.۱۶
	تعداد	۱۵۰	۱۵۰
	انحراف معیار	۵.۲۴	۱۰.۳۸

جدول شماره (۴-۲) نتایج آزمون شغل با ایده آل گرایي و نسبي گرایي						
مدل	آزمون F	سطح معنی داری	آزمون T	درجه آزادی	سطح معنی داری	
ایده آل گرایي	فرض یکنواختی واریانس‌ها	۸۰.۳۳	۰.۰۰	-۶.۸۵	۱۴۸	۰.۰۰
	فرض عدم یکنواختی واریانس‌ها	-	-	-۶.۸۵	۱۰۲.۲۸	۰.۰۰
نسبي گرایي	فرض یکنواختی واریانس‌ها	۰.۲۲	۰.۶۳	۴.۲۸	۱۴۸	۰.۰۰
	فرض عدم یکنواختی واریانس‌ها	-	-	۴.۲۸	۱۴۷.۷۸	۰.۰۰

جدول شماره (۴-۳) نتایج رابطه جنسیت با ایده آل گرایي و نسبي گرایي			
متغیر	آماره‌ها	ایده آل گرایي	نسبي گرایي
مرد	میانگین	۴۴.۱۱	۲۶.۶۱
	تعداد	۹۶	۹۶
	انحراف معیار	۵.۳۳	۱۰.۰۱
زن	میانگین	۴۴.۳۳	۲۵.۳۵
	تعداد	۵۴	۵۴
	انحراف معیار	۵.۱۲	۱۱.۰۶
کل	میانگین	۴۴.۱۹	۲۶.۱۶
	تعداد	۱۵۰	۱۵۰
	انحراف معیار	۵.۲۴	۱۰.۳۸

جدول شماره ۲-۳: نتایج آزمون جنسیت با ایده آل گرایي و نسبي گرایي						
مدل	آزمون F	سطح معنی داری	آزمون T	درجه آزادی	سطح معنی داری	
ایده آل گرایي	فرض یکنواختی واریانس‌ها	۰.۳۱	۰.۵۷	-۰.۲۴	۱۴۸	۰.۸
	فرض عدم یکنواختی واریانس‌ها	-	-	-۰.۲۴	۱۱۳.۶۶	۰.۸
نسبي گرایي	فرض یکنواختی واریانس‌ها	۱.۵۲	۰.۲۱	۰.۷۱	۱۴۸	۰.۴۷
	فرض عدم یکنواختی واریانس‌ها	-	-	۰.۶۹	۱۰۱.۱۸	۰.۴۸

جدول شماره (۱-۵) رابطه تحصیلات با ایده آل گرای و نسبی گرای			
متغیر	آماره‌ها	ایده آل گرای	نسبی گرای
دیپلم	میانگین	۴۳,۵	۲۸,۶۵
	تعداد	۳۲	۳۲
	انحراف معیار	۵,۱۲	۱۰,۹۷
کاردانی	میانگین	۴۲,۹۳	۲۶,۸۳
	تعداد	۵۹	۵
	انحراف معیار	۶,۰۸	۹,۲
کارشناسی	میانگین	۴۵,۴	۲۵,۹۳
	تعداد	۴۷	۴۷
	انحراف معیار	۴,۰۱	۱۰,۷۸
کارشناسی ارشد	میانگین	۴۷,۵	۱۷,۰۸
	تعداد	۱۲	۱۲
	انحراف معیار	۲,۷۴	۸,۸۴
کل	میانگین	۴۴,۱۹	۲۶,۱۶
	تعداد	۱۵۰	۱۵۰
	انحراف معیار	۵,۲۴	۱۰,۳۸

جدول شماره (۲-۵) نتایج آزمون تحصیلات با ایده آل گرای و نسبی گرای						
معنی داری	F آزمون	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	واریانس	
۰,۰۰۹	۳,۹۷	۱۰۳,۱۱	۳	۳۰۹,۳۴	درون گروهی	ایده آل گرای
-	-	۲۵,۹۵	۱۴۶	۳۷۹۰,۰۴	بین گروهی	
-	-	-	۱۴۹	۴۰۹۹,۳۹	کل	
۰,۰۰۹	۳,۹۸	۴۰۵,۶۳	۳	۱۲۱۶,۹۱	درون گروهی	نسبی گرای
-	-	۱۰۱,۷۷	۱۴۶	۱۴۸۵۹,۲۴	بین گروهی	
-	-	-	۱۴۹	۱۶۰۷۶,۱۶	کل	

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اول: بین نقش حرفه‌ای با ایده آل گرای و نسبی گرای رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه دوم: بین جنسیت با ایده آل گرای و نسبی گرای رابطه معنی داری وجود دارد.

فرضیه سوم: بین سطح تحصیلات با ایده آل گرای و نسبی گرای رابطه

معنی داری وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین سابقه شغلی با ایده آل گرای و نسبی گرای رابطه معنی داری وجود دارد.

روش تحقیق:

- جامعه و نمونه آماری
جامعه آماری این تحقیق شامل حسابداران

شاغل در بخش‌های مالی شرکت‌ها با نقش حرفه‌ای حسابدار و حسابداران رسمی شاغل در موسسات حسابرسی با نقش حرفه‌ای حسابرس می‌باشند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش روش نمونه‌گیری در دسترس بوده که گاهی اوقات نمونه‌گیری اتفاقی یا تصادفی نیز نامیده می‌شود و این روش در تحقیقاتی مورد استفاده قرار می‌گیرد

جدول شماره (۶-۱) رابطه سابقه شغلی با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی			
متغیر	آماره‌ها	ایده‌آل‌گرایی	نسبی‌گرایی
کمتر از ۵ سال	میانگین	۴۱,۷۲	۲۳,۸۱
	تعداد	۳۳	۳۳
	انحراف معیار	۵,۹۲	۹,۲۴
۶ تا ۱۰ سال	میانگین	۴۳,۹	۲۶,۷
	تعداد	۵۰	۵۰
	انحراف معیار	۵,۲۸	۱۱,۲۱
۱۰ تا ۱۵ سال	میانگین	۴۵,۳۲	۲۷,۱۷
	تعداد	۳۴	۳۴
	انحراف معیار	۴,۶۴	۹,۵۸
بالاتر از ۱۵ سال	میانگین	۴۵,۹۳	۲۶,۶۳
	تعداد	۳۳	۳۳
	انحراف معیار	۴,۱۲	۱۱,۰۴
کل	میانگین	۴۴,۱۹	۲۶,۱۶
	تعداد	۱۵۰	۱۵۰
	انحراف معیار	۵,۲۴	۱۰,۳۸

جدول شماره (۶-۲) نتایج آزمون سابقه شغلی با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی						
معنی‌داری	F آزمون	میانگین مربعات	درجه آزادی	مجموع مربعات	واریانس	
۰,۰۴	۲,۸۴	۷۵,۳۶	۳	۲۲۶,۰۸	درون گروهی	ایده‌آل‌گرایی
-	-	۲۶,۵۳	۱۴۶	۳۸۷۳,۳۱	بین گروهی	
-	-	-	۱۴۹	۴۰۹۹,۳۹	کل	
۰,۰۱	۳,۹۱	۳۹۸,۷۸	۳	۱۱۹۶,۳۴	درون گروهی	نسبی‌گرایی
-	-	۱۰۱,۹۱	۱۴۶	۱۴۸۷۹,۸۱	بین گروهی	
-	-	-	۱۴۹	۱۶۰۷۶,۱۶	کل	

در این تحقیق برای اندازه‌گیری سطح ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی اخلاقی حسابداران و حسابرسان از پرسشنامه ۲۰ سؤالی استاندارد موقعیت اخلاقی فورسیت (۱۹۸۰) استفاده شده است که در آن ۱۰ سؤال اول ایده‌آل‌گرایی و ۱۰ سؤال دوم

حسابدار رسمی (حسابرس) جهت اعلام نظر نسبت به پرسش‌های مندرج در پرسشنامه تحقیق به‌طور تصادفی انتخاب شدند.

- ابزار گردآوری اطلاعات تحقیق

که سایر روش‌های نمونه‌گیری هزینه‌بر هستند و نیاز به زمان زیادی دارند. در این روش اعضای جامعه تحقیق، براساس دسترسی نسبی انتخاب می‌شوند و در این تحقیق پرسشنامه تحقیق بین حسابداران و حسابرسان توزیع و ۷۵ حسابدار و ۷۵

نسبی‌گرایی اخلاقی افراد را مورد سنجش قرار می‌دهد. پرسشنامه مذکور به صورت طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای تهیه و توزیع شده است و متغیرهای تعدیل‌کننده نظیر جنسیت، سطح تحصیلات، نقش حرفه‌ای و سابقه شغلی نیز به آن اضافه شده است.

متغیرهای عمومی تحقیق

جنسیت، تحصیلات، شغل و سابقه شغلی، متغیرهای عمومی تحقیق هستند که تعداد و درصد آنان در جدول شماره ۲ آورده شده است و فراوانی کل تحقیق ۱۵۰ است و مواردی که تعداد کم است پاسخگویان گزینه را خالی گذاشته‌اند.

متغیرهای اصلی تحقیق: توزیع رتبه‌ای متغیرهای اصلی تحقیق یعنی ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی در جدول شماره ۳ ارائه شده است. این جدول نشان می‌دهد که افراد پاسخگو در کل ایده‌آل‌گراتر هستند.

آزمون فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اول: بین نقش حرفه‌ای با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

رابطه متغیر نقش حرفه‌ای با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی نشان می‌دهد که حسابرسان نسبت به حسابداران ایده‌آل‌گراتر هستند و حسابداران نسبت به حسابرسان نسبی‌گراتر هستند. جدول شماره (۴-۱) نتایج را دقیق‌تر نشان می‌دهد. نتایج آزمون تی (T-test) در جدول (۴-۲) نشان می‌دهد تفاوت بین حسابرسان و حسابداران در ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی معنادار است. **فرضیه دوم:** بین جنسیت با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

رابطه متغیر جنسیت با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی نشان می‌دهد که مردها و زن‌ها در ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی برابرند

رابطه متغیر سابقه شغلی با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی نشان می‌دهد که سابقه شغلی بالاتر نسبت به سابقه شغلی پایین ایده‌آل‌تر هستند و سطح سابقه شغلی پایین‌تر نسبت به سابقه شغلی بالاتر نسبی‌گراتر هستند. جدول شماره (۶-۱) نتایج را دقیق‌تر نشان می‌دهد. نتایج تحلیل واریانس یک طرفه (one way analysis) در جدول (۶-۲) نشان می‌دهد که تفاوت در بین سابقه‌های شغلی در ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی معنادار است.

بحث و نتیجه‌گیری

هر حرفه از طریق تدوین و ارائه کدهای رفتاری و اخلاقی مورد نیاز، بایدها و نبایدهای حاکم بر رفتار اعضاء را تعیین و اعضاء را ملزم به رعایت مؤلفه‌ها و خط مشی رفتاری ضروری برای حفظ و اعتلای حرفه می‌کند. اخلاق در زمینه تجاری به دو شاخه اصلی اخلاق دستوری و اخلاق توصیفی تقسیم می‌شوند. اخلاق دستوری راهنمایی برای بینش افراد است که

هرچند به نسبت کمی زن‌ها ایده‌آل‌گراتر و مردها نسبی‌گراتر هستند. نتایج آزمون تی (T-test) در جدول (۴-۳) نیز نشان می‌دهد که تفاوت بین مرد و زن در ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی معنادار نیست. **فرضیه سوم:** بین سطح تحصیلات با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

رابطه متغیر تحصیلات با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی نشان می‌دهد که تحصیلات بیشتر نسبت به تحصیلات پایین‌تر افراد با سطح تحصیلات پایین‌تر نسبت به تحصیلات بالاتر نسبی‌گراتر هستند. جدول شماره (۵-۱) نتایج را دقیق‌تر نشان می‌دهد. نتایج تحلیل واریانس یک طرفه (one way analysis) در جدول (۵-۲) نشان می‌دهد که تفاوت در بین سطوح تحصیلی در ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی معنادار است.

فرضیه چهارم: بین سابقه شغلی با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی رابطه معنی‌داری وجود دارد.

چگونه باید رفتار کنند درحالی که اخلاق توصیفی به توضیح و پیش‌بینی اخلاق فردی مربوط است. در زمان مواجهه با یک موقعیت اخلاقی اصول و کدهای اخلاق حرفه‌ای از یک سو و فلسفه اخلاق فردی از سوی دیگر موجب جهت دهی افراد به سمت اتخاذ تصمیم اخلاقی می‌شود. نتایج تحقیقات پیشین نشان می‌دهد که افراد هنگام رویارویی با یک موضوع اخلاقی از فلسفه اخلاق شخصی خود نیز کمک می‌گیرند و منجر به تصمیمات اخلاقی می‌شود (فرل و گرشام، ۱۹۸۵ و هانت و ویتل، ۱۹۸۶).

این تحقیق با هدف بررسی اثر نقش حرفه‌ای، جنسیت و سابقه شغلی و سطح تحصیلات بر تصمیم‌گیری اخلاقی از جنبه ایده‌آل‌گرایی یا نسبی‌گرایی در میان اعضای حرفه حسابداری انجام شد. با بررسی اثر نقش حرفه‌ای بر ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی، نتایج تحقیق حاکی از آنست که حسابرسان نسبت به حسابداران ایده‌آل‌گراتر و حسابداران نسبت به حسابرسان نسبی‌گراتر هستند. رابطه متغیّر جنسیت با ایده‌آل‌گرایی و

نسبی‌گرایی نشان می‌دهد که مردها و زن‌ها در ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی برابرند هرچند به نسبت کمی زن‌ها ایده‌آل‌گراتر و مردها نسبی‌گرا هستند. همچنین رابطه متغیّر سطح تحصیلات با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی نشان می‌دهد که سطح تحصیلات بالاتر نسبت به سطح تحصیلات پایین‌تر ایده‌آل‌گراتر و سطح تحصیلات پایین‌تر نسبت به سطح تحصیلات بالاتر نسبی‌گراتر هستند. علاوه بر آن، رابطه سابقه شغلی با ایده‌آل‌گرایی و نسبی‌گرایی نشان می‌دهد که سابقه شغلی بالاتر نسبت به سابقه شغلی پایین‌تر ایده‌آل‌گراتر هستند و سطح سابقه شغلی پایین‌تر نسبت به سابقه شغلی بالاتر نسبی‌گراتر هستند. این نتایج با نتایج تحقیق مارکوس و پیرا (۲۰۰۹) مشابه بوده است و تأثیر سطح تحصیلات و سابقه شغلی و تفاوت جنسیتی در قضاوت اخلاقی در این تحقیق نیز از جنبه آرمان‌گرایی و نسبی‌گرایی مورد تأیید قرار گرفته است.

طبق نتایج تحقیق، به نظر می‌رسد به دلیل وجود استقلال و الزام به پایبندی

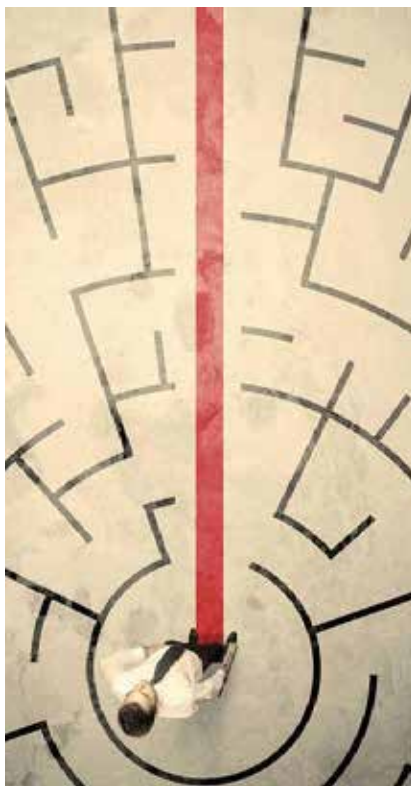
به اصولی مانند مراقبت حرفه‌ای و کدهای اخلاقی حرفه حسابرسی، حسابرسان غالباً ایده‌آل‌گراترند اما حسابداران با توجه به نقش حرفه‌ای خود و احتمالاً برای همسو شدن با منافع مدیریت در مواجهه با موقعیت‌های اخلاقی نسبی‌گراتر هستند. همچنین ارتقای سطح تحصیلات و آموزش اعضا، موجب آشنایی با مسئولیت‌های اجتماعی افراد شاغل در حرفه حسابداری شده و در نتیجه این موضوع دیدگاه اخلاقی ایده‌آل‌گرایی را در میان آنها تقویت می‌کند. علاوه بر آن افزایش سابقه شغلی حسابداران و حسابرسان و تأثیر محیط شغلی بر دیدگاه‌های اخلاقی افراد، مؤید افزایش سطح آگاهی و درونی شدن ارزش‌ها و اصول رفتاری حاکم بر حرفه حسابداری شده است که این مؤلفه موجب تمایل آنها به سمت ایده‌آل‌گرایی بیشتر شده است؛ لذا توصیه می‌شود با برگزاری دوره‌های مستمر آموزش اصول اخلاق حرفه‌ای در میان حسابداران و حسابرسان به تقویت آگاهی و دانش اعضای حرفه حسابداری در خصوص شناسایی و نحوه عکس‌العمل مناسب و مطلوب با موقعیت‌های اخلاقی مختلف پرداخته شود تا از این طریق قدرت تصمیم‌گیری و قضاوت اخلاقی افراد بهبود یابد. ■

منابع:

اکبری، رضا؛ جهانشاد، آریتا (۱۳۹۹). "جهت‌گیری اخلاقی و بی‌طرفی حسابرس". فصلنامه دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت. سال نهم. شماره ۲۶. دراجی، میترا؛ بنی مهد، بهمن؛ شکری، اعظم (۱۳۹۸). "رابطه میان محافظه‌کاری اجتماعی و جهت‌گیری اخلاقی حسابداران و حسابرسان". تحقیقات حسابداری و

- Lin, C.-Y., & Ho, Y.-H. (2008). An examination of cultural differences in ethical decision making using the multidimensional ethics scale. *Social Behavior and Personality*, 36 (9), 1213-1222.
- Mahdavihou, M., Khotanlou, M. (2011). The impact of professional ethics on financial reporting quality. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences* 5 (11), 2092-2096.

سید حامد فیض جوادیان: گروه
آمار، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی،
کرمانشاه، ایران
مهدی مهدوی خو: دانشجوی دکتری
حسابداری، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد
اسلامی، کرمانشاه، ایران

- Copeland, J. (2005). Ethics as an imperative. *Accounting Horizons*, vol. (19), pp.35-43.
- Ferrell, O., & Gresham, L. (1985). A contingency framework for understanding ethical decision making in marketing. *The Journal of Marketing*, 87-96.
- Forsyth, D. R. (1980). A taxonomy of ethical ideologies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39, 175-184.
- Forsyth, D. R. (1992). Judging the morality of business practices: the influence of personal moral philosophies. *Journal of Business Ethics*, 11, 461-470.
- Forsyth, D. R., & Nye, J. L. (1990). Personal moral philosophies and moral choice. *Journal of Research in Personality*, 24, 398-414.
- Hunt, S. D., & Vitell, S. A. (1986). General Theory of Marketing Ethics. *Journal of Macromarketing*, 6, 5-16.
- Jones, T. (1991). Ethical decision making by individuals in organizations: An issue-contingent model. *Academy of management Review*, 16 (2), 366-395.
- Karande, K., Rao, C. P., & Singhapakdi, A. (2002). Moral philosophies of marketing managers: A comparison of American, Australian, and Malaysian cultures. *European Journal of Marketing*, 36 (7/8), 768-791.
- حسابداری، شماره ۴۲.
مولایی نژاد، مهدی؛ پورزمانی، زهرا؛
دارابی، رویا (۱۴۰۱). "مدل‌سازی ارتباط
ویژگی‌های سازمانی، جهت‌گیری اخلاقی
و خطر تهدید استقلال حسابرسان". اخلاق
در علوم و فناوری. سال هفدهم. شماره ۳.
- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA), 2011 (. Code of Professional Conduct and Bylaws. Available at : <http://www.aicpa.org / Research/Standards /Code of Conduct /Downloadable Documents /2011June1CodeOfProfessionalConduct.pdf>
- Bobek, D. D., Hegman, A., Radtke, R. (2015). The Effects of Professional Role, Decision Context, and Gender on the Ethical Decision Making of Public Accounting Professionals. *American Accounting Association, Behavioral Research in Accounting*, Vol. 27, No. 1 pp. 55-78
- Carlson, D. S, Kacmar, K. M., & Wadsworth, L. L. (2009). The Impact of Moral Intensity Dimensions on Ethical Decision Making: Assessing the Relevance of Orientation. *Journal of Managerial Issues*, 21 (4), 534-551.
- Chan, L. M. (2011). The conceptual model of Personal Moral Philosophy (PMP) and Ethical Decision Making (EDM). *Journal of Management Research*, Vol. 3, No. 2: E16

تأثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر مشارکت (منابع انسانی) کارکنان

۱- مقدمه

نه چندان دور تمامی فعالیتهای شرکت و اثرات آن برای همگان آشکار خواهد شد، بنابراین، مسئولیت پذیری اجتماعی شرکت را جدی تر از گذشته در نظر گرفتند. لذا قضاوت و نگاه اجتماعی به شرکتها، به حالتی از مقررات نرم تبدیل شد، بدین معنا

پیامد گسترده شدن فعالیت کسب و کارها و در معرض دید قرار گرفتن این فعالیتها موجب جلب توجه عمومی، به اثرات آنها شده است، در مقابل این چنین توجهی، مدیران گمان کردند که در آیندهای

دات کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

سعید لطیفی

فاطمه خلیلی

است انجام دهد (Al-bdour et al, 2010) ، چنین تعهداتی در بردارنده وظایفی است که شرکتها نسبت به جامعه، اقتصاد، محیط زیست، سلامت شهروندان، بهبود زندگی و سایر موارد عهده‌دار هستند. (Bhat-tacharya and sen, 2008) موضوعاتی همانند سلامت و ایمنی در محیط کار، به وجود آوردن فرصت شغلی برابر برای زنان و اقلیت‌ها، رعایت حقوق کارگر، بالابردن کیفیت محصولات شرکت، جلوگیری از تولید محصولات زیان‌آور و مواردی مانند آن که سلامت جامعه را به خطر می‌اندازد، از مواردی است که در دهه‌های اخیر از طرف ذی‌نفعان و مراجع قانونی با عنوان مسئولیت اجتماعی واحدهای تجاری در برابر جامعه مورد توجه بوده است (koh and Boo, 2006) ، رعایت نکردن تعهدات و وظایف بیان شده در بالا، تأثیر به‌سزایی بر تداوم فعالیت شرکتها خواهد داشت، بدین دلیل که چنین مسئولیتی در ارتباط با پاسخگویی و مسئولیت در برابر انسان‌ها و جامعه است (Vitaly et al, 2011) . لذا پی‌ریزی برای شرکتها و بازارها باید به گونه‌ای باشد که سبب ایجاد انگیزه برای رفتار مسئولانه شود و یا رفتار غیر مسئولانه را کاهش داده و از بین ببرد (La Porta at al, 1999) . از طرفی توسعه مشارکت کارکنان و عوامل تقویت‌کننده و کاهنده فعالیت‌های آنها در جهت مسئولیت اجتماعی شرکتی موضوعی است که باید مورد توجه قرار گیرد (Saks, 2006) . شرکت‌هایی که این موضوع را درک نمی‌کنند، در جذب، حفظ و بکارگرفتن بهترین کارمندان با مشکلاتی روبرو می‌شوند، چراکه ثابت شده است که کارکنان یک عامل کلیدی در ارتباط با ایفای مسئولیت اجتماعی شرکت هستند

است انجام دهد (Al-bdour et al, 2010) ، چنین تعهداتی در بردارنده وظایفی است که شرکتها نسبت به جامعه، اقتصاد، محیط زیست، سلامت شهروندان، بهبود زندگی و سایر موارد عهده‌دار هستند. (Bhat-tacharya and sen, 2008) موضوعاتی همانند سلامت و ایمنی در محیط کار، به وجود آوردن فرصت شغلی برابر برای زنان و اقلیت‌ها، رعایت حقوق کارگر، بالابردن کیفیت محصولات شرکت، جلوگیری از تولید محصولات زیان‌آور و مواردی مانند آن که سلامت جامعه را به خطر می‌اندازد، از مواردی است که در دهه‌های اخیر از طرف ذی‌نفعان و مراجع قانونی با عنوان مسئولیت اجتماعی واحدهای تجاری در برابر جامعه مورد توجه بوده است (koh and Boo, 2006) ، رعایت نکردن تعهدات و وظایف بیان شده در بالا، تأثیر به‌سزایی بر تداوم فعالیت شرکتها خواهد داشت، بدین دلیل که چنین مسئولیتی در ارتباط با پاسخگویی و مسئولیت در برابر انسان‌ها و جامعه است (Vitaly et al, 2011) . لذا پی‌ریزی برای شرکتها و بازارها باید به گونه‌ای باشد که سبب ایجاد انگیزه برای رفتار مسئولانه شود و یا رفتار غیر مسئولانه را کاهش داده و از بین ببرد (La Porta at al, 1999) . از طرفی توسعه مشارکت کارکنان و عوامل تقویت‌کننده و کاهنده فعالیت‌های آنها در جهت مسئولیت اجتماعی شرکتی موضوعی است که باید مورد توجه قرار گیرد (Saks, 2006) . شرکت‌هایی که این موضوع را درک نمی‌کنند، در جذب، حفظ و بکارگرفتن بهترین کارمندان با مشکلاتی روبرو می‌شوند، چراکه ثابت شده است که کارکنان یک عامل کلیدی در ارتباط با ایفای مسئولیت اجتماعی شرکت هستند

که احتمال دارد انتظارات عمومی موجب رفتار مسئولانه شرکت، بدون نیاز به قانون‌گذاری شود (Vitaly et al, 2011). در دهه‌های اخیر مفهوم مسئولیت اجتماعی، تبدیل به الگویی غالب در حوزه اداره شرکت شده است و بدین ترتیب مسئولیت در برابر محیط اجتماعی و اجتماع، بخشی از استراتژی شرکت‌های معتبر و بزرگ در سطح جهانی شده است، چرا که مسئولیت اجتماعی شرکتی سبب می‌شود در شرایط بسیار رقابتی، سهم از بازارشان افزوده شود و اعتبارشان فزونی یابد. مسئولیت اجتماعی را می‌توان گروهی از تعهداتی بدانیم که شرکت باید برای کمک، حفظ و مراقبت از جامعه‌ای که در آن مشغول به فعالیت

۲- مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکتی

واحدهای تجاری برای رسیدن به اهداف خود به ناچار باید با گروه‌ها و بخش‌های مختلف جامعه ارتباط برقرار کنند و در جهت برطرف کردن نیاز آنها قدم بردارند. لذا نه شرکت می‌تواند خود را جدای از جامعه بداند و نه جامعه می‌تواند اینچنین بپندارد (Vitaly et al, 2011) . نتیجه‌ای که می‌توان از این رابطه، جدانشدنی بیان کرد این است که هر عملی که شرکت انجام می‌دهد و هر تصمیمی که می‌گیرد به‌نحوی بر جامعه تأثیر خواهد گذاشت و از سوی دیگر هر تفسیری که جامعه از اقدامات و تصمیمات شرکت داشته باشد بر بقا و اعتبار شرکت مؤثر است (La Porta at al, 1999) .

تعاریف زیادی از مسئولیت اجتماعی شرکت وجود دارد و این مفهوم در زمینه‌های مختلف علمی مورد بررسی قرار گرفته است؛ برای مثال می‌توان به تعاریف زیر اشاره داشت:

۱. مسئولیت‌پذیری اجتماعی ملاحظات و پاسخ شرکت به موضوعاتی فراتر از الزامات محدود اقتصادی و قانونی برای دستیابی به منافع اجتماعی (و زیست محیطی) است (La Porta at al, 1999).
۲. مسئولیت‌پذیری اجتماعی مفهومی است که به موجب آن شرکت‌ها نگرانی‌های اجتماعی و زیست محیطی را در عملیات تجاری خود و در تعامل با سهامداران خود به‌صورت داوطلبانه ادغام می‌کنند.

شغلی در شرکت‌هایی با مسئولیت‌پذیری اجتماعی بالا هستند تا شرکت‌هایی که مسئولیت اجتماعی را نشان نمی‌دهند، لذا مسئولیت اجتماعی شرکت می‌تواند شهرت و جذابیت شرکت را به‌عنوان یک کارفرما افزایش دهد (Greening and Turban, 2000)، هرچه شرکت در این زمینه متعهدتر باشد می‌تواند تأثیر مثبتی بر تعهد و رضایت کارکنان داشته باشد. زمانی که کارکنان متوجه می‌شوند که شرکت آنها فقط بر روی سودآوری بیشتر تمرکز می‌کند و از الزامات اخلاقی و قانونی مناسب پیروی نمی‌کند، سطح تعهدشان به‌سرعت کاهش می‌یابد. (Kotler and Lee, 2005)

لذا می‌توان نتیجه گرفت که مسئولیت اجتماعی شرکت می‌تواند تأثیر مثبتی بر کارکنان، به‌ویژه تعهد آنها به شرکت‌ها داشته باشد و بسیاری از برنامه‌های تجاری (مانند برنامه‌های مسئولیت اجتماعی شرکت) می‌توانند تعهد و روحیه کارکنان را افزایش دهند. تعهد قوی‌تر کارکنان ممکن است نگرش مثبت کاری را تشویق کند که می‌تواند منجر به بهره‌وری بیشتر کارکنان شود (Porter and Kramer, 2006). از این رو، اگر شرکت‌ها مسئولیت تأثیر خود بر ذینفعان را بپذیرند و فعالانه در فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت شرکت کنند، می‌توانند کارکنانی را جذب یا انگیزه دهند که احتمال بیشتری دارد به طور مؤثر و کارآمد در مقایسه با کارکنان شرکت‌هایی با مسئولیت‌پذیری کمتر، مسئولیت اجتماعی خود را اجرا می‌کنند (Little, B. and Little, 2006)

از سوی دیگر، شرکت‌های مسئولیت‌پذیر اجتماعی ممکن است مایل به ارائه حقوق بالاتر به کارکنان باشند، زیرا این شرکت‌ها بیشتر از شرکت‌های هم‌تا به کارکنان

می‌پردازیم:

مطالعاتی در رابطه با رابطه شیوه‌های مسئولیت اجتماعی شرکت و ارتباط آن با افزایش هویت و تعهد کارکنان به سازمان، رفتارهای شهروندی سازمانی و معنی‌دار بودن کار، انجام شده است (La Porta et al, 1999). مطالعات اشاره می‌کنند که مسئولیت اجتماعی شرکت می‌تواند توانایی شرکت‌ها را برای جذب و حفظ استعدادها برتر افزایش دهد (Bhattacharya et al, 2008)، برخی از شرکت‌ها در جهت استفاده از منابع انسانی، مشارکت کارکنان در مسئولیت اجتماعی شرکت را به‌عنوان یک «ضرورت استراتژیک» می‌بینند، با این حال تعداد کمی از شرکت‌ها می‌دانند که چگونه می‌توانند از چنین مشارکتی در رابطه با مسئولیت اجتماعی شرکت بهره ببرند (Eisenberger et al, 1997).

باید به تأثیر مسئولیت اجتماعی شرکت بر کارکنان تمرکز کرد چرا که کارکنان، یکی از گروه‌های ذینفع اصلی هستند که خواستار چنین مسئولیتی هستند (McWil-liams and Siegel, 2001) و همین‌طور متقاضیان شغل بالقوه بیشتر به دنبال

Commission of the European Communities, 2001

۳. مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکتی تعهد برای بهبود رفاه جامعه از طریق شیوه‌های تجاری اختیاری همراه با مشارکت منابع شرکت است (Gond and Igalens, 2011).

به‌عبارتی می‌توان مسئولیت اجتماعی شرکت را به‌عنوان سیاست‌ها و اقداماتی تعریف کرد که سازمان‌ها در خصوص ایجاد تغییرات مثبت اجتماعی، از جمله محیطی، با در نظر داشتن ذینفعان مختلف انجام می‌دهند.

۳- مسئولیت اجتماعی شرکت و مشارکت کارکنان

اگرچه طیف وسیعی از ادبیات مربوط به مسئولیت اجتماعی شرکت و ارتباط آن با نقش و عملکردهای منابع انسانی وجود دارد، مطالعات تجربی کمی به رابطه بین مسئولیت اجتماعی شرکت و مشارکت کارکنان پرداخته است. این احتمالاً به دلیل تازگی مفهوم مشارکت کارکنان است در ادامه به تعدادی از مقالات در این زمینه

خود اهمیت می‌دهند. بعلاوه، شرکت‌هایی با مسئولیت‌پذیری اجتماعی می‌توانند کارمندان ماهری را جذب کنند که دارای تحصیلات عالی و تجربه بیشتری نسبت به هم‌تایان خود هستند (Shuk, B. and Wollard, 2010). در نتیجه، این کارکنان ماهر ممکن است به دلیل رقابت برای عرضه محدود سرمایه انسانی ماهر در بازار کار، حقوق بیشتری را طلب کنند. بنابراین، این احتمال وجود دارد که شرکت‌های دارای مسئولیت اجتماعی بیشتر از هم‌تایان خود به کارکنان خود به منظور جذب و حفظ آنها حقوق پرداخت کنند. (Bhattacharya and Sen, 2003)

۴- برداشت کارکنان از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی شرکت

بحث در رابطه با درک کارکنان از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی شرکت سه بعد را شامل می‌شود: آگاهی کارکنان از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی شرکت،

درک مناسب کارکنان از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی شرکت و درک کارکنان از خطمشی مسئولیت اجتماعی شرکت. (Vitaly et al, 2011)

آگاهی کارکنان از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی ممکن است به همان اندازه یا مهم‌تر از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی واقعی سازمان‌ها باشد، زیرا ممکن است کارکنان از سیاست‌های شرکت خود برداشت نادرستی داشته باشند یا از فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت بی‌اطلاع باشند. اگر کارکنان از فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت خود بی‌اطلاع باشند، این ابتکارات هیچ تأثیری بر نگرش یا رفتار کارکنان نخواهد داشت، برداشت نادرست از فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت می‌تواند منجر به اثرات ناخواسته‌ای شود، مانند اینکه ممکن است فرض شود، شرکت از منابع خود به‌طور ناکارآمد استفاده می‌کند. (Bhattacharya and Sen, 2003)

زمانی که کارکنان از فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت، آگاه باشند، انتظاری در قالب یک قرارداد روانی ایجاد می‌شود. بخشی از این انتظار این خواهد بود که سازمان انگیزه‌های سودمند داشته باشد و تلاشی با حسن نیت برای تحقق موفقیت‌آمیز اهداف مسئولیت اجتماعی شرکت انجام دهد. اگرچه آگاهی از مسئولیت اجتماعی شرکت پیش‌درآمدی ضروری برای هر رفتار کارکنان است (Eisenberg et al, 1986) اما آگاهی ساده احتمالاً برای به‌وجود آوردن نتایج مثبت کافی نیست. کارکنان همچنین باید فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت را مؤثر و همسو با فعالیت‌ها یا ارزش‌های شرکت بدانند. مفهوم مشارکت کارکنان اولین بار توسط گروه گالوپ و در نتیجه چندین کار تجربی براساس مصاحبه و نظرسنجی از مدیران و کارمندان از سراسر جهان ابداع شد. این اصطلاح در ۲۰ سال گذشته محبوبیت قابل

است که بر دل‌بستگی عاطفی مبتنی بر ارزش‌ها و علایق مشترک با سازمان تأکید می‌کند. باورهای جهانی کارکنان در مورد میزان ارزش‌گذاری سازمان برای مشارکت آنها و اهمیت دادن به رفاه آنها به‌عنوان حمایت سازمانی درک شده تعریف می‌شود. زمانی توسعه می‌یابد که کارمندان با رفتار مطلوب کارفرمای خود مواجه شوند (Vance, 2006). زیربنای حمایت سازمانی درک شده، نظریه مبادله اجتماعی است، هنگامی که کارکنان سطوح بالایی از حمایت سازمانی را تجربه می‌کنند، نه تنها معتقدند که سازمان برای آنها ارزش قائل است و به رفاه آنها اهمیت می‌دهد، بلکه احساس می‌کنند که سازمان به کمک آنها ادامه خواهد داد (Fleming, 2007)، که باعث ایجاد هنجارهای عمل متقابلی میشود که در آن کارکنان با صرف سطوح بالای تلاش، نسبت به جبران محبت سازمان اقدام خواهند کرد. محققانی با استفاده از یک چهارچوب مبتنی بر عدالت، این نظریه را مطرح کردند که اگر سازمانی از طریق سیاست‌های مسئولیت اجتماعی، فعالیت خود را منصفانه نشان دهد، کارمندان معتقد خواهند شد که سازمان با آنها منصفانه رفتار خواهد کرد (Aguilera et al, 2007)، این باور که سازمان‌ها با آنها رفتار منصفانه‌ای خواهند داشت، شامل حمایت سازمانی می‌شود، که نشان دهنده ارتباط مثبت بین حمایت سازمانی و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت است. فعالیت‌های مسئولیت‌پذیری اجتماعی یک سازمان، در حالی که ممکن است بر اساس معیارهای عینی مؤثر باشند یا حتی توسط افرادی که به آن فعالیت اهمیتی نمی‌دهند مؤثر ارزیابی شوند، ممکن است توسط کارکنان مورد پذیرش قرار بگیرند و آنها

تعریف شود؟ (Macey and Schneider, 2008) از طرفی عدم تعریف مناسب آن، مشکلات متعددی را ارائه می‌دهد، از جمله عدم شفافیت رابطه بین مشارکت و سایر سازه‌های شناخته شده و پذیرفته شده، یعنی تعهد سازمانی و درگیری شغلی یا کاری (Little and Little, 2006)، مشارکت کارکنان عمدتاً به دلیل استفاده قابل تعویض از عبارات، با تعهد اشتباه گرفته می‌شود (Schneider et al, 2005)، اگرچه همه آنها به دل‌بستگی مثبت به کار اشاره می‌کنند، تعهد و مشارکت از نظر مفهومی متمایز است. مشارکت شغلی بر شناسایی شناختی و روانشناختی با کار تأکید می‌کند و شامل این ایده است که کار، نیازها و انتظارات را برآورده می‌کند (Kanungo, 1979)، از سوی دیگر، تعهد بیشتر با جنبه‌های نگرشی و عاطفی مرتبط

توجهی به دست آورده است اما با توجه به فقدان تحقیقات دانشگاهی دقیق، به‌طور متناقض تعریف و مفهوم‌سازی شده است. (Shuk and Wollard, 2010) در واقع، درک دلیل افزایش محبوبیت آسان است، زیرا نتایج مشارکت کارکنان می‌تواند دقیقاً همان چیزی باشد که اکثر سازمان‌ها به آن نیاز دارند. هنگامی که کارکنان درگیر هستند، بهره‌ورتر و سودآورتر خواهند بود، همچنین احتمال غیبت کمتری خواهند داشت و تمایل بیشتری برای کار سخت‌تر برای شرکت‌های خود خواهند داشت، همچنین کارکنان متعهد سبب بالاتر بودن رضایت مشتری و افزایش درآمد می‌شوند (Wagner and Harter, 2006). با این حال، به موازات افزایش محبوبیت این اصطلاح، چالشی نیز مطرح می‌شود؛ مشارکت کارکنان چیست و چگونه باید

- prises: investigating employee engagement in fair trade companies", *Business Ethics: A European Review*, Vol. 19 No. 2, (2010), pp. 126-139
7. Eisenberger, R., Huntington, R., Hutchinson, S., & Sowa, D. "Perceived organizational support". *Journal of Applied Psychology*, (1986), pp. 500-507.
8. Eisenberger, R., Cummings, J., Armeli, S., Lynch, P. Perceived organizational support, discretionary treatment, and job satisfaction. Vol. 82 No. 5, (1997), pp. 812-820.
9. Fleming, J. H. and Asplund, J. *Human Sigma*, Gallup, New York, NY. (2007),
10. Friedman, M. *The Social Responsibility of Business Is to Increase Its Profits*. *New York Times Magazine*, (1970), pp. 122-126
11. Gond, J. -P. and Igalens, J. "The human resources contribution to responsible leadership: an exploration of the CSR-HR Interface", *Journal of Business Ethics*, Vol. 98 No. 1, (2011), pp.

فاطمه خلیلی: دانشجوی کارشناسی ارشد گروه حسابداری مالی، دانشکده علوم اداری اقتصادی، دانشگاه فردوسی مشهد، ایران

سعید لطیفی: ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد، واحد چالوس، ایران

منابع:

1. Aguilera, R. V., Rupp, D. E., Williams, C. A. and Ganapathi, J. "Putting the S back in corporate social responsibility: a multi level theory of social change in organizations", *Academy of Management Review*, Vol. 32 No. 3, (2007), pp. 836-863
2. Al-bdour, A. A., Nasruddin, E. and Keng Lin, S. "The relationship between internal corporate social responsibility and organizational commitment within the banking sector in Jordan", *International Journal of Human and Social Sciences*, Vol. 5 No. 14, (2010), pp. 932-951.
3. Bhattacharya, C. B. and Sankar Sen. "Consumer-Company Identification: A Framework for Understanding Consumers' Relationship With Companies." *Journal of Marketing*. (2003). (April): 76-88.
4. Bhattacharya, C. B., Sen, S. and Korschun, D. "Using corporate social responsibility to win the war for talent", *MIT Sloan Review*, Vol. 49 No. 2, (2008), pp. 37-44.
5. Commission of the European Communities, *Green Paper: Promoting a European Framework for Corporate Social Responsibility*, Commission of the European Communities, Brussels (2001).
6. Davies, I. and Crane, A. "Corporate social responsibility in small-and medium-size enter-

این چنین فعالیت‌ها را به‌عنوان ائتلاف منابعی تلقی کنند که سازمان می‌تواند به کارکنان اختصاص دهد (Friedman, 1970)

۵- نتیجه‌گیری

باتوجه به مواردی که بیان شد مسئولیت اجتماعی شرکت سیاست‌ها و اقداماتی است که سازمان‌ها در خصوص ایجاد تغییرات مثبت اجتماعی، از جمله محیطی، با در نظر داشتن ذینفعان مختلف انجام می‌دهند رعایت نکردن مسئولیت‌های اجتماعی تأثیر به‌سزایی بر تداوم فعالیت شرکت‌ها خواهد داشت لذا احتیاج است، شرکت‌ها عواملی را در نظرگیرند که سبب ایجاد انگیزه برای رفتار مسئولانه شود یا رفتار غیرمسئولانه را کاهش دهد و از بین برد. در طی اجرای سیاست‌های مسئولیت اجتماعی، شرکت‌ها باید به تأثیر مسئولیت اجتماعی بر کارکنان نیز تمرکز کنند چرا که کارکنان یکی از گروه‌های ذینفع اصلی هستند که خواستار مسئولیت اجتماعی شرکت هستند، آگاهی کارکنان از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی ممکن است به همان اندازه یا مهم‌تر از سیاست‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی باشد، زیرا ممکن است کارکنان از سیاست‌های شرکت برداشت نادرستی داشته باشند یا از فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت، بی‌اطلاع باشند. اگر کارکنان از فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی شرکت خود بی‌اطلاع باشند، این ابتکارات هیچ تأثیری بر نگرش یا رفتار کارکنان نخواهد داشت لذا توسعه مشارکت کارکنان و عوامل تقویت کننده و کاهنده فعالیت‌های آنها در جهت مسئولیت اجتماعی شرکتی موضوعی است که باید مورد توجه قرارگیرد. ■

چرا در حسابداری به یک چارچوب مفهومی نیاز داریم؟

انجام می‌شده، خواهد انجامید. در نتیجه، استانداردها نسبت به استانداردهای دیگر دارای ثبات رویه نخواهند بود و ممکن است تصمیمات گذشته نشان‌دهنده تصمیمات آینده نباشند. به‌علاوه، چارچوب باید فهم استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی از گزارش‌های مالی و اعتماد آن‌ها به این گزارش‌ها را افزایش دهد. چارچوب مفهومی باید قابلیت مقایسه بین صورت‌های مالی شرکت‌ها را ارتقا دهد. در نتیجه یک چارچوب مفهومی که به درستی توسعه یافته است، حرفه باید قادر باشد مشکلات عملی جدید و نوظهور را از طریق ارجاع به یک چارچوب موجود از نظریه بنیادی، سریع‌تر حل کند.

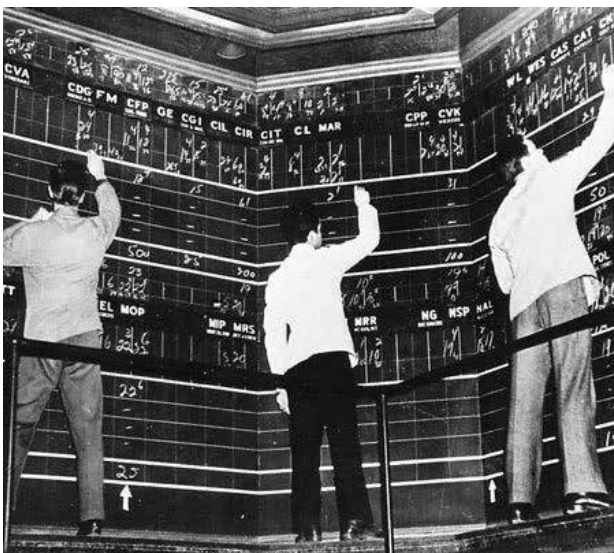
منبع: کتاب حسابداری میانه بر اساس IFRS نوشته کیسو و ویگاننت، ترجمه دکتر علی رضا رامروز، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

قاعده‌گذاری برای این‌که سودمند باشد، باید بر اساس و در ارتباط با یک بدنه بناشده از مفاهیم انجام شود. بنابراین، یک چارچوب مفهومی که به صورت صحیح توسعه داده شده، IASB را قادر می‌سازد تا در طول زمان اعلامیه‌های رسمی سودمندتر و باثبات رویه بیشتری را منتشر کند و در نتیجه مجموعه‌ای منسجم از استانداردها باید حاصل شوند. در واقع، چارچوبی که به درستی توسعه یافته است، باید به رهنمودی برای استانداردگذاری منتج شود. اگر چنین رهنمودی نداشته باشد، استانداردگذاری به فرآیندی منجر می‌شود که مبتنی بر مفاهیم فردی توسعه داده شده توسط هر یک از اعضای هیئت استانداردگذار است. به عبارت دیگر، اگر استانداردگذاری مبتنی بر چارچوب‌های مفهومی فردی باشد، درباره مسائل مشابه و یکسان، به نتیجه‌گیری‌هایی متفاوت از آن‌چه قبلاً

تاریخچه بورس در ایران چگونه است؟

انجام چند معامله بر روی سهام بانک توسعه صنعتی و معدنی که بزرگ‌ترین مجتمع واحدهای تولیدی و اقتصادی در آن تاریخ به شمار می‌رفت، به‌طور رسمی فعالیت خود را آغاز کرد.

مطالعات اولیه درباره تأسیس بورس در ایران، به سال ۱۳۱۵ هجری شمسی برمی‌گردد. در این سال، فردی بلژیکی به نام «ران لوترفلد» پس از انجام مطالعات گسترده درباره تأسیس بورس در ایران، اساسنامه داخلی بورس را تهیه و به مسئولان ایرانی ارائه کرد، اما با توجه به شرایط آن زمان و وقوع جنگ جهانی دوم، عملاً موضوع بررسی و تأسیس بورس در ایران بیش از ۲۵ سال به تأخیر افتاد. بالاخره در سال ۱۳۴۱، کمیسیونی در وزارت بازرگانی و با حضور نمایندگان وزارت دارایی، وزارت بازرگانی و بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران تشکیل و موافقت‌نامه اولیه تأسیس بورس سهام در این کمیسیون تنظیم شد. در اواخر همان سال یعنی سال ۱۳۴۱، هیئتی از بورس بروکسل به سرپرستی دبیر کل این بورس برای مشارکت در راه‌اندازی بورس ایران، به کشورمان دعوت شدند و بالاخره پس از چهار سال، در سال ۱۳۴۵ قانون تشکیل بورس اوراق بهادار در مجلس تصویب و برای اجرا از سوی وزارت اقتصاد به بانک مرکزی ابلاغ شد. حدود یک سال بعد از ابلاغ قانون تشکیل بورس اوراق بهادار، در پانزدهم بهمن‌ماه سال ۱۳۴۶، بورس اوراق بهادار تهران با

سیر تحولات تاریخ ۵۰ ساله بورس ایران

پرتعداد سهامداران در تالارهای بورس اوراق بهادار نشان از روزهای خوش برای بازار سرمایه در ایران بود.

آغاز دوره زمانی چهارم در بورس ایران هم‌زمان با رونق و شکوفایی این بازار در سال ۱۳۸۳ اتفاق افتاد اگرچه بورس ایران در تاریخ فعالیت خود، همواره فراز و نشیب‌های بسیار زیادی را داشته است، اما به جرأت می‌توان گفت که یکی از مهم‌ترین تحولات تاریخ بورس در ایران، تصویب قانون جدیدی تحت عنوان قانون بازار اوراق بهادار در اول آذر سال ۱۳۸۶ بود که با رفع برخی نارسایی‌ها و نواقص موجود در قانون اولیه زمینه توسعه گسترده بورس در ایران را فراهم کرد. بر اساس این قانون، بخش نظارتی بورس از بخش‌های عملیاتی آن تفکیک شد، به این معنا که سازمانی به‌عنوان سازمان بورس و اوراق بهادار، به‌عنوان نهاد نظارتی بورس تشکیل شد. راه‌اندازی سامانه معاملات آنلاین در سال ۱۳۸۹ نیز نقطه عطف دیگری در گسترش معاملات بورس ایران، چه از نظر ارزش معاملات و چه از نظر فراگیر بودن در جامعه، بود.

منبع: کتاب نقش ابزارهای مالی در توسعه بازار سرمایه، نوشته محمدرضا قنبری، احمد اکبری و پگاه امین‌نژاد، انتشارات اندیشه عصر (مطالب با اجازه کتبی مولفین و ناشر منتشر شده است)

نام اوراق بهادار	شخصیات	آخرین رخ سال قبل	رخ سال
سهام بانک صنعتی	۱۰۰۰ ریال	۱۲۴۰	۱۳۴۰
سهام شرکت نفت پارس	۱۰۰۰ ریال	۱۳۷۵	۱۳۷۵
سهام شرکت سیاه تهران	۱۰۰۰ ریال	۱۳۷۵	۱۳۷۵
سهام شرکت سیاه شمال	۱۰۰۰ ریال	۱۳۷۵	۱۳۷۵

تاریخچه بورس ایران را می‌توان به ۴ دوره زمانی تقسیم کرد: در دوره اول که به زمان پیش از انقلاب اسلامی ایران برمی‌گردد، بورس ایران با عرضه سهام بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران، شرکت نفت پارس، اوراق قرضه دولتی، اوراق قرضه عباس‌آباد، اوراق قرضه سازمان گسترش مالکیت صنعتی و اسناد خزانه شروع به کار کرده و تا سال ۱۳۵۷ تعداد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس به عدد ۱۰۵ رسید.

با پیروزی انقلاب اسلامی بورس اوراق بهادار تهران نیز وارد فصل جدیدی شد. رویدادهای سیاسی و شروع جنگ تحمیلی در آن زمان و همچنین اتفاقات اقتصادی پس از آن، اعم از ادغام بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و همچنین تصویب قانون حفاظت و توسعه صنایع ایران منجر به کاهش تعداد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس از ۱۰۵ شرکت در سال ۱۳۵۷ به ۵۶ شرکت در پایان سال ۱۳۶۸ گردید.

دوره سوم از سال ۱۳۶۸ آغاز شده و با شکل‌گیری سیاست‌های دولت مبنی بر گسترش بازار سرمایه همراه شد به‌طوری‌که در سال ۱۳۷۵ تعداد شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس به حدود ۲۵۰ شرکت رسید. در این سال‌ها افزایش عرضه سهام شرکت‌های دولتی در بورس، عرضه این سهام از طریق شبکه بانکی در سراسر کشور و همچنین عرضه سهام به کارگران به نرخ‌های ترجیحی بر اساس مصوبات دولت، منجر به فراگیر شدن تبوتاب بورس در کشور شد. در ادامه و تا سال ۱۳۸۳ شاخص‌های بورس از رشد بسیار خوبی برخوردار بوده و حضور

در حال حاضر چهارچوب نظری گزارشگری مالی در استانداردهای بین‌المللی شامل چه بخش‌هایی است؟

فصل ۶: اندازه‌گیری.

فصل ۷: ارائه و افشاء.

فصل ۸: مفهوم سرمایه و نگهداشت سرمایه.

هنگامی که IASB تشخیص داد که برای خدمت‌رسانی به استفاده‌کنندگان متنوع خود به یک چهارچوب مفهومی نیاز دارد، با دقت به کار روی کامل کردن چنین سندی پرداخت، باید تأکید کرد که اگرچه چهارچوب مفهومی یک IFRS نیست، اما بخشی از ادبیات آمرانه است. بنابراین، چهارچوب مفهومی می‌تواند در شرایط متعددی که IFRS موضوع مد نظر را

پوشش نمی‌دهد، رهنمود فراهم کند.

منبع: کتاب حسابداری میانه بر

اساس IFRS نوشته کیسو و ویگانت،

ترجمه دکتر علی رضا رامروز،

انتشارات انجمن حسابداران خبره

ایران

IASB در سال ۲۰۱۸ چهارچوب مفهومی

گزارشگری مالی (چارچوب مفهومی)

را منتشر کرد. این سند که به‌طور

کامل تجدیدنظر شده، جایگزین

بخشی از چهارچوب مفهومی نسخه

۲۰۱۰ شد که از نسخه سال ۱۹۸۹

باقی‌مانده بود (لازم به ذکر است که

چهارچوب مفهومی مورد استفاده در

ایران همچنان ترجمه چهارچوب نسخه ۱۹۸۹ بین‌المللی است).

چارچوب مفهومی سال ۲۰۱۸ هشت فصل را به صورت زیر دربر

می‌گیرد:

فصل ۱: هدف صورت‌های مالی با مقاصد عمومی.

فصل ۲: ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی سودمند.

فصل ۳: صورت‌های مالی و واحد گزارشگر.

فصل ۴: عناصر صورت‌های مالی.

فصل ۵: شناسایی و قطع شناسایی.

انواع بورس در ایران کدام است؟

مورد معامله قرار می‌گیرد در این بازار انواع کالاها مانند

محصولات پتروشیمی، فلزات، محصولات کشاورزی و قراردادهای

آتی سکه، زعفران و خریدوفروش می‌شود.

۴. بورس انرژی: بورس انرژی که به‌تازگی تأسیس شده

و در آن، حامل‌های انرژی با محوریت برق، به‌عنوان یکی از

مهم‌ترین حامل‌های انرژی و متانول، نفت، نفت گاز، انواع حلال

و... خریدوفروش می‌شود.

منبع: کتاب نقش ابزارهای مالی در توسعه بازار سرمایه، نوشته

محمدرضا قنبری، احمد اکبری و پگاه امین‌نژاد، انتشارات

اندیشه عصر (مطالب با اجازه کتبی مولفین و ناشر منتشر شده

است)

در حال حاضر در ایران، چهار بورس تحت نظارت سازمان بورس

و اوراق بهادار فعالیت می‌کنند:

۱. بورس اوراق بهادار تهران: در بورس اوراق بهادار تهران سهام

شرکت‌ها و سایر اوراق بهادار مانند اوراق مشارکت خریدوفروش

می‌شود.

۲. فرابورس ایران: در فرابورس ایران هم سهام شرکت‌ها و اوراق

مشارکت‌هایی که بنا به دلایلی موفق به پذیرش در بورس

اوراق بهادار تهران نمی‌شوند و گواهی سپرده بانکی، اوراق خزانه

دولتی، اوراق تسهیلات مسکن مورد دادوستد قرار می‌گیرد.

۳. بورس کالای ایران: بورس کالا یک بازار متشکل و سازمان‌یافته

است که در آن به‌طور منظم کالای معینی با سازوکاری خاص

هدف گزارشگری مالی با مقاصد عمومی چیست؟

حقوق مالکانه و ابزارهای بدهی و فراهم کردن یا تسویه وام‌ها و دیگر اشکال اعتبار را دربر می‌گیرند. گروه‌های مذکور برای اخذ تصمیمات اثربخش، نیازمند اطلاعاتی هستند تا در ارزیابی چشم‌اندازهای یک شرکت برای خالص جریان‌های نقدی آتی به آن‌ها کمک کند و یا برای سرمایه‌گذاران، قرض‌دهندگان و سایر اعتباردهندگان موجود و بالقوه بازده ایجاد کنند. برای مثال، ممکن است یک قرض‌دهنده به منظور تصمیم‌گیری درباره این که به شرکت پول قرض بدهد یا خیر، به اطلاعات نیاز داشته باشد. به طور مشابه، ممکن است یک سرمایه‌گذار مالکانه برای تصمیم‌گیری در مورد این که سهامی را بخرد یا بفروشد به اطلاعاتی درباره قابلیت سودآوری شرکت نیاز داشته باشد.

منبع: کتاب حسابداری میانه بر اساس IFRS نوشته کیسو و ویگانست، ترجمه دکتر علی رضا رامروز، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

هدف گزارشگری مالی با مقاصد عمومی، فراهم کردن اطلاعات مالی درباره واحد گزارشگر است؛ اطلاعاتی که برای سرمایه‌گذاران مالکانه، قرض‌دهندگان و دیگر اعتباردهندگان کنونی و بالقوه، به منظور تصمیم‌گیری درباره فراهم کردن منابع برای واحد گزارشگر، سودمند هستند. این تصمیمات، خرید، فروش، یا حفظ

ارزیابی وظیفه مباشرت مدیریت یعنی چه؟

مباشرت مدیریت عبارت است از این که مدیر تا چه اندازه از منابع شرکت به خوبی برای ایجاد و حفظ ارزش استفاده می‌کند. برای ارزیابی مباشرت، شرکت‌ها باید اطلاعاتی درباره وضعیت مالی، تغییرات در وضعیت مالی و عملکرد خود فراهم کنند. شرکت‌ها همچنین باید نشان‌دهند مدیریت و هیئت مدیره چطور به صورت کارآمد و اثربخش مسئولیت‌های خود در استفاده هوشمندانه از منابع شرکت را ایفا می‌کنند. بنابراین، اطلاعاتی که در ارزیابی مباشرت سودمند هستند، می‌توانند برای ارزیابی چشم‌اندازهای خالص جریان‌های نقدی آینده یک شرکت نیز سودمند باشند.

منبع: کتاب حسابداری میانه بر اساس IFRS نوشته کیسو و ویگانست، ترجمه دکتر علی رضا رامروز، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

ویژگی های اصلی سهام عادی چیست؟

جوابگوی همه طلبکارهای شرکت باشد، در چنین موقعیتی، بستانکاران شرکت نمی‌توانند صاحبان سهام عادی را تحت پیگرد قانونی قرار دهند؛ بنابراین، دارندگان سهام عادی دارای مسئولیت محدود هستند و آن هم منحصر به سرمایه‌ای است که در شرکت گذاشته‌اند.

۳. سررسید: سهام‌های عادی دارای سررسید نیستند و قابل بازخريد و قابل تبديل نیز نیستند اگر شرکت به میل و اراده خودش منحل شود، ممکن است مبلغ نسبتاً زیادی نصیب سهامداران شرکت شود، ولی در مواردی که شرکت ورشکست می‌شود، احتمالاً چیزی نصیب صاحبان سهام عادی نمی‌شود.

۴. حق رأی: مهم‌ترین مزیت سهام عادی داشتن حق رأی است. با توجه به توزیع گسترده سهام شرکت‌های سهامی در دست سهامداران، هیچ سهامداری نمی‌تواند کنترل فردی خود را بر شرکت اعمال کند امور و فعالیت‌های جاری شرکت در اختیار مدیران آن است و صاحبان سهام عادی می‌توانند با رأی خود در تصمیم‌گیری‌های شرکت دخالت کنند. دارندگان سهام عادی علاوه بر حق انتخاب اعضای هیأت مدیره شرکت، می‌توانند با آرای خود اقدامات پیشنهادی مدیریت شرکت را تأیید یا رد کنند مانند پیشنهاد ادغام شرکتی در یک شرکت دیگر یا پیشنهاد مربوط به تغییر نمودار سازمانی شرکت با اکثریت آراء صاحبان سهام شرکت صورت می‌گیرد.

سهام عادی دارای ویژگی‌هایی متفاوتی است که آن را از سایر اوراق بهادار مالی متمایز می‌کند که در زیر به این ویژگی‌ها اشاره شده است:

۱. مالکیت شرکت: دارندگان هر دو نوع سهم (عادی و ممتاز) مالک شرکت به حساب می‌آیند، ولی از آنجا که دارندگان سهام ممتاز در مقایسه با دارندگان سهام عادی نسبت به دریافت سود و اصل سرمایه شرکت حق تقدم دارند، می‌توان گفت که دارندگان سهام عادی به اصطلاح مالک نهانی شرکت هستند. این نوع مالکیت بدان مفهوم است که صاحبان سهام عادی باید پذیرای بیشترین ریسک سرمایه‌گذاری در شرکت باشند. اگر ریسک‌های مالی و تجاری باعث افت شدید سود هر سهم گردند یا اگر شرکت با زیان مواجه شود، قیمت بازار و ارزش ذاتی سهام عادی به شدت کاهش خواهد یافت. اگر شرکت منحل گردد یا کل دارایی‌های آن به فروش رود، پس از تسویه کلیه بدهی‌ها و بازپرداخت حقوق صاحبان سهام ممتاز، آنچه باقی می‌ماند به صاحبان سهام عادی تعلق خواهد گرفت.

۲. مسئولیت محدود: یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های سهام عادی این است که صاحبان سهام عادی شرکت، دارای مسئولیت محدود هستند. برای مثال، فرض کنید که تمام دارایی‌های یک شرکت بر اثر ورشکستگی فروخته شده است و پول حاصل به اندازه‌ای نیست که

وظیفه تهیه برگه نمایندگی به جلسه و لیست حاضران به عهده هیات مدیره شرکت خواهد بود و هیات مدیره موظف است با عنایت به مفاد دفتر ثبت سهام، در مورد سهام بانام و با ملاحظه اصل برگه سهام بی‌نام، مالکیت سهامداران را احراز و بر مبنای آن فهرست حاضران در جلسه را تهیه کنند و اصل صورت حاضران در جلسه باید به اداره ثبت شرکت‌ها ارائه شود چنانچه اشخاصی به نمایندگی از اشخاص حقوقی با وکالتا از طرف سهامدار و یا ولایت از طرف صغار لیست حاضران در مجمع را امضا می‌کنند ضروری است اسناد و مدارک سمت خود را ارائه کنند. حضور وکیل یا قائم‌مقام قانونی صاحب‌سهام و حضور نمایندگان شخص حقوقی، به شرط ارائه مدرک وکالت یا نمایندگی، به‌منزله حضور صاحب‌سهام است. لزومی بر رسمی و محضری بودن وکالت‌نامه یا برگه نمایندگی نیست و معمولاً برگه نمایندگی اشخاص حقوقی بر روی سربرگ شرکت و با امضای نماینده تنظیم می‌شود شخص حقوقی می‌تواند به یک یا چند نفر به‌صورت متفق و یا منفرد برای حضور در جلسه و اعمال حق رأی نمایندگی بدهد ولی فقط یک نفر از نمایندگان می‌تواند جزء هیئت رئیسه مجمع است و انتخاب بیش از یک نفر از اعضای هیات رئیسه از بین نمایندگان متعدّد شخص حقوقی باعث ابطال تصمیمات و مصوبات آن مجمع خواهد شد. در مورد صغار و مجانبین ارائه اسناد سجلی و قیمنامه صادر شده از اداره سرپرستی کفایت می‌کند. در حال حاضر رویه اداره ثبت شرکت‌ها این است که چنانچه شخصی به وکالت از سهامدار در مجمع حاضر شده و عضو هیئت رئیسه مجمع شود، وکالت‌نامه وی الزاماً باید به‌صورت محضری و رسمی تنظیم شده باشد، ولی برای صرف حضور در مجامع عمومی و اعمال حق رأی وکالت‌نامه عادی پذیرفته می‌شود معمولاً مسئولین امور سهام شرکت‌ها با اخذ وکالت‌نامه عادی و تطبیق امضای ذیل آن، با امضای سهامدار که در شرکت موجود است، برگه ورود به جلسه را صادر و به وکیل سهامدار تسلیم می‌کنند.

نکته: سهامداران شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس ایران می‌توانند جهت شرکت در مجمع عمومی، قبل از مجمع به کارگزار خود مراجعه کرده و برگ سهام خود را جهت شرکت در مجمع دریافت کنند.

منبع: کتاب نقش ابزارهای مالی در توسعه بازار سرمایه، نوشته محمدرضا قنبری، احمد اکبری و پگاه امین نژاد، انتشارات اندیشه عصر (مطالب با اجازه کتبی مولفین و ناشر منتشر شده است)

در حالت متعارف، هر سهم از سهام‌های عادی شرکت دارای یک حق رأی است، باین‌وجود بعضی از شرکت‌ها دارای دو سهام منتشره با دو رتبه متفاوت هستند که به آن‌ها سهام‌های با رتبه دوگانه گفته می‌شود که هر یک از این سهام‌ها دارای حق رأی متفاوت است (در کشور ایران سهام‌های با رتبه دوگانه وجود ندارد).

به‌طور معمول برای انتخاب اعضای هیئت مدیره از دو روش استفاده می‌شود، روش اول رأی‌گیری تجمعی و رأی‌گیری مستقیم.

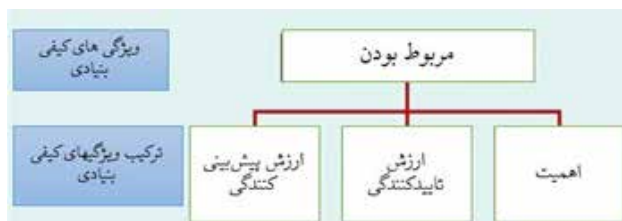
برخی از شرکت‌ها به سهامداران خود اجازه می‌دهند که در انتخابات اعضای هیئت مدیره از حق رأی تجمعی استفاده کنند، یعنی تعداد رأی که یک صاحب‌سهام می‌تواند بدهد مساوی است با تعداد سهمی که دارد ضربدر تعداد اعضا هیئت مدیره آن شرکت. برای مثال، اگر شخصی دارای ۵۰ سهم باشد و پنج عضو هیئت مدیره باید انتخاب شوند، او می‌تواند در مجموع ۲۵۰ رأی داشته باشد. همچنین می‌تواند این ۲۵۰ رأی را به یک کاندیدای هیئت مدیره بدهد یا رأی‌ها را بین چندین کاندیدا تسهیم کند؛ بنابراین، این سیستم رأی به سهامداران اقلیت این امکان را می‌دهد که با هم یکی شوند و فرد موردنظر خود را به‌عنوان یکی از اعضا هیئت مدیره انتخاب کنند. در روش رأی‌گیری مستقیم هر سهم دارای یک حق رأی است، بنابراین تعداد رأی‌های مجاز که می‌توان به هریک از کاندیدهای هیئت مدیره تخصیص داد برابر با تعداد سهام منتشره شرکت است، بنابراین در این نوع رأی‌گیری، سهامداران اقلیت نمی‌توانند حتی یک عضو هیئت مدیره را انتخاب کنند و کلیه اعضای هیئت مدیره را سهامداران اکثریت برمی‌گزینند و فردی که مالک بیش از نصف سهام شرکت باشد می‌تواند کل اعضای هیئت مدیره را انتخاب کنند. صلاحیت انتخاب مدیران در شرکت سهامی بر عهده مجمع عمومی عادی است که این مجمع یا به‌صورت مجمع عمومی عادی سالیانه یا مجمع عمومی عادی به‌طور فوق‌العاده برگزار می‌شود.

۵. اعطای رأی با وکالت از طرف شخص دیگر: جلسه مجمع عمومی صاحبان سهام جلسه‌ای خصوصی است و فقط سهامداران حق حضور دارند. به‌منظور کنترل این امر اخذ برگه نمایندگی به مجمع الزامی است و فقط سهامدارانی حق ورود به جلسه مجمع را دارند که برگه نمایندگی را دریافت کرده باشند شرکت‌های سهامی عام که چندین هزار سهامدار دارند معمولاً چند روز قبل از تاریخ تشکیل جلسه مجمع عمومی، در واحد امور سهام برگه نمایندگی به جلسه را صادر و تحویل می‌نمایند، البته این موضوع باید در آگهی دعوت مجمع قید شود.

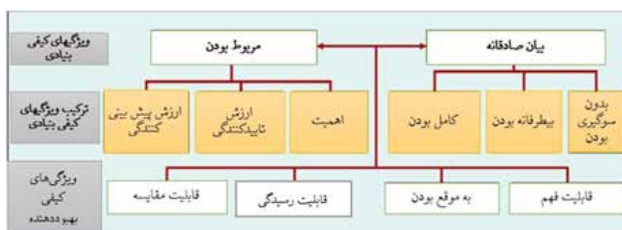
مربوط بودن به عنوان یک ویژگی کیفی چیست؟

مربوط بودن، یکی از دو ویژگی کیفی بنیادی است که اطلاعات حسابداری را برای تصمیم‌گیری سودمند می‌سازند. اطلاعات حسابداری برای مربوط بودن باید از قابلیت ایجاد تفاوت در یک تصمیم برخوردار باشند. اطلاعاتی که ربطی به یک تصمیم ندارند، نامربوط هستند. اطلاعات مالی زمانی از قابلیت ایجاد تغییر برخوردار هستند که دارای ارزش پیش‌بینی‌کنندگی، ارزش تأییدکنندگی یا هر دو هستند.

مربوط بودن و عناصر این ویژگی کیفی بنیادی طبق چهارچوب مفهومی نسخه ۲۰۱۸ بین‌الملل در شکل زیر نشان داده شده‌اند.

لازم به توضیح است با تغییراتی که در نسخه‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۸ چهارچوب نظری گزارشگری مالی ایجاد شد، ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی به شرح زیر تغییر کرد:

در ایران هنوز (سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲) چهارچوب نظری گزارشگری مالی بر اساس ترجمه‌ای که از نسخه ۱۹۸۹ چهارچوب بین‌المللی صورت گرفته است منبع: کتاب حسابداری میانه بر اساس IFRS نوشته کیسو و ویگاننت، ترجمه دکتر علی رضا رامروز، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

بازار پول چیست؟

اقتصادی به‌منظور تأمین نقدینگی (به معنای کوتاه‌مدت آن) و نیز تأمین سرمایه در گردش است؛ بنابراین می‌توان گفت بازار پول، بازار ابزارهای مالی کوتاه‌مدت با سه ویژگی مهم زیر می‌باشد:

نقدشوندگی بالا: همان‌طور که در مطالب بالا گفته شد، سررسید اوراق بهادار بازار پول یک سال یا کمتر از یک سال می‌باشد. از آنجا که هر چه سررسید اوراق بهادار طولانی‌تر باشد ریسک نرخ بهره آن بیشتر می‌باشد، بنابراین با توجه به سررسید کوتاه ابزارهای بازار پول می‌توان گفت تغییرات نرخ بهره و ریسک ابزارهای بازار پول پایین بوده و نقدشوندگی بالایی دارند.

کم بودن ریسک عدم پرداخت: با توجه به اینکه وجوه نقدی که در بازارهای پول استقرض داده می‌شود بایستی برای عودت سریع به وام‌دهنده در دسترس باشد، بنابراین فقط اشخاصی می‌توانند ابزارهای بازار پولی را منتشر نمایند که دارای رتبه اعتباری بالا و ریسک نکول پایین باشند.

ارزش اسمی زیاد: ابزارهای بازار پول عموماً دارای ارزش اسمی بالایی می‌باشند معاملات و تراکنش‌های بازار پول به‌صورت بزرگ و عمده‌ای می‌باشند که معمولاً بین مؤسسات مالی و شرکت‌های بزرگ انجام می‌پذیرد، به همین دلیل بسیاری از افراد قادر به سرمایه‌گذاری مستقیم در اوراق بهادار بازار پول نمی‌باشند و اغلب به‌صورت غیرمستقیم و با کمک مؤسسات مالی از قبیل صندوق سرمایه‌گذاری مشترک بازار پول در ابزارهای بازار پول سرمایه‌گذاری می‌نمایند. البته در ایران، ارزش اسمی ابزارهای پول بالا نمی‌باشد و همه افراد می‌توانند به‌راحتی در این ابزارها سرمایه‌گذاری نمایند.

منبع: کتاب نقش ابزارهای مالی در توسعه بازار سرمایه، نوشته محمدرضا قنبری، احمد اکبری و پگاه امین‌نژاد، انتشارات اندیشه عصر (مطالب با اجازه کتبی مولفین و ناشر منتشر شده است)

بازار پول بازاری است که پول و دیگر دارایی‌های مالی جانشین نزدیک پول که سررسید کمتر از یک سال دارند در آن دادوستد می‌شود. به‌بیان‌دیگر بازار پول، بازار ابزارهای مالی کوتاه‌مدت با سه ویژگی نقدشوندگی بالا، کم بودن ریسک عدم پرداخت و ارزش اسمی زیاد می‌باشد.

در بازارهای پولی، عاملان اقتصادی که در کوتاه‌مدت وجوه نقد مازادی در اختیار دارند می‌توانند وجوه مازاد خود را به عاملان اقتصادی که در کوتاه‌مدت نیازمند وجوه مالی هستند، تسهیلات دهند به دلیل کوتاه‌مدت بودن ابزارهای این بازار، نوسانات قیمتی این ابزارها ناچیز است در ایالات‌متحده آمریکا، معاملات بازارهای پولی در مکان خاصی صورت نمی‌گیرد، بلکه انتقال از طریق تلفن، انتقال الکترونیکی و شبکه‌های رایانه‌ای انجام می‌شود به همین دلیل به اکثر بازارهای پولی ایالات‌متحده آمریکا، بازارهای فرابورس یا بازارهای خارج از بورس گفته می‌شود. در کشور ایران، معاملات بازارهای پولی توسط بانک‌ها انجام می‌گیرد برای تأمین نیازهای مالی کوتاه‌مدت، اوراق بهادار مختلفی در بازارهای پولی توسط شرکت‌ها و دولت انتشار می‌شود که در فصل بازار پولی به‌طور مفصل انواع ابزارهای این بازار توضیح داده شده است. بازار پول یک بازار سازمان‌یافته نیست، به‌عبارت‌دیگر محل جغرافیایی خاصی برای بازار پول در نظر گرفته نمی‌شود و به‌طور کلی بانک‌ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و سایر مکان‌هایی که دادوستد ابزارهای مالی بازار پول در آن انجام می‌شود، تشکیل‌دهنده بازار پول هستند مشارکت‌کنندگان در بازار پول، افراد یا واحدهای دارای مازاد نقدینگی هستند که به‌عنوان پس‌انداز‌کننده از طریق مستقیم یا غیرمستقیم منابع خود را با سررسیدهای کوتاه‌مدت در اختیار واحدهای نیازمند منابع مالی قرار می‌دهند به عبارتی، مهم‌ترین رسالت بازار پول ایجاد تسهیلات برای واحدهای

ارزش پیش‌بینی‌کنندگی داشتن به عنوان یک ویژگی کیفی چیست؟

لازم به توضیح است با تغییراتی که در نسخه‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۸ چهارچوب نظری گزارشگری مالی ایجاد شد، ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی به شرح زیر تغییر کرد:

در ایران هنوز (سال ۱۴۰۱-۱۴۰۲) چهارچوب نظری گزارشگری مالی بر اساس ترجمه‌ای که از نسخه ۱۹۸۹ چهارچوب بین‌المللی صورت گرفته است

منبع: کتاب حسابداری میانه بر اساس IFRS نوشته کیسو و ویگانت، ترجمه دکتر علی رضا رامروز، انتشارات انجمن حسابداران خبره ایران

اطلاعات مالی در صورتی دارای ارزش پیش‌بینی‌کنندگی هستند که به عنوان یک ورودی برای فرآیندهای پیش‌بینی مورد استفاده سرمایه‌گذاران برای شکل دادن به انتظارات آن‌ها از آینده، ارزش داشته باشند. برای مثال، اگر سرمایه‌گذاران بالقوه به خرید سهام عادی شرکت نیپون (ژاپن) علاقه‌مند باشند، ممکن است منابع جاری و ادعاهای مربوط به آن منابع، پرداخت‌های سود سهام شرکت و عملکرد گذشته سود شرکت را برای پیش‌بینی مبلغ، زمان‌بندی و عدم اطمینان جریان‌های نقدی آتی شرکت تجزیه و تحلیل کنند.

سهام ممتاز چیست و چه ویژگی‌های دارد؟

سهام ممتاز را "اوراق بهادار دورگه" می‌نامند، زیرا دارای هر دو ویژگی سهام عادی و اوراق قرضه می‌باشد. سهام ممتاز از این نظر که سبب ایجاد ادعای مالکیت بر شرکت ناشر می‌شود، شبیه سهام عادی می‌باشد و از طرفی چون دارندگان این اوراق جریان‌های نقدی دوره‌های ثابتی را دریافت می‌کنند، شبیه اوراق قرضه است. سهام ممتاز، از نظر ادعا بر دارایی‌های شرکت، بر سهام عادی اولویت دارند اما ادعای آن بعد از مطالبات دارندگان اوراق قرضه است. بنابراین نحوه دریافت سود سهامداران ممتاز به این صورت است که اولاً شرکت سودی کسب کرده باشد، ثانیاً تمامی مطالبات دارندگان اوراق قرضه پرداخت شده باشد. از دیدگاه شرکت در هر زمان که انتشار اوراق قرضه مطلوب نباشد، شرکت‌ها دست به انتشار سهام ممتاز می‌زنند، زیرا سهام ممتاز جانشین مناسبی برای اوراق قرضه است و اگر شرکت با احتمال ورشکستگی مواجه شود برخلاف کوپن اوراق قرضه، از پرداخت سود تقسیمی مربوط به سهام ممتاز صرف‌نظر می‌شود. به‌طور قطع نمی‌توان گفت که آیا سرمایه‌گذاران، اصولاً سهام ممتاز را نوعی بدهی تلقی می‌کنند یا آن را در زمره سرمایه شرکت قرار می‌دهند، در حال سهام ممتاز نوعی از مالکیت سهام شرکت‌ها است که دارنده آن ادعای بیشتری بر روی دارایی‌ها یا سود شرکت نسبت به سهامداران عادی دارد.

نقاط ضعف تأمین مالی از طریق انتشار سهام ممتاز

اگر شرکتی نتواند به میزانی برابر با هزینه سرمایه متعلقه به سهام ممتاز بازده داشته باشد، سود هر سهم عادی آن شرکت کاهش خواهد یافت.

از آنجا که ریسک دارندگان سهام ممتاز از ریسک دارندگان اوراق قرضه بیشتر است؛ بنابراین هزینه سرمایه متعلق به سهام ممتاز نیز از هزینه سرمایه اوراق قرضه بیشتر است. همچنین سود سهام ممتاز، یک هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نمی‌شود.

نکته: هزینه‌های قابل قبول مالیاتی، هزینه‌هایی هستند که در حدود متعارف متکی به مدارک بوده و منحصرأً مربوط به تحصیل درآمد موسسه در دوره مالی مربوط با رعایت حدنصاب‌های مقرر است و می‌توان گفت هزینه‌هایی هستند که در محاسبه مالیات شرکت‌ها لحاظ شده و هزینه مالیات شرکت‌ها را کاهش می‌دهند.

گاهی انجام برخی از کارها منوط به تصویب سهامداران ممتاز است. در بسیاری از موارد، انتشار سهام ممتاز اضافی با اوراق قرضه قابل تبدیل به سهام ممتاز، مستلزم موافقت صاحبان سهام ممتاز شرکت است.

نکته: سود تقسیمی مربوط به سهام ممتاز اغلب ثابت بوده و به‌صورت درصدی از ارزش اسمی سهام ممتاز می‌باشد.

منبع: کتاب نقش ابزارهای مالی در توسعه بازار سرمایه، نوشته محمدرضا قنبری، احمد اکبری و پگاه امین نژاد، انتشارات اندیشه عصر (مطالب با اجازه کتبی مولفین و ناشر منتشر شده است)

سهام ممتاز را "اوراق بهادار دورگه" می‌نامند، زیرا دارای هر دو ویژگی سهام عادی و اوراق قرضه می‌باشد. سهام ممتاز از این نظر که سبب ایجاد ادعای مالکیت بر شرکت ناشر می‌شود، شبیه سهام عادی می‌باشد و از طرفی چون دارندگان این اوراق جریان‌های نقدی دوره‌های ثابتی را دریافت می‌کنند، شبیه اوراق قرضه است. سهام ممتاز، از نظر ادعا بر دارایی‌های شرکت، بر سهام عادی اولویت دارند اما ادعای آن بعد از مطالبات دارندگان اوراق قرضه است.

بنابراین نحوه دریافت سود سهامداران ممتاز به این صورت است که اولاً شرکت سودی کسب کرده باشد، ثانیاً تمامی مطالبات دارندگان اوراق قرضه پرداخت شده باشد. از دیدگاه شرکت در هر زمان که انتشار اوراق قرضه مطلوب نباشد، شرکت‌ها دست به انتشار سهام ممتاز می‌زنند، زیرا سهام ممتاز جانشین مناسبی برای اوراق قرضه است و اگر شرکت با احتمال ورشکستگی مواجه شود برخلاف کوپن اوراق قرضه، از پرداخت سود تقسیمی مربوط به سهام ممتاز صرف‌نظر می‌شود. به‌طور قطع نمی‌توان گفت که آیا سرمایه‌گذاران، اصولاً سهام ممتاز را نوعی بدهی تلقی می‌کنند یا آن را در زمره سرمایه شرکت قرار می‌دهند، در حال سهام ممتاز نوعی از مالکیت سهام شرکت‌ها است که دارنده آن ادعای بیشتری بر روی دارایی‌ها یا سود شرکت نسبت به سهامداران عادی دارد.

مزایای تأمین مالی از طریق انتشار سهام ممتاز

اگر شرکت بتواند نرخ بازدهی بیشتر از هزینه سهام ممتاز کسب کند، استفاده از سهام ممتاز به نفع شرکت است؛ زیرا در چنین شرایطی، اهرم مالی حاصل از انتشار سهام ممتاز باعث افزایش سود هر سهم خواهد شد؛ بنابراین، شرکت‌هایی که قصد دارند از طریق افزایش اهرم مالی و بدون اخذ تسهیلات، نرخ بازدهی سهامداران عادی خود را افزایش دهند، سهام ممتاز می‌تواند وسیله خوبی برای شرکت باشد همچنین در شرایط تورمی نیز انتشار سهام ممتاز به نفع شرکت است، زیرا میزان سود آن رقم ثابتی است که از محل سودهای آتی به‌راحتی قابل پرداخت است.

از آنجا که دارندگان سهام ممتاز، از نظر دریافت سود و اصل مبلغ سرمایه‌گذاری شده (در صورت انحلال شرکت)، بر صاحبان سهام عادی تقدم دارند، هزینه سرمایه متعلق به سهام ممتاز از هزینه

پیشنهاد استاندارد تأیید confirmation حسابرسی جدید توسط PCAOB

سه از مؤسسه آمریکایی سی‌پی‌ای اقتباس کرده و منشأ آن به پیش از تأسیس این هیئت و حتی پیش از تأسیس انجمن حسابداران رسمی آمریکا است باز می‌گردد.

به گفته اریکا ویلیامز، مدیر هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، استفاده حسابرس از تأییدیه یک رویه حسابرسی الزامی در ایالات متحده بوده که به سال هزار و نهصد و سی و نه باز می‌گردد، هنگامی که مؤسسه حسابداران آمریکا بیانیه رویه حسابرسی شماره یک را به عنوان پاسخ مستقیم به پرونده کلاهبرداری مک کسون و رابینز تصویب کرد. وی اضافه کرد: با توجه به گزارش متقابل موجودی‌ها و حساب‌های دریافتی، حسابرسان مستقل تنها از طریق روش تأیید موفق به کشف این تقلب شدند.

www.accountingtoday.com

هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام به انجام نظرسنجی عمومی در رابطه با تصویب استاندارد جدیدی تأیید حسابرسی رأی داد تا جایگزین استاندارد موقتی شود که طی دو دهه گذشته تغییر نکرده است.

این استاندارد پیشنهادی با در نظر گرفتن پیشرفت‌های فناوری حسابرسی، برای همه روش‌های تأیید از جمله ارتباطات کاغذی و الکترونیکی قابل اعمال بوده و در صورت تصویب این پیشنهاد، گزینه مناسبی جهت ادغام استاندارد تأیید هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام با استانداردهای ارزیابی ریسک جدیدتر شکل خواهد گرفت. استاندارد موقت قدیمی‌تر که پیشتر به آن اشاره شد، یکی از استانداردهایی است که هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام در سال دو هزار و

اخبار ایران و جهان

شرکت‌های جهانی به دنبال تغییر دفاتر مرکزی و نرخ مالیات خود

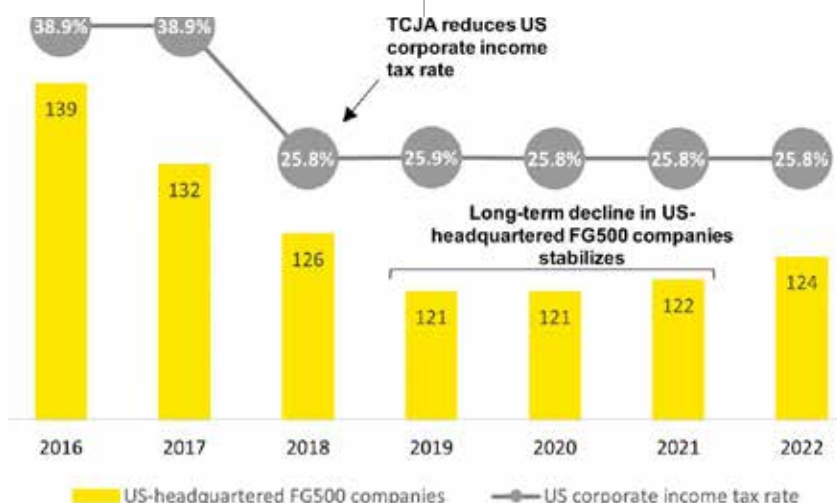
و بیست و دو کاهش یافت که این روند مالیات بر درآمد شرکت‌های بین‌المللی و داخلی را شامل می‌شود.

www.accountingtoday.com

درآمد قانونی شرکت‌های فورچون گلوبال که دفتر مرکزی آنها خارج ایالات متحده بود، از حدود چهل درصد در سال دو هزار به بیست و پنج درصد در سال دو هزار

کاهش پیوسته در تعداد بزرگترین شرکت‌های جهان که در ایالات متحده استقرار دارند، در چند سال گذشته کاملاً مشهود است. علی‌الخصوص، شرکت‌های فورچون گلوبال پانصد که در برگیرنده پانصد شرکت بزرگ از نظر درآمد در جهان هستند و دفتر مرکزی آنها در ایالات متحده قرار دارد. این سری شرکت‌ها از صد و هفتاد و نه شرکت در سال دو هزار به صد و بیست و چهار شرکت در سال دو هزار و بیست و دو کاهش یافته‌اند.

کاهش بلندمدتی که در تعداد شرکت‌های فورچون گلوبال مستقر در ایالات متحده رویداد، در پی کاهش نرخ مالیات بر درآمد قانونی شرکت‌ها در خارج از ایالات متحده اتفاق افتاد. میانگین نرخ مالیات بر

تثبیت ۳۰ درصدی دورکاری

را تغییر بسیار کوچکی در الگوی کلی در سال دو هزار و بیست و دو دانست.

www.accountingtoday.com

شد. آخرین داده‌های نظرسنجی انجام شده در ماه نوامبر کمی کمتر از سی درصد را نشان می‌دهد که می‌توان آن

در پی افزایش چشمگیر دورکاری در دوران آغاز همه‌گیری، آنچه مشهود است ثبات یک سوم از موارد دورکاری در خانه با پرداخت دستمزد است.

طبق آخرین نظرسنجی ماهانه انجام شده توسط سازمان تحقیقاتی دلبیو اف اچ که در ماه می سال دو هزار و بیست و یک از صد هزار مشارکت کننده صورت گرفته، نسبت روزهای دورکاری تا ژوئیه سال دو هزار و بیست و دو به طور متوسط شصت و یک درصد بوده است. این سیر نزولی به طور پیوسته طی ماه‌های بعد تا حدوداً آغاز سال جاری، زمانی که این آمار به سی تا سی و پنج درصد رسید دنبال

ایالات متحده به منظور حذف تهدید شرکت‌های چینی، بازه قانونی ارائه اطلاعات را تسریع می‌کند

قانونگذاران ایالات متحده با تشدید فشار بر شرکت‌های چینی که سهام آنها در بازار بورس آمریکا فهرست شده است، از این شرکت‌ها خواست تا در حسابرسی‌های مالی خود شفاف‌تر باشند.

بر اساس آنچه آخرین جمعه پیش از کریسمس در کنگره ایالات متحده تصویب شد، در صورتی که واحدهای نظارتی واشنگتن قادر به بررسی کامل اوراق حسابرسی شرکت‌ها نباشند، بازه قانونی اخراج شرکت‌ها از بازار بورس نیویورک و

با این حال، مقامات اظهار داشتند که به بررسی وضعیت ادامه خواهند داد و ممکن است تصمیم خود را در این باره تغییر دهند. تهدیدی که با تصویب ماده فوق صورت جدی‌تری گرفت.

www.accountingtoday.com

نزدک را تسریع خواهد کرد. در پی گذراندن ماه‌ها جدال، هفته گذشته زمانی که هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های دولتی اعلام کرد برای نخستین بار به اسناد حسابرسی شرکت‌های چین و هنگ کنگ دسترسی کافی پیدا کرده است، این تنش‌ها کاهش یافت.

ایالات متحده به منظور حذف تهدید شرکت‌های چینی، بازه قانونی ارائه اطلاعات را تسریع می‌کند

مالیاتی خودروهای برقی ترسیم کرد تا مقامات وقت بیشتری برای رسیدگی به پیچیدگی‌های قانونی این اقدام داشته باشند.

در فهرستی از سؤالات متداول، مقامات خزانه‌داری اشاره داشته‌اند که وسایل نقلیه وارداتی ممکن است از طریق بند تجاری خودروهای برقی در قانون، واجد شرایط دریافت هفت هزار و پانصد دلار اعتبار مالیاتی مصرف‌کننده شوند. چنین اقدامی می‌تواند به خودروسازان خارجی مانند شرکت هیوندای موتور که طی شکایتی عنوان نموده مدل‌های برقی آنها به دلیل توقف تولید در آمریکای شمالی از یارانه حذف شده‌اند، کمک کند.

www.accountingtoday.com

مورد قوانین آب و هوایی فراگیر کاهش دهد. این وزارتخانه، در حالی که تصویب نهایی این قوانین را تا ماه مارس به تأخیر انداخت، چندی پیش بیانیه خود را در زمینه الزامات محتوایی مربوط به اعتبارات

وزارت خزانه‌داری آمریکا اعلام کرد برخی خودروهای وارداتی واجد شرایط دریافت اعتبار مالیاتی خودروهای برقی در قانون کاهش تورم خواهد بود. اقدامی که می‌تواند نگرانی‌های متحدان آسیایی و اروپایی را در

تحریم شش مؤسسه حسابرسی توسط PCAOB

هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، با وضع صد و شصت و پنج هزار دلار جریمه علیه شش مؤسسه حسابرسی به دلیل عدم افشای اطلاعات مرتبط با چگونگی مشارکت مؤسسات یا کارمندان آنها در هر گونه رسیدگی کیفی یا انضباطی، این مؤسسات را محکوم کرد. این حکم در راستای مخالفت یکی از حوزه‌های تعیین صلاحیت اصلی با موضوع استاندارد پیشنهادی جدید که تأییدیه‌های حسابرسی را در بر می‌گرفت، صادر شد. در پی اعلام مقررات انضباطی ثبت شده توسط هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، این هیئت شش مؤسسه حسابرسی را به دلیل عدم ارائه یا ارائه گزارش پیگرد قانونی شرکت و پرسنل آن به لحاظ کیفی یا انضباطی پس از بازه زمانی اعلام شده، تحریم خواهد کرد. این شرکت‌ها شامل سه شرکت آمریکایی گرنیت تورنتون، مالون بیلی و حسابداری کی‌سی‌سی‌دبلیو، به همراه سه شرکت خارجی از جمله یک شرکت گرنیت تورنتون در برزیل بودند.

www.accountingtoday.com

برنده جایزه Nerd Tax ۲۰۲۲ اعلام شد

نانسی استیل، به عنوان برنده جایزه "نردتکس" سال دو هزار و بیست و دو از طرف مؤسسه مالیات بر فروش آمریکا معرفی شد.

این جایزه سالانه به پاس قدردانی از یکی از متخصصان مالیات بر فروش که اشتیاق و تعهد خود را به بررسی و اشتغال در این حرفه اظهار می‌دارد تعلق می‌گیرد.

نانسی استیل، یکی از مدیران هماهنگی مالیات‌های ایالتی و محلی با شرکت مشاوره تکس‌اپس است که طی سال گذشته به طور گسترده تخصص خود را در زمینه مالیات بر فروش از طریق تعاملات کلامی، ارائه‌ها و سایر موارد به اشتراک گذاشته است.

www.accountingtoday.com

صدور قوانین برای وسایل نقلیه بدون آلاینده توسط IRS

با توجه به نزدیک شدن پایان سال، اداره کل مالیات‌های درون مرزی آمریکا به صدور برخی مقررات برای خودروهای بدون آلاینده در قانون کاهش تورم و همچنین به‌روزرسانی دستورالعمل‌های خود در زمینه روش‌های حسابداری برخی هزینه‌های تحقیقاتی و آزمایشی وعده داد. در پی این اقدامات، قانون کاهش تورم در سال دو هزار و بیست و دو دستخوش تغییراتی در رابطه با اعتبار خودروهای بدون آلاینده جدید و وسایل نقلیه موتوری الکتریکی واجد شرایط شد. همچنین اعتبار جدیدی برای وسایل نقلیه بدون آلاینده قبلی و تجاری در نظر گرفته شد.

در اطلاعیه شماره یک منتشر شده در سال دو هزار و بیست و سه، خزانه‌داری و اداره کل مالیات‌های درون مرزی آمریکا مقرراتی را در رابطه با تعریف برخی شرایط مربوط به اعتبار خودروی‌های بدون آلاینده در بخش دی‌سی، از جمله مونتاژ نهایی، قیمت خرده فروشی پیشنهادی سازنده، طبقه‌بندی خودرو و جایگاه ارائه خدمات منتشر کردند.

www.accountingtoday.com

۴ دلیل برای نیاز شرکت‌ها به طرح بازگشت از بحران

با توجه به بحران‌ها و حوادث طبیعی که سالانه شرکت‌ها را در اقصی نقاط دنیا تهدید می‌کند، ضروری است که آنها به این فجایع و آسیب‌های گسترده و خرابی‌های ناشی از آن آگاه باشند.

این بلاها می‌تواند بسیار بیشتر از طوفان‌های فصلی در فلوریدا یا سایر حوادث طبیعی رایج باشد. به همین دلیل مهم است که هر شرکت حسابداری یک طرح بازگشت از بحران- که به عنوان طرح تداوم کسب و کار نیز شناخته می‌شود-پیش بینی کرده باشد، که به پشتوانه آن در طول سال آمادگی لازم را داشته و سناریوهای بالقوه بسیاری را در نظر بگیرد.

از آنجا که هیچ لیستی از بلایای طبیعی وجود ندارد که مورد تایید جهانی واقع شده باشد، با این حال، در اینجا به ذکر چند نمونه از این رویدادها که می‌تواند بر تداوم تجارت یک شرکت حسابداری تأثیر بگذارد اشاره می‌کنیم:

بلایای طبیعی: این بلایا حوادثی هستند که انسان کنترلی بر آنها ندارد. حوادثی مانند سیل، گردباد، زلزله و آتش‌سوزی که می‌تواند به سیستم‌هایی که کسب‌وکارها به آن نیاز دارند آسیب برساند و آنها را مختل کند.

خرابی سیستم‌های تکنولوژیکی: این نوع موارد شامل وقایعی مانند حوادث یا خرابی سیستم‌ها یا سازه‌هاست. به عنوان مثال، مشکلات تاسیساتی مانند قطع برق می‌تواند تداوم کسب و کار را

مختل کند.

تهدیدات ناشی از عوامل انسانی: این بلاها شامل افرادی می‌شود که با انجام اعمال عمدی در تلاشند به مشاغل آسیب برسانند. به عنوان مثال، حملات سایبری، سرقت و خرابکاری کارکنان در شبکه یا دستگاه‌های IT یک کسب و کار.

با در نظر گرفتن این که این بلاها می‌تواند به اشکال مختلف رخ دهد، مهم است که شرکت‌های حسابداری همیشه طرحی آهنگین برای بازگشت از بحران داشته باشند و راهکارهایی را برای آنچه شرکت در صورت تجربه رویدادهایی مانند موارد زیر انجام خواهد داد مشخص کند:

- قطع برق؛

- قطع اینترنت؛

- مشکلات سرور؛

- تجهیزات آسیب دیده؛

اختلال کارمندان و گردش کار، مانند ناتوانی در دسترسی به داده‌ها و فایل‌ها؛ و

هر سناریو بالقوه دیگری که می‌تواند بر توانایی شرکت برای عملکرد عادی تأثیر بگذارد.

با در نظر داشتن موارد فوق، در اینجا چهار دلیل برای ایجاد و به روز رسانی منظم برنامه بازگشت از بحران آورده شده است:

- حفظ تداوم کسب و کار

- حفظ رضایت مشتری

- حفظ سازگاری

- جلوگیری از حذف دائمی اطلاعات

www.accountingtoday.com

تعیین نحوه به کارگیری "پایداری" توسط ISSB

انسانی و طبیعی) دسترسی پیدا کند و از محافظت سازماندهی شده، توسعه و بازسازی آنها برای دستیابی به اهداف خود اطمینان حاصل کند.

www.accountingtoday.com

تأثیرات آن در اکوسیستم تجاری خود در کوتاه مدت، میان مدت و طولانی مدت. به عبارت دیگر پایداری شرایطی است که یک شرکت بتواند به مرور زمان به منابع و روابط مورد نیاز (اعم از مالی،

هیئت بین المللی استانداردهای پایداری، طی آخرین نشست خود سرانجام به تعریفی از "پایداری" دست یافت به پیشبرد اهداف این هیئت کمک خواهد کرد.

به عقیده این هیئت، پیوند صریح مفهوم پایداری و ارزش آفرینی به عنوان توانایی یک شرکت در ارائه ارزش برای سرمایه گذاران خود، خدمت به آنها، جامعه‌ای که در آن فعالیت می‌کنند و منابع طبیعی که به آن دسترسی دارند بسیار حائز اهمیت است.

با توجه به فاکتورهای فوق، هیئت بین المللی استانداردهای پایداری "پایداری" را به این ترتیب توصیف می‌کنند:

"توانایی یک شرکت برای حفظ پایدار منابع و روابط با مدیریت تعلقات و

به گفته مدیر IASB، تدوین استاندارد رمزنگاری در اولویت نیست

خود را از قانون مصوب این موضوع دریافت می‌کنند؟

- آیا این موضوع در حوزه‌های قضایی و صنعتی قابل استفاده و رایج است؟

در رابطه با معیارهای یاد شده وی افزود، کمیته تفسیر استانداردهای بین المللی گزارشگری مالی اعلام داشته رمزرها در صورت معامله در بازار نقد یا باید به عنوان دارایی نامشهود به قیمت بهای تمام شده محاسبه شوند یا در صورت معامله دلالتان، به عنوان موجودی به ارزش منصفانه اندازه گیری شوند.

www.accountingtoday.com

بارکو اذعان داشت: در حال حاضر رمزرها تبدیل به بحث روز شده‌اند و به همین منظور، این هیئت تعیین استاندارد در این خصوص را در دستور کار خود قرار داد. با این حال، در نهایت تصمیم بر آن شد که سایر موارد مانند دارایی‌های نامشهود، صورت جریان نقدی و ریسک آب و هوا از اولویت بالاتری برخوردار هستند.

هیئت بین المللی استانداردهای حسابداری بر این باور بود که این موضوع در دو معیار زیر که عموماً برای بررسی و راه‌اندازی پروژه جدید مورد نظر قرار می‌گرفت دچار ضعف بوده است:

- آیا سرمایه‌گذاران اطلاعات مورد نیاز

آندریاس بارکو، مدیر هیئت بین المللی استانداردهای حسابداری، طی سخنرانی اخیر خود اظهار داشت: در حالی که به تازگی این موضوع مورد توجه جدی واقع شده است، ایجاد یک استاندارد جدید برای رمزرها در حال حاضر در اولویت نیست.

افزایش ۳۱۱ هزار فرصت شغلی در ماه فوریه در کنار کاهش ۵۰۰ شغل در رشته حسابداری

گذشته در بخش خدمات حرفه‌ای و تجاری در مجموع چهل و پنج هزار فرصت شغلی اضافه شده است. با این حال در حوزه خدمات حسابداری، مالیات، حسابرسی و حقوق و دستمزد روند نزولی و حذف ۵۰۰ فرصت شغلی وجود داشته که با افزایش دوازده هزار شغل در حوزه خدمات مشاوره مدیریتی، علمی و فنی جبران شده است.

بر این اساس بیشترین دستاوردهای شغلی در ماه گذشته در بخش‌های تفریحی و مهمانداری، تجارت، دولتی و امور بهداشتی بوده و اشتغال در خدمات اطلاعاتی، صنایع حمل و نقل و انبارداری کاهش یافته است.

www.accountingtoday.com

هزار شغل صعود کرده است. این در حالی است که نرخ بیکاری همچنان دو دهم واحد افزایش یافته و به سه و شش دهم درصد رسیده است. در این گزارش چنین آمده که در ماه

بر اساس گزارش منبع آماری وزارت کار ایالات متحده، علاوه بر تخمین تحلیلگران از رشد فرصت‌های شغلی به حدود دویست و بیست و پنج هزار شغل، این روند افزایشی بوده و تا سیصد و یازده

هشدار PCAOB در رابطه با محدودیت‌های مربوط به گزارش‌های رمزنگاری «اثبات ذخیره»

سهامی عام، با تاسیس دفتر حمایت از سرمایه‌گذاران اکنون به آنها در رابطه با اتکا به چنین گزارش‌هایی هشدار می‌دهد. مطابق آنچه در بیانیه اخیر این هیئت آمده: «گزارش‌های اثبات ذخیره ذاتاً محدود هستند و مشتریان باید هنگام تکیه بر آنها برای نتیجه‌گیری اینکه دارایی‌های کافی برای پاسخگویی به بدهی‌های مشتریان وجود دارد یا خیر، هوشیار باشند.»

www.accountingtoday.com

شرکت از جمله بایننس، کریپتو. کام، کراکن و کوکویین چنین حسابرسی‌هایی را بر عهده داشته و منتشر کرده بودند. همچنین چندین شرکت حسابرسی مانند آرمینو و پراگر متیس، حداقل تا پیش از سقوط شرکت اف تی ایکس در نوامبر گذشته، این نوع اطمینان را ارائه می‌کردند. با این حال، تمامی شرکت‌های نام برده علاوه بر ارائه مدارکی دال بر حسابرسی این گزارش‌ها ادامه این فعالیت را متوقف کردند. هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های

هیئت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، اخیراً طی بیانیه‌ای به سرمایه‌گذاران هشدار داد که در مورد گزارش‌های به اصطلاح «اثبات ذخیره» که برخی شرکت‌های ارز دیجیتال منتشر کرده‌اند، احتیاط کنند. این هشدار در پی فروپاشی شرکت‌های رمزنگاری برجسته از جمله شرکت اف تی ایکس و توقف شرکت‌های حسابرسی در ارائه این شکل از اطمینان بخشی صادر شد. پیش از انتشار این اخطاریه، چندین

بهبود اشتغال در مشاغل کوچک در ماه فوریه در پی کاهش رشد دستمزدها

بر اساس گزارشی که به تازگی منتشر شده رشد اشتغال در مشاغل کوچک در ماه فوریه افزایشی بوده و این در حالی است که نرخ رشد در مشاغل و دستمزدها از ماه ژانویه سیر نزولی داشته است.

این گزارش که توسط سازمان ارائه حقوق و دستمزد پیچکس منتشر شد، نشان می‌دهد سرعت رشد اشتغال در کسب‌وکارهای کوچک در ماه فوریه ده دهم درصد افزایش یافته است. این در حالی است که رشد درآمد ساعتی در این ماه پنج درصد کاهش داشته و رشد سالانه درآمد ماهانه برای سومین ماه متوالی زیر چهار درصد باقی مانده است. با این حال، با توجه به تغییرات مثبت ایجاد شده در میزان ساعات کار هفتگی، رشد درآمد هفتگی از زمان

کاهش در بازار کار و اشتغالزایی، ناشی از ضعف مشاغل کوچک در یافتن، جذب و حفظ کارکنان بوده است. با این حال ما بر این باور هستیم که طی دو ماه گذشته این ضعف تا حدودی کاهش یافته است و این امر یکی از علل اصلی افزایش اشتغال در این حوزه است.»

www.accountingtoday.com

شروع گزارش در سال دوهزار و یازده به رکورد جدیدی در ماه فوریه دست یافته است.

فرانک فیوریل، معاون مدیریت ریسک، انطباق و تجزیه و تحلیل داده‌های پیچکس این تغییرات آماری را امری مثبت در آغازین ماه‌های سال جدید اعلام کرد و افزود: «بخشی از روند

احکام جدید تعیین شده توسط IAASB و IESBA

المللی حسابداران همچنان با انتخاب دو نفر از متولیان، در نظارت بر هیئت‌ها مشارکت خواهد داشت. علاوه بر این، دو رئیس فعلی هیئت‌های تنظیم استاندارد گابریلا فیگوریدو دیاس مدیر هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی و تام سیدنشتاین مدیر هیئت استانداردهای اخلاق بین‌المللی حسابداران در حال حاضر مدیران عامل بنیاد بین‌المللی اخلاق و حسابرسی خواهند بود.

www.accountingtoday.com

نظارت، متشکل از یک گروه بین‌المللی از تدوین‌کننده‌ها و مؤسسات مالی که شامل کمیسیون بورس و اوراق بهادار و سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار است صورت گرفت که خواستار جدایی بیشتر بین فدراسیون بین‌المللی حسابداران و هیئت‌های تدوین استانداردهای آن شد که در نتیجه آن توجه کمتری معطوف شرکت‌ها و سازمان‌های حسابداری و حسابرسی بزرگ شود. این در حالی است که فدراسیون بین

هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اطمینان بخشی و هیئت استانداردهای اخلاق بین‌المللی حسابداران در نظر دارند در پی حرکت به سوی تشکیل یک نهاد نظارتی جدید با عنوان بنیاد بین‌المللی اخلاق و حسابرسی، استقلال بیشتری برای هیئت تدوین استانداردهای فدراسیون بین‌المللی حسابداران فراهم کنند. این اقدام در سال دو هزار و بیست و در پی انتشار پیشنهادهای از سوی گروه

معرفی مؤسسات حسابرسی

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران در صورت درخواست کتبی می توانند شناخت نامه‌ی خود را در این بخش منتشر کنند.

۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی آتیه نگر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **هادی یوسف زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مجتبی ثقفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سعید وطنی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.

تلفن: ۸۸۵۲۸۱۹۵ و ۰۲-۸۸۱۷۶۱۰۱
فاکس: ۸۸۵۲۰۶۷۹

نشانی: تهران - خیابان شهرودی شمالی - کوچه مهاجر - پلاک ۴۱ - واحد ۱۰
info@atiehNegarAudit.ir

۳ آرمان اندیش آگاه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- **محمد جعفر دهقان طرزجانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رامین جهانگیری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **یوسف غیاثوند** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسین مشهوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و مالیاتی، بازرسی قانونی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داور مالی

دفتر تهران: میدان هفت تیر، ضلع شمال شرقی، جنب فروشگاه زنجیره‌ای یاس، کوچه آذری، پلاک ۱۷، واحد ۴
کدپستی: ۱۵۷۴۸۴۶۷۱۵
تلفن: ۸۳۳۲۲۱۷-۱۸
فاکس: ۸۳۳۹۶۶۵

دفتر ارومیه: خیابان جهاد، کوی اول (هجرت)، کوچه سوم، پلاک ۲۵
کدپستی: ۵۷۱۴۳۱۷۵۸۵
تلفن: ۰۴-۳۳۲۲۲۲۲۲
فاکس: ۸۹۷۸۳۶۱۵

۱ مؤسسه حسابرسی آبتین روش آریا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **حسین طالبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مجید مختار نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **بهمن فدوی رودسری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حمیدرضا اصغری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سیدرضا بارگاهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **امیررضا رهبری مقدم** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، مشاوره مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۸۸۱۰۹۴۲۱ (شش خط) **فاکس:** ۸۸۱۰۹۴۲۱

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر بالاتر از خیابان شهید بهشتی کوچه نادر پلاک ۶ طبقه پنجم واحد ۱۸
کدپستی: ۱۵۱۱۶۴۳۹۲۷
تلفن: abtinravesh@yahoo.com

۶ مؤسسه حسابرسی آریاروش

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **حبیب جامعی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سیدمحمد بزرگ‌زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رضا جامعی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد کاظم ملانک صفت** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و ارائه انواع گزارشات حسابرسی مالی و مالیاتی، انجام وظائف بازرسی قانونی، مشاوره، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و ارائه انواع خدمات مالی، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط دادگاه‌ها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابداران رسمی پذیرفته می‌شود

نشانی: تهران - بلوار آفریقا، بالاتر از میرداماد، بلوار ستاری، پلاک ۷۴، طبقه ۴، واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۶۷۴۷۰۴ - ۸۸۶۶۰۸۲۴ - ۸۸۱۹۸۳۹۶ **فاکس:** ۸۸۱۹۸۴۰۱
صندوق پستی: ۱۵۷۵۵-۷۹۱۹ **کدپستی:** ۱۹۶۸۹۵۳۶۹۱

۴ مؤسسه حسابرسی آرمان آروین پارس

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **سیروس شمس** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **شهریار سیفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی اصغر مسلمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مصطفی جان‌نثاری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **جواد رانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **بهنام دانی مژدهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمود رجائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی آقا عزیز بزرگی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی قوه قضائیه)
- **سید مهدی تیموریان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی شرکت‌ها، حسابرسی داخلی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مالی و مشاوره مالیاتی، ارزیابی سهام، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی، نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها، تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری

تلفن: ۸۸۹۰۲۳۳۱۷-۱۹ و ۸۸۹۹۹۸۲۶ و ۸۸۹۰۱۵۴۹
فاکس: ۸۸۹۰۱۸۳۴
تلفکس: ۸۸۹۹۹۶۲

نشانی: تهران - خیابان استاد نجات‌الهی، کوچه خسرو، پلاک ۳۱، طبقه سوم و چهارم

www.armanarvin.com
Email: info@armanarvin.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

۲ آرشین حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
حسابرسان معمده سازمان بورس و اوراق بهادار

- **ارسلان اسمعیلی کاکرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مهدی رضا قاسمیان** (حسابدار رسمی)
- **عباس ابراهیمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، نظارت بر امور تصفیه، حسابرسی داخلی، خدمات حسابرسی، اصلاح حساب، طراحی و اجرای سیستم‌های حسابداری و اطلاعات مدیریت، مشاوره مالی، مدیریتی و مالیاتی، کارشناس رسمی دادگستری، حسابرسی خاص، ارزیابی سهام و دیگر خدمات مالی و مدیریتی.

تلفن: ۸۸۲۸۴۷۷۰ و ۸۸۴۸۰۹۶۶
فاکس: ۸۸۴۸۰۸۵۴

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از خیابان بهشتی - کوچه نادر - پلاک ۶-۴ طبقه ۲-۱۴

Email: Arshinhesab@iacpa.ir

instagram.com/iica_ir

۷ مؤسسه حسابرسی آزمودگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مهرداد آل علی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فرهاد فرزاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سیدمرتضی فاطمی اردستانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی، بازرسی قانونی، رسیدگی‌های ویژه و اصلاح حساب، خدمات حسابداری و مشاوره‌ای، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۲۹۷۰۸ - ۸۸۹۲۹۷۰۹ - ۸۸۹۳۹۵۱۳

فکس: ۸۸۹۲۹۶۴۲

نشانی: خیابان کریم‌خان زند - خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی) شماره ۵۲ - طبقه دوم

صندوق پستی: ۷۹۷-۱۴۳۳۵

Email: info@azmoudegan.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۸ مؤسسه حسابرسی و خدمات آزموده کاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **مسعود بختیاری** (حسابدار رسمی)
- **علی اصغر فرخ** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **اباسداله درخشانی** (حسابدار رسمی)
- **مسعود سورانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حدیث توکلی کوشا** (حسابدار رسمی)
- **مهدی رضائی** (حسابدار رسمی)
- **امیرحسین عبدالملکی** (حسابدار رسمی)
- **احسان شیروانی هرنودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی - حسابرسی مالیاتی - حسابرسی عملیاتی - حسابرسی داخلی - خدمات مشاوره‌ای - ارزیابی سهام - طراحی و استقرار سیستم‌های مالی - راستی آزمائی (Due Diligence) - تهیه صورت‌های مالی بر مبنای IFRS - بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه - داوری - کارشناسی

تلفن: ۲۲۹۲۵۹۰۵ - ۲۲۹۲۵۹۰۱ - ۲۲۹۲۵۹۰۰

نشانی: تهران - خیابان دکتر شریعتی - نبش یخچال - بن بست شریف - پلاک ۵

Email: officeazn@gmail.com
www.azn.ir

۹ مؤسسه حسابرسی آزمون سامانه

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **عبدالرضا (فرهاد) نوربخش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی اصغر نجفی مهری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسین قاسمی‌روچی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت و طراحی و استقرار سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

نشانی: خیابان بهارشیراز، تقاطع سهروردی جنوبی، شماره ۹۷ واحد ۸

تلفن: ۷۷۵۳۷۹۴۴ - ۷۷۵۳۷۷۳۰

فکس: ۷۷۵۳۷۴۵۸

صندوق پستی: ۱۵۷۴۵/۱۴۹

نشانی: تهران، بزرگراه آفریقا (چردن)، خیابان تور، انتهای خیابان، مجتمع رز، پلاک ۴، واحد ۱۰

تلفن: ۲۲۰۳۵۱۶۰

تلفکس: ۲۲۰۳۵۲۰۵

۱۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت آیین بهروش (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

- **بابک دورگلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **نادر فرهنگ‌مندی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **علی یازگی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی، بازرسی قانونی، مشاوره و مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم مالی، خدمات مالی و حسابداری مالیاتی، داوری مالی.

تلفن: ۸۸۴۴۳۴۲۳ - ۸۸۴۴۳۴۶۸

فکس: ۸۸۴۵۲۸۶۲

نشانی: تهران - خیابان مطهری، روبروی باشگاه بانک سپه، پلاک ۲۸ - واحد ۹ جنوبی

www.abaudit.com
Email: aeenbehroosh@gmail.com

۱۲ مؤسسه حسابرسی اطمینان بخش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- **یاسین قاسمی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **سعید گل محمدی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- **مهدی مرادی** (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی

نشانی: تهران - خیابان ولیعصر - ابتدای خیابان فتحی شقایق - پلاک ۱۷ - طبقه پنجم

تلفن: ۸۸۱۰۵۳۶۷ - ۸۸۱۰۵۳۷۲ - ۸۸۱۰۵۳۴۶

فکس: ۸۸۱۰۵۳۹۰

کدپستی: ۱۴۳۲۶۳۶۶۶

www.eb-co.com
Email: info@eb-co.com

۱۳ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت اصول پایه فراگیر

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
معمد بورس اوراق بهادار
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی

- **ابراهیم موسوی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن صالح آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **رزا صالح آبادی** (حسابدار رسمی) ACCA
- **پریناز موسوی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی و ارزیابی سهام

تلفن: ۸۸۷۰۴۱۱۲ - ۸۸۷۰۸۱۷۴ - ۶

صندوق پستی: ۱۵۸۷۵ - ۵۹۳۵

نشانی: میدان آرژانتین - ضلع جنوب غربی پلاک ۲۲ - ساختمان اداری صهباء - طبقه اول - واحد ۲

IACPA_Oparageer@yahoo.com

۱۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ارقام نگر آریا (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداری ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران

- **اسفندیار گرشاسبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدتقی رضایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل رضایی** (حسابدار رسمی)
- **قاسم شیخانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مصطفی احمدی وسطی کلانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سید محمد طباطبایی** (حسابدار رسمی)
- **علی گشتاسب** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **حسن معلومات** (حسابدار رسمی)
- **مهناز خشنودینا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **ابوالفضل میرزایی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدحسین ملکبان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **امیر ابراهیم زاده** (حسابدار مدیریت خبره CMA)
- **حجت رهبری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی - حسابرسی مالیاتی - حسابرسی عملیاتی - حسابرسی داخلی - خدمات مشاوره‌ای - ارزیابی سهام - طراحی و استقرار سیستم‌های مالی - راستی آزمائی (Due Diligence) - بازرسی قانونی و نظارت بر امور تصفیه - داوری - کارشناسی

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۲۰۲۶۳ و ۰۲۱-۶۶۴۲۰۲۶۳

نشانی: تهران - میدان توحید - خیابان توحید - نبش خیابان پرچم - پلاک ۶۸

فکس: ۰۲۱-۶۶۴۲۰۲۶۳

کدپستی: ۱۴۱۹۹۶۵۱۱

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۲۰۲۶۳ و ۰۲۱-۶۶۴۲۰۲۶۳

شعبه شرق کشور - مشهد - بلوار فرامرزی عباسی، انتهای بلوار فرامرزی عباسی، نبش آزادی، ۳۹، پلاک ۱/۲ طبقه همکف

تلفن: ۰۵۱۳۶۰۹۲۰۹۲ - ۳

شعبه شمال - قائم شهر - خیابان شریعتی، مقابل جنگلبنی، طبقه فوقانی بیمه پاسارگاد

تلفن: ۰۱۱۴۲۲۷۶۱۴۸

شعبه اصفهان - سعادت آباد، کوی کارگران، کوچه اردیبهشت، پلاک ۲۵

تلفن: ۰۳۱۳۶۳۵۷۹۸

Email: info@ariaaudit.com
www.ariaaudit.com

۱۴ مؤسسه حسابرسی ارکان سیستم

(حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد شوقیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالله شفاعت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- افشین نخبه فلاح (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
- بهروز شیرخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عباس لاری دشتبیاض (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی شرکتها، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، ارزیابی سهام، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیادهسازی سیستمهای مالی، خدمات مالی و مالیاتی، نظارت برای تصفیه شرکتها.

نشانی دفتر تهران: بهجت آباد، خیابان لارستان، خیابان شهید حمیدصدر، پلاک ۳۵، واحد ۱۰، طبقه ۲
تلفن: ۸۸۰۴۹۴۱-۴۲
فکس: ۸۸۰۴۹۴۰
ایمیل: mshoghian7@gmail.com

دفتر تبریز: خیابان آبرسان، کوی مهرگان سوم، ساختمان ۲۳، طبقه ۴، واحد ۱
تلفکس: ۰۴۱-۳۳۳۴۹۱۲۹-۰۴۱ ایمیل: arkansystem@gmail.com

دفتر مشهد: بلوار وکیل آباد، وکیل آباد ۱۹، عدل ۸، پلاک ۳۱۸
تلفن: ۰۵۱-۳۶۰۱۸۵۹۴-۰۵۱-۳۶۰۲۵۴۸۰-۳۶۰۱۰۹۱۴
www.Arkansystem.co

۱۷ مؤسسه حسابرسی بهمند

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداری ایران

- معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار
- معتمد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- رضا آتش (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمدرضا آرزومند صومعه سمرانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نادر رستگاری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- رسول دوازده امامی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- احمد رضا شریفی قزوینی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- علی مشرفی آرائی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- هومن هشی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات مالی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی
نشانی: تهران - قائم مقام فراهانی - شماره ۱۱۴
تلفن: ۸۸۳۳۷۰۸-۱۰ و ۸۸۳۰۵۳۹۱-۲
فکس: ۸۸۳۴۶۸۵
نشانی اصفهان: شیخ صدوق شمالی، مجتمع سرو - طبقه ۳
تلفن و فکس: ۰۳۱۳۶۶۴۲۵۸۱، ۰۳۱۳۶۶۳۳۹۵۶

website: www.behmand-co.com
Email: Info@behmand-co.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

۱۸ مؤسسه حسابرسی برنااندیشان رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابداران مدیریت آمریکا

- دکتر علیرضا خلیلی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، IMA)
- دکتر رضا محمدی (حسابدار رسمی)
- دکتر یداله تاروی وردی (حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)

• دکتر عباس جهانی (حسابدار رسمی، حسابدار مستقل، کارشناس رسمی دادگستری)
خدمات: ارائه دهنده انواع خدمات حرفه‌ای در زمینه‌های مالی، مالیاتی، عملیاتی و ویژه نظارت بر تصفیه شرکتها، تهیه صورت‌های مالی IFRS و تلفیقی، اصلاح حساب، مشاوره مدیریت، طراحی سیستم‌های مالی و صنعتی و مشاوره در زمینه‌های بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژهها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه.

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان حسینی، شماره ۶۱، واحد ۲۰
تلفن: ۸۸۳۱۱۹۸۸، ۸۸۳۳۴۰۶۷، ۸۸۳۳۴۰۶۸، ۸۸۳۳۴۰۶۸
فکس: ۸۸۳۳۴۰۶۸

Web: baraudit.org
Email: bornaandishanrayan.info@gmail.com

instagram.com/iica_ir

۱۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت بهرادمشار

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

- بابک عباس قلی زاده (حسابدار رسمی)
- خدمات:** حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاور مالی، خدمات حسابداری، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام و طراحی سیستم‌های مالی.
- تلفن:** ۸۸۳۹۳۱۷۱-۶
- فکس:** ۸۸۳۰۹۴۹۰

نشانی: تهران - خیابان مطهری، خیابان فجر (چم سابق) پلاک ۲۷
کدپستی: ۱۵۸۹۷۸۳۱۱۶
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۵۵۵۱
Email: info@behradmoshar.com

۱۶ مؤسسه حسابرسی بهنود حساب

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
عضو انجمن حسابرسان داخلی ایران
• محمد رضا ابراهیمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• مهراون فرجی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس رسمی دادگستری)
• محمود واحدی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیادهسازی سیستم‌های مالی، خدمات مالی، بودجه‌ریزی عملیاتی، ارزیابی سهام، کارشناسی رسمی دادگستری، نظارت بر تصفیه شرکتها.

تلفن: ۸۸۹۸۰۴۰۲-۸۸۹۸۰۴۴۸-۸۸۹۸۰۳۷۳
فکس: ۸۸۹۸۰۳۷۳
نشانی: تهران - خیابان دکتر فاطمی - روبهروی خیابان کاج - پ ۱۳۶ - ساختمان تهران ۶۴ - طبقه پنجم جنوبی - واحد ۲۴
کدپستی: ۱۴۱۵۶۳۳۹۹

instagram.com/iica_ir

۱۹ مؤسسه حسابرسی بیات رایان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
اعضای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
ممتد سازمان بورس و اوراق بهادار

مؤسسه مورد تأیید انجمن حسابداران خبره رسمی انگلستان ACCA

- ابوالقاسم مرآت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، FCA)
- عبدالحسین رهبری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- امیرحسین ظهراهی مزرع‌شاهی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی (استاندارد حسابرسی ایران و IFRS)، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی‌های خاص، بازرس قانونی، بررسی جهت سرمایه‌گذاری در شرکتها (Due Diligence)، ارائه خدمات مشاوره تخصصی در امور مالیاتی، بیمه اجتماعی، سرمایه‌گذاری خارجی و مدیریت، ارائه مشاوره تخصصی در صنعت بانکداری، بیمه و لیزینگ، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی IFRS، نظارت بر امور تصفیه

تلفن: ۸۸۵۰۴۵۸۶-۸، ۸۸۵۰۷۹۲۷-۸، ۸۸۵۰۲۰۴۵
فکس: ۸۸۵۰۲۰۴۵

نشانی: تهران - خیابان ایرانشهر شمالی - نشن کریمخان زند - شماره ۲۳۳ طبقه دوم
تهران - خیابان مطهری بین شهید سرافراز و کوه نور - شماره ۲۳۱ طبقه سوم
bayatrayan@bayatrayan.ir

instagram.com/iica_ir

۲۳ مؤسسه حسابرسی پیشداد اندیشه مهرگان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
• **سعید رضائی قدیم** (حسابدار رسمی)
• **علی رمضان نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۴۴۹۷۶۲۳۹-۴۴۹۷۱۳۸۸-۴۴۹۷۶۸۲۲
فاکس: ۴۴۹۷۶۸۱۵
نشانی: تهران- بزرگراه ستاری جنوب، روبه روی مجتمع تجاری کوروش، ابتدای خیابان پیامبر غربی، پلاک ۱۰۶/۷، مجتمع پندار، طبقه سوم، واحد ۱۱
کدپستی: ۱۴۷۱۹۵۳۲۶۴
Email: Pam.audit@yahoo.com

۲۰ مؤسسه حسابرسی بیلان گزار شگر

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **مراد مومنی** (حسابدار رسمی)
• **عارف شفقوت رودسری** (حسابدار رسمی)
• **مینو فرقان دوست حقیقی** (حسابدار رسمی)
• **حبیب رودساز** (حسابدار رسمی)
• **زهره رضائی** (حسابدار رسمی)
خدمات: انواع حسابرسی، خدمات مالی و حسابداری و مالیاتی، خدمات ارجاعی دادگاهها و مراجع قضایی، بازرسی قانونی، نظارت بر تصفیه، سایر خدمات با تشخیص شورای عالی، مشاوره مدیریت مالی، ارزیابی سهام و سهم الشرکه، داری مالی، طراحی و پیاده سازی سیستم مالی
شماره‌های تماس: ۰۲۱-۲۲۱۴۴۴۷۰-۱ ۰۲۱-۸۸۵۶۱۷۰۴
فاکس: ۰۲۱-۸۸۶۸۳۸۲۶
نشانی: تهران، سعادت آباد، میدان کاج، ابتدای خیابان سرو شرقی - مجتمع اداری پایدار - طبقه چهارم - واحد ۴۰۴
email: bilan.gozarehgar@yahoo.com
Site: www. bilangozreshgar.ir

۲۴ مؤسسه حسابرسی تلاش ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
• **فیروز عرب‌زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **فریدون ایزدپناه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **علیرضا مصطفی زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سید سعید ثنائی کرهرودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی عملیاتی - مالیاتی - بازرسی قانونی - طراحی سیستم‌های مالی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی - مشاوره مدیریت مالی - مشاوره کارشناسی - نظارت و مدیریت بر تصفیه - ارزیابی سهام و سهم الشرکه - داری مالی و خدماتی که توسط دادگاهها و مراجع قضائی در چهارچوب موارد بالا ارجاع و توسط حسابدار رسمی پذیرفته می‌شود و سایر موارد شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام می‌گردد.
دفتر مرکزی: تهران - خیابان شهیدمطهری، خیابان لارستان، نبش خیابان عبده، ساختمان سپهر (شماره ۵)، واحد ۳۰۲
تلفنکس: ۰۲۱-۸۸۸۰۶۸۷۶
شعبه تبریز: خیابان ولیعصر، خیابان آذرنیا، پلاک ۲۳، طبقه اول
تلفن: ۰۴۱-۳۳۳۳۹۹۷۱ و ۰۴۱-۳۳۳۳۱۲۷۸
دورنگار: ۰۴۱-۳۳۳۳۰۵۵۵

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

۲۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات حافظ کام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
• **حسین شیخی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی و کارشناس رسمی دادگستری)
• **مهدی آقاجانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیویل احمدزاده** (حسابدار رسمی)
• **حمید خادمی** (حسابدار مستقل و حسابدار رسمی)
• **محمدرضا غرویان** (حسابدار رسمی)
• **ولی اله کریمی** (حسابدار رسمی)
• **رضا ابوالفتحی** (حسابدار رسمی)
• **حسن مرادگلی** (حسابدار رسمی)
• **مهدی وحیدی شمس** (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، خدمات مالی و مشاوره‌ای در زمینه‌های مالی، حسابرسی و حرفه‌ای، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و صنعتی و نظارت برای تصفیه شرکت‌ها
تلفنکس: ۰۲۲۷۰۹۹۹-۰۲۲۷۰۹۸۱-۰۲۲۷۰۹۸۱
نشانی: تهران - خیابان میرداماد - خیابان مصدق جنوبی - کوچه تابان - پلاک ۱۰- واحد ۱۵
کدپستی: ۱۵۴۹۸۳۳۱۳۹
پست الکترونیکی: hafezgam@yahoo.com

۲۱ مؤسسه حسابرسی پردازش حساب هونام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **سیدمصطفی شاه‌صاحبی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سعید صدررانی نوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **ناصر صلحی** (حسابدار رسمی)
• **منوچهر سرمندی** (حسابدار رسمی)
• **مهدی شربتی** (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی داخلی، عملیاتی و ویژه، ارزیابی سهام، مشاوره‌ی مالی و مالیاتی
تلفن: ۸۸۹۳۷۳۹۶-۸۸۹۳۸۱۵۸-۸۸۹۳۷۳۹۶
نشانی: تهران - فلسطین شمالی - پایین تر از بلوار کشاورز - مقابل خیابان ایتالیا - کوچه آبادیان - پلاک ۸- واحد ۲
Email: hoonamcpa@yahoo.com

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۶ مؤسسه حسابرسی خبره

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
• **نعمت‌اله علیخانی‌راد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **سیاوش سهیلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **اکبر ثیام** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی
تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۰۴۵۱۹
فاکس: ۰۲۳۳۰-۸۸۹
نشانی: خیابان ولیعصر، کوی پزشکپور (شمال) فروشگاه قدس شماره ۲۴
کدپستی: ۱۵۹۴۸

۲۲ مؤسسه حسابرسی تدبیرگران مستقل

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
• **محمود آقاجعفری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حمید حسینیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **مرتضی مصدري** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حمیدرضا آقایی قههی** (حسابدار رسمی)
• **مصطفی هاشمی** (حسابدار رسمی)
• **علیرضا رسولی** (حسابدار رسمی)
خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، طراحی و پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و مالیاتی و نظارت بر امور تصفیه شرکت‌ها
تلفن: ۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴-۸۸۹۰۸۸۳۷
نشانی: تهران - خیابان استاد نجات الهی - خیابان ارک - پلاک ۴- واحد ۴
Email: tadbirgaranmostaghe@yahoo.com

این فهرست در وبگاه رسمی انجمن به نشانی http://iica.ir/cpa-firms نیز به صورت آنلاین در دسترس است.

۲۷ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت داریا روش
(حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابران داخلی
عضو انجمن حسابداران ایران

- **داریوش امین نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، و کارشناس رسمی دادگستری)
- **محمد جعفر دهقان** (حسابدار رسمی)
- **فرید منصوری** (حسابدار رسمی)
- **میلاذ شادی** (حسابدار رسمی)
- **سیدعلی شیرازی** (حسابدار رسمی)
- **حسن طهرانی** (حسابدار رسمی)
- **فرشید سلطانی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرسی قانونی صورت‌های مالی، مشاوره مالی و حسابرسی عملیاتی، حسابرسی داخلی، حسابرسی‌های خاص (ویژه)، رسیدگی‌های بیمه‌ای شرکت‌های، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، خدمات حسابداری و سایر خدمات حرفه‌ای.

تلفن: ۹۰-۱۹۸۸-۸۸۶
فاکس: ۱۹۸۷-۸۸۶
نشانی: تهران- ماصلا، خیابان شیرازی جنوبی، کوچه اتحاد پلاک ۱۰، طبقه ۱
کدپستی: ۱۳۳۵۳۳۸۱۱
ایمیل: info@dariaresh.com

۲۸ مؤسسه حسابرسی
دش و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **پهروز دارش** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سیدحسین عرب‌زاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **میلتن ایوان کریمیان** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **منوچهر انوری زاده نائینی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سعید ربیعی** (حسابدار رسمی)
- **علی اسلامی گنزیق** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مالیاتی، اصلاح حساب، ارزیابی سهام، طراحی سیستم‌های مالی، حسابرسی ویژه داخلی، دآوری مالی و ارزیابی سهام و سهم شرکت

تلفن: ۱۰-۴۴۴۶۶۰-۴۴۴۶۶۰
فاکس: ۴۴۴۶۶۱۲

نشانی: تهران - بزرگراه نیاش - خیابان سردار جنگل شمالی - خیابان پنج تن غربی - خیابان نشاط - کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴
صندوق پستی: ۱۴۱۸۵/۴۸۷

www.dashiacpa.com
info@dashiacpa.com

انجمن حسابداران خبره ایران
www.iica.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع
راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

aparart.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۲۹ مؤسسه حسابرسی
رایمند و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **عباسعلی دهدشتی نژاد** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **فریبرز امین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **همایون مشیرزاده** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **کریم حسین آبادی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **عباس سالک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمد محمدی** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورت‌های مالی، خدمات بازرسی قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، خدمات حسابداری و اصلاح حساب، تهیه صورت‌های مالی تلفیقی، ارزیابی سهام، مشاوره مالی و مالیاتی و سایر خدمات حرفه‌ای

تلفن: ۲۲۱۳۷۷۰۷ (۱۰ شماره)
فاکس: ۲۲۱۳۷۷۰۸
نشانی: تهران: سعادت آباد- بلوار پاک نژاد- بالاتر از چهارراه سرو- خیابان آسمان سوم شرقی- پلاک ۱۵
کدپستی: ۱۹۹۸۱۴۶۶۱۳

www.rymand.com

۳۰ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت
سخن حق

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **شهره شهلائی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **هوشنگ خستونی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **اسداله نیلی اصفهانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرسی قانونی، ارائه خدمات مشاوره در زمینه امور بانک، بیمه، فناوری اطلاعاتی

تلفن: ۸۸۷۹۴۶۴۶
تلفکس: ۸۸۷۹۴۶۲۸
صندوق پستی: ۴۱۷۵-۱۴۱۵۵
نشانی: میدان آرژانتین، اول بزرگراه آفریقا، روبروی پارکینگ بیهقی، پلاک ۱۲، بلوک ب، واحد شماره ۳
پست الکترونیک:

info@sokhanehagh.com
www.sokhanehagh.com

۳۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سامان پندار
(حسابدار رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- **احمد ظفر پرند** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **محمدعلی جلالی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **غلامرضا شجری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **اکبر وقار کاشانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مختار موسوی پور** (حسابدار رسمی)
- **محمد کاظمی** (حسابدار رسمی)
- **ناصر ایران نژاد** (حسابدار رسمی)
- **علی حیدری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **سید مهدی میرحسینی** (حسابدار رسمی)
- **محسن آل آقا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- **مسعود آل آقا** (حسابدار رسمی)
- **علی موسی زاده** (حسابدار رسمی)
- **مهدی قنبری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مالی و انجام وظایف بازرسی قانونی، حسابرسی داخلی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، خدمات مشاوره مالی و خدمات مدیریت، طراحی و پیاده سازی سیستم‌های مالی، ارزیابی سهام و صورت‌های مالی تلفیقی

دفتر مرکزی: بلوار آفریقا، نبش عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه هفتم، واحد ۷۱
کدپستی: ۱۹۶۷۹-۳۵۹۷۶

تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۳-۵
نمابر: ۲۲۰۱۳۲۶۴

دفتر ۱: بلوار آفریقا، نبش خیابان عاطفی غربی، پلاک ۱۵۲ (برج صبا) طبقه دوازدهم، واحد ۱۲۳
کدپستی: ۱۹۶۷۹۳۶۱۱۱

تلفن: ۲۲۰۳۷۲۱۵
نمابر: ۲۲۰۳۷۲۱۴

دفتر ۲: خیابان دکتر علی شریعتی، بالاتر از پل سیدخندان، خیابان خواجه عبدالله انصاری، کوچه ۱۶، پلاک ۱ واحد ۲
کدپستی: ۲۲۸۶۱۸۳۰
تلفن: ۲۲۸۶۱۸۳۰
نمابر: ۲۲۸۹۹۶۹۰

دفتر ۳: خیابان سپهرودی شمالی، خیابان هویزه شرقی - پلاک ۱۵ - طبقه ۴- واحد ۸
کدپستی: ۱۵۵۸۶۱۷۵۴۱

تلفن: ۱-۸۸۷۴۵۲۵
نمابر: ۸۸۱۷۷۴۳۹

دفتر ۴: خیابان بخارست، کوچه مقدس ۴، پلاک ۲۲، طبقه سوم
کدپستی: ۹۳۷۶۱۵۶۱۸۵

تلفن: ۵-۸۸۷۴۰۹۷۳
نمابر: ۸۸۷۴۰۸۶

Website: (ww.samanicpa.com)
mail: Info@samanicpa.org
samanicpa@yahoo.com

instagram.com/iica_ir

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- معصومه شعبان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- نسرين پشایی (حسابدار رسمی)
- مرتضی نوبخت (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فروغ رشتچیان (حسابدار رسمی)

• خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، عملیاتی و مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای مدیریت، اصلاح حساب و حسابداری، ارزیابی سهام و سهم شرکت، داور مالی، طرحهای عمرانی، طراحی سیستمهای مالی و کارشناسی مالی
تلفکس: ۸۸۹۰۳۳۹۹-۸۸۸۹۰۶۱۹-۸۸۹۰۵۶۴۷
نشانی: تهران: فلسطین شمالی، بالاتر از بلوار کشاورز، پلاک ۴۶۳، ساختمان شماره ۵۵، طبقه ۴، واحد ۱۸
پست الکترونیکی: amermoshavertehran@iacpu.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

<http://iica.ir>

کانال آپارات:

apararat.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

[instagram.com/iica_ir](https://www.instagram.com/iica_ir)

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

مؤسسه حسابرسی شراکت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- سیروس گوهری (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مجید کشور پزوه لنگرودی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد علی اکباتانی (حسابدار رسمی)
- مهسا فرخی (حسابدار رسمی)
- ام البنین خوش نام (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستمهای مالی و دیگر خدمات مالی و اصلاح حساب

تلفن: ۸۸۷۱۷۶۵۰-۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۹۹۰۹

فاکس: ۸۸۷۲۰۱۸۸

نشانی: خیابان دکتر بهشتی، خیابان قائم مقام فراهانی، ساختمان ۲۱۶، پلاک ۱۸۶، طبقه چهارم

پست الکترونیکی: sherkat_co@yahoo.com

صندوق پستی: ۶۶۶۶-۱۵۸۷۵

مؤسسه حسابرسی فراز مشاور

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- پرویز صادقی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- مصطفی دیلمی پور (حسابدار رسمی)
- نریمان ایلخانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- فریبرز حیدری بیگوند (حسابدار رسمی)
- سعید خاریاند (حسابدار رسمی)
- وحید پور مشرفی (حسابدار رسمی)
- عبدالله قلعه (حسابدار رسمی)
- حسن یاسور علیپور (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی و بازرس قانونی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی عملیاتی، مشاوره مدیریت مالی، طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای حسابداری و حسابداری صنعتی، خدمات مالی، حسابداری، ارزیابی سهام و نظارت بر امور تصفیه
دفتر تهران: خیابان نلسون ماندلا شماره ۲۴۴- مجتمع اداری الهیه - طبقه ۶- واحد ۶۰۶ کد پستی: ۱۹۶۶۷۴۲۸۸۸
تلفن: ۲۶۲۱۲۸۰۰-۲۶۲۱۲۸۷۲-۲۶۲۱۲۸۵۲-۲۶۲۱۳۱۰۲-۲۶۲۱۳۱۳۷
دفتر مشهد: مشهد بلوار وکیل آباد- بلوار هاشمیه- نبش هاشمیه ۶- برج آبان- طبقه ۵- واحد ۵۱۰
تلفن: ۰۵۱-۹۱۰۰۷۶۰۳-۰۵۱-۹۱۰۰۶۰۷۴-۰۵۱-۹۱۰۰۱۸۵۱
E-mail: info@farazmohaver.com

مؤسسه حسابرسی شهود امین

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- حسن حاجیان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- محمد صفا دهقان (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- افسر عابدین (حسابدار رسمی)
- حسن روح افشاری (حسابدار رسمی)
- ابراهیم تیموری (حسابدار رسمی)
- حسین جعفری (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی مستقل و بازرس قانونی، حسابرسی داخلی، سایر خدمات اطمینان بخشی (اجرای روشهای توافقی، رسیدگی به اطلاعات مالی آتی)، نظارت بر امور تصفیه، خدمات راستی‌آزمایی (Due Diligence)، ارزیابی عملکرد مدیریت، خدمات گزارشگری مبتنی بر استانداردهای حسابداری ایران و IFRS، خدمات اصلاح حساب و تهیه صورتهای مالی تلفیقی، خدمات حسابداری، مشاوره مالی و مالیاتی، طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای مالی و مشاوره در زمینه نظام کنترل داخلی

تلفن: ۴۴۰۰۸۱۷۷۹-۹ و ۴۴۰۰۲۲۶۶۰

فاکس: ۴۴۰۴۹۰۶۳

نشانی: تهران فلکه دوم صادقیه بلوار آیت الله کاشانی پلاک ۲۱۰ (ساختمان ماد) طبقه ۴ واحدهای ۱۴ و ۱۵
کد پستی: ۱۴۸۱۸۷۵۳۵۹

صندوق پستی: ۱۴۵۱۵-۱۳۵۹

پست الکترونیکی: F.audit@shohoodamin.ir

[instagram.com/iica_ir](https://www.instagram.com/iica_ir)

مؤسسه حسابرسی کاربرد ارقام

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد حسین بدخشانی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- بیژن کریمی (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- احسان اسدی (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره مالی و مدیریت، طراحی سیستمهای مالی، اصلاح حساب و ارزیابی سهام

نشانی دفتر تهران: خیابان آفریقا (جردن)- خیابان عاطفی غربی- پلاک ۶۰- طبقه اول- زنگ دوم
کد پستی: ۱۹۶۷۹۳۵۸۵۳
تلفن: ۲۲۰۲۳۵۴۴
فاکس: ۲۲۰۳۸۲۴۴

Email: karbord_argham@gmail.com

مؤسسه حسابرسی کاشفان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- جعفر عوض پور (حسابدار رسمی)
 - شهراد عوض پور (حسابدار رسمی)
 - قاسم ضرغامی (حسابدار رسمی)
 - اکبر منفرد (حسابدار رسمی)
 - سعید زندیه (حسابدار رسمی)
- خدمات: حسابرسی، مالیاتی، مشاوره، خدمات مالی (از جمله طراحی و پیاده‌سازی سیستمهای مالی و صنعتی، صورت‌برداری دارایی‌های ثابت، ثبت و نگهداری حساب‌ها، امور تصفیه و...)

تلفن: ۸۸۸۶۱۳۰-۸۸۸۶۱۳۱-۸۸۸۶۱۳۲

فاکس: ۸۸۲۷۵۵۶

نشانی: تهران، خیابان میرزای شیرازی، خیابان فریدون نژادکی، شماره ۶ ساختمان کاشفان
کد پستی: ۱۵۸۵۷۶۶۵۱۳
پست الکترونیکی: info@kashefan.com
www.kashefan.com

مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سیاق نوین جهان

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

- محمد تقی منصوری راد (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
- عبدالهادی بحرانی اصل (حسابدار رسمی)
- لیلا رضایی جهقی (حسابدار رسمی)
- فاطمه صالحی (حسابدار رسمی)

خدمات: انواع حسابرسی و بازرس قانونی، خدمات مشاوره مالی، حسابداری، مالیاتی و بیمه‌ای، خدمات حسابرسی داخلی، ارزیابی سهام، نظارت بر امور تصفیه، خدماتی که توسط شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران اعلام و تایید می‌شود.

تلفکس: ۴۴۲۴۹۸۵۷ و ۴۴۲۴۹۸۱۲-۴۴۲۱۸۰۴۹

کد پستی: ۱۴۶۴۶۵۴۹۱۶

نشانی: تهران: بلوار مرزداران- بلوار آریافر- نبش گلدیس هفت- پلاک ۲۱- زنگ دوم
www.SiaghNovinJahan86@yahoo.com

۳۹ مؤسسه حسابرسی مختار و همکاران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار
عضو انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز
عضو انجمن حسابداران خبره آمریکا
مؤسسه پذیرفته شده توسط انجمن حسابداران رسمی انگلستان-ACCA

• **محمد محقق ریاض** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **روح اله امینی مصلح آبادی** (حسابدار رسمی)
• **هادی امینی** (حسابدار رسمی)

خدمات: ارائه خدمات حرفه‌ای در زمینه حسابرسی مالی، مالیاتی، حسابرسی ویژه، مشاوره مدیریت، بررسی امکانات سرمایه‌گذاری و امور مالی پروژه‌ها و سهام و ارائه گزارشات مربوطه

تلفن: ۸۸۹۰۹۷۱۸، ۸۸۸۰۰۲۶۸-۹
فاکس: ۸۸۹۰۳۴۹۶

نشانی: خیابان ولی عصر، خیابان زرتشت غربی، شماره ۱۴ طبقه ششم

Email: B.ghiai@gmail.com

Mokhtarvahamcaran@iacpa.ir

۴۰ مؤسسه حسابرسی و بهبود سیستم‌های

مدیریت مفاهیم حساب جامع (حسابداران رسمی)

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **حمیدرضا نیک‌خواه** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **محمدعلی دارابی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، طراحی سیستم‌های حسابداری، ارزیابی سهام، حسابرسی داخلی، مشاوره مدیریت مالی و مالیاتی

تلفن: ۸۸۵۵۹۳۷۰-۸۸۵۵۹۳۱۶
فاکس: ۸۸۵۵۰۸۹۷
کدپستی: ۱۴۳۲۸۹۴۱۷۵

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، پارک ساعی، برج سپهر ساعی، طبقه چهارم، واحد ۴۰۶

Email: mafahim.h_iacpa@yahoo.com

۴۱ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت ممیز

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **محمدنبی داهی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین سیادت‌خو** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **داریوش کیان آسا** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۸۸۹۰۷۶۷۹-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۱۵۴۷-۸۸۸۹۵۳۷۷
فاکس: ۸۹۷۷۱۶۴۱

نشانی: خیابان کریم‌خان‌زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان سپند، پلاک ۶۴ طبقه سوم، واحد ۶

کدپستی: ۱۵۹۸۶۸۵۵۱۷
Email: Momayez_co@yahoo.com

۴۲ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت نیک‌روشان تهران

عضو انجمن حسابداران خبره ایران
عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **بیژن عبداللهی نمین** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **عبدالحسین تجلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)
• **حسین حیدری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، مالیاتی، عملیاتی، حسابرسی داخلی و ویژه بازرس قانونی، خدمات مالی، مشاوره مالی و مالیاتی، ارزیابی سهام، اصلاح حساب و طراحی سیستم‌های مالی.

تلفن: ۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱

نشانی: تهران، تهران پارس، خیابان فرجام، خیابان باغدارنیا (شاید شمالی) انتهای ۱۷۴/۱ غربی ساختمان پارس پلاک ۲۰، طبقه سوم

کدپستی: ۱۶۵۲۹۲۳۶۵

صندوق پستی: ۱۱۲۷-۱۶۷۶۵

پست الکترونیک: tehrannikraveshan@yahoo.com

۴۳ مؤسسه حسابرسی هادی حساب تهران (حسابداران رسمی)

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران
معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

نماینده مؤسسه حسابرسی بین‌المللی UHY انگلستان

• **مجید مهربانی** (حسابدار رسمی)
• **حمیدرضا کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **علی کیهانی** (حسابدار رسمی)
• **محمدحسین (بهروز) سربوی** (حسابدار رسمی)
• **عباس جبیری** (حسابدار رسمی)
• **اکبر دادگر نمینی** (حسابدار رسمی)

آدرس: تهران، خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سرور، پلاک ۲، طبقه ۶، واحد ۱۵

تلفن: ۸۸۴۴۳۳۳۴-۰۲۱-۸۸۴۲۲۶۶

Office@hadihesab.com

www.hadihesab.ir www.uhy-ir.com

انجمن حسابداران خبره ایران www.iica.ir

انجمن حسابداران خبره ایران شروع راه حرفه‌ای شدن شما...

رایانامه:

info@iica.ir

وبگاه:

http://iica.ir

کانال آپارات:

aparar.com/iica_ir

صفحه اینستاگرام:

instagram.com/iica_ir

کانال تلگرام:

https://t.me/iica_ir

۴۴ همیار حساب

مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

معمد سازمان بورس و اوراق بهادار

• **منصوره منصفی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **مسعود مبارک** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **محمدتقی سلیمان‌نیا** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **عبدالمهدی امینی** (حسابدار رسمی)

• **شهاب** (حسابدار رسمی)

• **مژگان علیپور** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۶۶۸۵۲۹۰-۱، ۶۶۹۰۰۹۴۰

نشانی: تهران، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، پلاک ۵۴ جدید طبقه دوم، واحد ۴

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵/۱۶۴۳

Email: Hamyarhesab1371@Yahoo.com

۴۵ مؤسسه حسابرسی و خدمات مدیریت هشتت

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **رامین معانی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **محسن محمودی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **غلامرضا جهانگیریان** (حسابدار رسمی)

• **صالح ضیائی** (حسابدار رسمی)

• **هادی تجاری** (حسابدار رسمی)

• **فرخ حیدری نوری** (حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، بازرس قانونی، ارائه خدمات مشاوره‌ای و طراحی سیستم‌های مالی

تلفن: ۴۴۰۲۲۵۷۷-۴۴۰۲۲۹۷۶

نشانی: تهران - آیت الله کاشانی، بلوار ابوذر نیش فیهمی - پلاک ۲/۲ - ساختمان پارت - طبقه اول - واحد ۴

کدپستی: ۱۴۷۱۶۳۴۱۸۵

۴۶ مؤسسه حسابرسی و خدمات مالی و مدیریت هوشمند نگر پویا

عضو انجمن حسابداران خبره ایران

عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

• **مهدی معین پور** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

• **غلامحسین مائلی** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی، کارشناس دادگستری)

• **مهدی غفوری** (حسابدار مستقل، حسابدار رسمی)

خدمات: حسابرسی صورتهای مالی، حسابرسی عملیاتی، حسابرسی مالیاتی، حسابرسی داخلی، بازرس قانونی، مشاوره مالی و مدیریت، خدمات حسابداری، تهیه صورتهای مالی تلفیقی، اصلاح حساب، طراحی سیستم‌های مالی، تهیه صورتهای مالی بر مبنای IFRS و بررسی مالی پروژه‌های سرمایه‌گذاری

تلفن: ۶۶۹۲۱۰۶۴، فاکس: ۶۶۹۲۰۸۷۷

نشانی: تهران، ستارخان، خیابان کوثر دوم، پلاک ۱ (ساختمان دلگشا)، طبقه پنجم واحد ۳۴ کدپستی: ۱۴۵۷۶۸۱۵۷

hnp.audit@gmail.com

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن	ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۲۱۱*	محمد	۲۲۳۴۱۴۹۳	۲۸۹*	سیروس	۲۲۳۴۱۴۹۳	۲۱۱*	محمد	۲۲۳۴۱۴۹۳
۲۱۲*	محمود	۸۸۱۹۹۹۶۲	۲۹۰*	منصور	۸۸۱۹۹۹۶۲	۲۱۲*	محمود	۸۸۱۹۹۹۶۲
۲۱۳*	روح اله	۸۸۳۵۲۱۳	۲۹۱*	رضا	۸۸۳۵۲۱۳	۲۱۳*	روح اله	۸۸۳۵۲۱۳
۲۱۴*	مرتضی	۸۴۲۵۲۰۹	۲۹۲*	عبدالله	۸۴۲۵۲۰۹	۲۱۴*	مرتضی	۸۴۲۵۲۰۹
۲۱۵*	علی	۸۳۰۵۳۹۲	۲۹۳*	محمد	۸۳۰۵۳۹۲	۲۱۵*	علی	۸۳۰۵۳۹۲
۲۱۶*	محمدعلی	۶۶۷۰۲۷۱۱	۲۹۴*	اردشیر	۶۶۷۰۲۷۱۱	۲۱۶*	محمدعلی	۶۶۷۰۲۷۱۱
۲۱۷*	نظام الدین	۲۲۸۴۰۴۳۳	۲۹۵*	فرزاد	۲۲۸۴۰۴۳۳	۲۱۷*	نظام الدین	۲۲۸۴۰۴۳۳
۲۱۸*	نادر	۸۳۲۰۱۳۱	۲۹۶*	محمود	۸۳۲۰۱۳۱	۲۱۸*	نادر	۸۳۲۰۱۳۱
۲۱۹*	محمدتقی	۸۸۵۴۹۹۱۰	۲۹۷*	شهره	۸۸۵۴۹۹۱۰	۲۱۹*	محمدتقی	۸۸۵۴۹۹۱۰
۲۲۰*	رامین	۸۸۰۶۸۷۶	۲۹۸*	منصور	۸۸۰۶۸۷۶	۲۲۰*	رامین	۸۸۰۶۸۷۶
۲۲۱*	حسین	۸۸۲۰۱۲۳	۳۰۰*	امیر	۸۸۲۰۱۲۳	۲۲۱*	حسین	۸۸۲۰۱۲۳
۲۲۲*	محمد تقی	۶۶۹۳۳۰۱۱	۳۰۱*	سفری	۶۶۹۳۳۰۱۱	۲۲۲*	محمد تقی	۶۶۹۳۳۰۱۱
۲۲۳*	فرید	۴۴۰۱۲۵۳۶	۳۰۲*	قاسم	۴۴۰۱۲۵۳۶	۲۲۳*	فرید	۴۴۰۱۲۵۳۶
۲۲۴*	جهانگیر	۲۲۹۰۴۲۰۰	۳۰۳*	حسین	۲۲۹۰۴۲۰۰	۲۲۴*	جهانگیر	۲۲۹۰۴۲۰۰
۲۲۵*	حسین	۸۳۰۹۱۰۰	۳۰۴*	فریده	۸۳۰۹۱۰۰	۲۲۵*	حسین	۸۳۰۹۱۰۰
۲۲۶*	حسن	۸۸۴۰۳۶۱۸	۳۰۵*	علی	۸۸۴۰۳۶۱۸	۲۲۶*	حسن	۸۸۴۰۳۶۱۸
۲۲۷*	سید علیرضا	۸۸۶۷۱۳۴۹	۳۰۶*	رضا	۸۸۶۷۱۳۴۹	۲۲۷*	سید علیرضا	۸۸۶۷۱۳۴۹
۲۲۸*	حجت	۶۶۹۳۳۰۲۱	۳۰۷*	احسان	۶۶۹۳۳۰۲۱	۲۲۸*	حجت	۶۶۹۳۳۰۲۱
۲۲۹*	عبدالحسین	۸۸۵۰۴۵۵۶	۳۰۸*	حسین	۸۸۵۰۴۵۵۶	۲۲۹*	عبدالحسین	۸۸۵۰۴۵۵۶
۲۳۰*	خشایار	۸۳۰۹۱۰۰	۳۰۹*	محمد رضا	۸۳۰۹۱۰۰	۲۳۰*	خشایار	۸۳۰۹۱۰۰
۲۳۱*	علی	۴۴۰۱۳۹۵۵	۳۱۰*	پرویز	۴۴۰۱۳۹۵۵	۲۳۱*	علی	۴۴۰۱۳۹۵۵
۲۳۲*	محمد حسین	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴	۳۱۱*	سید سعید	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴	۲۳۲*	محمد حسین	۰۷۶۳۳۳۵۴۳۰۴
۲۳۳*	مهران	۲۲۹۱۲۳۶۸	۳۱۲*	حمیدرضا	۲۲۹۱۲۳۶۸	۲۳۳*	مهران	۲۲۹۱۲۳۶۸
۲۳۴*	عباس	۲۲۱۳۲۷۰۷	۳۱۳*	پیام	۲۲۱۳۲۷۰۷	۲۳۴*	عباس	۲۲۱۳۲۷۰۷
۲۳۵*	حسن رضا	۳۳۳۲۹۸۸۶	۳۱۴*	رحمت اله	۳۳۳۲۹۸۸۶	۲۳۵*	حسن رضا	۳۳۳۲۹۸۸۶
۲۳۶*	محمد	۸۸۹۰۸۴۴۵	۳۱۵*	محمد	۸۸۹۰۸۴۴۵	۲۳۶*	محمد	۸۸۹۰۸۴۴۵
۲۳۷*	فرانک	۸۸۲۶۷۹۱۲	۳۱۶*	محمد رضا	۸۸۲۶۷۹۱۲	۲۳۷*	فرانک	۸۸۲۶۷۹۱۲
۲۳۸*	محسن	۶۶۵۹۱۱۵۷	۳۱۷*	سعید	۶۶۵۹۱۱۵۷	۲۳۸*	محسن	۶۶۵۹۱۱۵۷
۲۳۹*	غلامرضا	۴۴۴۳۶۰۲۱	۳۱۸*	مجید	۴۴۴۳۶۰۲۱	۲۳۹*	غلامرضا	۴۴۴۳۶۰۲۱
۲۴۰*	محمد	۰۳۱۳۷۷۵۰۱۴۴	۳۱۹*	محمدجواد	۰۳۱۳۷۷۵۰۱۴۴	۲۴۰*	محمد	۰۳۱۳۷۷۵۰۱۴۴
۲۴۱*	محمد رضا	۸۸۹۷۸۴۹۶	۳۲۰*	امیر محمد	۸۸۹۷۸۴۹۶	۲۴۱*	محمد رضا	۸۸۹۷۸۴۹۶
۲۴۲*	محمدحسین	۸۸۸۴۴۳۰۱۴-۵	۳۲۱*	ولی اله	۸۸۸۴۴۳۰۱۴-۵	۲۴۲*	محمدحسین	۸۸۸۴۴۳۰۱۴-۵
۲۴۳*	علیرضا	۸۸۸۹۳۱۶	۳۲۲*	مهدی	۸۸۸۹۳۱۶	۲۴۳*	علیرضا	۸۸۸۹۳۱۶
۲۴۴*	منوچهر	۸۸۷۲۱۲۶۹	۳۲۳*	قاسم	۸۸۷۲۱۲۶۹	۲۴۴*	منوچهر	۸۸۷۲۱۲۶۹
۲۴۵*	محمد	۲۶۷۵۳۱۶۶	۳۲۴*	امیرحسین	۲۶۷۵۳۱۶۶	۲۴۵*	محمد	۲۶۷۵۳۱۶۶
۲۴۶*	هاشم	۲۲۸۶۳۰۱۱	۳۲۵*	حمید	۲۲۸۶۳۰۱۱	۲۴۶*	هاشم	۲۲۸۶۳۰۱۱
۲۴۷*	مسبح	۸۸۷۰۵۵۰۸	۳۲۶*	امیرحسین	۸۸۷۰۵۵۰۸	۲۴۷*	مسبح	۸۸۷۰۵۵۰۸
۲۴۸*	بابک	۸۸۹۰۱۵۴۷	۳۲۷*	اصغر	۸۸۹۰۱۵۴۷	۲۴۸*	بابک	۸۸۹۰۱۵۴۷
۲۴۹*	حمیدرضا	۷۷۵۲۰۱۶۸	۳۲۸*	احمد	۷۷۵۲۰۱۶۸	۲۴۹*	حمیدرضا	۷۷۵۲۰۱۶۸
۲۵۰*	عباس	۶۶۴۸۵۰۶۳	۳۲۹*	مرتضی	۶۶۴۸۵۰۶۳	۲۵۰*	عباس	۶۶۴۸۵۰۶۳
۲۵۱*	محمد	۸۸۸۴۳۷۰۴	۳۳۰*	محمد	۸۸۸۴۳۷۰۴	۲۵۱*	محمد	۸۸۸۴۳۷۰۴
۲۵۲*	محمد رضا	۸۸۳۳۶۵۲۷	۳۳۱*	بیژن	۸۸۳۳۶۵۲۷	۲۵۲*	محمد رضا	۸۸۳۳۶۵۲۷
۲۵۳*	سید محی الدین	۸۸۸۴۲۲۳۳	۳۳۲*	محمد رضا	۸۸۸۴۲۲۳۳	۲۵۳*	سید محی الدین	۸۸۸۴۲۲۳۳
۲۵۴*	عباس	۸۰۰۲۰۴۴۴	۳۳۳*	علیرضا	۸۰۰۲۰۴۴۴	۲۵۴*	عباس	۸۰۰۲۰۴۴۴
۲۵۵*	علی	۲۲۹۰۹۵۵۷	۳۳۴*	مهدی	۲۲۹۰۹۵۵۷	۲۵۵*	علی	۲۲۹۰۹۵۵۷
۲۵۶*	نصرت اله	۸۸۷۰۵۵۰۸	۳۳۵*	ناصر	۸۸۷۰۵۵۰۸	۲۵۶*	نصرت اله	۸۸۷۰۵۵۰۸
۲۵۷*	محمدحسین	۸۸۵۰۲۵۲۷	۳۳۶*	محمد	۸۸۵۰۲۵۲۷	۲۵۷*	محمدحسین	۸۸۵۰۲۵۲۷
۲۵۸*	فرشید	۴۴۲۹۷۱۸۵	۳۳۷*	علی اصغر	۴۴۲۹۷۱۸۵	۲۵۸*	فرشید	۴۴۲۹۷۱۸۵
۲۵۹*	کامران	۸۸۵۷۵۴۷۵	۳۳۸*	سیدحسین	۸۸۵۷۵۴۷۵	۲۵۹*	کامران	۸۸۵۷۵۴۷۵
۲۶۰*	سعید	۶۶۴۲۵۰۴۹۴	۳۳۹*	فیروز	۶۶۴۲۵۰۴۹۴	۲۶۰*	سعید	۶۶۴۲۵۰۴۹۴
۲۶۱*	محمدتقی	۶۶۵۶۵۲۹۰	۳۴۰*	مریم	۶۶۵۶۵۲۹۰	۲۶۱*	محمدتقی	۶۶۵۶۵۲۹۰
۲۶۲*	مهدی	۴۴۶۱۱۷۳۳	۳۴۱*	حمیدرضا	۴۴۶۱۱۷۳۳	۲۶۲*	مهدی	۴۴۶۱۱۷۳۳
۲۶۳*	سیاوش	۸۸۹۰۲۳۱۶	۳۴۲*	محمد رضا	۸۸۹۰۲۳۱۶	۲۶۳*	سیاوش	۸۸۹۰۲۳۱۶
۲۶۴*	فتح اله	۲۲۹۱۲۳۶۸	۳۴۳*	فرید	۲۲۹۱۲۳۶۸	۲۶۴*	فتح اله	۲۲۹۱۲۳۶۸
۲۶۵*	حسین	۸۸۰۱۹۰۴	۳۴۴*	مأم	۸۸۰۱۹۰۴	۲۶۵*	حسین	۸۸۰۱۹۰۴
۲۶۶*	مسعود	۲۲۹۲۵۹۱۰	۳۴۵*	علی	۲۲۹۲۵۹۱۰	۲۶۶*	مسعود	۲۲۹۲۵۹۱۰
۲۶۷*	سیدمهدی	۶۶۷۰۴۴۲۵	۳۴۶*	علیرضا	۶۶۷۰۴۴۲۵	۲۶۷*	سیدمهدی	۶۶۷۰۴۴۲۵
۲۶۸*	سعید	۸۸۰۲۹۰۱	۳۴۷*	سعید	۸۸۰۲۹۰۱	۲۶۸*	سعید	۸۸۰۲۹۰۱
۲۶۹*	شهریار	۲۲۲۵۶۹۶۰	۳۴۸*	اکرم	۲۲۲۵۶۹۶۰	۲۶۹*	شهریار	۲۲۲۵۶۹۶۰
۲۷۰*	واقناک	۸۸۸۴۷۹۶۲	۳۴۹*	محمد	۸۸۸۴۷۹۶۲	۲۷۰*	واقناک	۸۸۸۴۷۹۶۲
۲۷۱*	نوشین	۴۴۲۸۸۱۱۶	۳۵۰*	سید حمید	۴۴۲۸۸۱۱۶	۲۷۱*	نوشین	۴۴۲۸۸۱۱۶
۲۷۲*	علیرضا	۲۲۹۰۲۴۸۴	۳۵۱*	نعمت اله	۲۲۹۰۲۴۸۴	۲۷۲*	علیرضا	۲۲۹۰۲۴۸۴
۲۷۳*	رضا	۷۷۵۱۶۶۳۴	۳۵۲*	فریدا	۷۷۵۱۶۶۳۴	۲۷۳*	رضا	۷۷۵۱۶۶۳۴
۲۷۴*	جمشید	۸۴۵۰۸۰۷	۳۵۳*	جعفر	۸۴۵۰۸۰۷	۲۷۴*	جمشید	۸۴۵۰۸۰۷
۲۷۵*	سید مصطفی	۸۸۹۳۸۱۵۸	۳۵۴*	شهراد	۸۸۹۳۸۱۵۸	۲۷۵*	سید مصطفی	۸۸۹۳۸۱۵۸
۲۷۶*	تیرانداز	۷۷۸۷۳۵۲۱	۳۵۵*	غلام الدین	۷۷۸۷۳۵۲۱	۲۷۶*	تیرانداز	۷۷۸۷۳۵۲۱
۲۷۷*	احد	۲۲۹۰۴۲۰۰	۳۵۶*	جعفر	۲۲۹۰۴۲۰۰	۲۷۷*	احد	۲۲۹۰۴۲۰۰
۲۷۸*	سیدمجید	۸۸۷۹۱۴۳۷	۳۵۷*	بهرام	۸۸۷۹۱۴۳۷	۲۷۸*	سیدمجید	۸۸۷۹۱۴۳۷
۲۷۹*	غلامرضا	۲۲۸۶۱۸۲۰	۳۵۸*	کامبیز	۲۲۸۶۱۸۲۰	۲۷۹*	غلامرضا	۲۲۸۶۱۸۲۰
۲۸۰*	معصومه	۸۸۹۰۵۶۴۷	۳۵۹*	هوشنگ	۸۸۹۰۵۶۴۷	۲۸۰*	معصومه	۸۸۹۰۵۶۴۷
۲۸۱*	سعید	۸۸۳۱۶۸۹۷	۳۶۰*	علیرضا	۸۸۳۱۶۸۹۷	۲۸۱*	سعید	۸۸۳۱۶۸۹۷
۲۸۲*	محمدعلی	۶۶۷۰۴۴۲۵	۳۶۱*	سید مرتضی	۶۶۷۰۴۴۲۵	۲۸۲*	محمدعلی	۶۶۷۰۴۴۲۵
۲۸۳*	محمد رضا	۸۸۳۰۵۳۹۲	۳۶۲*	محمدحسن	۸۸۳۰۵۳۹۲	۲۸۳*	محمد رضا	۸۸۳۰۵۳۹۲
۲۸۴*	مهراد	۰۳۱۱-۶۶۴۴۸۵۲	۳۶۳*	ابوالقاسم	۰۳۱۱-۶۶۴۴۸۵۲	۲۸۴*	مهراد	۰۳۱۱-۶۶۴۴۸۵۲
۲۸۵*	نریمان	۶۶۵۶۵۲۹۱	۳۶۴*	محمد	۶۶۵۶۵۲۹۱	۲۸۵*	نریمان	۶۶۵۶۵۲۹۱
۲۸۶*	عبداله	۸۸۰۴۹۴۲	۳۶۵*	بهمن	۸۸۰۴۹۴۲	۲۸۶*	عبداله	۸۸۰۴۹۴۲

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۲۲*	ابوالقاسم	۸۸۵۰۴۵۷۱
۴۲۳*	حسن	۸۸۴۵۲۸۶۲
۴۲۴*	طاهر	۶۲۸۳۷۶۴
۴۲۵*	علیرضا	۸۸۵۲۸۳۳۴
۴۲۶*	عبدالکریم	۴۴۶۴۴۴۵
۴۲۷*	علی اصغر	۸۸۹۹۹۶۲
۴۲۸*	مهدي	۸۸۳۳۴۴۴
۴۲۹*	شهرام	۶۶۵۹۱۱۵۷
۴۳۰*	علی	۸۸۳۰۵۳۹۲
۴۳۱*	همایون	۲۲۱۳۷۷۰۷
۴۳۲*	شیرین	۸۸۴۹۶۴۰
۴۳۳*	مرتضی	۸۸۰۴۹۹۹
۴۳۴*	رضا	۸۸۰۶۱۹۹۰
۴۳۵*	رامین	۴۴۰۲۲۹۷۵
۴۳۶*	رضا	۸۸۵۸۱۴۳۹
۴۳۷*	محمدجواد	۸۸۳۲۰۱۳۱
۴۳۸*	علیرضا	۲۲۲۲۸۴۴۵
۴۳۹*	پژمان	۶۶۴۱۹۱۷
۴۴۰*	مهدي	۶۶۰۴۰۳۰۶
۴۴۱*	محمدباقر	۸۸۷۰۳۳۵۱
۴۴۲*	محمدتقی	۴۴۲۹۶۶۲۲
۴۴۳*	فرهاد	۰۴۴۳۳۳۸۳۲۲
۴۴۴*	مقیی اسفندیاری	۸۸۱۰۷۲۶۴
۴۴۵*	مقرب کلخوران	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۴۶*	مفرد	۸۸۵۷۲۰۲۴
۴۴۷*	منوچهری	۸۸۴۷۸۴۸۹
۴۴۸*	موسوی	۸۸۴۵۲۹۶۳
۴۴۹*	سید مصطفی	۸۸۴۶۶۸۵۶
۴۵۰*	سید کامال	۸۸۵۸۱۴۳۷
۴۵۱*	سیدیا	۸۸۱۰۳۰۱۸
۴۵۲*	مهدي بابایی	۰۱۱۴۴۲۷۶۲۵
۴۵۳*	مهدي پور بهمیری	۸۸۱۰۹۴۱۸
۴۵۴*	مهديان	۸۸۰۲۸۷۱۱
۴۵۵*	مهدي زاده	۸۸۸۳۳۷۰۴
۴۵۶*	مهديان	۴۴۵۴۳۴۹۹
۴۵۷*	مهدي فر	۸۸۶۹۰۸۳۰
۴۵۸*	مهديان	۸۸۳۳۳۳۳۳
۴۵۹*	مهديان	۲۲۸۴۰۴۳۳
۴۶۰*	مهديان	۸۸۳۳۳۹۱۲
۴۶۱*	مهديان	۶۶۵۵۲۵۹۱
۴۶۲*	مهديان	۸۸۰۴۵۱۹
۴۶۳*	مهديان	۸۸۳۱۳۳۴۸
۴۶۴*	مهديان	۸۸۶۶۳۱۳۳
۴۶۵*	مهديان	۶۶۳۱۳۹۰
۴۶۶*	مهديان	۲۲۰۳۷۲۱۴
۴۶۷*	مهديان	۰۳۱۱-۶۶۹۱۹۲۱
۴۶۸*	مهديان	۴۴۶۱۱۷۲۲
۴۶۹*	مهديان	۸۸۴۳۳۷۰۴
۴۷۰*	مهديان	۸۸۰۱۳۳۴۶
۴۷۱*	مهديان	۸۸۰۱۵۰۴۲
۴۷۲*	مهديان	۸۸۰۱۳۱۷۵
۴۷۳*	مهديان	۸۸۳۳۶۵۲۷
۴۷۴*	مهديان	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۷۵*	مهديان	۸۸۰۴۹۴۱
۴۷۶*	مهديان	۸۸۸۰۶۹۹
۴۷۷*	مهديان	۸۸۸۹۰۶۱۹
۴۷۸*	مهديان	۲۲۹۲۵۹۱۰
۴۷۹*	مهديان	۴۴۲۹۹۳۳۰
۴۸۰*	مهديان	۲۲۰۳۷۲۱۴
۴۸۱*	مهديان	۲۲۰۲۸۷۷۴
۴۸۲*	مهديان	۸۸۲۷۴۷۴۶
۴۸۳*	مهديان	۸۸۳۳۸۵۸۸
۴۸۴*	مهديان	۲۲۰۳۵۱۶۰
۴۸۵*	مهديان	۸۸۹۰۵۶۴۷
۴۸۶*	مهديان	۸۸۱۰۷۲۶۴
۴۸۷*	مهديان	۶۶۹۹۴۹۴
۴۸۸*	مهديان	۸۸۹۰۹۷۱۸
۴۸۹*	مهديان	۲۲۰۵۶۸۵۵
۴۹۰*	مهديان	۸۸۵۵۹۳۱۶
۴۹۱*	مهديان	۸۸۲۸۱۲۱۰۰
۴۹۲*	مهديان	۸۸۳۰۵۳۹۲
۴۹۳*	مهديان	۸۸۷۹۴۶۴۶
۴۹۴*	مهديان	۶۶۲۱۳۴۵
۴۹۵*	مهديان	۸۸۹۶۱۰۴
۴۹۶*	مهديان	۶۶۱۱۳۷۶
۴۹۷*	مهديان	۲۲۱۳۳۶۰۵
۴۹۸*	مهديان	۸۸۵۲۱۶۷۸
۴۹۹*	مهديان	۸۸۵۲۸۱۹۴

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۵۰۹*	پدرام	۲۲۰۱۶۴۹۴
۵۱۰*	اکبر	۴۴۲۸۹۴۵۶
۵۱۱*	مهدي	۲۳۳۶۶۶۱۱
۵۱۲*	عادل	۴۴۱۵۱۱۳۵
۵۱۳*	علی	۶۶۵۶۵۲۹۰
۵۱۴*	ایرج	۸۸۷۸۲۰۹۶
۵۱۵*	محمد صابر	۸۸۲۰۹۸۱۷
۵۱۶*	عباس	۸۸۸۴۳۷۰۴
۵۱۷*	هومن	۸۸۳۰۵۳۹۱
۵۱۸*	محمد رضا	۴۴۲۲۱۱۴۹
۵۱۹*	محمد	۸۸۰۶۰۶۵
۵۲۰*	پهرام	۶۵۰۱۰۴۹۶
۵۲۱*	کارو	۸۸۴۱۳۲۷
۵۲۲*	حسن	۸۸۹۴۴۶۸
۵۲۳*	قاسم	۸۸۵۰۴۱۵۹
۵۲۴*	محمد رضا	۸۸۷۹۹۳۶۵
۵۲۵*	رضا	۲۲۳۴۱۸۸۰
۵۲۶*	مهدي	۸۸۶۶۲۵۹۳
۵۲۷*	رسول	۸۸۹۸۰۴۴۸
۵۲۸*	حمید	۸۸۸۴۳۷۰۴
۵۲۹*	محمد سلیمان	۶۶۹۳۲۰۲۱
۵۳۰*	هادی	۸۸۵۲۸۱۹۴
۵۳۱*	ابوالفضل	۸۸۵۲۰۵۰۵
۵۳۲*	رضا	۸۸۴۹۳۱۷۲

حسابداران مستقل خیره شاغل در حرفه به صورت انفرادی

۱	هرمز	۲۲۲۰۰۵۹۲
۲	امیر هوشنگ	۷۷۹۱۰۸۰۹
۳	ابراهیم	۰۹۱۳۱۰۲۷۲۱۴
۴	عباس	۰۹۱۷۳۳۳۵۰۷
۵	مهدي	۰۹۱۲۱۱۱۳۷۸۷
۶	امید	۰۹۱۲۱۵۹۸۵۵۷
۷	شیوا	۰۹۱۲۲۰۹۶۳۳۷
۸	پهروز	۸۵۵۴۱۰۲
۹	حمیدرضا	۰۹۱۲۵۷۷۹۷۶۶
۱۰	محمود	۰۹۱۳۲۰۹۸۳۳۲
۱۱	محمد	۸۸۷۸۱۷۰۸
۱۲	فرزانه	۰۹۱۳۲۰۲۶۸۳۴
۱۳	فرزانه	۰۹۱۲۶۷۱۸۱۲۲
۱۴	محمدحسین	۲۲۰۲۱۸۸۱
۱۵	عزیز	۰۹۱۲۱۴۴۸۶۵
۱۶	رحیم	۰۹۱۲۵۰۴۵۰۸۹
۱۷	سعید	۲۲۲۵۱۹۲۰
۱۸	سید محسن	۲۲۰۴۴۰۰۵
۱۹	مرتیضا	۲۲۸۵۵۵۹۹
۲۰	حسن	۰۹۱۳۳۶۹۶۷۷
۲۱	علی	۰۹۱۸۸۶۶۰۳۴۰
۲۲	سید حسین	۰۹۱۳۳۸۶۴۰۵۷
۲۳	ابراهیم	۰۹۱۵۱۱۱۴۳۷۰
۲۴	محمد امین	۰۹۱۴۶۰۸۰۶۶۸
۲۵	مسعود	۴۴۶۰۷۹۱۴
۲۶	فرهاد	۰۹۱۳۲۲۰۲۳۶۶
۲۷	اسکندر	۰۹۱۲۱۰۵۹۲۸۳
۲۸	ایوب	۰۹۱۳۱۴۱۸۶۶۰
۲۹	قدرت اله	۲۲۰۰۲۶۰۵
۳۰	محمود	۰۹۱۲۲۰۰۱۱۹۵
۳۱	محمد رضا	۰۹۱۲۴۰۵۶۰۹۴
۳۲	رامین	۸۸۶۰۷۰۲۰
۳۳	فرهاد	۰۹۱۲۱۹۷۸۰۲۴
۳۴	علی	۰۹۱۲۳۵۰۱۵۶۹
۳۵	مهدي	۰۹۱۵۵۱۴۲۰۹۸
۳۶	احسان	۰۹۱۸۸۴۱۴۶۴۳
۳۷	ارسلان	۰۹۱۳۳۵۷۱۸۸۴
۳۸	محمد	۶۶۴۹۹۲۹۹
۳۹	محمد کاظم	۴۴۳۵۲۸۶۰
۴۰	علیرضا	۰۹۱۲۱۲۵۲۸۷۱
۴۱	بختیار	۰۹۱۲۱۳۹۱۶۱۱
۴۲	مهدي	۰۹۱۲۱۴۷۳۵۴۶
۴۳	مرتضی	۰۹۱۴۳۳۳۱۰۰۰
۴۴	فروری	۲۲۵۵۰۵۶۹
۴۵	علی کامیار	۸۸۲۵۰۸۱۷
۴۶	عباسعلی	۰۹۱۴۱۵۱۱۱۲۲
۴۷	زهرا	۰۹۱۲۱۱۷۶۱۲۴
۴۸	حسین	۰۹۱۲۶۷۸۰۱۵

ردیف نام	نام خانوادگی	تلفن
۴۹	محمد علی	۰۹۱۲۸۴۰۸۶۶۰
۵۰	عیسی	۰۹۱۲۵۷۶۴۱۷۶
۵۱*	محمدعلی	۰۹۱۲۳۱۷۸۶۱
۵۲	امیر	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۵۳	ارزنگ	۰۹۱۴۱۵۰۶۶۳

حسابداران مستقل خیره شاغل در سازمان حسابرسی		
۱*	مجدد	۰۹۱۳۳۰۲۶۳۳۰
۲*	جعفر	۲۳۴۱۷۹۵
۳*	حسین	۸۲۱۸۳۳۳۴
۴*	اصغر	۷۷۶۸۹۱۴۴
۵*	پهزاد	۸۲۱۸۳۱۰۰
۶*	فرید	۸۸۹۰۲۰۴۸
۷*	هادی	۲۳۹۱۳۳۱۸
۸*	نوبین	۸۲۱۸۳۲۵۰
۹*	محمود	۸۲۱۸۳۳۳۰
۱۰*	حیدر	۰۹۱۳۳۳۳۱۸
۱۱*	علیرضا	۰۹۱۳۳۰۶۱۵۲۲
۱۲*	غلامرضا	۸۸۷۱۳۷۹۰
۱۳*	حمید	۸۲۱۸۳۲۵۰
۱۴*	فهیمة	۸۲۱۸۳۳۱۳
۱۵*	غلامعباس	۸۲۱۸۳۲۵۵
۱۶*	قاسم	۰۹۱۲۶۱۳۳۳۰۳
۱۷*	مهرداد	۸۲۱۸۳۳۳۲
۱۸*	سیدصد	۰۹۱۳۳۰۱۱۳۶۱
۱۹*	حسین	۰۹۱۲۶۰۸۰۲۴۷
۲۰*	فرزانه	۸۸۷۳۶۱۰۶
۲۱*	میرمحمد	۸۸۷۳۶۳۰۸
۲۲*	حمید	۰۹۱۲۶۲۰۱۶۴۷
۲۳*	مرتضی	۸۸۷۱۷۹۱۱

حسابداران مستقل خیره غیر شاغل در حرفه		
۱*	محمد	۰۹۱۲۳۸۹۳۸۱۴
۲*	پهروز	۸۸۶۷۴۳۲۱
۳*	علی	۰۹۱۳۳۹۶۲۶۰
۴*	محمدحسن	۰۹۱۲۱۱۸۵۷۸۹
۵*	جهانبخش	۰۹۱۲۱۹۷۶۶۸۹
۶*	حمیدرضا	۰۹۱۲۳۳۵۳۸۰۷
۷*	سید محمد	۰۹۱۲۵۵۰۴۳۶۳
۸*	حمیدرضا	۰۹۱۲۶۴۴۵۳۷۱
۹*	نسیح الله	۰۹۱۲۱۷۶۱۴۸۴
۱۰*	بابک	۰۹۱۲۳۰۰۵۱۰۰
۱۱*	ایرج	۸۸۹۰۳۱۹۰
۱۲*	خسرو	۰۹۱۲۰۳۶۴۴
۱۳*	سعید	۰۹۱۳۳۶۸۳۱۵
۱۴*	هوشنگ	۰۹۱۳۱۵۹۱۸۴۱
۱۵*	احمد	۰۹۱۳۳۷۰۱۵۰۴
۱۶*	پرویز	۸۸۷۹۸۰۲۳
۱۷*	عباس	۰۹۱۳۲۹۱۹۸۴
۱۸*	یحیی	۰۹۱۲۱۸۱۸۵۰
۱۹*	مصطفی	۸۸۷۶۹۰۴۳
۲۰*	جلال	۸۸۸۹۷۰۲۹
۲۱*	پهروز	۸۸۸۹۲۴۴
۲۲*	امیرعلی	۸۸۷۹۸۰۲۳
۲۳*	فریده	۶۶۴۴۷۳۹
۲۴*	جمال	۶۰۹۹۲۰۱۵
۲۵*	اسبیک	۰۹۱۲۱۸۳۰۹۴
۲۶*	سیروس	۸۸۷۸۳۳۳۳
۲۷*	مهرداد	۰۹۱۳۲۹۰۵۴۳
۲۸*	محمدعلی	۰۹۱۳۱۰۱۹۳۳۲
۲۹*	سروش	۰۹۱۳۱۳۷۳۳۴۴
۳۰*	محسن	۰۹۱۳۳۳۳۳۸۰۸
۳۱*	محمدباقر	۸۸۰۳۶۶۰
۳۲*	رسول	۲۲۵۴۸۵۴۹
۳۳*	سیامک	۸۸۷۸۹۰۰۰
۳۴*	غلامرضا	۸۸۸۲۳۴۳
۳۵*	ناصر	۸۸۹۰۴۲۲۶
۳۶*	فرامرز	۶۶۴۴۳۳۹۱
۳۷*	سیامک	۸۸۷۵۱۹۰۹
۳۸*	عباس	۰۹۱۳۴۱۱۳۵۱۱
۳۹*	شوندی	۲۳۹۰۶۵۱۱
۴۰*	هوشنگ	۰۹۱۳۱۲۱۷۴۳۲
۴۱*	علیرضا	۰۹۱۲۶۰۴۱۵۴۰
۴۲*	احمد	۲۲۰۷۵۲۱۸
۴۳*	خسرو	۶۶۷۲۰۲۳۶
۴۴*	رحیم	۶۶۸۰۱۰۶۲
۴۵*	محمود	۶۶۸۰۱۰۶۲

ردیف نام **نام خانوادگی** **تلفن**

۴۶	صلاح الدین	قوی پنجه	۸۶۶۳۲۷۲
*۴۷	محمدابراهیم	قربانی فرید	۰۸۴۳۷۷۵
سهراب	کارگرموملی رفتار	۳۹۷۷۲-۱۰۳	
۴۸	ادریس	کریمی قره عمر	۹۱۲۳۷۳۶۵۴
*۴۹	بهرام	کلاترپور	۲۲-۵۵-۹۳
*۵۱	جواد	گوهرزاد	۰۹۱۲۱۰۲۶۹۴۱
*۵۲	محمد	گلرخی	۲۳۹۴۳۶۰
*۵۳	پریوز	گلستانی	۸۸۷۹۰۱۸۲
*۵۴	رضا	مستاجران	۸۸۴۴۳۶۶
*۵۵	برج	مشرتی دوست	۰۹۱۲۳۵۸۱۶۷۸
*۵۶	محمدرضا	مجدرضایی	۰۹۱۲۳۰۸۹۸۶۶
*۵۷	امین	محبوبی	۰۶۴۶۷۶-۷۶۷۷
۵۸	سیدحسین	مروسی	۸۸۸۴۳۶۷۰
*۵۹	محمد	ملکی پورغری	۷۷۶۳۷۰۵۷
*۶۰	محمد	میرافشاراده	۸۸۷۹۱۴۹۹
۶۱	مجید	میراسکندری	۰۲۸۲۳۳۳۳۳۳۳۳
۶۲	غلامعلی	نعیمی منفرد	۷۷۲۸۳۶۰
*۶۳	آزنت	نصیری	۶۶۴۱۴۸۶۱
*۶۴	فریدون	نیک نژاد	۶۶۴۴۳۳۹۵
*۶۵	پرهوز	وحدتی نیکزاد	۸۸۸۳۳۸۵۵
*۶۶	ناصر علی	وقتی	۲۲۳۶۷۲۳۳
		یاوری	۰۹۱۲۱۷۱۱۸۶۳

* **ردیف‌های ستاره دار، عضو جامعه حسابداران رسمی ایران نیز هستند.**

حسابداران مدیریت خیره

۱	مهران	آقایی	۰۹۱۲۱۸۹۲۸۳۳
۲	امیر	ابراهیم زاده	۰۹۱۲۱۴۹۰۷۰۱
۳	ناصرالدین	ابراهیمی	۰۹۱۴۴۶۱۸۱۷۳
۴	اردشیر	احمدیان	۰۹۱۲۳۹۵۵۳۳۷
۵	اصغر	امینان	۰۹۱۲۳۱۳۳۶۸۱
۶	سعید	اکبری ارزانی	۰۹۱۳۹۰۳۸۲۹۱
۷	فریدون	امجدیان	۰۹۱۲۳۴۹۶۸۰۴
۸	محمد	امیر آتشیانی	۰۹۱۲۳۵۸۴۶۰۴۰
۹	هادی	امیر آتشیانی	۰۹۱۲۳۴۰۸۰۲۶
۱۰	بهنم	امیری	۰۹۱۲۳۷۹۸۲۳۵
۱۱	حامد	امینیان	۰۹۱۳۳۴۳۰۹۰
۱۲	هادی	اولاد	۰۹۱۲۱۵۵۴۱۷۸
۱۳	سپهنا	الهیاری	۰۹۱۳۳۳۱۷۱۸۴
۱۴	حجت اله	بابایی	۰۹۱۲۳۳۰۹۷۵۶
۱۵	جواد	باغبان	۰۹۱۲۳۷۸۷۴۵۵
۱۶	ستوده	باقری	۰۹۱۲۹۴۵۱۹۱۶
۱۷	اسید محمد	باقرآبادی	۰۹۱۲۳۵۵۰۴۳۶۳
۱۸	هاجر	باطنی	۰۹۱۲۳۷۸۶۴۶۹
۱۹	داود	بهادر	۰۹۱۲۳۱۶۴۶۷۰
۲۰	علی	بیات	۰۹۱۲۳۰۴۳۵۷
۲۱	احمد	بیابانی	۰۹۱۲۱۵۴۲۵۰۷
۲۲	مهدی	بیرانوند	۰۹۱۲۵۷۳۴۱۲۰
۲۳	سید امیر	بهادر علوی	۰۹۱۰۴۰۶۲۸۲
۲۴	فاطمه	پور یعقوبی	۰۹۱۲۷۰۵۹۰۹
۲۵	جمشید	پیک فلک	۰۹۱۳۳۸۲۹۰۸
۲۶	داود	پناهی	۰۹۱۴۴۵۲۹۳۷۹
۲۷	محمد رضا	توحیدنژاد	۰۹۱۱۱۶۲۳۳۸۶
۲۸	علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۳۴
۲۹	رضا	چلانی ترکمانی	۰۹۱۲۳۱۳۸۲۳۵
۳۰	ساسان	حدادی	۰۹۱۲۰۳۷۷۲۷
۳۱	محمد	حسین پور	۰۹۱۵۳۱۵۹۳۱۱
۳۲	حمید	حق نویس	۰۹۱۲۱۳۶۴۸۲۷
۳۳	اسداله	حمیدی	۰۹۱۷۱۷۱۳۴۰۲
۳۴	داریوش علی	حیدری	۰۹۱۲۱۰۳۳۹۶۰
۳۵	محمدتقی	خادمی جلیلی	۰۹۱۳۲۲۵۲۳۶۹۵
۳۶	سعید	خان محمدی	۰۹۱۹۲۰۲۶۸۰۹
۳۷	رحمان	خانی گنبد	۰۹۱۲۳۷۳۷۷۲۵
۳۸	حسین	خلیل زاده	۰۹۱۳۳۰۸۱۰۲۶
۳۹	مهناز	خشونودیا	۰۹۱۳۳۳۰۱۴۸
۴۰	محمدنادر	خمجانی	۰۹۱۲۳۰۱۹۶۵۶
۴۱	مسعود	خروین	۰۹۱۲۳۱۳۲۳۳۴
۴۲	نوشاد	خوشبخت فشتمی	۰۹۱۲۳۸۹۳۲۰۶
۴۳	روح اله	خلج	۰۹۱۲۴۱۹۵۴۰۱
۴۴	محمد	جعفر ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۹۱۳۵۹
۴۵	فاطمه	دادبه	۰۹۱۲۶۰۵۱۹۲۷
۴۶	فریدون	داوودوندی	۰۹۱۲۱۹۴۴۹۱۲
۴۷	محمد	زائری امیرانی	۰۹۱۲۳۰۱۱۹۵
۴۸	غلامحسین	دوانی	۸۸۸۶۰۲۵

ردیف نام **نام خانوادگی** **تلفن**

۴۹	زهره	دشتی	۰۹۱۲۰۸۷۳۶۶۸
۵۰	هادی	رستگار	۰۹۱۲۰۶۲۰۴۲۲
۵۱	هایده	رحیمی علی آبادی	۰۹۱۲۳۸۷۳۳۵
۵۲	عبدالرضا	رمضانی	۰۹۱۲۳۴۸۹۴
۵۳	مهدی	زینالی	۰۹۱۴۵۶۵۸۵۴
۵۴	رحمت اله	صادقیان	۸۸۶۷۸۲۵۱
۵۵	نظری علی	صلاحی نژاد	۰۹۱۲۱۳۳۶۸۳۳
۵۶	محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۲۴۳۵۳۸۰۸
۵۷	لیلا	ستاره	۰۹۳۰۵۵۹۳۳۳۵
۵۸	مهدی	سلیمی	۰۹۱۲۶۱۴۷۴۷۰
۵۹	محمدعلی	سلیمانان	۰۹۱۲۱۱۱۴۳۷۹
۶۰	عباس	سختاوت	۰۹۱۲۳۱۶۶۷۴۴
۶۱	آزاده	سوری	۰۹۱۲۸۱۳۴۰۹۷۸
۶۲	محمد مهدی	شاطرزاده	۰۹۱۷۱۷۵۰۴۶۷
۶۳	احسان	شریفی	۰۹۱۸۱۴۱۴۶۴۳
۶۴	ارسلان	شریفی	۰۹۱۹۱۰۶۰۵۶۰
۶۵	منصور	شمس احمدی	۸۸۳۰۹۱۰۰
۶۶	محمد	شه بخشی	۰۹۰۳۳۰۳۷۰۰۳
۶۷	غلامعباس	عزتی شالقونی	۰۹۱۲۳۵۹۴۵۱۴
۶۸	غلامعباس	عالیشوندی	۰۹۱۷۱۷۱۱۳۵۵
۶۹	عبدللاحد	عاشی	۰۹۱۱۹۶۴۳۶۷۸
۷۰	محسن	عالیخانی	۰۹۱۲۵۴۳۶۷۳۳
۷۱	مهرملی	علیخانی	۰۹۱۲۵۴۵۹۷۸۴
۷۲	مرتضی	علی زاده	۰۹۱۳۱۴۳۲۹۲۵
۷۳	احمد	غفاری	۰۹۲۱۳۳۶۸۰۱۶۵
۷۴	محمدحسین	فامیلی	۰۹۱۵۵۰۳۳۰۶۷
۷۵	آزاد	فرح افزون	۰۹۳۷۶۳۰۱۸۰۰
۷۶	محسن	فلاحی	۰۹۱۲۳۳۳۵۶۷
۷۷	امیر	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۲۱۹۵۰۹۴۵۱
۷۸	علیرضا	فلکی طراز کوهی	۰۹۱۲۳۸۵۸۷۳۵
۷۹	محمد	قبول	۰۹۱۲۸۶۳۰۰۳۵
۸۰	شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۲۳۲۰۵۱۱۲
۸۱	سیدمحمد	حلیطایی	۰۹۱۲۳۰۲۸۰۷۱
۸۲	جواد	طهماسبی	۰۹۱۲۶۸۵۸۳۹۹
۸۳	مزدک	کاظم زاده	۰۹۱۲۳۷۹۵۳۶۰
۸۴	حیدر	کریمی	۰۹۱۲۳۳۳۱۱۸
۸۵	عطاء الله	کریمی	۰۹۱۲۴۴۱۱۹۳۲
۸۶	ادریس	کریمی قره عمر	۰۹۱۲۳۶۳۶۳۴
۸۷	اسفندیار	گرشاسبی	۰۹۱۲۳۳۸۰۱۴۴
۸۸	سودابه	گودرزی	۰۹۱۲۳۳۸۰۲۱۴
۸۹	محمدرضا	گیتی نژاد	۰۹۱۲۱۳۹۶۰۹۷
۹۰	کوروش	مروتی	۰۹۱۸۹۸۴۰۵۲۸
۹۱	روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۳۳۲۸۵۵۶
۹۲	بهزاد	محمدی	۰۹۱۲۳۱۷۰۰۳۵
۹۳	مهدی	محمدی ملاحجلویی	۰۹۱۲۳۷۲۹۶۳۷
۹۴	محمد	محمدی	۶۶۹۳۳۰۲۱۰۵
۹۵	جعفر	مدتی فراکلک	۰۹۱۲۳۳۳۵۱۴
۹۶	حسین	مرجوی	۰۹۱۲۶۷۸۸۰۱۵
۹۷	علی	مصدر	۰۹۱۲۳۳۳۸۲۸۲۷
۹۸	هنگامه	مقدس پور	۰۹۱۲۳۴۴۶۴۹۱۷
۹۹	سید احمد	موسوی	۰۹۱۲۶۸۳۳۲۸۹
۱۰۰	اسید حسین	موسوی	۰۹۱۲۳۴۶۵۰۴۴
۱۰۱	محمد مهدی	مقامی	۰۹۱۲۰۷۶۶۲۸۴
۱۰۲	پویا	معین پور	۰۹۱۲۴۶۷۰۱۷۳
۱۰۳	حسین	مهدوی فر	۰۹۱۲۳۲۷۰۷۸۶۳
۱۰۴	امجد	مهدیان	۰۹۱۲۳۹۱۴۵۳۳
۱۰۵	محمدجعفر	میراسکندری	۰۲۸۲۳۳۳۳۳۳۳۳
۱۰۶	آرمان	ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۹۱۳۵۹
۱۰۷	اشکاندخت	نقشبندی	۰۹۱۸۴۷۴۶۱۷۴
۱۰۸	اباذر	نمسه چی	۰۹۱۲۳۲۰۳۶۹۶
۱۰۹	مهدی	نیکخواه	۰۹۱۲۳۳۲۹۵۴۴
۱۱۰	کاظم	نیرومند	۰۹۱۲۳۱۱۶۰۹۶
۱۱۱	پیمان	وادی زاده	۰۹۱۲۳۸۲۳۶۷۹
۱۱۲	امیر	ویسه	۰۹۱۲۵۳۳۱۷۰۴
۱۱۳	علی	هداوند	۰۹۱۲۱۰۶۶۸۰۰
۱۱۴	فرشید	یساولی شرابی	۰۹۱۲۳۱۲۱۳۶۷
		یزدانی	۰۹۱۲۵۰۵۱۰۸۸

حسابداران مالی خیره

۱	علی	ابوطالبی کدرجی	۰۹۱۲۴۹۶۴۳۸۷
۲	سمانه	آدینه	۰۹۱۲۴۳۳۳۰۲۹
۳	احمدرضا	اسدیان	۰۹۱۵۳۰۵۰۶۲۰
۴	حسین	اسماعیل پور	۰۹۱۵۱۳۳۵۴۰۳
۵	حسین	اسمعیلی کمارعلیا	۰۹۱۲۳۲۸۸۸۲۸
۶	محمد	آل حبیب	۰۹۱۲۷۵۰۰۷۷۹

ردیف نام **نام خانوادگی** **تلفن**

۷	بهنم	امیری	۰۹۱۲۳۷۹۸۳۳۵
۸	محمد	امیرآتشیانی	۰۹۱۲۵۸۴۶۰۴۰
۹	جلیل	ایوانی	۰۹۱۸۸۱۷۷۵۳۳
۱۰	سید محمد	باقرآبادی	۰۹۱۲۵۵۰۴۴۶۳
۱۱	جواد	باغبان	۰۹۱۲۳۷۸۷۴۳۵
۱۲	مجید	بایقات	۰۹۱۳۳۱۱۷۵۰۵
۱۳	مهدی	بیرانوند	۰۹۱۲۵۷۴۴۱۲۰
۱۴	سعید	پرتو	۰۹۱۲۳۳۲۰۲
۱۵	فاطمه	پور یعقوبی	۰۹۱۲۷۰۵۹۰۰۹
۱۶	علی	پیوندطلب	۰۹۱۵۱۳۲۷۲۶۳
۱۷	جمشید	پیک فلک	۰۹۱۲۳۷۴۶۹۰۷
۱۸	عبدالرضا	تالانه	۸۸۶۹۵۹۸۲
۱۹	علی اصغر	ثامنی	۰۹۱۲۶۰۹۵۶۳۴
۲۰	اسحاق	جانباغ	۰۹۱۵۱۱۵۴۴۵۸
۲۱	محمد	جان نثاری لادانی	۰۹۱۳۳۸۱۸۱۳۳۰
۲۲	خسرو	چهاردولی	۰۹۱۳۳۲۶۷۲۳۵
۲۳	میثم	حاتمی	۰۹۱۲۹۷۳۴۱۱۷
۲۴	احمد	حاتمی	۰۹۱۵۲۴۵۸۱۹۷
۲۵	خدیجه	حکیمان	۰۹۱۳۳۵۱۸۵۰۱
۲۶	محمدتقی	خادمی جلیلی	۰۹۱۳۳۲۲۶۹۵
۲۷	سعید	خان محمدی	۰۹۱۹۲۰۲۶۸۰۹
۲۸	امید	خسروی جاوید	۰۹۲۸۳۳۹۵۸۰۰
۲۹	همایون	خوبان عنبران	۰۹۱۲۳۷۲۴۷۳۱
۳۰	فاطمه	دادبه	۰۹۱۲۶۰۵۱۹۲۷
۳۱	حمید	داراب	۰۹۱۳۲۷۵۸۳۵۵
۳۲	محمد حسین	دهقانی تقی	۰۹۱۲۱۹۵۸۱۵۹
۳۳	محسن	رحیمی	۰۹۱۲۰۲۸۱۰۱۴
۳۴	مریم	روستازاده شیخ یوسفی	۰۹۱۳۷۷۳۳۲۳۱
۳۵	بهرام	رستمی	۰۹۱۳۳۸۰۲۱۵۳
۳۶	محسن	ژاله آزاد زنجانی	۰۹۱۳۳۳۵۳۸۰۸
۳۷	سامان	سعدی	۰۹۱۰۷۶۰۶۴۰۱
۳۸	محمدعلی	سلیمانان	۰۹۱۲۳۱۱۴۳۳۹
۳۹	مهدی	سلیمی	۰۹۱۲۶۱۴۷۴۷۰
۴۰	میثم	سوری	۰۹۱۲۳۸۴۸۰۵
۴۱	مجید	شاهرخی چمن آبادی	۰۹۳۹۱۳۶۷۳۳۸
۴۲	ارسلان	شریفی	۰۹۱۲۳۵۱۷۸۹۴
۴۳	مهدی	شفاقت تکلدان	۰۹۱۲۶۹۲۳۶۰
۴۴	بهنام	شیری	۰۹۱۲۵۵۰۰۰۹۶
۴۵	رحمت اله	صادقیان	۸۸۶۷۸۳۵۱
۴۶	سعید	صادقلو	۰۹۰۹۲۱۰۹۴۷
۴۷	ندا	صادقی پور	۰۹۱۳۳۰۶۱۸۹۹
۴۸	حمیدرضا	صالحی	۰۹۱۳۱۵۴۱۰۱۰
۴۹	علی	فتوحی	۰۹۱۳۳۵۴۶۶۹۸
۵۰	محمد	قبول	۰۹۱۲۸۶۳۰۰۳۵
۵۱	ناصر	قربانی	۰۹۱۲۳۹۰۲۰۵۷
۵۲	شهریار	قهرمانی زهرایی	۰۹۱۲۳۲۰۵۱۱۲
۵۳	الهه	علائی ابوذر	۰۹۱۲۳۷۵۳۴۳۸
۵۴	عبدللاحد	عاشی	۰۹۱۱۹۶۴۳۶۷۸
۵۵	غلامعباس	عزتی شالقونی	۸۲۱۸۱۵۴۵
۵۶	مریم	علیشیری	۰۹۱۲۳۴۳۵۶۷۸
۵۷	مرتضی	علی زاده	۰۹۱۲۳۴۵۲۳۳۵
۵۸	ژوزف	عیسوی	۰۹۱۲۳۲۳۷۹۴۸
۵۹	محسن	غلامرضایی	۰۹۱۲۳۸۷۸۹۳۳
۶۰	مزدک	کاظم زاده	۰۹۱۲۳۷۹۵۳۶۰
۶۱	ادریس	کریمی	۰۹۱۲۳۷۳۶۳۶۵
۶۲	زانیار	کریمی	۰۹۱۸۹۷۱۴۸۱۰
۶۳	عطاءالله	کریمی	۰۹۱۲۴۴۱۱۹۳۳
۶۴	جاوید	لشگری	۰۹۱۲۶۹۲۳۷۵
۶۵	عباس	مباشری	۰۹۱۲۳۹۵۸۸۲۱
۶۶	علی	محمدی فر	۰۹۱۲۶۱۹۴۹۵۶
۶۷	مهدی	مردان زاده فرد	۰۹۱۲۱۷۹۱۴۴۹
۶۸	روح اله	مردان واجاری	۰۹۱۱۳۴۲۸۵۵۶
۶۹	فریبرز	موسی رضائی	۰۹۱۲۵۷۶۷۴۱۱
۷۰	ضیاءالدین	معصومی	۰۹۱۲۵۱۱۳۲۵۳
۷۱	مهدی	معین پور	۰۹۱۲۴۶۷۰۱۷۳
۷۲	محمدجعفر	ناسوتی	۰۹۱۲۱۵۹۱۳۵۹
۷۳	ابراهیم	نوروزبگی	۰۹۱۲۵۰

۱۴۰ عضو جدید به نام‌های زیر به انجمن حسابداران خبره‌ی ایران پیوستند.

۱۳۸۱۶- حسین بهمنی

۱۳۸۱۵- سعید مرزبان

۱۳۸۱۴- سیدمحمدرضا فاضلیان

۱۳۸۱۳- فرهاد محمدمرادی

۱۳۸۱۲- رضا باقرزادگان

۱۳۸۲۱- عباس عسکری سامانی

۱۳۸۲۰- محمدعلی باقری

۱۳۸۱۹- هنگامه رجائی ریزی

۱۳۸۱۸- اسحاق بهشور

۱۳۸۱۷- میثم صلاحی

۱۳۸۲۶- سجاد جلالی

۱۳۸۲۵- امید تجاره

۱۳۸۲۴- مهرآسا فانی

۱۳۸۲۳- محمد نصیری

۱۳۸۲۲- مارال برکچی زاده

۱۳۸۳۱- محسن رسولی میانکوه

۱۳۸۳۰- فاروق عباسی

۱۳۸۲۹- زهرا حسن زاده

۱۳۸۲۸- علیرضا صدراعی جواهری

۱۳۸۲۷- میلاد تقی زاده

۱۳۸۳۶- فاطمه رازمنش

۱۳۸۳۵- ابوالفضل کفاشی

۱۳۸۳۴- جاوید خدادانی

۱۳۸۳۳- مریم فرودی جهرمی

۱۳۸۳۲- مجید روشنائی

۱۳۸۴۱- مرتضی اسدی

۱۳۸۴۰- زهرا حسینی

۱۳۸۳۹- لیذا سلطانی

۱۳۸۳۸- محمدباقر متولی نژاد

۱۳۸۳۷- عماد ایزدپناه

۱۳۸۴۶- فتاح جبلی

۱۳۸۴۵- مهری صائی

۱۳۸۴۴- محسن جمالی

۱۳۸۴۳- حسن غلامی

۱۳۸۴۲- علی هوشمندنیا

۱۳۸۵۱- وحید بخردی نسب

۱۳۸۵۰- هادی بیگدلی

۱۳۸۴۹- فرشاد ارسلانی خانقاه

۱۳۸۴۸- سعید شمشیری

۱۳۸۴۷- رضا ملکی

۱۳۸۵۶- علی خلیفه شریفی

۱۳۸۵۵- امیر صدقی

۱۳۸۵۴- مهدی طاهری فرزام

۱۳۸۵۳- ذبیح اله طاهری

۱۳۸۵۲- علیرضا نجمی ایبانه

۱۳۸۶- مهدی مراندزاده

۱۳۸۰- فاطمه رنجبر

۱۳۸۵۹- فردین انصاری جابری

۱۳۸۵۸- مرتضی حاجی پور

۱۳۸۵۷- ایمان جاهد

۱۳۸۶۶- معصومه بیاری

۱۳۸۶۵- علی نجیمی

۱۳۸۶۴- راضیه سبحانی

۱۳۸۶۳- فاطمه احمدی

۱۳۸۶۲- وحید مراندی پور

۱۳۸۷۱- طها بهرامی

۱۳۸۷۰- طاهره دلجو

۱۳۸۶۹- بهنوش اسلامییه

۱۳۸۶۸- یونس حیدری

۱۳۸۶۷- مجید رسولی

۱۳۸۷۶- ویدا شاهر پور دیلمی

۱۳۸۷۵- سمیرا السادات آل داود

۱۳۸۷۴- صدیقه زمانی

۱۳۸۷۳- سهیل حیدری

۱۳۸۷۲- محمود سعیدی یکتا

۱۳۸۸۱- مجتبی رضانی

۱۳۸۸۰- پروین پورفخریان

۱۳۸۷۹- ایوب پیرزادی

۱۳۸۷۸- ریحانه طهماسبی

۱۳۸۷۷- حمزه نوروزی

۱۳۸۸۶- حسین بابائی

۱۳۸۸۵- داود وثوقیان زین آباد

۱۳۸۸۳- توفیق جمال پور ثمرین

۱۳۸۸۲- یحیی رسولی

۱۳۸۹۱- رضا اسدی رستمی

۱۳۸۹۰- پانیز افروزنیا

۱۳۸۸۹- ماندانا بیژنی

۱۳۸۸۸- ابراهیم رحیمی

۱۳۸۸۷- الهام شایسته

۱۳۸۹۶- سمیه حاجی حسین عطار

۱۳۸۹۵- مطهره شادمهری

۱۳۸۹۴- بابک ابراهیم زاده

۱۳۸۹۳- توحید اسلان زاده فرد

۱۳۸۹۲- امید دلگشا جعفرآباد

۱۳۹۰۱- شهرام ریختگران اصفهانی

۱۳۹۰۰- محمد محمدزاده

۱۳۸۹۹- کمال حسینی

۱۳۸۹۸- امیر صادقیان

۱۳۸۹۷- محمدتیرناز رشخواری

۱۳۹۰۶- حبیب پیری

۱۳۹۰۵- مهرداد صباغ

۱۳۹۰۴- افسانه زارع

۱۳۹۰۲- محمد صفری فیروزوندی

۱۳۹۰۲- سعید زینلی

۱۳۹۱۱- بهزاد رضایی

۱۳۹۱۰- ساجده صفا

۱۳۹۰۹- سیدمحمدرضا حسینی

۱۳۹۰۸- فاطمه فاطمیان

۱۳۹۰۷- مریم هدایتی

۱۳۹۱۶- علیرضا خانعلی زاده

۱۳۹۱۵- علیرضا ملایی

۱۳۹۱۴- بابک پولادی

۱۳۹۱۳- اکرم صالحی

۱۳۹۱۲- مهرزاد افشانی

۱۳۹۲۱- ابراهیم تقوی

۱۳۹۲۰- امیرحسین متولی

۱۳۹۱۹- علیرضا قربانی

۱۳۹۱۸- احمد شمس

۱۳۹۱۷- توحید طلعتی

۱۳۹۲۶- محیا عزیزی

۱۳۹۲۵- مهدی اسلامی

۱۳۹۲۴- حسن حیمی نژاد

۱۳۹۲۳- علی یزدان

۱۳۹۲۲- محمد ترابیان

۱۳۹۳۱- رضا مبشر

۱۳۹۳۰- مریم احمدی

۱۳۹۲۹- مهدی جلالی مقدم

۱۳۹۲۸- امیر گروسی

۱۳۹۲۷- آرش عباس زاده

۱۳۹۳۶ - پرستو رحمت الهی

۱۳۹۳۵ - سجاد یوسفی

۱۳۹۳۴ - عبدالرضا غنوی

۱۳۹۳۳ - حسین یکه فلاح

۱۳۹۳۲ - مرجان موسوی

۱۳۹۴۱ - محبوبه رحیمی

۱۳۹۴۰ - امیرحسین مولانی

۱۳۹۳۹ - امید کهن دل

۱۳۹۳۸ - امیررضا دادرس

۱۳۹۳۷ - احمد دیده باز

۱۳۹۴۶ - حسن ایزدی فاخر

۱۳۹۴۵ - فریبرز رشیدی طرقی

۱۳۹۴۴ - مهسی ملکی انارکی

۱۳۹۴۳ - بتول بازمانده

۱۳۹۴۲ - فرزانه خراسانی

۱۳۹۵۱ - احسان کمالی

۱۳۹۵۰ - محمد رجائی نژاد

۱۳۹۴۹ - فاطمه معرفای

۱۳۹۴۸ - حمید فرمهبینی فراهانی

۱۳۹۴۷ - سیدعادل شهبازی

۱۳۹۵۶ - محمدرضا صدری

۱۳۹۵۵ - میعاد ابراهیمی معز

۱۳۹۵۴ - علیرضا سعیدی فر

۱۳۹۵۳ - مهدی فلاح زیارانی

۱۳۹۵۲ - مهدی گنجعلی

۱۳۹۶ - محمد اسلانی

۱۳۹۶۰ - فرزاد ابادری

۱۳۹۵۹ - احسان کردی

۱۳۹۵۸ - علی حامدی پور

۱۳۹۵۷ - سیاو مجید کاکرودی

۱۳۹۶۶ - مسلم احدفخرالدین

۱۳۹۶۵ - محمد قربانی

۱۳۹۶۴ - فاطمه خسروی

۱۳۹۶۳ - مصیب شکوهی

۱۳۹۶۲ - محمد جواد کتوبیان

۱۳۹۷۱ - الهام دهقان

۱۳۹۷۰ - حامد قراگوزلو

۱۳۹۶۹ - ندا اصل رنجبری

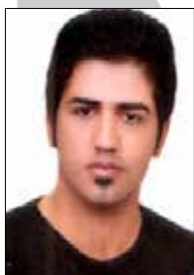
۱۳۹۶۸ - مهرناز جلیلی

۱۳۹۶۷ - معصومه زارع

۱۳۹۷۶ - ملیحه زمانی

۱۳۹۷۵ - علیرضا خاکی

۱۳۹۷۴ - فاطمه ترکان

۱۳۹۷۳ - سمیرا رنجبر

۱۳۹۷۲ - بابک علی پور

۱۳۹۸۱ - احسان دهقان نژاد

۱۳۹۸۰ - رسول عربی

۱۳۹۷۹ - محمد تقی زاده

۱۳۹۷۸ - فاطمه بحرینی

۱۳۹۷۷ - رضا آزادپور

۱۳۹۸۶ - سمیه شجاعی

۱۳۹۸۵ - پرویز زیغمی

۱۳۹۸۴ - آارات عسگری

۱۳۹۸۳ - اکبر خلیلی

۱۳۹۸۲ - علی مودت فر

۱۳۹۹۱ - نسا حبیبی

۱۳۹۹۰ - مهسا پرتون

۱۳۹۸۹ - علی هاشمی

۱۳۹۸۸ - خلیل شکسته بند

۱۳۹۸۷ - مسعود حسین پور

۱۳۹۹۶ - مهدی شعبانی

۱۳۹۹۵ - مسعود اورعی

۱۳۹۹۴ - امیر حصارکی

۱۳۹۹۳ - لطف اله طهماسبی

۱۳۹۹۲ - زهرا نیازی شهرکی

۱۴۰۰۱ - وحید شایگان

۱۴۰۰۰ - فرزانه کرمی عزیزآبادی

۱۳۹۹۹ - علی شریفی نژاد

۱۳۹۹۸ - محمد حجتی

۱۳۹۹۷ - علی تورجی خوش

۱۴۰۰۶ - بهروز احمدزاده

۱۴۰۰۵ - کوثر رشیدی

۱۴۰۰۴ - علیرضا صادقیان

۱۴۰۰۳ - مرجان لطفی آذر

۱۴۰۰۲ - کیوان کیومرثی

۱۴۰۱۱- صادق پورامینی

۱۴۰۱۰- مجید مؤمنی رضانی

۱۴۰۰۹- امیررضا مددی قراملک

۱۴۰۰۸- سهیلا قویدل

۱۴۰۰۷- هانییه زنیال زاده

۱۴۰۱۶- روزبه احمدیان پهلوان

۱۴۰۱۵- رضا ساعدی

۱۴۰۱۴- شیوا عرب فروشاهی

۱۴۰۱۳- شیدا عرب فروشاهی

۱۴۰۱۲- مهدی قربانی مهر

۱۴۰۲۱- سحر محمدی

۱۴۰۲۰- محمدسعید حلم زاده

۱۴۰۱۹- بیتا صالحی

۱۴۰۱۸- مهسا همرنگ پورشکناری

۱۴۰۱۷- آذین احمدی

۱۴۰۲۶- افسانه ابراهیمی

۱۴۰۲۵- مریم لیلی دوست

۱۴۰۲۴- رقيه کریمی

۱۴۰۲۳- رحمان عزتی سوران

۱۴۰۲۲- حمیدرضا دانمی

دات کام
حسابداری

www.Hesabdary.Com
@HesabdaryCom

دوره حضوری

دوره های آمادگی آزمون

این دوره برای کسانی مناسب است که قصد دارند در آزمون جامعه حسابداران رسمی که یکی از معتبرترین آزمون‌های حرفه‌ای حسابداری کشور است، شرکت کنند.

آمادگی آزمون حسابدار رسمی اردیبهشت ۱۴۰۲

مروری بر حسابداری مالی و استانداردهای حسابداری
مدرس: دکتر مرادزاده فرد / دکتر تاری وردی

مروری جامع بر حسابداری صنعتی
مدرس: دکتر حسینی نژاد

قوانین و مقررات مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده
مدرسین: دکتر فریدونی / استاد ترکمان

استانداردهای حسابرسی و گزارش نویسی حسابرسی
مدرس: دکتر غلامرضایی / استاد کاظمی

قانون تجارت، دیوان محاسبات و سایر قوانین
مدرس: دکتر جلیلی / دکتر غیاثوند

وزارت آموزش عالی و تحقیقات علمی

انستیتو آموزش حرفه‌ای حسابداری

Professional Accountants Training for Young
مرکز آموزش حسابداران آینده

سه‌شنبه ۱۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲
ساعت ۱۵ الی ۲۰

هفتادوپنجمین همایش

گزارشگری پایداری، الزام آخرین دستورالعمل

جدید بورس (مصوب ۱۴۰۱/۰۷/۱۸)

لینک ثبت نام

www.pact.ir/events

با حضور اساتید برجسته حرفه

دکتر محسن غلامرضا پسی
مدیر اجرایی مرکز آموزش
حسابداران خیره

استاد غلامحسین دوانی
عضو کمیته پایداری حسابداری و گزارشگری
آمریکا - ایالت نیویورک

دکتر سعید همایون
دانشیار حسابداری دانشگاه بولگ سولگ

دکتر علی رحمانی
عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء و
رئیس انجمن حسابرسان فارسی اطلاعات

دکتر زهرا ماه آوری
استادیار حسابداری دانشگاه پیامنور

دکتر حمیدرضا گنجی
عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء

دکتر سید مصطفی علوی
مدیر فنارت و حسابرسان و
گزارشگری مالی بورس

محورهای مورد بحث:

۶. اطمینان بخشی و حسابرسی گزارش های پایداری
۷. ابعاد زیست محیطی گزارش پایداری
۸. ابعاد راهبری گزارش پایداری
۹. ابعاد اجتماعی گزارش پایداری
۱۰. ابعاد اقتصادی گزارش پایداری

۱. روندهای جهانی گزارشگری پایداری
۲. گزارشگری پایداری: ضرورتها، منافع و چالشها
۳. گزارشگری پایداری و تحول سازمانی: نوآوری و پذیرش
۴. گزارشگری پایداری در الزامات سازمان بورس و اوراق بهادار
۵. گزارشگری تغییر اقلیم

شهریه:

۴,۸۰۰,۰۰۰ ریال

۰۲۱-۴۲۲۹۴

www.pact.ir

@pact_ir

@pact.ir

مدیریت ریسک با رویکرد صنعت بانکداری

www.pact.ir/events

دوشنبه ۲۵ اردیبهشت ماه
۱۴۰۲

ساعت ۱۵ الی ۲۰

با حضور اساتید برجسته

دکتر علی رحمانی
عضو هیات علمی دانشگاه الزهراء

دکتر صمد عزیززاد
عضو هیئت مدیره بانک ملی

دکتر رضا یاری فرد
عضو هیئت مدیره بانک شهر

دکتر مرتضی ترک تیریزی
عضو هیات مدیره بانک تجارت

مهندس امیر علیپور
عضو هیات مدیره شرکت ۴۱۱

دکتر حمید مرادی
مدیر پروژه و پژوهشگر
حوزه مدیریت ریسک

دکتر محمدعلی رستگار
عضو هیات علمی دانشگاه
تربیت مدرس

دکتر محسن غلامزایی
مدیر اجرایی مرکز آموزش
حسابداران خبره

محورهای مورد بحث:

۱. مدیریت ریسک فناوری اطلاعات در صنعت بانکداری
۲. ریسک و گزارشگری مالی در صنعت بانکداری
۳. مدیریت ریسک بازار در صنعت بانکداری
۴. مدیریت ریسک نقدینگی و مالی در صنعت بانکداری
۵. مدیریت ریسک اعتباری در صنعت بانکداری
۶. مدیریت ریسک‌های عملیاتی و تطبیق در صنعت بانکداری
۷. تکنولوژی‌های یکپارچه‌سازی مدیریت ریسک در صنعت بانکداری

شهریه:

۴,۸۰۰,۰۰۰ ریال

Instagram: [pact.ir](https://www.instagram.com/pact.ir) - Telegram: [PACT_ir](https://www.telegram.com/PACT_ir) - www.pact.ir - ۰۲۱-۴۲۲۹۶

iica_ir

iica_ir

Edit Profile

1,187 posts

30.4k followers

3 following

انجمن حسابداران خبره ایران
 Nonprofit organization
 عضو فدراسیون بین‌المللی حسابداران
 IRANIAN INSTITUTE
 OF CERTIFIED
 ACCOUNTANTS (IICA);
 IRANIAN MEMBER
 OF IFAC
 www.iica.ir
 درخواست عضویت در انجمن
iica.ir/membership

با اینستاگرام انجمن همراه شوید

... ریفت ۲۶ آذر

مجله حسابدار

فرم عضویت

انجمن

PACT

...ار مدیریت ح

...ایدار مالی ح

- اجرای لایوهای جذاب در حوزه حسابداری، حسابرسی و قوانین

- هر روز انتشار اخبار جدید حرفه حسابداری و حسابرسی در سطح ایران و بین‌المللی

- هر روز انتشار حداقل یک محتوای آموزشی حرفه ای

- انتشار فیلم‌های آموزشی

